

Risale-i Nur Külliyyatından

Kasıamoru Lâhikası

Müellifi
Bediüzzaman
SAİD NURSİ

Risale-i Nur Külliyyatından

Kasıamonu Lahikası

Müellifi
Bediüzzaman
SAİD NURSİ

KASTAMONU LÂHİKASI

Müellifi
Bedîüzzaman Said Nursî

بِاسْمِهِ مَنْ تُسَبِّحُ لَهُ السَّمَوَاتُ السَّبْعُ وَالْأَرْضُ وَمَنْ فِيهِنَّ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا
يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ
الْسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ
يَعْدِدُ حُرُوفِ رَسَائِلِ التُّورِ الْمَكْتُوبَةِ وَالْمَقْرُوءَةِ وَالْمُتَمَتِّلَةِ فِي الْهَوَاءِ إِلَى يَوْمِ
الْقِيَامِ آمِينَ

Aziz, sıddık, mübarek kardeşlerim ve hizmet-i Kur'aniye ve imaniyede ihlaslı ve kuvvetli ve şanlı arkadaşlarım!

Cenab-ı Hakk'a hadsiz şükür ve hamedederim ki, İhtiyarlar Risalesi'ndeki ümidimi ve Müdafaat Risalesi'ndeki iddiamı sizinle tasdik ettirdi. Evet lillahilhamdü biadedi-z zerrati min-el ezeli ile-l ebed sizin ile otuz bine mukabil gelen otuz Abdurrahman'ı, belki yüzotuz, belki bin yüzotuz Abdurrahman'ı Risalet-ün Nur'a ihsan etti. Hem unutulmayan, her vakit yanımda bulunan kardeşlerim, Risale-i Nur'a sizin gibi pek ciddî sahib ve muhafız ve vâris ve hakikatbîn ve kıymetşinas zâtların benim yerimde benden daha kuvvetli, ihlaslı olarak vazife-i Kur'aniye ve imaniyede çalıştıklarını gördüğümünden, kemal-i ferah ve sürur ve itminan ve istirahat-ı kalb ile ecelimi ve mevtimi ve kabrimi karşılıyorum, bekliyorum. Ben sizi yazılarınızda ve hatırımdan çıkmayan hidematınızda günde müteaddid defalar görüyorum ve size olan iştihakımı tatmin ediyorum. Siz de bu bîçare kardeşinizi risalelerde görüp sohbet edebilirsiniz. **Ehl-i hakikatın sohbetine zaman, mekân mâni' olmaz; manevî radyo hükmünde biri şarkta biri garbda, biri dünyada biri berzahta olsa da rabita-i Kur'aniye ve imaniye onları birbiriyle konuşturur.**

Mâşaallah, bârekâllah Keramat-ı Aleviye'nin Risalet-ün Nur'a imzasını bu zamanda tam tasdik ettiren keramat-ı kalem-i Alevî (Ali) ve Kur'an'a çok kıymetdar hizmeti ve Mu'cizat-ı Ahmediye'nin (A.S.M.) hârika bir kerametini gözlere gösteren ve Kur'anın altın bir anahtarı olan kalem-i Hüsvî; değil yalnız bizleri, belki ruhanîleri ve melekleri de sevindiriyorlar.

Bu defa, elmas kalemlî Mübarekler tarafından bir sual var. Şimdilik cevap elimde değil. Eğer elime verilse, size gelir. Her gün hatırımda bulunan Rüşdü, Re'fet, Süleyman, B.M. ve H.K. ve Abdullah ve sair isimlerini beyan etmediğim kıymetdar kardeşlerim ile hususî konuşmadığımdan gücenmesinler; çünkü hizmetinizin azameti ve

ehemmiyeti ve muarızların kuvveti ve şeytaneti nisbetinde ihtiyata ve dikkate mecburuz.

Hâfız Ali ile Hüsrev'in birbirleriyle ciddî bir mahviyet içinde kardeşlik irtibatları, Risale-i İhlas'ın tam sırrına mazhar olduğunuzu bana ihsas etti, ümidlerimi fevkalâde kuvvetlendirdi.

Ben daha ziyade yazacaktım, fakat şimdi birisi postahaneye gitmek üzere olduğu için acele ettiğinden kısa kestim.

**Duanıza muhtaç
Said Nursî**

* * *

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ
الْسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ بَعْدَ عَاشِرَاتِ دَقَائِقِ أَيَّامِ الْفِرَاقِ

Aziz, sıddık kardeşlerim ve hizmet-i Kur'aniyede kuvvetli, dirayetli arkadaşlarım!

Bu zaman cemaat zamanıdır. Ehemmiyet ve kıymet, şahs-ı manevîye göre olur. Maddî ve ferdî ve fânî şahsın mahiyeti nazara alınmamalı. Hususan benim gibi bir bîçarenin kıymetinden bin derece ziyade ehemmiyet vermekle, bir batmanı kaldırmayan zaîf omuzuna, binler batman ağırlığı yüklense altında ezilir.

Lillahilhamd **Risalet-ün Nur, bu asrı belki gelen istikbali tenvir edebilir bir mu'cize-i Kur'aniye olduğunu çok tecrübeler ve vakıalar ile körlere de göstermiş.** Ona ait medh ü senanız tam yerindedir; fakat bana verdiğinizden, binden birine de kendimi lâayık göremem.

Yalnız, pek büyük bir nimete ve muvaffakiyete sizin gibi hakikatlı talebelerin iştirak ve sa'y ü gayretleriyle mazhariyetim noktasında, Risale-i Nur hesabına ebede kadar iftihar ederim.

Nur iskele memuru Sabri kardeş! Sabri, Süleyman ve Hüsrev üçünüzün sohbetinde, benim de iki cihette belki üç cihette iştirakim var.

Nur fabrikası nam sahibi Hâfız Ali kardeş! Fevkalâde mektubun, ehemmiyetsiz şahsiyetim hariç kalmak şartıyla bana hârika göründü. Senin hâlis ve yüksek dirayetin terakkide olduğunu gösterdi. Bana, "İşte çok Abdurrahman'ları taşıyan bir Ali" dedirdi.

Mustafa'lar, Küçük Ali, mübarek ve münevver kardeşler! Mektubunuz, Büyük Ali'nin mektubu gibi acib bir hakikatı ifade eder.

O hakikat, Risale-i Nur hakkında haktır. Fakat benim haddim değil ki, o hududa gireyim.

Evet **عُلَمَاءُ أُمَّتِي كَاتِبِيَاءِ بَنِي إِسْرَائِيلَ** ferman etmiş. Gavs-ı A'zam Şah-ı Geylanî, İmam-ı Gazalî, İmam-ı Rabbanî gibi hem şahsen, hem vazifeten büyük ve hârika zâtlar bu hadîsi, kıymetdar irşadatlarıyla ve eserleriyle fiilen tasdik etmişler. O zamanlar bir cihette ferdiyet zamanı olduğundan hikmet-i Rabbanîye onlar gibi ferîdleri ve kudsî dâhîleri ümmetin imdadına göndermiş. Şimdi ise aynı vazifeye, fakat müşkilâtlı ve dehşetli şerait içinde, bir şahs-ı manevî hükmünde bulunan **Risalet-ün Nur'u ve sırr-ı tesanüd ile bir ferd-i ferîd manasında olan şakirdlerini bu cemaat zamanında o mühim vazifeye koşturmuş.** Bu sırra binaen, benim gibi bir neferin, ağırlaşmış müşiriyet makamında ancak bir dümdarlık vazifesi var.

Re'fet kardeş! Senin ile hiç olmazsa her dört günde bir kerre görüşmeye ihtiyaç ve iştiyakım varken, dört sene sonra hususî görüşebildik. Senin gibi hem kıymetdar tesirli diliyle ve kuvvetli, letafetli kalemiyle Risalet-ün Nur'a çok ehemmiyetli hizmet edenler her vakit hatırımda manevî muhatablarım ve hayalen yanımda hazır arkadaşlarımdırlar. Risalet-ün Nur'un fevkalâde tesirli intişarı nazar-ı dikkati celbetmesinden, şimdilik ziyade ihtiyat lâzımdır.

İktisad Risalesi'yle, Çocukların Ta'ziyenamesi Risaleleri gönderilse münasibdir.

Umum kardeşlerime, hususan haslarına birer birer selâm ve dua ederim. Ve o mübarek ve kıymetdar arkadaşlarımdın hatırları için hem akrabalarını, hem karyelerini, kendi akrabam ve karyem içine alıp öylece dua ederek manevî kazançlarıma teşrik ediyorum.

* * *

Aziz, sıddık, fedakâr, vefakâr kardeşlerim,

Sizler ile muhabere edemediğimin sebebi, fevkalâde bir dikkat ve tazyik ve tecrid altında bulunduğumdur. Hâlık-ı Rahîm'ime hadsiz şükürler olsun ki, kuvvetli bir sabır ve tahammülü ihsan ederek sû-i kasdlarını akîm bıraktı. Burada müfarakat zamanımın her bir ayı bir sene haps-i münferid hükmünde ezici olduğu halde, dualarınız berekâtıyla, inayet-i İlahiye her günümü bir ay kadar mes'udane bir

ömre çevirdi. Benim istirahatım cihetinde merak etmeyiniz, rahmetin iltifatı devamdadır.

Sabri kardeş! Sabırlı ol, ehemmiyetsiz ve zararsız olan vehmî ve asabî hastalığına ehemmiyet verme. Şifaya dua edilmekle beraber; zararsız, hatarsızdır. Çünkü eğer hatarat, seyyie ise; nasilki âyinede temessül eden pislik, pis değil ve âyinedeki yılan sureti ısırmaz ve ateşin timsali yakmaz. Öyle de, kalbin ve hayalin âyinelerinde rızasız, ihtiyarsız gelen pis ve çirkin ve küfrî hatıralar zarar vermezler. Çünkü İlm-i Usûl'de tasavvur-u küfür, küfür değil ve tahayyül-ü şetm, şetm olmaz.

Hasene ise nuranî olduğundan, tasavvur ve tahayyülü dahi hasenedir. Çünkü âyinede nuranînin timsali ziya verir, hâsiyeti var; kesifin misali ölüdür, hayatsızdır, tesiri yoktur. Eğer sair teellümat-ı ruhaniye ise; sabra, mücahedeye alıştırmak için Rabbanî bir kamçıdır. Çünkü emn ü ye'sin vartasına düşmemek hikmetiyle havf u reca müvazenesinde, sabır ve şükürde bulunmak için kabz-bast haletleri, celal ve cemal tecellisinden intibah ehline gelmesi; ehl-i hakikatça medar-ı terakki bir düstur-u meşhurdur.

Şamlı Tevfik'in ihtiyatını takdir etmekle beraber, eski kıymetdar hizmetlerinin onun defter-i a'maline daimî bir surette yazı yazmaları için, o dahi daimî çalışması gerekti. Şükür yine, elmas kalemiyle vazifesine başlaması, ruhumu ümidler ve iştihaklarla neş'elendirdi; **Barla** hayatını hasretle hatırlattı.

Sabri kardeş! İmamet vazifesinde Risalet-ün Nur'a zarar yok, ruhsatla amel niyetiyle şimdilik çekilme.

Hüsrev kardeş! Beşinci Şua'nın kıymetini tam beyan ve takdirin beni çok mesrur etti. İkinci defa yaldızlı bir Kur'anı yazdığın, beni fevkalâde müferrah etti. Hem benim için de yeni risaleleri mübarek kaleminle ¹(Haşiye) istinsah ettiğin, beni minnetdarlık hissinden mesrurane ağlattı.

Rüşdü ve Re'fet'in sıhhatleri ve kemal-i sadakat ve sebatları, hazîn endişelerimi izale etti. Isparta talebeleri hatırları için, ben Isparta'yı kendi karyem Nurs ile beraber duamda dâhil ediyorum. Hattâ emvatına, Nurs emvatı gibi dua ediyorum. Hakikî vatanım ve memleketim nazarıyla o vilayete bakıyorum.

Makinesi kuvvetli Ali kardeş! Sizlerin hâlisane ve ciddî faaliyetinizden, Risale-i Nur'a sizler gibi sarsılmaz çok talebeler zuhur ve devam ettiklerini ümid ederdim. Bildiğim Abdullah gibi ve bilmediğim umum kardeşlerime selâmımı ve bütün manevî kazançlarıma onları teşrik ettiğimi tebliğ ediniz. Muhabberemde isimlerini yazmadığım ve hatırımda yazdığım kıymetdar kardeşlerimle çok alâkadarım.

Kardeşlerim! Çok ihtiyat ediniz, münafıklar çoktur. Mümkün oldukça risalelerin buradan irsal edildiğini söylemeyiniz; tâ Risale-i Nur hizmetine zarar gelmesin. Maatteessüf ben burada bütün bütün yalnız kaldığım için, çok ehemmiyetli hakikatlar yazılmadan, kaydedilmeden geldiler ve gittiler. **Kuleönü'nün** hâlis ve ciddî ve mübarek çalışanlarına ve **İslâmköyü'nün** sadık ve gayretli ve kesretli talebelerine ve **Barla'da** vefadar ve kıymetli dostlarıma ve bilhâssa **Eğirdir'de** fedakâr ve vefadar Hakkı ve Mehmed gibi kardeşlerime ve sair umum ihvanıma binler selâm ve dualar.

Dualarınıza kuvvetli itimad eden ve çok muhtaç bulunan kardeşiniz

Said Nursî

* * *

Aziz, sıddık ve fedakâr ve vefakâr kardeşlerim ve hizmet-i Kur'aniye ve imaniyede kuvvetli ve kıymetli ve çalışan ve muktedir arkadaşlarım!

Bu dünyada benim için medar-ı teselli sizlersiniz ve hakkınızda büyük ümidlerimi doğru çıkardınız. Cenab-ı Hak sizden ebeden razı olsun, **âmîn!**

İrsalatınız ve bilhâssa Onuncu Söz buraya o derece faide verdi ki, herbir sahifesine mukabil elimden gelseydi büyük bir hediye verirdim. Çoktan beri görmediğim için ben hangisini okursam "En birinci budur." derdim. Ötekine bakardım, "Bu birincidir." Daha öbürüsüne baktıkça hayret ederek kat'î kanaatım geldi ki; **Risalet-ün Nur'un** kitablari birbirine tercih edilmez. Her birinin, kendi makamında riyaseti var. Ve bu zamanı tenvir eden bir mu'cize-i maneviye-i Kur'aniyedir.

Evet bu asrın ehemmiyetli ve manevî ve ilmî bir mürşidi olan Risalet-ün Nur'un heyet-i mecmuası, sair şahsî büyük mürşidler gibi kendine muvafık ve hakikat-ı ilmiyeye münasib olarak, birkaç nevide

ve bilhâssa hakaik-i imaniyenin izharında, intişarında azîm kerametleri olduğu gibi; üç keramet-i zahiresi bulunan **Mu'cizat-ı Ahmediye, Onuncu Söz ve Yirmidokuzuncu Söz ve Âyet-ül Kübra** gibi çok risaleleri dahi herbiri kendine mahsus kerametleri bulunduğunu çok emareler ve vakıalar bana kat'î bir kanaat vermiş. **Hattâ sekeratta bulunan talebelerine imanını kurtarmak için bir mürşid gibi yetiştiğine müteaddid vakıalar şübhe bırakmıyor.**

Bir saat tefekkür, bir sene ibadet-i nafile hükmünde... Bir misali “Nur’un Hizb-i Ekberidir.” diye müşahede ettim ve kanaat getirdim.
2(Haşiye)

Sizlere **Risalet-ün Nur’un Hizb-i Ekber’ini** ve **Kur’anın Hizb-i A’zamını** göndermek isterdim. Fakat **Hizb-i A’zam** çok uzun olduğundan daha yazdıramadım. Hizb-i Ekber ise, tercüme etmek istedim; şimdilik vazgeçtim. Sizin gibi kardeşlerin tercümeye muhtaç olmadığını düşünüp, yalnız Arabî suretini göndereceğim, inşâallah.

Sizlere evvelce **Âyet-ül Kübra’nın** Birinci Makamı’nın hülâsası namıyla gönderdiğim parça, o hizbin esasıdır. İhtiyarsız, o esasa küçük fıkralar ve bazı kayıdlar ilâve edildiği vakit, birden başka bir şekil aldı; inkişaf ve inbisat ederek **Âyet-ül Kübra’nın** misal-i musaggarı gibi şehadet-i tevhidiyesi parladı, manaları ziyalandı; ruhuma, kalbime, fikrime büyük bir inşirah vermeye başladı. Ben de en yorgunluk ve usanç zamanımda onu mütefekkirane okudum, büyük zevk ve şevk hissettim.

Bir suale cevap olarak yazdığım bir fıkrayı, size de faidesi olur ihtimaliyle beyan ediyorum:

Evliya divanlarını ve ülemanın kitablarını çok mütalaa eden bir kısım zâtlar taraflarından soruldu: **“Risale-i Nur’un verdiği zevk ve şevk ve iman ve iz’an onlardan çok kuvvetli olmasının sebebi nedir?”**

Elcevab: Eski mübarek zâtların ekser divanları ve ülemanın bir kısım risaleleri imanın ve marifetin neticelerinden ve meyvelerinden ve feyizlerinden bahsederler. Onların zamanlarında imanın esasatına ve köklerine hücum yoktu ve erkân-ı iman sarsılmıyordu. Şimdi ise köklerine ve erkânına şiddetli ve cemaatli bir surette taarruz var. O divanlar ve risalelerin çoğu has mü’minlere ve ferdlere hitab ederler, bu zamanın dehşetli taarruzunu def’edemiyorlar.

Risalet-ün Nur ise, Kur'an'ın bir manevî mu'cizesi olarak imanın esasatını kurtarıyor ve mevcut imandan istifade cihetine değil, belki çok deliller ve parlak bürhanlar ile imanın isbatına ve tahkikine ve muhafazasına ve şübehattan kurtarmasına hizmet ettiğinden; herkese bu zamanda ekmek gibi, ilâç gibi lüzumu var olduğunu dikkatle bakanlar hükmediyorlar.

O divanlar derler ki: **“Veli ol, gör; makamata çık, bak; nurları, feyizleri al.”**

Risalet-ün Nur ise der: **“Her kim olursan ol; bak, gör, yalnız gözünü aç, hakikatı müşahede et, saadet-i ebediyenin anahtarı olan imanını kurtar.”**

Hem Risalet-ün Nur, en evvel tercümanının nefsini iknaa çalışır, sonra başkalara bakar. Elbette nefs-i emmaresini tam ikna' eden ve vesvesesini tamamen izale eden bir ders, gayet kuvvetli ve hâlistir ki, bu zamanda cemaat şekline girmiş dehşetli bir şahs-ı manevî-i dalalet karşısında tek başıyla galibane mukabele eder.

Hem Risalet-ün Nur, sair ülemanın eserleri gibi, yalnız aklın ayağı ve nazarıyla ders vermez ve evliya misillü yalnız kalbin keşf ü zevkiyle hareket etmiyor; belki akıl ve kalbin ittihad ve imtizacı ve ruh vesair letaifin teavünü ayağıyla hareket ederek evc-i a'lâya uçar; taarruz eden felsefenin değil ayağı, belki gözü yetişmediği yerlere çıkar; hakaik-i imaniyeyi kör gözüne de gösterir.

* * *

Aziz, tam sıddık kardeşlerim!

Benim bu dünyada medar-ı tesellim ve sürurum sizlersiniz. Eğer sizler olmasaydınız, bu dört sene azaba dayanamazdım. Sizin sebat ve metanetiniz, bana da kuvvetli bir sabr u tahammülü verdi. Birden hatıra gelen dört nokta:

Birincisi: Kardeşlerim, bu zelzele benim itikadımda Şakk-ı Kamer gibi bir mu'cize-i Kur'andır. En mütemerridi dahi tasdike mecbur eder bir vaziyete girdi.

İkincisi: Eski zamandan beri hiçbir cemaat, Risale-i Nur'un şakirdleri kadar hak ve hakikat mesleğinde pek çok iş görmekle beraber, pek az zahmetle kurtulmamışlar. Bizim hizmetimizin ondan

birini yapanlar, zahmetimizin on mislini çekmişler. Demek biz, daima **şükür** ve **Elhamdülillah** dedirten bir haldeyiz.

Üçüncüsü: Ben gönderilen risaleleri mütalaa ettim. Bir kısım hakikatları mükerrer gördüm. Makam münasebetiyle tekrar edilmiş. Benim arzu ve belki ihtiyarım olmadan ne için böyle olmuş, kuvve-i hâfızama gelen nisyandan sıkıldım. Birden şiddetli bir ihtar ile “Ondokuzuncu Söz’ün âhirine bak!” denildi. Baktım, Risalet-i Ahmediye’nin (A.S.M.) Mu’cize-i Kur’aniyesinde tekrarâtının çok güzel hikmetleri, tam tefsiri olan Risalet-ün Nur’da tamamıyla tezahür etmiş. O tekrarât, o hikmetler için tam yerinde ve münasib ve lâzım olmuş.

Hem Lütfü, hem Abdurrahman, hem Hâfız Ali hükmünde Küçük Ali sizin namınıza da Yirmidokuzuncu Lem’a-i Arabiye’nin tefsir ve tercümesini istemiş. Benim şimdi onun ile meşgul olmaya ne vaktim var, ne de halim müsaade eder. İnşâallah ileride Risalet-ün Nur’un başka bir şakirdi o vazifeyi yapacak.

Hem **Yirminci Mektub** ile **Otuzikinci Söz** bir derece o Lem’ayı izah ederler. Hazret-i Ali (R.A.) iki defa **سِرَّاتُ التَّوْرَةِ** sırrıyla, perde altında gizli parlamasına işareti bizi ihtiyata sevk ve emreder.

Bir mes’eleye gayet kısacık bir remz ile, zekâvetinize fehmini havale ediyorum.

Sual: Yerin korkudan titremesi ve hiddeti neden Rus’a gelmiyor ve yalnız...?

Cevab: Çünkü nesholup tahrif olmuş bir dine karşı, dinsizlik ile ihanet başkadır. Ve hak ve ebedî bir dine karşı ihanet ise yeri titretiyor, kızdırıyor.

Mukaddeme-i Haşriye’nin Makamatını istiyorsunuz. Şimdiki vaziyetim hiçbir vecihle müsaade etmediği gibi, haşre dair yazılan hakikatlar, bürhanlar umuma nisbeten ihtiyaca tam kâfi olduğundan, çabuk yazmasına manen icbar edilmiyorum. Bir parça te’hir edildi ve ta’cil edilmedi. Hem ben, burada kayıdlar altındayım.

الصَّبْرُ مِفْتَاحُ الْفَرَجِ وَالسُّرُورِ
* * *

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ
الْسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ

Aziz, sebatkâr, fedakâr, sıddık kardeşlerim!

Evvelâ: Gelecek bayramınızı tebrik ederim. وَالْفَجْرِ وَ لَيَالٍ عَشْرٍ kase-i Kur'aniyle fevkalâde kıymetleri tahakkuk eden o mübarek gecelerde ve şehirlerde mübarek kardeşlerimin mübarek duaları hem bana, hem ehl-i imana çok bereketli ve nurlu olmasını rahmet-i Rahman'dan niyaz ederim.

Sâniyen: Size bir küçük sehvin büyük bir nükte-i gaybiyesiyle, karşı sahifedeki haşiyeyi, mevkilerinde yazmak için gönderdim.

Sâlisen: Hulusi'nin bir galesi var diye hissediyorum. Merak etmesin. Risale-i Nur'un şakirdlerine inayet ve rahmet, nezaret ve himayet ederler. Dünyanın meşakkatleri madem sevab verir, geçerler; o musibetlere karşı sabır içinde şükür ile, metanetle mukabele edilmek gerektir. Hem o, hem sizler bütün dualarımda ve kazançlarımda benimle berabersiniz.

Râbian: Risalet-ün Nur kendi kendine Kur'an'ın himayeti ve hıfz-ı Rabbanî altında intişar ediyor. İmam-ı Ali (R.A.) iki defa "sırren, sırren" demesi işaret eder ki, perde altında daha ziyade feyiz ve nur verir. Sizin gibi kardeşlerim, zamanın sarsıntılı hâdisatına karşı, -şimdiye kadar gibi- yine tam mukavemet eder ümidindeyim. مَنْ آمَنَ بِالْقَدَرِ آمِنَ مِنْ الْكَدَرِ düsturumuz olmalı.

* * *

Aziz kardeşlerim!

Bilmukabele bayramınızı tebrik ederim.

Sihhatimi soruyorsunuz. Buranın çok şiddetli kışı ve odamın çok soğuğu ve üç hazîn gurbetin tesiri ve üç asabî hastalığın sıkıntısı ve bütün bütün yalnızlık ile kabil-i tahammül olmayacak çok zahmetlere maruz olduğum halde, Hâlıkıma hadsiz şükür ederim ki, her derdin en kudsî dermanı olan iman; ve iman-ı bilkaderden, kazaya rıza ilâcını imdadıma gönderdi, tam sabır içinde şükrettirdi.

* * *

Aziz ve sıddık ve hâlis kardeşlerim!

Rabb-i Rahîmime hadsiz şükür olsun ki; sizin gibileri Risalet-ün Nur'a sahib ve naşir ve muhafız halletmiş, benim gibi âciz bir bîçarenin zaîf omuzundaki ağır yükü çok hafifletmiş.

Kardeşlerim! Bu defa üç mektubunuzda birden üç Hulusi, üç Sabri, üç Hakkı gibi kıymetdar dokuz kardeş gördüm. Hapiste,

Abdurrahman'ın pederi yerinde benim elbiselerimi yamalayan Hakkı'nın ciddî ve hakikatlı uhuvvetini ve talebeliğini, tahminimden daha ileri terakki ettiğini bildim, çok mesrur oldum.

Sabri kardeş! Beni saran ve bağlayan ağır kayıdlara ehemmiyet vermiyorsun. Halbuki buradaki evhamlı ehl-i dünya benim ile pek fazla meşgul ve alâkadardırlar. Hattâ.. hattâ.. hattâ... Her ne ise.

Hem **benim hakkımda** bin derece haddimden ziyade hüsn-ü zan ile kıymet ve makam vermek, yalnız Risale-i Nur namına ve onun hizmeti ve Kur'an elmaslarının dellâllığı hesabına kabul olabilir. Yoksa hiç ender hiç olan şahsım itibariyle kabule hakkım yok. Parlak ve çalışkan kalemiyle hem Risalet-ün Nur'un, hem bizim hatıralarımızda çok ehemmiyetli mevki tutan ve yerleşen Hâfız Tevfik'in yazdığı **Âyet-ül Kübra Risalesini** münasib gördüğünüz zamanda gönderirsiniz. Dokuz sene yazılarıyla mesrurane ünsiyet eden gözlerim, hasretle o yazıları görmek istiyor.

Kıymetdar Hulusi ve Hakkı gibi kardeşlerim! Hakkı'nın dediği gibi, Sabri'nin mektublarını aynen onların yerine kabul olmuş; o cihette Hulusi ile muhabere kesilmemiş, devam ediyor. Hadsiz şükür ve hamd ü sena olsun ki; Risalet-ün Nur gittikçe parlak, hârikane fütuhât-ı imaniye yapar. Kendi kendine inşaallah her görenin kalbinde yerleşir, muannidleri susturur. Bir hıfz-ı gaybî altında düşmanları şaşırtmış, kör gözleri onu görmüyor. İzini bulamadığı halde, parlak faaliyetini müşahade ediyorlar. Bu vakit pek ziyade ihtiyat lâzım.

* * *

Aziz, sıddık, kıymetdar kardeşlerim ve hizmet-i Kur'aniyede metin, ciddî, çalışkan arkadaşlarım!

Yeni bir medar-ı keramet ve inayet ve sürur olan mektubunuzu aldım. Ve Risalet-ün Nur'a ait bir ikram ve inayet-i İlahiyeyi gösterdi. Şöyle ki:

Bundan dört-beş gün evvel, şiddetli bir taharri ile menzirim teftiş edildi. Her tarafa baktıkları halde hıfz-ı İlahî ile bizi mahzun edecek bir şey bulamadılar. Yalnız **İktisad, Hastalar, İstiaze** gibi altı-yedi risaleyi zararsız buldular. Sonra da Hüsrev'in ezan mes'elesi gibi müsadere kaidelerine tam muhalif olarak noksansız iade ettiler. Ben o hâdiseden size endişe edip, dağdan dönerken Abdülmecid, Sabri, Hüsrev, Hâfız Ali ile beraber konuşmak, acaba size de bir taarruz var mı diye sormak

istedim. Ve lisanla bağırdım, geldim. Birden Emin kapıyı açtı, dördünüzün mübarek mektublarınızı verdi. Her ikimiz bu ikram ve taharrideki keramet-i hıfzıyeyi ve Hüsrev'in hilaf-ı me'mul öyle bir istida, öyle bir netice vermesindeki inayet-i Rabbaniyeye aynı zamanda muvafık gördük ve Risalet-ün Nur her vakit inayete mazhardır diye şükrettik.

Aziz Kardeşlerim! Fihrist bakiyyesinin te'lifi size havale edilmişti, taksim-ül a'mal tarzında yapmanız iyi olur.

Mâşâallah, bârekâllah, kalemlerinizin mükemmel çalışmaları devam etmekle beraber tezayüd etmeleri ve hususan Sav'da birden çoğalması... Hacı Hâfız'a ve köyüne bin **bârekâllah**, bizi fevkalâde mesrur etti. Ve Hüsrev'in tevafuklu yazıları, hususan yaldızlı Mu'cizat-ı Ahmediye (A.S.M.) nüshası ve Büyük ve Küçük Ali'lerin risaleleri buralarda tatlı hem çok fütuhâtı var. İnşâallah o mübarek kalemlerin daha çok fütuhâtı olacak ve göreceğiz.

* * *

Aziz, kıymetdar, sadık ve sebatkâr kardeşlerim!

Fihriste'yi taksim-ül a'mal tarzında mütesanid heyetinizin şahs-ı manevîsine tevdiiniz çok güzeldir. Tam ve daimî bir üstad buldunuz. O manevî üstad, bu âciz kardeşinizden çok yüksektir; daha bana **ihtiyaç bırakmıyor**.

Sabri kardeş! Senin rü'yan mübarektir ve manidardır. İnşâallah zaman onu tabir edecek.

Kardeşlerim! Sizin hatırınız ve askerliğiniz endişesi için hâdisat-ı zamana baktım; kalbime böyle geldi: Menfî esasata bina edilen ve Karun gibi **إِنَّمَا أُوتِيْتُهُ عَلَىٰ عِلْمٍ** deyip, ihsan-ı Rabbanî olduğunu bilmeyip şükretmeyen ve maddiyyun fikriyle şirke düşen ve seyyiatı hasenatına galib gelen şu medeniyet-i Avrupaiye öyle bir semavî tokat yedi ki; yüzer senelik terakkisinin mahsulünü yaktı, tahrib edip yangına verdi.

Avrupa zalim hükûmetleri zulümleriyle ve Sevr muahdesiyle Âlem-i İslâm'a ve merkez-i hilafete ettikleri ihanete mukabil öyle bir mağlubiyet tokadını yediler ki; dünyada dahi bir cehenneme girip çıkamıyorlar, azabda çırpınıyorlar.

Evet bu mağlubiyet, aynen zelzele gibi, ihanetin cezasıdır. Burada çok zâtlar kat'iyyen hükmediyorlar ki: Risalet-ün Nur'un iki merkez-i intişarı olan Isparta ve Kastamonu vilayetleri sair yerlere nisbeten âfât-ı semaviyeden mahfuz kaldıklarının sebebi, Risalet-ün Nur'un verdiği iman-ı tahkikî ve kuvvet-i itikadiyedir. Çünkü böyle âfâtlar, za'f-ı imandan neş'et eden hataların neticesidir. Hadîsçe, sadaka belayı def'ettiği gibi, o kuvve-i imaniye dahi o âfâta karşı derecesiyle mukabele ediyor.

* * *

Aziz ve siddik ve sadık ve fedakâr ve vefadar kardeşlerim!

Sizin bu defaki manevî ve nurlu hediyeniz benim nazarımda, Cennet-ül Firdevs'ten bir desti âb-ı kevser hediyesi, âlem-i bekadan bize gelmiş gibi ruhum inşirah ile doldu, bütün duygularım sürur ile şükrettiler. Size uzun bir mektub yazmak arzu ediyorum fakat zaman ve halim müsaade ve muvafakat etmediğinden kısa kesmeye mecbur oldum. Yalnız o hediyelerin hususî sahiblerine “**Mâşâallah, Bârekâllah, Veffakakümullah, Es'adekümullah**” derim.

Bilhâssa **Yirmiyedinci Mektub**'un medresesinde mütehassirane müştak bulunduğum kardeşlerimle maziye gidip tekrar görüştüm ve mükerreren ayrı ayrı görüşüyorum.

Otuzbirinci âyetin birinci mukaddemesi olan **وَإِنْ كُنْتُمْ مَرْضَىٰ** cümlesi, **binbeşyüz (1500) küsur olan makam-ı cifrîsiyle**; ehl-i dalalet tarafından aşılana manevî hastalıkların kısm-ı a'zamı, Risalet-ün Nur'un Kur'anî ilâçlarıyla izale edilebilir diye işaret etmekle beraber; **maatteessüf** ikiyüz sene kadar dünyanın ömrü bâki kalmışsa, bir **fırka-i dâlle dahi devam edeceğine îma ediyor**. **فَتَبَيَّمُوا صَعِيدًا** cümlesi, mana-yı işarîsinde, ikinci emarenin birinci noktasında “**Sin**” harfi “**Sad**” harfinin altında gizlenmesi ve “**Sad**” görünmesinin iki sebebi var:

Birisi: Said tam toprak gibi mahviyet ve terk-i enaniyet ve tevazu-u mutlakta bulunmak şarttır; tâ ki Risalet-ün Nur'u bulandırmasın, tesirini kırmasın.

İkincisi: Şimdiki bataklığa ve manevî tauna sukutun sebebi ise, terakki fikrinden neş'et ettiği cihetle, onların hatalarını gösterip; **suud ve terakki, müslüman için ancak İslâmiyette ve imanlı olmakta olduğuna işaret etmektir**.

Kardeşlerim! Bugünlerde biri Risalet-ün Nur talebelerine, diğeri bana ait iki mes'ele ihtar edildi. Ehemmiyetine binaen yazıyorum:

BİRİNCİ MES'ELE: Birinci Şua'da iki-üç âyetin işaretinde, Risalet-ün Nur'un sadık talebeleri imanla kabre gireceklerine ve ehl-i Cennet olacaklarına dair kudsî bir müjde ve kuvvetli bir beşaret bulunduğu gösterilmiştir. Fakat bu pek büyük mes'eleye ve çok kıymetdar işarete tam kuvvet verecek bir delil ister diye beklerdim. Çoktan beri muntazırdım. **Lillahilhamd** iki emare birden kalbime geldi:

Birinci Emare: İman-ı tahkikî ilmelyakînden hakkalyakîne yakınlaştıkça daha selbedilmeyeceğine ehl-i keşf ve tahkik hükmetmişler ve demişler ki: Sekerat vaktinde şeytan vesvesesiyle ancak akla şübheler verip tereddüde düşürebilir. Bu nevi iman-ı tahkikî ise yalnız akılda durmuyor. Belki hem kalbe, hem ruha, hem sırra, hem öyle letaife sirayet ediyor, kökleşiyor ki, şeytanın eli o yerlere yetişemiyor; öylelerin imanı zevalden mahfuz kalıyor. Bu iman-ı tahkikînin vusulüne vesile olan **bir yolu**, velayet-i kâmile ile keşf ve şuhud ile hakikata yetişmektir. Bu yol ehass-ı havassa mahsustur, iman-ı şuhudîdir.

İkinci Yol: İman-ı bilgayb cihetinde sırr-ı vahyin feyziyle bürhanî ve Kur'anî bir tarzda, akıl ve kalbin imtizacıyla hakkalyakîn derecesinde bir kuvvet ile, zaruret ve bedahet derecesine gelen bir ilmelyakîn ile hakaik-i imaniyeyi tasdik etmektir. **Bu ikinci yol; Risalet-ün Nur'un esası, mâyesi, temeli, ruhu, hakikatı olduğunu has talebeleri görüyorlar. Başkalar dahi insafla baksa, Risalet-ün Nur hakaik-i imaniyeye muhalif olan yolları gayr-ı mümkün ve muhal ve mümteni' derecesinde gösterdiğini görecekler.**

İkinci Emare: Risalet-ün Nur'un sadık şakirdleri, hüsn-ü akibetlerine ve iman-ı kâmil kazanmalarına o derece kesretli ve makbul ve samimî dualar oluyor ki, o duaların içinde hiçbirisi kabul olmamasına akıl imkân veremiyor.

Ezcümle: Risalet-ün Nur'un bir hâdimi ve bir tek şakirdi, yirmidört saatte, Risalet-ün Nur talebelerinin hüsn-ü akibetlerine ve saadet-i ebediyeye mazhar olmalarına, yüz defa Risalet-ün Nur talebelerine ettiği duaları içinde hiç olmazsa yirmi-otuz defa selâmet-i imanlarına

ve hususî hüsn-ü akibetlerine ve imanla kabre girmelerine aynı duayı en ziyade kabule medar olan şerait içinde ediyor.

Hem Risalet-ün Nur'un talebeleri bu zamanda her cihetten ziyade hücumla maruz iman hususunda birbirine selâmet-i iman hakkındaki samimî, masum lisanlarıyla dualarının yekûnünü öyle bir kuvvettedir ki, rahmet ve hikmet onun reddine müsaade etmezler. Farazâ mecmuu itibariyle reddedilse, tek bir tane onların içinde kabul olursa, yine her biri selâmet-i iman ile kabre gireceğine kâfi geliyor. Çünkü herbir dua umuma bakar.

İKİNCİ MES'ELE: Yirmi sene evvel tab'edilen **Sünihat Risalesi'nde**, hakikatlı bir rü'yada âlem-i İslâm'ın mukadderatını meşveret eden ruhanî bir meclis tarafından, bu asrın hesabına **Eski Said'den** sordukları suale karşı verdiği cevabın bir parçası şimdilik tezahür etmiştir. O zaman, o manevî meclis demiş ki: **"Bu Alman mağlubiyetiyle neticelenen bu harbde, Osmanlı Devleti'nin mağlubiyetinin hikmeti nedir?"**

Cevaben Eski Said demiş ki: Eğer galib olsaydık, medeniyet hatırı için çok mukaddesatı feda edecektik. -Nasılki yedi sene sonra edildi.- Ve medeniyet namıyla Âlem-i İslâm hususan Haremeyn-i Şerifeyn gibi mevâki'-i mübarekeye Anadolu'da tatbik edilen rejim kolaylıkla, cebren teşmil ve tatbik edilecekti. İnayet-i İlahiye ile onların muhafazası için, kader mağlubiyetimize fetva verdi.

Aynen bu cevabdan yirmi sene sonra, yine gecede: "Bîtaraf kalıp, giden mülkünü geri almakla beraber, Mısır ve Hind'i de kurtararak, bizimle ittihada getirmek, siyaset-i âlemce en büyük muzafferiyet kazanmak varken; şübheli, dağdağalı, faidesiz bir düşmana (İngiliz) tarafdarlık göstermekle muzaaf bir surette ve zararlı bir yolu tercih etmek, böyle zeki, belki dâhî insanların nazarında saklı kalmasının hikmeti nedir?" diye sual benden oldu.

Gelen cevap manevî canibden geldi. **Bana denildi ki:** "Sen, yirmi sene evvel manevî suale verdiğin cevap, senin bu sualine aynı cevabdır. Yani: Eğer galib taraf iltizam edilseydi, yine mimsiz medeniyet namına galibane mümanaat görmeyecek bir tarzda bu rejimi Âlem-i İslâm'a, mevâki'-i mübarekeye teşmil ve tatbik edilecekti. Üçyüzelli milyon İslâm'ın selâmeti için bu zahir yanlış görmediler, kör gibi hareket ettiler."

* * *

بِسْمِهِ سُبْحَاتُهُ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ

Aziz, sıddık, mübarek kardeşlerim!

Sizlerin bu bayram manevî hediyeiniz, bayramımı öyle bir tebrik etti ki, binler kederim olsaydı silerdi. Bin **bârekâllah**. Böyle bir zamanda böyle ihlaslı sadakat, **livechillah** uhuvvet ve **fisebilillah** muavenet ancak âlîhimmet sıddıkînlerde bulunur. Hâlık-ı Zülcelal'e hadsiz hamd ve şükür olsun ki, sizin gibileri Kur'an-ı Hakîm'e hâdim ve Risale-i Nur'a şakird eylemiş.

* * *

Hüsrev kardeş! Senin, umum kardeşlerin namına bayram tebriki hesabına başta **Kur'anın** baştaki çok şirin ve güzel cüz'leri olarak Mektubat'ın kısm-ı a'zamını hediye etmekte olduğunuz, bin tebrik hükmünde oldu. Bin **bârekâllah**.

Küçük Ali kardeşim! Senin, büyük manevî hediye beni cidden çok şaşırttı, çok mütehayyir etti. O mükemmel yazılar, Büyük Ali'nin, yoksa Küçük Ali'nin mi bilemedim. Benim için yeniden dünyaya bir Abdurrahman, bir Lütfü gelmiş gibi, Büyük Hâfız Ali'nin sisteminde bir kahraman yardımcı ve iki mübarek ve hâlis ve kıymetdar Mustafa'ların elinde bir elmas kılınç, buranın fethinde benim gibi bir âcizin muavenetine koşuyor gördüm. Mâşâallah, Büyük Hâfız Ali'nin nuranî ve büyük fabrikası Kuleönü'nü de içine almış gibi; aynı kalem, aynı tarz, aynı iktidar göstermişsin. Risale-i Nur'un tam kametine yakışacak nakışlarla murassa' elbise giydirmişsiniz.

* * *

Aziz sıddık kardeşlerim!

Bayramınızı tebrik ve hizmetinizi takdir ve muvaffakiyetinize dua ederek Hâlık-ı Rahîm'e hadsiz şükür ederim ki; sizler gibi sebatkâr ve fedakâr kardeşleri Risalet-ün Nur'a sahib ve naşir yapmış. Ben sizleri düşündükçe, ruhum inşirah ve kalbim ferahlarla dolar. Daha dünyadan gitmek benim için medar-ı teessüf olamaz. Sizler kaldıkça ben yaşıyorum diye mevte dostane bakıyorum, ecelimi telaşsız bekliyorum. Allah sizden ebeden razı olsun. Âmîn, âmîn, âmîn.

* * *

Kardeşlerim!

Size latif bir hikâye:

Bir zaman Barla'da bir zât, ağaçtan bir kutuda cevizli bir tatlı bana göndermişti. Mukabilini verdiğim o birbuçuk kilo lokmalardan her gün altışar tane ben kendim yedim ve bazan o kadar ve daha ziyade başkalara teberrük olarak verirdim. Sıddık Süleyman bu hâdiseyi belki tahattur eder. Bir aydan ziyade devam etti. Sonra merhum Galib Bey ile hesab ettik, onun beş-altı misli bereket, içinde olduğuna kanaatımız geldi. Ben o vakit dedim: "Bu zâtta ehemmiyetli bir bereket, bir ihlas var." Şimdi tahmin ve tahattur ediyorum ki, o zât Hacı Hâfız imiş. O acib bereketin şimdi sırrı çıkmış.

الْحَمْدُ لِلَّهِ هَذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّي

Nur fabrikasının sahibi Hâfız Ali'nin ve mübareklerin köyleri ortasında, duada Sav köyü mevki almış. Tam bir senedir ahya yüzünden emvat dahi hisse alıyorlar.

Risalet-ün Nur'un hizmetinde ekser şakirdleri birer nevi keramet ve ikram-ı İlahî hissettikleri gibi; bu âciz kardeşiniz çok muhtaç olduğu için, çok nevilerini ve çeşitlerini hissediyor. Ve bu sıralarda bu havalideki şakirdler, yeminle itiraf ediyorlar ki: **Biz Nur'un hizmetinde çalıştıkça hem maişetçe, hem istirahat-ı kalbce bir genişlik, bir ferah zahir bir surette hissediyoruz. Ben kendimce o kadar hissediyorum ki, nefis ve şeytanım dahi o bedahete karşı hayret ederek sustular.**

Biliniz ki; bir seneden ziyadedir, ben duada, Risalet-ün Nur'un şakirdlerinin risalelerle alâkadar olan ezvac ve evlâd ve vâlideynlerini dahi dâhil ediyorum. Bunun bir sebebi; başta Sabri olarak, orada burada bazı zâtlar, çoluk ve çocukları ile daireye girmeleridir.

Adalet-i İlahiye, İslâmiyet'e ihanet eden mimsiz medeniyete öyle bir azab-ı manevî vermiş ki, bedeviliğin ve vahşiliğin derecesinden çok aşağıya düşürtmüş. Avrupa'nın ve İngiliz'in yüz sene ezvak-ı medeniyesini ve terakki ve tasallut ve hâkimiyetin lezzetlerini hiçe indiren mütemadi korku ve dehşet ve telaş ve buhran yağdıran bombaları başlarına musallat etmiş. İşte böyle bir zamanda en lüzumlu, en ehemmiyetli, en birinci vazife **imani kurtarmak** olduğundan; bu zamana ve bu seneye bakan beşaret-i Kur'aniye ve **فَضْلًا كَبِيرًا * فَضْلٌ** âyetlerin müjdesi en büyük bir fütuhât suretinde Risalet-ün Nur'un manevî fütuhât-ı imaniyesini gösteriyor.

Evet bir adamın imanı, ebedî ve dünya kadar bir mülk-ü bâkinin anahtarı ve nurudur. Öyle ise, imanı tehlikeye maruz her adama, bütün küre-i arzın saltanatından daha faideli bir saltanat, bir fütuhât kazandıran Risalet-ün Nur; elbette bu âyetlerin, bu asırda, bu beşaretlerinin kasdî bir medar-ı nazarlarıdır.

Nur ve Gül fabrikalarının hademe ve sahibleri, insanın başında iki göz gibidir; zahiren ikidir, fakat bir görürler. Ahvel (şası) gözlü iki görür. Lillahilhamd bu iki cereyan-ı nuranî kemal-i ittihadadırlar.

* * *

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ
الْسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ بَعْدَ دَقَائِقِ الْفَرَاقِ

Aziz, mübarek, siddik, sadık, ruhum, canım kardeşlerim!

Sizin beni çok mesrur eden son mektubunuza Isparta yoluyla cevap vermediğimin sebebi; benim, Isparta merkeziyle olan münasebetime buraca çok dikkat edilmesidir. Hem öteki yolda size gelinceye kadar, Risalet-ün Nur'un müteaddid merkezlerinin istifadesidir.

Hüsrev kardeş! Son mektubumda demişim: Hüsrev'lerin vâlideleri sebebiyet verdiler ki; bir seneden ziyade bir vakitten beri bütün talebelerin peder ve vâlideleri duaya dâhil olmuşlar. Sakın yanlış zannetmeyiniz. Senin vâliden gibi, on seneden beri Risalet-ün Nur'un has şakirdlerinin dairesinde bulunan orada çok âhîret hemşirelerim var. Onlar, yeniden başkalarının duaya dâhil olmalarına sebep olmuşlar demektir.

Size **Risalet-ün Nur'un kerametinin** bu havalide zuhur eden çok tereşsuhatından bir-iki hâdise beyan ediyorum:

Birisi: Hatib Mehmed (Rahmetullahi Aleyh) namında ciddî bir ihtiyar talebe, İhtiyarlar Risalesi'ni yazıyordu. Tâ Onbirinci Rica'nın âhirlerinde ve merhum Abdurrahman'ın vefatının tam mukabilinde, kalemi "Lâ ilahe illâ hû" yazıp ve lisanı dahi "Lâ ilahe illallah" diyerek hüsn-ü hâtimenin hâtemiyle sahife-i hayatını mühürleyip, **Risalet-ün Nur talebelerinin imanla kabre gireceklerine dair olan işarî beşaret-i Kur'aniyeyi vefatıyla imza etmiş.** (Rahmetullahi Aleyhi Rahmeten Vâsia.)

İkincisi: Sizin te'lifiniz olan **Fihriste**'nin tashihinde, bir müstensih'in noksan bıraktığı bir sayfeyi, Tahsin'e dedim: **"Yaz!"** O da yazmağa başladı. Simsiyah bir mürekkepten ve temiz kalem ile birden yazdığınız ikinci cild fihristenin makbuliyetine hüccet olarak o siyah mürekkep güzel bir kırmızı suretini aldı. Tâ yarım sahife kadar bu garib hâdiseye taaccüb edip bakarken, o mürekkep simsiyaha döndü. Sahifenin öteki yarısı, aynı kalem, aynı hokka tam siyah yazıldı. Bir zaman Barla'da, bağlardaki köşkte, Şamlı, Mes'ud ve Süleyman'ın müşahedesıyla aynı hâdiseyi başka şekilde gördük. Şöyle ki:

Ben, sevmediğim için siyah bir mürekkebi kısmen döktüm; birden mütebâkisi çok beğendiğim güzel bir kırmızıya tahavvül etti. Risalet-ün Nur'un kâtiblerini şevklendirdi. Gözümüze silsile-i keramet'in bir ucunu ve bir tereşşuhunu gösterdi.

* * *

Âhiret Kardeşlerime Mühim Bir İhtar "İKİ MADDE"dir:

Birincisi: Risale-i Nur'a intisab eden zâtın en ehemmiyetli vazifesi, onu yazmak veya yazdırmaktır ve intişarına yardım etmektir. Onu yazan veya yazdıran, Risale-i Nur talebesi ünvanını alır. Ve o ünvan altında, her yirmidört saatte benim lisanımla belki yüz defa, bazan daha ziyade hayırlı dualarımda ve manevî kazançlarımda hissedar olmakla beraber; benim gibi dua eden kıymetdar binler kardeşlerin ve Risale-i Nur talebelerinin dualarına ve kazançlarına dahi hissedar olur.

Hem dört vecihle dört nevi ibadet-i makbule hükmünde bulunan kitabetinde hem imanını kuvvetlendirmek, hem başkalarının imanlarını tehlikeden kurtarmasına çalışmak, hem hadîsin hükmüyle, bir saat tefekkür bazan bir sene kadar bir ibadet hükmüne geçen tefekkür-ü imanîyi elde etmek ve ettirmek, hem hüsn-ü hattı olmayan ve vaziyeti çok ağır bulunan üstadına yardım etmekle hasenatına iştirak etmek gibi çok faideleri elde edebilir. Ben, kasemle temin ederim ki; bir küçük risaleyi kendine bilerek yazan adam, bana büyük bir hediye hükmüne geçer; belki herbir sahifesi bir okka şeker kadar beni memnun eder.

İkinci Madde: Maatteessüf Risale-i Nur'un imansız ve emansız cinn ve ins düşmanları, onun çelik gibi metin kal'alarına ve elmas kılınç gibi kuvvetli hüccetlerine mukabele edemediklerinden, çok gizli desiseler

ve hafî vasıtalar ile; **haberleri olmadan yazanların şevklerini kırmak ve fütur vermek** ve yazıdan vazgeçirmek cihetinde şeytancasına hücum edip darbe vuruyorlar. Hususan burada ihtiyaç pek çok ve yazıcılar çok az ve düşmanlar çok dikkatli, kısmen talebeler mukavemetsiz olduğundan; bu memleketi o Nurlardan bir derece mahrum ediyor.

Benimle hakikat meşrebinde sohbet etmek ve görüşmek isteyen adam, hangi risaleyi açsa; benimle değil, hâdim-i Kur'an olan üstadıyla görüşür ve hakaik-i imaniyeden zevkle bir ders alabilir.

Manevî bir ihtar ile, bir-iki ince mes'eleyi size yazıyorum:

BİRİNCİSİ:

Geçen Ramazan-ı Şerif'te, Ehl-i Sünnet'in selâmet ve necatı için edilen pek çok duaların şimdilik aşikâre kabulleri görünmemesine hususî iki sebep ihtar edildi:

Birincisi: Bu asrın acib bir hâssasıdır. ³(Haşiye) ***Bu asırdaki ehl-i İslâm'ın fevkalâde safderunluğu ve dehşetli cânileri de âlîcenabane afvetmesi; ve bir tek haseneyi ve binler seyyiatı işleyen ve binler manevî ve maddî hukuk-u ibadî mahveden adamdan bir tek haseneyi görse, ona bir nevi taraftar çıkmasıdır. Bu suretle ekall-i kalil olan ehl-i dalalet ve tuğyan; safdil taraftar ile ekseriyet teşkil ederek, ekseriyetin hatasına terettüb eden musibet-i âmmenin devamına ve idamesine belki teşdidine kader-i İlahiyeye fetva verirler; biz buna müstehakız derler.*** Evet elması bildiği (âhîret ve iman gibi) halde, **yalnız zaruret-i kat'iyye** suretinde şişeyi (dünya ve mal gibi) ona tercih etmek ruhsat-ı şer'îye var. Yoksa küçük bir ihtiyaçla veya heves ile veya tama' ve hafif bir korku ile tercih edilse; eblehane bir cehalet ve hasarettir, tokada müstehak eder. Hem âlîcenabane afvetmek ise, **yalnız kendine karşı cinayetini afvedebilir. Kendi hakkından vazgeçse hakkı var; yoksa başkalarının hukukunu çiğneyen cânilere afuvkârane bakmağa hakkı yoktur, zulme şerik olur.**

İkinci Sebeb: Yazmağa izin olmadığından yazılmadı.

İKİNCİ MES'ELE:

Kardeşlerim! Eskişehir hapishanesinde, âhirzamanın hâdisatı hakkında gelen rivayetlerin tevilleri mutabık ve doğru çıktıkları halde, ehl-i ilim ve ehl-i iman onları bilmemelerinin ve görmemelerinin sırrını

ve hikmetini beyan etmek niyetiyle başladım; bir-iki sahife yazdım, perde kapandı, geri kaldı.

Bu beş senede, beş-altı defa aynı mes'eleye müteveccih olup muvaffak olamıyordum. Yalnız o mes'elenin teferruatından bana ait bir hâdiseyi beyan etmek ihtar edildi. Şöyle ki:

Hürriyetin bidayetinde, Risale-i Nur'dan çok evvel, kuvvetli bir ümid ve itikad ile, ehl-i imanın me'yusiyetlerini izale için, **"İstikbalde bir ışık var, bir nur görüyorum."** diye müjdeler veriyordum. Hattâ Hürriyetten evvel de talebelerime beşaret ederdim. Tarihçe-i Hayatımda merhum Abdurrahman'ın yazdığı gibi, **Sünühat** misillü risalelerde dahi **"Ben bir ışık görüyorum."** diye dehşetli hâdisata karşı o ümid ile dayanıp mukabele ederdim. Ben de herkes gibi o ışığı siyaset âleminde ve hayat-ı içtimaiye-i İslâmiyede ve çok geniş bir dairede tasavvur ederdim. Halbuki hâdisat-ı âlem beni o gaybî ihbarda ve beşarette bir derece tekzib edip ümidimi kırardı.

Birden bir ihtar-ı gaybî ile kat'î kanaat verecek bir surette kalbime geldi. Denildi ki: Ciddî bir alâka ile senin eskiden beri tekrar ettiğin **"Bir ışık var, bir nur göreceğiz."** diye müjdelerin tevili ve tefsiri ve tabiri, sizin hakkınızda belki iman cihetiyle âlem-i İslâm hakkında dahi en ehemmiyetlisi, **Risale-i Nur**'dur. Bu ışıktır, seni şiddetle alâkadar etmişti. Ve bu nurdur ki, eskide de tahayyül ve tahminin ile geniş dairede belki siyaset âleminde gelecek mes'udane ve dindarane haletlerin ve vaziyetlerin mukaddemesi ve müjdecisi iken, bu muaccel ışığı o müeccel saadet tasavvur ederek, eski zamanda siyaset kapısıyla onu arıyordun.

Evet otuz sene evvel bir hiss-i kabl-el vuku ile hissettin. Fakat nasıl kırmızı bir perde ile siyah bir yere bakılsa, karayı kırmızı görür. Sen dahi doğru gördün, fakat yanlış tatbik ettin. Siyaset cazibesi seni aldattı.

* * *

بِسْمِهِ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ
الْسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ يَعْدِدُ عَاشِرَاتِ دَقَائِقِ عُمرِكُمْ فِي الدُّنْيَا
وَالْآخِرَةِ آمِينَ

Aziz, sıddık kardeşlerim ve hizmet-i Kur'aniyede muktedir, kuvvetli arkadaşlarım!

Bu defa me'mulüm fevkindeki kaleminizle manevî hediyeniz isbat etti ki: İhtiyar, zaîf, âciz bir Said yerine; genç, kavî, iktidarlı çok Said'ler sizlerde vardır. **Aynı ruh, aynı ifade, aynı iman...** Hadsiz şükür ve sena olsun ki; Rabb-ı Rahîm sizleri Risalet-ün Nur'a hâmi, naşir, sahib, şakird eylemiş. Bizlere pek çok ağır müşkilât içinde kudsî hizmete muvaffakiyet ihsan etmiş. Zaman ve zemin, sizler ile çok müştak olduğum uzun konuşmayı hoş görmediği için kısa kesip, ruh u canımla herbirinize binler selâm, mâşâallah bârekâllah derim.

Bu mübarek şuhur-u selâsede duanıza çok muhtaç kardeşiniz Said

Nursî

* * *

Âhırzamandan haber veren mühim bir hadîs:

لَا تَرَالُ طَائِفَةٌ مِنْ أُمَّتِي ظَاهِرِينَ عَلَى الْحَقِّ حَتَّى يَأْتِيَ اللَّهُ بِأَمْرِهِ

Ramazan-ı şerifte onuncu günün ikinci saatinde birden bu hadîs-i şerif hatırıma geldi. Belki Risale-i Nur şakirdlerinin taifesi ne kadar devam edeceğini düşündüğüme binaen ihtar edildi. لَا تَرَالُ طَائِفَةٌ مِنْ أُمَّتِي (şedde sayılır, tenvin sayılmaz) fıkrasının makam-ı cifrîsi bin beşyüz kırk iki (1542) ederek nihayet-i devamına îma eder. لَا يَعْلَمُ (şedde sayılır) fıkrası dahi; makam-ı cifrîsi bin beşyüz altı (1506) edip, bu tarihe kadar zahir ve aşikârane, belki galibane; sonra tâ kırk ikiye kadar, gizli ve mağlubiyet içinde vazife-i tenviriyesine devam edeceğine remze yakın îma eder.

وَالْعِلْمُ عِنْدَ اللَّهِ لَا يَعْلَمُ الْعَيْبَ إِلَّا اللَّهُ

حَتَّى يَأْتِيَ اللَّهُ بِأَمْرِهِ (şedde sayılır) fıkrası dahi; makam-ı cifrîsi bin beşyüz kırkbeş (1545) olup, kâfirin başında kıyamet kopmasına îma eder.

لَا يَعْلَمُ الْعَيْبَ إِلَّا اللَّهُ

Cây-ı dikkat ve hayrettir ki, üç fıkra bil'ittifak bin beşyüz (1500) tarihini göstermeleriyle beraber, tam tamına manidar, makul ve hikmetli bir surette bin beşyüz altıdan tâ kırk ikiye, tâ kırkbeşe kadar üç inkılab-ı azîmin ayrı ayrı zamanlarına tetabuk ve tevafuklarıdır. Bu îmalar gerçi yalnız birer tevafuk olduğundan delil olmaz ve kuvvetli değil, fakat birden ihtar edilmesi bana kanaat verdi. Hem kıyametin

vaktini kat'î tarzda kimse bilmez; fakat böyle îmalar ile bir nevi kanaat, bir galib ihtimal gelebilir.

Fatiha'da "sırat-ı müstakim" ashabının taife-i kübrasını tarif eden فَكْرَاسِ الْذِينَ اَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ şeddesiz bin beşyüz altı veya yedi (1506-1507) ederek tam tamına فَكْرَاسِ طَاهِرِينَ عَلَى الْحَقِّ fıkrasının makamına tevafuku ve manasına tetabuku ve şedde sayılsa مِنْ اُمَّتِي şedde fıkrasına üç manidar farkla tam muvafakatı ve manen mutabakatı bu hadîsin îmasını teyid edip remz derecesine çıkarıyor. Ve müteaddid âyât-ı Kur'aniyede "sırat-ı müstakim" kelimesi, bir mana-yı remziyle Risalet-ün Nur'a manaca ve cifirce îma etmesi remze yakın bir îma ile; Risalet-ün Nur şakirdlerinin taifesi, âhircamanda o taife-i kübra-i a'zamın âhirlerinde bir hizb-i makbul olacağını işaret eder diye def'aten birden ihtar edildi.

اَلْعِلْمُ عِنْدَ اللّٰهِ لَا يَعْلَمُ الْغَيْبَ اِلَّا اللّٰهُ
* * *

Aziz kardeşlerim!

Bu saatte ben Kur'an okurken, Risale-i Nur ile ziyade alâkadar olan Sure-i İbrahim'de bir âyet beni meşgul ederken, Emin size göndereceği mektubu getirdi ve dar vaktimizde bu geniş âyetin denizinden ancak bir katrecik bu parçaya girebildi. Birkaç dakika zarfında yazdık, vakit bulamadık, kusura bakmayınız.

* * *

بِاسْمِهِ مَنْ تُسَبِّحُ لَهُ السَّمَوَاتُ السَّبْعُ وَالْأَرْضُ وَمَنْ فِيهِنَّ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا
يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ

اَلْسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللّٰهِ وَبَرَكَاتُهُ يَعْدَدُ عَاشِرَاتِ دَقَائِقِ اَيَّامِ الْفِرَاقِ

Aziz, sıddık, vefadar, sebatkâr kardeşlerim!

Cenab-ı Hakk'a yüzbinler şükür ve hamdolsun; sizin gibi sadık, ciddî, faal zâtları **Risale-i Nur**'un etrafında toplayıp bağlamış; iman ve Kur'an hizmetinde kuvvetli ve nurlu kalemlerini çalıştırıyor.

Kardeşlerim! Bu defa irsalatınız o kadar beni memnun ve minnetdar etti ki; herbir sahifesi bir kıymetdar hediye ve güzel bir mektub hükmünde göründü. Hüzünlerimi, gamlarımı izale edip ve kalbimi sürur ve sevinç ile doldurdu. Cenab-ı Erhamürrâhimîn onların hurufları adedince size rahmet etsin ve sizden razı olsun.

Hâfız Ali Kardeşim! Bir zaman Barla'da Cuma gecesinde dua ederken, senin âmîn sesini iki defa sarihan işittim. Arkama baktım. Dedim: "Hâfız Ali ne vakit gelmiş?" Dediler: "O burada yoktur." Ben şimdi o vakıdan diyebilirim ki; üç-dört saat mesafeden duama âmînini işittirmesi, otuz günlük mesafeden buradaki zaîf davet ve duama kuvvetli ve tesirli bir âmîn hükmünde olan yazıların imdadıma yetişmesi çok manidar bir tevafuktur.

Sıddık Sabri! Senin cisminde (ayağında) kardeşliğimin sikkesini gördüğüm zaman bir hiss-i kabl-el vuku ile kalbime geldi: Bu zât mühim bir vakitte bana çok ehemmiyetli bir kardeşlik edecek. Ve muvaffak oldun, yaptın. Allah senden ebeden razı olsun.

Abdülmecid'e, **Beşinci Şua'ı** haber vermiştim, cevap gelmedi. Belki ihtiyaten sükût ettiler, göndermedim. Siz, evvelce muhabere ediniz sonra gönderebilirsiniz. Eğer **Hastalar Risalesi'ni** bana gönderirseniz, **İhtiyarlar Risalesi** de beraber olsa daha iyi olur. Mektubunuzda selâm gönderen vefadar kardeşlerime binler selâm.

Bugünlerde, manevî bir muhavere de bir sual ve cevabı dinledim. Size bir kısa hülâsasını beyan edeyim:

Biri dedi:

Risale-i Nur'un iman ve tevhid için büyük tahşidatları ve küllî techizatları gittikçe çoğalıyor. Ve en muannid bir dinsizi susturmak için yüzde birisi kâfi iken, neden bu derece hararetle daha yeni tahşidat yapıyor?

Ona cevaben dediler:

"Risale-i Nur, yalnız bir cüz'î tahribatı, bir küçük haneyi tamir etmiyor. Belki küllî bir tahribatı ve İslâmiyeti içine alan, dağlar büyüklüğünde taşları bulunan bir muhit kal'ayı tamir ediyor. Ve yalnız hususî bir kalbi ve has bir vicdanı ıslaha çalışmıyor, belki bin seneden beri tedarik ve teraküm edilen müfsid âletler ile dehşetli rahnelenen kalb-i umumî ve efkâr-ı âmmeyi ve umumun bâhusus avam-ı mü'minînin istinadgâhları olan İslâmî esaslar ve cereyanlar ve şairler kırılması ile bozulmaya yüz tutan vicdan-ı umumîyi, Kur'an'ın i'cazıyla o geniş yaralarını Kur'anın ve imanın ilâçları ile tedavi etmeğe çalışıyor. Elbette böyle küllî ve dehşetli rahnelere ve yaralara, hakkalyakîn derecesinde ve dağlar kuvvetinde hüccetler, cihazlar ve bin tiryak hâsiyetinde mücerreb ilâçlar, hadsiz edviyeler bulunmak

gerektir ki; bu zamanda Kur'an-ı Mu'ciz-ül Beyan'ın i'caz-ı manevîsinden çıkan **Risale-i Nur** o vazifeyi görmekle beraber, imanın hadsiz mertebelerinde terakkiyat ve inkişafata medardır." diyerek uzun bir mükâleme cereyan etti. Ben de tamamen işittim, hadsiz şükrettim. Kısa kesiyorum.

Bu hâdisе münasebetiyle yine bugünlerde hatırıma gelen bir vakıayı beyan ediyorum:

Ben namaz tesbihatının âhirinde, otuzüç defa kelime-i tevhidi zikrederken, birden kalbime geldi ki: Hadîs-i şerifte "Bazan bir saat tefekkür, bir sene ibadet hükmüne geçer." Risale-i Nur'da o saat var; çalış, o saati bul, ihtar edildi. Âdeta ihtiyarsız bir surette, Kur'anın âyet-ül kübrasının iki tefsiri olan iki **Âyet-i Kübra Risalelerinden** mülahhas tefekkürî bir tekellüm, tam bir saat devam etti. Baktım; size gönderdiğim Âyet-ül Kübra Risalesi'nin Birinci Makamı'nın hülâsasından müntehab güzel bir sırrını hülâsa ile, **Yirmidokuzuncu Lem'a-i Arabiye'den** müstahrec nurlu, tatlı fıkralardan terekküb ediyor. Ben, kemal-i lezzetle, her gün tefekkürle okumağa başladım. Birkaç gün sonra hatırıma geldi ki: Madem Risale-i Nur bu zamanın bir mürşididir, talebelerine bir **vird-i ekber** olabilir diye kaleme aldım. Ve bütün risalelerin hususî menba'ları, madenleri olan binden ziyade âyât-ı Kur'aniyeyi, kendi Kur'anımda evvelce işaretler koyup bir Hizb-i A'zam-ı Kur'anî yapmak niyet etmiştim. Şimdi bu hizb-i a'zam ve bu vird-i ekber, Risale-i Nur mensublarına bazı eyyam-ı mübarekede okunması için bir zaman size de göndermek hakkınız var. İnşâallah bir zaman sonra size gönderilecek. Bazı kelimelerini tercüme ve bir kısım kayıdlarını tefhim için, vakit bulsam gayet kısa haşiye gibi bir şeyi yazacağım.

Umum kardeşlerime ve hizmet-i Kur'aniyede bütün arkadaşlarıma hasret ve iştiyak ile binler selâm.

**Dualarınıza muhtaç
Said Nursî**

* * *

Aziz kardeşlerim!

Sizlere her gün birer uzun mektub yazmak hakkınız var iken, maatteessüf üç seneden beri size göndermek için yazdığım bir mektub şimdiye kadar bekliyor, eski sakomun cebinde duruyor. Demek Risale-i

Nur, ehl-i dünya dinsizlerine çok dehşet vermiş ki, dünyalarına karışmadığım halde bu tazyikatı yapıyorlar. Her ne ise... Hiç unutamadığım sebatkâr ciddî kardeşlerime, hususan ikinci vatanım Barla'daki vefadar sıddıklara pek çok selâm ve dua ederim.

Binler hasret ve iştihakla sizleri düşünen ve her yirmidört saatte belki yüz defa dua ile tahattur eden ve duanıza muhtaç olan

Said Nursî

* * *

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ السَّلَامُ عَلَيْكُمْ

Ey fedakâr kardeşlerim!

Sizinle dört-beş kelime konuşacağım:

Birincisi: Bu defaki mektubunuzun verdiği şevk ve sürur ile derim ki: Ben, hizmet-i Kur'aniyedeki tam sadakat ve gayret ve sebat ve metanetinizi gördükten sonra tam bir istirahat-ı kalb ile mevti ve eceli kabul eder, **"Arkamda siz varsınız, yeter."** diyerek dünyadan sürurla vedaya hazırım.

İkincisi: Burada **Âyet-ül Kübra**'nın birinci tebyizi, aynen bir sene sonra, oradaki birinci tebyiz gibi, **Âyet-ül Kübra**'nın namına tevafuku var. İki tevafukun tetabuku, tesadüfe havalesi imkânsız bir keyfiyet olmakla.. kalemi, zülfikar-misal zâtın kalemiyle otuzüç kelime-i tevhidin tevafukundaki gaybî imzayı cidden tenvir ve tasdik eder.

.....

Dördüncüsü: Ben, üç senedir burada herşeyden tecrid edildim. Tahammülsüz tazyik altında bulunduğumdan, sizin ile muhabere edemedim. Burada emsalsiz bir evham hükmediyor. Mümkün olduğu kadar, **Eşrat-üs Saat** buradan gönderildiğini demeyiniz. Belki, onun bir eseridir, başka yerden elimize geçmiş deyiniz.

* * *

بِسْمِهِ مَنْ تُسَبِّحُ لَهُ السَّمَوَاتُ السَّعْيُ وَالْأَرْضُ وَمَنْ فِيهِنَّ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا
يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ
السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ

Aziz ve vefadar ve fedakâr, sadık kardeşlerim!

Bu defa çok kıymetdar ve fevkalme'mul manevî hediyenizden küçücük üç-dört mes'ele hatıra geldi:

Birincisi: Üçüncü Keramet-i Aleviye’de, risalelerde yalnız iki zeyl vardır demesi, risale şekline girmiş olan zeyillere zeyl diyor. Sair zeyiller ise; hâtimeler, ilâveler, haşiyeler hükmünde görmüştür.

İkincisi: İki Âyet-ül Kübra’nın vird-i ekberinde -hatırıma gelmediği halde- ehemmiyetli kısımlarını Yirminci Mektub ile Otuzikinci Söz, bana ihtiyaç bırakmayacak derecede beyan ve tercüme ettiklerinden, niyet ve va’dettiğim halde tercümesinde istihdam edilmedim.

Üçüncüsü: Risale-i Nur’un benden ayrılması ve ben de daire-i tenviriyesinden uzak düştüğümünden, bu havalı ve Eskişehir gibi sair yerleri de onun ehemmiyetli ve lüzumlu bir kısım hakikatlarından hissedar etmek için, inayet-i İlahiye, -yeni yazılıyor gibi- tekrar ile o kısım hakikatların, fakat letafetli başka tarzlarda izah edilmelerinde âdeta ihtiyarım olmadan beni istimal ettiğini bildim, çok şükrettim.

Bu defa hediyelerinize mukabil elimden gelseydi yalnız maddî fiatına göre herbir risaleye on lira ve **Yirmibeşinci Söz’e** yirmibeş altun belki elmas ve **Yirmidokuzuncu Söz’e** yirmidokuz yakut verirdim. Öyle ise, verilmiş gibi kabul ediniz. Evet tevafukta muvaffakiyetli olan kalem-i Alevî, **Keramet-i Aleviye’ye** göze görünür güzel bir delil göstermiş. Yüzbin mâşâallah. Hüsrev’in çok şirin ve fevkalâde yazdığı **Hastalar Lem’ası ile Esma-i Sitte Lem’ası**, benim nazarımda elmasla yaldızlı yazılan ve onlar kadar uzun iki mektub-u sadakatmedar hükmünde bana göründü; Risale-i Nur’a çok ehemmiyetli hizmetlerini göz yaşıyla hatırlattı ve Firdevsî hediyeinizdeki risalelerin harfleri adedince, Cenab-ı Erhamürrâhimîn sizlere rahmet, bereket, saadet ihsan eylesin. Âmîn.

Yorulmaz ve usanmaz ciddî, samimî Hâfız Ali Kardeş! Tevafukta muvaffakiyetli kalemin ile yazılan İ’caz-ı Kur’an’ın âhirinde senin hakkında **وَقَفُّهُ فِي خِدْمَةِ الْقُرْآنِ وَ الْإِيمَانِ** olan dua, bu defa şübhem kalmadı ki, tam kabul olmuş.

Umum kardeşlere birer birer selâm.

Said Nursî

* * *

بِسْمِهِ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ
الْسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ يَعْدِدُ حُرُوفِ رَسَائِلِ التُّورِ وَمَعَانِيهَا
الْمُتَمَثِّلَةِ فِي الْهَوَاءِ وَ فِي الْأَفْهَامِ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامِ

Aziz, sıddık ve sadık kardeşlerim!

Bu defa pek çok alâkadar olduğum zâtların dört aded mektubları beni o kadar mesrur etti ve Risale-i Nur hesabına o kadar memnun eyledi ki; güya yeniden o kahraman arkadaşları buldum diye sürur yaşları çok hüznlerimi sildi. Evet dört mektuba dört cevap yazmak isterim ve hakkınızdır; fakat samimî ittihadınıza binaen bir ile iktifa edildi. Ayrı ayrı beş-altı küçük mes'eleleri beyan ediyorum:

Birincisi: Eskiden beri, **iman kurtarmak zamanıdır** dediğimiz ve ihtiyarım olmadan tekrar ile erkân-ı imaniyeye dair bürhanlardan tahşidat-ı azîmeyi yaptığımız, çok haklı ve lüzumlu olduğunu zaman gösterdi. Size bir ay evvel, manevî bir muhaverede, Risale-i Nur'un azîm tahşidatına dair gaybdan gelen bir cevabı yazmıştım. Bazı zâtlar o fıkrayı **Âyet-ül Kübra** Risalesi'nin âhirine ilhak ettiler.

İkincisi: Şamlı Tevfik Kardeş! Senin mektubun beni derinden derine hem müteessir hem müferrah eyledi. Sende bir hayırlı tahavvülât bulunduğunu ihsas etti.

Merhum Hâfız Ahmed'in akrabasına benim tarafımdan ta'ziye ile beraber de ki: Bir-iki ay evvel -birdenbire- dua ederken, en has akraba ve en hâlis talebelerin dairesine Hâfız Ahmed girdi: "Benim de bu dairede hakkım var." dedi gibi hissettim. Onu o has daire içinde, her vakit manevî kazançlarıma hissedar olmak için bıraktım ve öyle de kalacak inşaallah. Ve anladım ki; ikiniz **bidayeten**, beraber Risale-i Nur'a hizmetiniz içindir. Barla'da bütün dostlara selâm.

Üçüncüsü: Sabri kardeş! Kıymetdar Hulusi'nin mektubu hem Hulusi'nin, hem **Beşinci Şua**'ın ehemmiyetini ve kıymetlerini gösterdiğinden çok beğendim.

Evet Beşinci Şua, umumun ve bilhâssa ehl-i ilmin imanlarını tashih edip kurtarıyor.

Hem sen, hem Hüsrev, Halil İbrahim'den bahsediyorsunuz. O zât, Risale-i Nur'un ehemmiyetli bir talebesi ve iktidarlı bir naşiridir, hem haslardandır. Sâbık hâdisemizden tam bir ihtiyat ve ciddî bir alâkadarlık dersini aldığı kanaatındayım. Selâmımı ona ve rüfekasına tebliğ ediniz.

Dördüncüsü: Hüsrev kardeş! Senin mektubun, benim meraklarıma (Hasan, Mustafa'lar gibi) bir şifa ve arzularıma bir deva (Mu'cizat-ı

Ahmediye gibi) ve ümidlerime bir ziya (Re'fet, Konyalı Sabri gibi) hükmüne geçti.

Hem Risale-i Nur'un muhterem bir talebesi ve has dairesinde bulunan âhiret hemşirem vâlideinizin hastalığı ve ihtiyarlığı seni Isparta'ya celbi hayırdır. Elbette sen ona, **Hastalar ve İhtiyarlar Risalelerini** okumuşsun. O risaleler, benim bedelime onun keyfini sorup teselli versinler.

Ben, oradaki talebeleri ve dostları dua ile çok tahattur ediyorum. Onları unutamıyorum. Umum kardeşlerime birer birer selâm ve dua ediyorum.

Said Nursî

* * *

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ
الْسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ يَعْدِدُ حَاصِلِ صَرْبِ عَاشِرَاتِ دَقَائِقِ
رَمَضَانَ فِي حُرُوفٍ مَا كَتَبْتُمْ مِنَ الرِّسَائِلِ

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Hem mübarek Ramazanınızı, hem inşâallah hakkınızda bin ay kadar meyvedar Leyle-i Kadrinizi, hem saadetli bayramınızı, hem çok kıymetdar hizmetinizi bütün ruhumla tebrik ve tes'id ederim.

Kardeşlerim! Bu defa kudsî kalemle hediyeleriniz o kadar beni minnetdar ve mesrur etti ki, güya dünyayı ışıklandıracak bir **nur fabrikası** ve mazi ve istikbali rayiha-i tayyibesıyla muattar edecek bir **gül fabrikası** semadan bizim imdadımıza gönderilmiş ve benim arkamda kuvvet-üz zahr olarak duruyor ve mütemadiyen çalışıyorlar diye mesrur oluyorum. Yüzbinler **Elhamdülillah**.

Sabri kardeş! Senin fâsılalı iki mektubun, hizmetinin makbuliyetine iki şahid-i gaybî gösterdi. Senin tabirin ile **Nur fabrikasına** ben de "Elfü elfi mâşâallah, bârekâllah, veffakakallah" derim. Sen ile Sıddık Süleyman, benim nazarımda ve fikrimde ve duamda daima beraber bulunduğunuzdan, senin ile konuştuğum vakit, omuz omuza ikinizi beraber görüyorum. Masum ve mübarek çocuklarınız duadan hissedardırlar.

Hâfız Ali kardeş! Senin mektubundaki tevazuun ve ihlasın ve Hüsrev'e ait medhin ve Risale-i Nur talebeleri bir tek vücud

hükmündeki kanaatın, senin hakkında büyük bir ümidimi ve hüsn-ü zannımı tam kuvvetlendirdi. Risale-i Nur'un iki Lütfü'leri ve Mustafa'ları ve Hâfız Ali'leri, Küçük Sabri olan Nureddin ile beraber **has talebeler dairesinde**, Ramazan feyzine, manevî kazançlara inşaallah hissedar kabul edildi. Her bir sahifelerini birer kıymetdar hediye hükmünde olan nüshaların yüzünden, ben sana çok hem pek çok borçlu kaldım.

Hüsrev kardeş! Kasem ederim benim elimden gelseydi, yalnız bu defa altun yaldızla yazdığın **Mu'cizat-ı Ahmediyeye** mukabil herbir sahifesine, yalnız maddî bir ücret olarak birer altun hediye edecektim. Hakikaten ebedî bir gül fabrikasına kâtib tayin edildiğinize kanaatım kat'iyet kesbetti. Rabb-ı Rahîm'e hadsiz hamd ü sena olsun. Tasavvurumda Hüsrev, Rüşdü bir tek isim gibi olmuş. İkinizi, Risale-i Nur'a ait herşeyde beraber biliyorum ve buluyorum. Size **أَوْمَنْ كَانَ مَيِّتًا** âyetine ait ve birden hatıra gelen ve Sabri'nin iki mektubunun -daha gelmeden- manevî tesiriyle yazılan bir tetimmeyi gönderdim. Bir derece mahremdir, has ve emirlere mahsustur. Şamlı Tefvik, **Âyet-ül Kübra Şua**'ını, Hâfız Ali'nin otuzüç **"Lâ ilahe illallah"** ile tevafuklu tarzda bana yazsa iyi olur. Kardeşlerime birer birer selâm.

**Duanıza muhtaç
Said Nursî**

* * *

Aziz kardeşlerim!

Temadî eden tahribat-ı maneviye karşısında -**lillahilhamd**- gittikçe Risale-i Nur'un mu'cizane mukavemeti ve satveti ve kıymeti tezayüd ediyor. **Dalaletin temel taşı ve nokta-i istinadı olan tabiat tagutunu** dağıtıp, Kur'an elinde bir elmas kılınç olarak her tarafta nurları saçar, zulümatı dağıtır. Fakat dalaletlerin enva'ı çoktur. O nisbette risalelerin dahi ayrı ayrı meziyetleri, ehemmiyetleri var. Eğer kolay ise, Tabiat Lem'asını da bize gönderiniz.

* * *

Emin'le Feyzi'nin sordukları bir suale Üstad'dan aldıkları cevab

Sual: Bize verdiğiniz cevabda diyorsunuz: **"Siyasî geniş daireleri merak ile takib eden, küçük daireler içindeki vazifelerinde zarar eder."** Bunun izahını istiyoruz?

Elcevab Üstadımız diyor ki:

Evet bu zamanda merak ile, radyo vasıtasıyla, ciddî alâkadarane küre-i arzdaki boğuşmalara merak edip bakanlar, dikkat edenler, maddî ve manevî pek çok zararları vardır. Ya aklını dağıtır manevî bir divane olur, ya kalbini dağıtır manevî bir dinsiz olur, ya fikrini dağıtır manevî bir ecnebi olur. Evet ben kendim gördüm: Lüzumsuz bir merak ile, mütedeyyin iken âmî bir adam -beride ilme mensubiyeti varken- eskiden beri İslâm düşmanı olan bir kâfirin mağlubiyetiyle ağlamak derecesinde bir mahzuniyet ve Âl-i Beytten Seyyidler Cemaatinin bir kâfire karşı mağlubiyetinden mesruriyetini gördüm. Böyle âmî bir adamın, alâkasız bir geniş daire-i siyaset hatırı için, böyle kâfir bir düşmanı mücahid bir seyyide tercih etmek, acaba divaneliğin ve akli dağıtmaklığın en acib bir misali değil midir?

Evet haricî siyaset memurları ve erkân-ı harbler ve kumandanlara bir derece vazifece münasebeti bulunan siyasetin geniş dairelerine ait mesaili; basit fikirli ve idare-i ruhiye ve diniyesine ve şahsiyesine ve beytiyesine ve karyesine ait lüzumlu vazifesini geri bıraktırmakla, onları meraklandırıp ruhlarını serseri, akıllarını geveze ve kalblerini de hakaik-i imaniye ve İslâmiyeye ait zevklerini, şevklerini kırıp havalandırmak ve o kalbleri serseri etmek ve manen öldürmek ile dinsizliğe yer ihzar etmek tarzında, kemal-i merak ile onlara göre malayani ve lüzumsuz mesail-i siyasiyeyi radyo ile ders verip dinlettirmek, hayat-ı içtimaiye-i İslâmiyeye öyle bir zarardır ki; ileride vereceği neticeleri düşündükçe tüyler ürperir.

Evet herbir adam vataniyle, milletiyle, hükûmetiyle alâkadardır. Fakat bu alâkadarlık, muvakkat cereyanlara kapılıp millet ve vatanını ve hükûmetin menfaatini bazı şahısların muvakkat siyasetlerine tâbi' etmek, belki aynını telakki etmek çok yanlış olmakla beraber; o vatanperverlik, milletperverlik hissinden ve vazifesinden herkese düşen vazife bir ise, kendi kalb ve ruhundan, idare-i şahsiye ve beytiye ve diniye ve hâkeza çok dairelerde hakikî vazifedar olduğu hizmet ve alâka ve merak on, yirmi belki yüz'dür. Bu ciddî ve lüzumlu bu kadar çok alâkaların zararına olarak, o bir tek lüzumsuz ve ona göre malayani olan siyaset cereyanlarına feda etmek, divanelik değil de nedir?

Üstadımızın bize gayet acele ile verdiği cevabı bu kadar. Biz de, o acele ifadeyi acele kaydettik, kusura bakmayınız.

Biz de, bütün kuvvetimizle bunu tasdik ediyoruz. Çünkü bunu kendimizde ve gördüğümüz dostlarımızda tecrübelerle müşahade ettik. Hattâ çokları meraklarından, cemaati belki de namazı terkeder derecede ifratla, tam namaz vaktinde konuşan radyoyu dinliyor. Mimsiz medeniyetin sefahet ve dalalet ve İslâm'a ettiği ihanet cezası olarak mütemadiyen başına gelen tokatlara ve boğuşmalarına ve geniş siyaset dairelerine alâkadarane dikkat etmekle; ve nefesi zehirli ve başı sarhoş şahıslardan radyoda ders almak, kudsî ve mühim vazifelerine de tam zarar ediyorlar.

**Risale-i Nur şakirdlerinden
Emin, Feyzi**

* * *

(Ahmed Nazif'in bir fıkrasıdır)

Kıymetli Üstadım!

Yüksek şahsiyetinizin aczi ve fakrı içinde inayet-i Rabbaniye ve rahmet-i İlahiye ile Kur'an-ı Mu'ciz-ül Beyan'ın i'cazlarını güneşin parlak ve keskin şuaları gibi kalblerimize nüfuz ettiren ve hakaik-i diniye ve imaniyenin, dalalete yüz tutan zaîf ve âciz mü'minlerin halâsı ve selâmeti ve hidayete çıkarılmasına hâdim ve kudsî Risale-i Nur'un, elbette bir **hâdî** ve bu zamanın muhtaç bulunduğu bir sahib-i zuhur namını taşıyacağı şübhesizdir. Binaenaleyh hem Kur'anın tercümanı ve dellâlı ve hem de bu Risale-i Nur'un müellif ve hâdim-i yegânesi bulunmanız, hem de âciz ve fakir bir nefer iken, manevî hizmetinizle müşiriyet derece-i âliyesine terfi' ve tefeyyüze istihkak kesbetmiş bulunmanızdadır ki; Âlim-i Mutlak, Hâkim-i Mutlak, Kâdir-i Mutlak olan Zülcelal Hazretleri, bu kudsî vazife-i âliyeyi, kıymetsiz gördüğünüz, çok kıymetli ve faziletli ve feyizli ve âlî derecelerde yüksek bir dellâla tevdi' ve nasîb ve bilhâssa memur etmiştir. هَذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّي Biz âciz ve âsi ve günahkâr hizmetkârlarınızı dahi lütf u keremiyle irşada ve hidayete siz Üstadımızı rehber ve mürşid ve vasıta buyurmuştur ki; ebedî minnet ve şükranlarımızı edadan âciz bulunuyoruz.

İşte Üstadım! Çok kıymetli arkadaşımız ve hizmet-i Kur'aniyede kıymetli refikimiz ve şerikimiz Küçük Hüsrev ve Mehmed Feyzi'nin mektubundan başka yerde ve mahalde mevsimsiz olduğunu idrak

ederek, bu hakikî kelimeyi ve mübarek ism-i şerifi Risale-i Nur'a dahi henüz zahiren takmak haddim değildir ve istimalinden hazer ediyorum. Çünkü Üstadımın izin ve müsaadesi olmadıkça, bu gibi lakabların kıymeti olamaz. Ancak Risale-i Nur'dan aldığım ilham üzerine, muhitimizde birinciliği ihraz eden bir kardeşimiz olan Feyzi'nin mektubunda bahsedilmesi, sırf hüsn-ü niyet ve fart-ı merbutiyet ve sadakattan ve ihlastan doğmuştur.

Bu izharın hatasından hâdis olan meşguliyetinize sebebiyet verdiğimden çok müteessir oldum. Af buyurunuz. İkaz ve irşad edici nimet ve himmet-i itabınızla af buyurulmasını ve Risale-i Nur'un manevî tokatlarından muhafaza edilmekliğimizi kemal-i hulusla istirham eylerim.

Aziz ve kıymetli Üstadım! Cenab-ı Hakk'ın lütf u keremiyle ve hadsiz ihsanıyla, intisaben hizmet-i kudsiyesinde bulunduğum Risale-i Nur'un maddî ve manevî pek çok kerametlerini ve bereketlerini aynelyakîn görmüş ve lezzetini tatmış olan bu âciz hizmetkârınızın noksanlarını hüsn-ü niyete ve hulus-u kalbine bağışlamanızı rica ederken, bu mübarek Risale-i Nur'un pek çok kerametlerinden birkaçını arz ediyorum. Şöyle ki:

Risale-i Nur'un tercümanı ve müellif ve sahibi bulunan zât, **bin üçyüz yirmidört** (1324) ve **yirmibeş** (1325) rumi senelerinde, İstanbul'da iştirarla "**Bedüzzaman**" namı ve lakabı altında matbuatın sitayişle neşriyatından mütehassis olarak, o zaman onyediyi yaşımda bulunduğum ve çok cahil ve çocukluk devresinde iken, bu mübarek isim kalbimde yer tutmuş. Ve bu kalbî muhabbet hürmeti için olacak ki; **bin üçyüz yirmialtı** (1326) senesinde Hazret-i Üstad'ın "**Bedüzzaman Said-i Kürdî**" lakabı altında Karadeniz seyahatında iki hizmetkârı ile İnebolu'yu ziyaret ederek, o zaman İnebolu'nun meşhur ülemasından Hacı Ziya ve diğer ülema arasında vapura teşyi' edildiği sırada tesadüfen çarşıda karşılaştığım ve çok derin muhabbet hissiyle bu mübarek zâta selâm durarak mütebessim ve nuranî sîmalarıyla ve keskin nazarlarıyla selâmlarına ve manevî nazarlarıyla iltifatlarına mazhar olduğum günden beri artan muhabbet ve alâkamı, otuz senelik hatırımdan kat'iyen silinmediğini aynelyakîn görüyordum.

Tahminen ve takriben altı sene evvel bir gazete sütununda, Isparta'da halkın fazla alâka göstermesinden, din ve iman telkin

etmesinden ürken ehl-i dünya tarafından tevkif edildiğini teessürle okumuştum. Otuz senelik uzun bir zaman içinde bir defa böyle acı haber aldığım halde, akibetinden kat'iyen başka bir malûmat edinememiştım. On seneden beri Cenab-ı Rabb-ül Âlemîn Hazretlerinden niyazımda, daima beş vakit dualarımda, **“Yâ Rab! Bana bir mürşid-i kâmil ihsan buyur.”** niyazında iken, bundan üç sene evvel yani hicri **bin üçyüz elliye** (1357) ve miladi **bin dokuzyüz otuzsekiz** (1938) senesinde, İnebolu'da bir kahvede, Kastamonu'lu bir zavallı sarhoşun sitayişle bahsettiği bir zâtın Kastamonu'da mevcudiyeti ve menfî olarak bulunduğunu işittim. Dikkat ettim ve tahkik ve ta'mik ettim. Anladım ki; otuz senedir kalbimde saklı olarak taşıdığım o zamanki Said-i Kürdî olduğunu hayretle öğrendim. Ve kalbimdeki sevgi günler geçtikçe ateşlendiğini hissettiğimden, her tehlikeyi göze alarak ziyaret edip, mübarek ellerini öpmek lâzım ve şart olduğunu bildim. Ve ziyaretimde, Eski Said'in ism-i mübarekleri **Bedüzzaman Said Nursî ve Risale-i Nur'un müellifi ve sahibi** olarak buldum. Kemal-i aşk ve ihlasla sarıldım. Ve benim yegâne mürşidim ve rehberim ve büyük üstadım o **Risale-i Nur'dur** dedim. Ve bana bu hadsiz ihsanatı hidayet ve inayet buyuran Cenab-ı Hakk'a, Kur'an-ı Hakîm'in harfleri adedince şükrederek **رَبِّیْ هَذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّیْ** dedim.⁴(Haşiye)

Risale-i Nur'a intisab etmezden evvel, maddî ve dünyevî her işlerimizde ve ticarethanemizin kazançlarında ve şahsî ve hususî işlerimizde, Risale-i Nur'a intisabdan sonraki hârikulâde farkları ve bereketleri görmekle beraber; en büyük bir tüccarın veya mes'ud bir zenginın müferrah ve serbestliğinden daha fazla ferah u sürur ve serbest ve yaşayış tarzında sıhhat ve âfiyetle -elhamdülillah- mes'udane imrar-ı hayat eylemekte olduğumuzu ve Risale-i Nur'un kudsî lütf u kerametlerine medyun bulunduğumuzu itiraf ve tasdik ederiz.

Üstad Hazretlerinin me'zuniyet-i hususiyesiyle, Risale-i Nur namına neşriyat ve hakaik-i imaniye noktasında, bilhâssa ibadet ve namaz hakkında şahsımın cahil ve âciz, nâkıs, iktidarsız vaziyetim ile vaki' olan ve olacak bulunan telkinat-ı diniyedeki kuvvetli ikna' ve müessir hitabelerin âsâr-ı fiiliyesini aynen müşahede ettiğimi; üstadım Risale-i Nur namına kemal-i fahrle, bir çok namazsız müslümanları -

elhamdülillah- namaza ve câmilere devamı muvaffak bulunmak gibi kudsî hizmetlerin âsâr-ı fiiliyesinden, Risale-i Nur'un büyük hârika kerametinden tulû' ettiğini ve etmekte olduğunu tasdik ederiz.

Bu içinde bulunduğumuz Alman ve İngiliz harbinin bidayetinden, devamı müddetince, hadsiz zındıka ve münafıkların hiç yoktan sebepsiz olarak, şahsıma bir isnadat olsun için, gerek münevver fikirli âlim ve gerekse cahil mülhid hemen hemen birkaç dostlarım müstesna, memleket halkı kudsî hizmetimden küstürmek için, şeytan-ı aleyhi mâyetestihk bütün memleket halkını iğfal ederek aleyhime tahrik etmiş olacaktır ki; "Nazif, muhalif bir siyasetle ittihad-ı İslâm'a tarafdâr eder, siyaset propagandası yapıyor." zihniyetini şiddetle aleyhimde, memleket halkına ve erkân-ı hükûmete kadar sirayet ettiriyorlar. Ve bütün şeytanların tecessüsleri tahrik edilmiş. Güya aleyhtarlarım benden bir intikam almak hasebiyle gıyabımda, hem müdhiş cereyanı şiddetlendirmek için, kendilerince menfur telakki ettikleri "Almancı" namıyla hakaretlere maruz bırakmaktan çekinmediler. Halbuki ben lillahilhamd Risale-i Nur'un irşadiyle, hakaik-i imaniye ve Kur'aniyeyi bütün kâinatın fevkinde gördüğümünden ve itikad ettiğimden, değil küre-i arzdeki cereyanlara, belki bana verilse de, bütün dünya saltanatına da âlet edemem. Ben, yalnız hakikatçı ve imancı ve Kur'ancı Risale-i Nur'un bir hâdimiyim. Kaç senedir bütün bu hücumlarıyla beraber, iki eser-i inayet var:

Birisi Risale-i Nur'un neşriyatındaki hizmetime zarar verilmediği gibi, fevkalme'mul muvaffak olduk.

İkincisi: Her ne vakit şiddetli hücum edileceği zaman, Üstadımızdan "**Dikkat**" emrini alıyorduk.

Hem de Risale-i Nur'un aşikâr bir kerametindendir ki, **bin üçyüz ellidokuz** (1359) sene-i hicri Ramazan-ı Şerif'in on veya onikinci günlerinde -Allah rahmet etsin- vefat eden kardeşlerimizden Hatib Mehmed namındaki zât, Yirmialtıncı Lem'a olan **İhtiyarlar Risalesini** yazarken hasta olarak yazmağa kâdir olmadığından "Lâ ilahe illâ Hû" kelime-i tevhidi yazarak bıraktığı, ziyaretine gelen diğer kardeşimiz ve faal arkadaşımız, Feyzi Mehmed Efendi'ye ikmalini rica ederek dünyaya veda ve ebedî hayatına, inşaallah bu kelime-i tayyibe ile hayatının sonunu mühürleyerek imanlı olarak kabre girdiğini izhar ve Risale-i Nur'un talebelerine açık bir müjde ve tebşiratta bulunmuştur.

İşarat-ı Kur'aniye'nin yirmialtıncı âyetinin **فَیْیَ الْجَنَّةِ خَالِدِیْنَ** sırrıyla, "Risale-i Nur talebeleri, iman ile kabre gireceklerdir." tebşiratının sıdkını gösteren bu açık kerametın ve tebşirat-ı azîmenin bütün kardeşlerimize tamim olunmasını, Risale-i Nur'un derece-i ulviyetini ve hâdimlerinin mükâfatlarının ne zaman ve ne suretle verilmekte olduğunu aynelyakîn bilinmek ve görölmek üzere, şu hakikat muvafık ise İşarat-ı Kur'aniye Risalesine tahşîye olunmasını rica ederim, kıymetli Üstadım.

**Risale-i Nur şakirdlerinden
Ahmed Nazif Çelebi**

* * *

Risale-i Nur'un faal bir şakirdi olan Ahmed Nazif Çelebi'nin bir istihracı ve bir fıkrasıdır. Bunu hem Birinci Şua'nın otuzikinci âyeti olarak ve hem Yirmiyedinci Mektub'un fıkralarında kaydetmek münasib görüldü. O kendisi diyor:

Gelen âyetleri hâfızdan dinledim. Sure-i Ahzab'dan:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا اللَّهَ ذِكْرًا كَثِيرًا * وَسَبِّحُوهُ بُكْرَةً وَأَصِيلًا * هُوَ الَّذِي
يُصَلِّيْ عَلَيْكُمْ وَمَلَائِكَتُهُ لِيُخْرِجَكُم مِّنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَكَانَ بِالْمُؤْمِنِينَ رَحِيمًا
* تَحِيَّتُهُمْ يَوْمَ يَلْقَوْتُهُ سَلَامٌ وَأَعَدَّ لَهُمْ أَجْرًا كَرِيمًا * يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ
شَاهِدًا وَمُبَشِّرًا وَنَذِيرًا * وَدَاعِيًا إِلَى اللَّهِ بِأَذْنِهِ وَسِرَاجًا مُّنِيرًا * وَبَشِّرِ
الْمُؤْمِنِينَ بِأَنَّ لَهُم مِّنَ اللَّهِ فَضْلًا كَبِيرًا * صَدَقَ اللَّهُ الْعَظِيمُ

Bu âyetlerde **Risale-i Nur'a îma ve remz ve belki işaret var**, diye hissettim. Evet madem bu âyet gibi vazife-i risalet ve davete bakan âyetler her asra bakıyorlar ve her asırda efradları ve mâsadaıkları var. Ve madem bu âyetlerde Resul-ü Ekrem'e (A.S.M.) verilen sıfatlar ve ünvanlar her zamanda cereyan ve her asırda hükmetmek haysiyetiyle ve ünvanların altında mana-yı remziyle Risale-i Nur gibi o vazifeyi yerine getiren eserler ve zâtlar bu gibi âyâtın daire-i şümullerine girmeleri, Kur'andaki i'caz-ı manevîsinin şe'nidir belki muktezasıdır ve lâzımıdır. Madem Risale-i Nur, bu acib asırda müstesna bir surette ve âyetin işaret ettiği vazifeyi yapıyor ve manasının daire-i külliyesinde bir ferdidir. Elbette müteaddid emareler ve gizli karineler ile diyebiliriz ki; bu âyette dahi Birinci Şua'nın sair otuzbir âyetleri gibi Risale-i Nur'a mana-yı işariyle bakar. Şöyle ki:

لِيُخْرِجَكُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَكَانَ بِالْمُؤْمِنِينَ رَحِيمًا cümlesi, mana-yı işarîsiyle diyor: Bin üçyüz yetmişe (1370) kadar tecavüz eden en karanlık bir zulüm, en karanlık bir zulmetten sizi ey ehl-i iman ve-l Kur'an! Kur'andan gelen Nurlara ve imanın ışıklarına çıkaran ve isminde Nur ve manasında rahîmiyet bulunan ve ism-i Nur ve ism-i Rahîm'in mazharı olan bir lem'a-i Kur'aniyeye ve bu asrımıza bakıp îma ediyor. Mana mutabakatından başka, bir emare ve karinesi budur ki: بِالنُّورِ وَكَانَ بِالْمُؤْمِنِينَ رَحِيمًا fıkрасının makam-ı cifrîsi -şedde ve tenvin sayılır- (947) edip Risale-ün Nur veya Risale-i Nur isminin makamı olan (947) adedine tamtamına tevafuk ediyor.

إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ شَاهِدًا وَمُبَشِّرًا cümlesi, -şeddeler sayılmaz ve âhirde tenvin vakıftır, elif sayılır- makam-ı cifrîsi ki, 1323 tarihini gösterir. O tarihte, Merkez-i Hilafette dehşetli bir inkılabın mebd-i infilâki içinde ye'se düşen ehl-i imana müjde verip, İslâmiyet'in hakkaniyetine ve kuvvetine kuvvetli şehadet eden ve veraset-i nübüvvet noktasında davette bulunan hakikî bir şahide işaret eder.

وَدَاعِيًا إِلَى اللَّهِ * وَنَذِيرًا cümlesi ⁵(Haşiye-1) -tenvinler vakf olmadığından sayılırlar- makam-ı cifrîsi 1256 tarihini göstermekle, bu asırda ve bu zamandaki İslâmiyetin inhisafını bir asır evvel ihzar eden mukaddematına bakarak, وَدَاعِيًا إِلَى اللَّهِ kelimesi (191) ederek Risale-i Nur'un bir hakikî ismi olan **Bedüzzaman'ın makam-ı cifrîsi bulunan (191) adedine tamtamına tevafukla îma eder ki; Risale-i Nur dahi, o inhisaf içinde bir "dâ-i ilallah"tır.**

وَسِرَاجًا مُنِيرًا ⁶(Haşiye-2) ve yalnız سِرَاجًا مُنِيرًا kelimesi ise tamtamına Risale-i Nur'un bir ismi olan "Siracünnur"a lafzen ve manen ve cifren tevafukla bakar. مُنِيرًا daki (mim, ye), النُّور daki şeddeli "nun"a mukabildir. Evet İmam-ı Ali (R.A.) keramet-i gaybiyesinde Risale-i Nur'a "Siracünnur" namını vermesi, bu âyetin bu fıkrasından mülhemdir denilebilir ve çekinmeyerek deriz

وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ يَا لَئِنْ لَّهُمْ مِنَ اللَّهِ bulundugumuz bu senesine bakarak ehl-i imana bir büyük ihsanı var diye mana-yı remziyle haber veriyor. Biz bakıyoruz, bu zamanda en büyük ihsan, imanı kurtarmaktır. Ve görüyoruz, imanı hârika

bürhanlarla kurtaran başta Risale-i Nur'dur. Demek bu zamana nisbeten bir "fadlun kebir" de odur. Bu işareti kuvvetlendiren şudur:

فَضْلًا daki فَضْلًا kelimesi 960 edip Risalet-ün Nur'un bu ismi, izafeden tavsif tarzına geçmekle "Risalet-ün Nuriye" olup, makamı olan 962 adedine manidar iki farkla tevafuk, onun başına remzen ve îmaen parmak basmasıdır.

İlahî Yâ Rab! Sen Risale-i Nur'u ve Risale-i Nur müellifi Üstadımız Said Nursî'yi ve Risalet-ün Nur talebe ve şakirdlerini ve mensublarını, mahfaza-i hıfzında ve kal'a-i İlahiyen içinde muhafaza ve emin eyle.. âmîn.. ve hizmet-i Kur'an ve imanda sabit ve daim eyle.. âmîn.. ve bu kudsî hizmetlerinde, muvaffakiyetlerle yardım ve muavenetler ihsan eyle.. âmîn.. ve Kur'an-ı Mu'ciz-ül Beyan-ı Azîmüşşan'ın sırr-ı a'zamına, marifetullah, muhabbetullah ve muhabbet-i Resulullah sırr-ı kudsîsine ve "Hasbünallahü ve ni'mel vekil" sırr-ı uzmasına ve rızaullah ve rü'yet-i Cemalullah lütf u ihsanına mazhar eyle, Yâ Rabb-el Âlemîn!

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ وَأَهْلِ بَيْتِهِ أَجْمَعِينَ الطَّاهِرِينَ آمِينَ بِحُرْمَةِ سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

Âciz, fakir, zayıf, günahkâr, talebeniz
ve hizmetkârınız İnebolu'lu

Ahmed Nazif Çelebi

* * *

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ
السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ أَبَدًا دَائِمًا

Çok aziz ve çok kıymetli, müşfik ve fedakâr Üstad-ı A'zam Efendim Hazretleri!

Hazineler dolusu mücevherattan daha fazla, hattâ bu fânî dünya hayatının zînetleriyle ölçülemeyecek derecede kıymetdar mektubunuzu, mübarek Ramazan-ı Şerifin yirmiüçüncü günü akşamı, iftardan on dakika evvel postadan aldım. Cenab-ı Hak kabul buyursun, iki iftarı bir yaptım. الْحَمْدُ لِلَّهِ هَذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّي

Evvelce yazdığım uzun satırların malayani ve boşluğundan, fazla meşgul ettiğimden ve gerek bizim ve gerekse mübarek Zekeriya kardeşimizin kıymetsiz, değersiz hediyelerini me'zuniyetsiz kabul ederek takdim etmek cesaretinde bulunduğumdan mütevellid, aziz Üstadımın adem-i kabul ve hoşnutsuzluğuyla tekdiratına maruz

kalacağımdan korkarak intizarda iken müvezzi iki mektub verdi. İftar vakti olduğundan ayakta zarfı açtıktan sonra, kıymet takdir edemeyeceğim çok şirin ve cazib olan hatt-ı fâzılaneniz, sanki **“korkma”** diye hitabediyormuş gibi tebessüm ederek gözüme ilişince, sürurumdan okuyamadım. Hemen haneme koştum, iftar ile okumağa başladım.

Sevgili ve müşfik üstadım! Muhyiddin-i Arabî Hazretlerinin tebşiratı hatırıma geldi. Zât-ı fâzılanelerindeki gördüğüm şefkat-i pederaneninin o büyük zâtın haber verdiği şefkat-i pederaneyi haiz bulunduğunuza iman ettim. Kâdir-i Mutlak Hazretleri siz Üstadımızdan kat kat razı olsun ve bizleri de hizmetinizde ve hizmet-i Kur’anda daim ve sabit eylesin ve Üstadımızın kıymetli ve kudsî işaretlerine ve kıymetli dualarına mazhar eylesin.. âmîn bihürmeti Seyyid-il Mürselîn.

Şefkatli Üstadım! Hizmet-i Kur’anda ve Risale-i Nur’un neşriyatındaki zerre-i vâhide kabîlinden olan mesaînin nezd-i âlî-i üstadanelerinde hüsn-ü kabule mazhariyeti, zayıf ve âciz, fakir hizmetkârınız ve iktidarsız, idraki nâkıs, ihatası dar, şuuru muhtel talebenizi ne derece sevinç ve sürura kalbettiğini tarif edemem. Böyle manevî ve kudsî takdirata mazhar buyurulan ve bizim gibi günahkârlara, otuz senelik iştiyakla, on senelik münacat ve niyaz mukabilinde siz Üstadımızı ihsan buyuran ve kullarının isyanlarına bakmayarak her istediklerini bilen, işiten ve **bâligan mâ belag veren ve bütün mükevvenatı yed-i kudretinde tutan ve herşeye sahib ve mâlik ve hâkim bulunan Cenab-ı Hak ve Feyyaz-ı Mutlak Hazretlerine ne suretle hamd ve şükür edeceğimi bilemiyorum.**

Kıymetli Üstadım! Siz tavassut buyurunuz, değersiz hizmetimizle, pek az ve kısa olan şu dünya hayatı içinde belki bir katre mesabesindeki hamd ve şükrümüzü **“Tekabbelallah”** sırrına mazhar buyursun inşâallah.

Mektubat Risalesinin **İkinci Mektubunu** daima hatırlayarak bu emirlerinize riayet etmeye çalıştığım halde bir mücbir-i gaybî bendenizi tahrik ederek, yani hediye mukabelesiz bütün ömründe kabul etmediğinize muhalif olarak **İkinci Mektub’a** muhalefete sevk ediyor. Niyetim hâlis, sadakat ve merbutiyetim ciddî ve çok sağlam. Her türlü riyadan ârî ve hiçbir maddî menfaata matuf ve müstenid olmayan, Allah rızası yolunda, Kur’an namına ve Risale-i

Nur'a hizmet gayesine matuf ve bilhâssa bizim gibi âciz, âsi ve günahkârların hidayet ve irşad ve îsaline ve ehl-i dalaleti ve ehl-i bid'ayı tarîk-ı hakka davet ve hakaik-i imaniyeye hâdim bir kudsî zât, bizlere ve memleketimize **vedîatullah** olarak ihsan buyurulmuş.

Kıymetli misafirimiz nasilki biz günahkârların manevî yardımına koşuyor ve gece ve gündüz mağfiret-i İlahiyeye ve irşadımıza çalışıyorsa, bizler de bu aziz misafirimizin maddî yardımına seve seve ve ihtiyakla ve ancak Allah için koşmak ve çalışmak vazifesiyle mükellef bulunduğumuzu hissediyoruz.

Hem bizlere Kur'an ve Hazret-i Peygamberimiz (A.S.M.) emrediyor: **تَعَاوُنُوا** Gurabaya muavenet.

Afv dilerim, kıymetli ve sevgili Üstadım! Bilirim ki, hediyeleri kabul etmiyorsun. Fakat zekat ve sadaka gibi muaveneti, arkadaşlarımızın ısrarı üzerine yazmağa mecbur oldum. Hem de maddî ihtiyaçlarınıza, ikametgâh kirası, odun ve kömür gibi mübrem ihtiyaçlar için lâzım olduğunu düşünmüştüm.

Esasen kaide-i Üstadaneleri bozulmamak için, arkadaşlarıma daima tavsiye ve telkinatım, hiçbir maddî menfaat düşünülmemesidir. Çünkü din dünyaya âlet olamaz. Ve din, vasıta-i cer ve maddî menfaati kat'iyen kabul edemez. Hattâ Risale-i Nur'un neşriyatında, kimsenin minnetini almamak için kıymetli Üstadımı taklid ederim.

Kıymetli ve müşfik Üstadım! Şu kadar var ki: Hizmetkârınız, Üstad namına değil, kıymetli ve garib bir misafirimiz namına, rızaen lillah maddî yardım etmek istiyoruz. Hem manevî zarar görmemeniz için, kuvvet ve kudret ve azamet sahibi Cenab-ı Allah'a niyaz ve tazarru' ederek dergâh-ı İlahiyesinde hüsn-ü kabule mazhar eylemesini dua ediyoruz.

Kıymetli Üstadım! Bayramda ziyaret ve arz-ı ta'zim makamına kaim olmak üzere, bütün arkadaşlarımızla beraber hem Ramazan-ı Şerif'i, hem Leyle-i Kadr'i, hem mübarek İd-i Fitr'ı, Risalet-ün Nur'un umum talebe ve şakirdleri ve Kur'anın kıymetli hizmetçileri makamında ve hükmünde kıymetli Üstadımızı tebrik eder, Cenab-ı Hak'tan daha çok kardeş ve arkadaşlarımız ile birlikte ve siz Üstadımız başımızda olarak Ramazan-ı Şerif'in emsal-i kesîresiyle müşerref olmaklığımızı niyaz ve tazarru' eyleriz ve mübarek iki ellerinizden

öperek dua-i hayriyenizi ve kudsî irşadlarınızı istirham eyleriz kıymetli Üstadımız.

Daimî kudsî dualarınıza muhtaç,
günahkâr hizmetkâr ve talebeniz
Ahmed Nazif

(Risale-i Nur şakirdlerinden Hilmi ve Çaycı Emin ve Tahsin'in fıkrasıdır. Yirmiyedinci Mektub'un fıkraları içine girmeğe münasib görüldü.)

Bugünlerde casuslar tarafından ziyade bir hassasiyetle risalelere bakıldığından, inayetin himayeti dahi, bir nevi hassasiyet ile ikramını gösterdi. Gayet cüz'î bir nümunesi şudur ki:

Risale-i Nur şakirdlerine, maişet cihetinde bir ikram-ı ilahî ve küçük fakat şâyan-ı hayret ve gayet latif bir tevafuk, bir vakıa ve Risalet-ün Nur hizmetinin şübhesiz bir kerametidir. Evet Risale-i Nur'un bir silsile-i kerametinin bir menbaı olan **tevafuk**, bu vakıada o cinsten altı adet tevafukatın ittifakı ise, tesadüf ihtimalini köküyle keser diye hükmettik. Şöyle ki:

Birkaç günden beri Üstadımızın ziyaretine gitmediğimizden, kardeşim Emin ile beraber Üstadımızın ziyaretine gittik. İkinci vakti beraber namaz kıldıktan sonra bize emretti ki: **"Size yemek yedireceğim, burada tayininiz var."** Mükerreren, **"Yemezseniz bana dokuz zarar olur."** dedi. **"Çünkü yiyeceğinize karşı Cenab-ı Hak gönderecek."**

Yemek yemekten affımızı rica ettik ise de emretti ki: **"Rızkınızı yeyin, bana gelir."** Emrini kırmamak için, lütuf buyurduğu tereyağı ve kabak tatlısını ekmekle yemeğe başladık. Daha sofrada iken, ümid edilmeyen bir vakitte, bir tarzda ve aynı vakitte bir adam geldi. Elinde yediğimiz kadar taze ekmek, aynı yediğimiz mikdar (fındık kadar) tereyağı ve diğer elinde bize verilenin tam misli kabak tatlısı olarak kapıyı açtı. Artık taaccüb edilerek, hiçbir cihette tesadüfe mahal kalmayarak, Risale-i Nur şakirdlerinin rızkındaki bir bereket-i Rabbanîyi gözümüzle gördük. Üstadımız emretti: **"İhsan on misli olacak. Halbuki bu ikram tamtamına mislidir. Demek, tayin ciheti galebe etti. Tayin temini ise, mizan ile olur."** Sonra aynı akşamda, sadaka ciheti dahi hükmünü gösterdi. Biz gördük ki, ekmek on misli ve

tereyağı tatlısı o da on misli ve kabak tatlısını çok sevmediği için kabak, patlıcan turşusu on misli; me'mulün hilafına, Risale-i Nur'dan **İkinci Şua**'ın bir hafta mütalaasına mukabil bir manevî ücret olarak geldi, gözümüzle gördük. Demek, kabak tatlısının tatlılığı, tereyağı-un helvasına girdi, kendisi turşuda kaldı.

Risale-i Nur şakirdlerinin, hüsn-ü hizmetine acele bir mükâfat gördükleri gibi; hizmette kusur edenler dahi tokat yedikleri -Isparta'da olduğu gibi- burada dahi gözümüzle gördük. Pek çok vukuatından yalnız beş-altısını beyan ediyoruz:

Birincisi: Ben -yani Tahsin- bir gün, yeni açtığımız bir dükkân meşgalesiyle bana emrolunan vazife-i Nuriyeyi tenbellik edip yapamadım. Aynı vakitte şefkatli bir tokat yedim. Dükkânda otururken birisi bana geldi, emanet olarak 100 lira tebdil olmak için bana verdi. Bu paranın sahibine, Allah için bir hizmet yapmak üzere tebdil için maliye sandığına gittim. Bu paraları sayarken, aralarında bir kalp lira bulundu. Bu yüzden ifadeye ve sual ve cevaba ve muahazeye maruz kaldığım gibi, evimizi de taharri etmek îcab etti. Beni mahkemeye verdiler. Fakat bu terbiye ve şefkat tokadı olmak cihetiyle, yine Risale-i Nur kerametini gösterdi, zararsız kurtulduk.

İkincisi: Üstadımıza ve Risale-i Nur'a dört-beş sene bazan hizmet eden ve okutturan ve cidden tarafdar bulunan bir zât, birden bir gün elinde dine ait bir gazete ile geldi. Risale-i Nur'un mesleğine muhalif bir cereyanın sahiblerine tarafdarane bir tavır gösterdiği zaman, Üstadın canı çok sıkıldı. Bir-iki gün sonra şiddetli fakat şefkatli bir tokat yedi. Bir doktor ona dedi ki: **"Eğer ameliyat yaptırmazsan yüzde yüz ölüm var."** O da bilmeceburiye ameliyat yaptırdı. Fakat şefkat ciheti imdada yetişti, çabuk kurtuldu.

Üçüncüsü: Bir memur, Risale-i Nur'u kemal-i iştiaqla okurdu. Üstad ile görüşmeye ve tam ders almağa çok çalışıyordu. Birden bir komiser tarafından ona evham verildi. O da görüşmeyi ve okumayı bırakıp başka bir şehre giderken, birden sebatsız bir tarzda bir ayağı kırıldı, bir ay çekti. Yine şefkat yâr oldu ki, şimdi tekrar okumaya şevk ile başladı.

Dördüncüsü: Ehemmiyetli bir zât Risale-i Nur'u kemal-i takdir ile hem okur, hem yazardı. Birden sebatsızlık gösterdi, şefkatsiz bir tokat

yedi. Gayet meftun olduğu refikası vefat eyledi. İki oğlu da başka yere gitmesiyle acınacak bir hale girdi.

Beşincisi: Dört senedir Üstadın çarşı işinde hizmet eden bir zât, birden sadakatı bırakıp mesleğini değıştirdi. Birden şefkatsiz bir tokat yedi. Bir senedir daha çekiyor.

Altıncısı: Bir hocaya ait bir hâdisedir. Belki helâl etmez. Biz de onu görmüyoruz. Tokadı şimdi kaldı.

Bu vukuat nev'inden hem çok var, hem Risale-i Nur'a karşı kusura binaen kat'iyyen tokat olduğuna şübhemiz kalmadı.

Tasdik eden Risale-i Nur şakirdleri

Hilmi, Emin, Tahsin

Evet ben de tasdik ederim

Said

* * *

Hem Risale-i Nur'un sühulet-i intişarının bir kerametini, bu mektubu yazdığımız zamanda ve yemekteki keramet dakikasında gözümüzle gördük. Şöyle ki:

Ehemmiyetli yedi-sekiz risale ve **İşarat-ı Kur'aniye** Şua'ını mühim bir mektubla beraber bir torbada ehemmiyetli bir kardeşimize bir şehre göndermiştik. Şoför o paketi düşürmüştü. Böyle bir zamanda böyle eserleri, münafıklar ve casuslar haber almadan, emin bir el ile beş gün sonra elimize geçmesi; kat'i kanaatımız geldi ki, bir inayet bizi himaye ediyor.

Hem Risale-i Nur hakkında inayet-i Rabbaniyenin latif bir himayeti de şudur ki: Karanlık bir vaziyette, korkutan bir zamanda, casusların ve taharri memurlarının evhamları ve tecessüsleri Üstadımızın menzilini sarması dakikasında, bir fare Üstadımızın çorabını aldı. Ne kadar aradık, hiçbir yerde bulamadık. O farenin yuvasını gördük. Kabil değil ki o çorap girsin. İki gün sonra gördük ki, o hayvan o çorabı getirmiş öyle yere ki, saklanmış ve muhteviyatları unutulmuş olan mahrem mektublar ve evrakların tam yanında bırakmış. Halbuki iki defa oraya bakmıştık, görememiştik. Hem o çorabı o yere getirmek; soba borusuna çıkıp yukarıdan olur. Gayet kurnaz ve zeki bir adam ancak o işi yapar. Hiçbir cihette tesadüf ihtimali kalmadığından Üstadımız dedi: **"Bu mektupları oradan kaldıracğız."** Biz onlara baktık, gerçi siyasetle alâkaları yoktur. Fakat vehham casuslara, aleyhimizde habbeyi kubbe

yapmaya ehemmiyetli bir vesile olurdu. Biz hem onları, hem daha bahaneye medar olabilen başka şeyleri kaldırdık. O heyecanımızdan casuslar haber alıp anladılar ki, hazırlandık. Daha hücum etmeden yalnız ikinci gün, Emin elinde bir torba ile menzile girdi. Tam arkasında karakol komiseri, gizli, hissettirmeden girdi. Emin'in elinde kitab yerinde yoğurt torbasını gördü, tavrını değiştirdi. Her ne ise. Elhasıl: Risale-i Nur'un intişarına karşı gelen bütün düşman ve casuslara mukabil bir tek fare çıktı, plânlarını zîr ü zeber etti.

Evet Hilmi Evet Tahsin Evet Emin Evet Tefik Evet Said
(Mehmed Feyzi o zaman askerde, yoktu. Yoksa birinci imza onun hakkı idi.)

* * *

(Ahmed Nazif'in mektubundan bir parçadır)

Maddî ve manevî borcumuz olan hizmetleri îfadan kendimizi çekmek, hissizlik ve bîganelik fıtratımızda ve yaradılışımızda yoktur ki kalalım. Madem Cenab-ı Hâlık-ı Rahîm bizleri insan yaratmıştır. İnsanlığın emrettiği vezaifin binde birini dahi îfa edemediğimiz halde, büsbütün nasıl bîgane kalalım. Bu hususta mazur görmenizle beraber, azimkâr ve cefakâr ve fedakâr ve hadsiz mütehammil, garib ve kudsî ve aziz bir misafirimiz olan çok kıymetli Üstadımızın biz âsi ve günahkârların kalblerini nurlarla doldurduğu halde, mukabil borcumuzu, maneviyata uzanamadığımızdan ancak değersiz ve kıymetsiz olan maddiyatla ödeyebiliriz zannıyla teselli bulmaktayız. Afv buyurunuz Üstadım! Dellâl-ı Kur'an'ın nidalarını işiten hangi Müslüman vardır ki, kulaklarını tıkasın. Hâşâ sümme hâşâ! Nurlarınızın şuaı gözlerimizi kamaştırıyor. Kalblerimizi bütün safiyetiyle Allah'a, Kur'an'a, ve Resul-i Mücteba'ya (A.S.M.) ve İki Cihan Serveri'nin aziz vârislerine bağlıyor ve bağlamıştır. Bu bağ öyle bir bağ ki, inayet-i Hak'la hiçbir maddiyyunun ve hiçbir mülhid ve firak-ı dâllenin değil, bütün dünya kâfirlerinin bütün kuvvetleri bir araya gelse, bu kudsî rabîta-i kalbiye bağını koparamaz.

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ هَذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّي

Zât-ı fâzılanelerince lüzum görülüp, îcab etmeden hiçbir zaman mektub yazmak zahmetlerini ihtiyar etmenize razı olamam. Bu hususta gücenmek şöyle dursun, kıymetli Üstadımın kudsî

vazifelerinin îfasına mani' teşkil eden işgali, büyük hata ve hürmetsizlik sayarım.

Ahmed Nazif Çelebi

* * *

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ
الْسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ أَبَدًا دَائِمًا

Aziz sıddık kardeşlerim!

Ondokuzuncu Söz'ün âhirinde Kur'andaki tekrarın ekser hikmetleri, Risale-i Nur'da dahi cereyan eder. Bilhâssa ikinci hikmeti tamtamına vardır. O hikmet şudur:

Herkes her vakit Kur'ana muhtaçtır. Fakat herkes, her vakit bütün Kur'anı okumağa muktedir olamaz. Fakat bir sureye galiben muktedir olur. Onun için en mühim makasıd-ı Kur'aniye ekser uzun surelerde dercedilerek; herbir sure küçük bir Kur'an hükmüne geçmiş. Demek hiçbir kimseyi mahrum etmemek için **haşir ve tevhid ve kıssa-i Musa (A.S.)** gibi bazı maksadlar tekrar edilmiş. Aynen bu ehemmiyetli hikmet içindir ki, bazı defa haberim olmadan, ihtiyarım ve rızam olmadığı halde, bazı ince hakaik-i imaniye ve kuvvetli hüccetleri müteaddid risalelerde tekrar edilmiş. Ben çok hayret ederdim. Neden bunlar bana unutturulmuş, tekrar yazdırılmış? Sonra kat'î bir surette bildim ki: **Herkes bu zamanda Risale-i Nur'a muhtaçtır. Fakat umumunu elde edemez. Elde etse de tamam okuyamaz. Fakat küçük bir Risale-i Nur hükmüne geçmiş bir risale-i câmiayı elde edebilir. Ve ekser vakitlerde muhtaç olduğu mes'eleleri onda okuyabilir ve gıda gibi her zaman ihtiyaç tekerrür ettiği gibi, o da mütalaasını tekrar eder.**

İkinci Bir Nokta: Âyet-ül Kübra'dan çıkan "Vird-ül Ekber" namındaki arabî risaleciğin âhirinde, **Risale-i Münacat**'ın başındaki âyetin tefsiri diye arabî kısımları ilâve edilse, beraber okunsa münasibdir. Biz de nüshamızda yazdık.

Üçüncü Nokta: Aziz kardeşlerim! Çok defa kalbime geliyordu. **Neden İmam-ı Ali (R.A.) Risale-i Nur'a ve bilhâssa Âyet-ül Kübra Risalesi'ne ziyade ehemmiyet vermiş?** diye sırrını beklerdim. Lillahilhamd ihtar edildi. İnkişaf eden o sırra şimdilik yalnız kısa bir işaret ediyorum. Şöyle ki:

Risale-i Nur'un mümtaz bir hâsiyeti, imanın en son ve en küllî istinad noktasını, kuvvetli ve kat'î beyan olduğundan; bu hâsiyet Âyet-ül Kübra Risalesi'nde fevkalâde parlak görünüyor. Ve bu acib asırda mübareze-i küfür ve iman, en son nokta-i istinada sirayet ederek ona dayandırıyor. Meselâ: Nasılki gayet büyük bir meydan muharebesinde ve iki tarafın bütün kuvvetleri toplandığı bir sahrada iki tabur çarpışıyorlar. Düşman tarafı, en büyük ordusunun cihazat-ı muharribesini kendi taburuna imdad ve kuvve-i maneviyesini fevkalâde takviye için her vasıtayı istimal ederek ehl-i iman taburunun kuvve-i maneviyesini bozmak ve efradının tesanüdünü kırmak için her vesileyi kullanır. Ehemmiyetli bir istinadgâhını kendine temayül ettirerek ihtiyat kuvvetini dağıtır. Müslüman taburunun herbir neferine karşı, cem'iyet ve komitecilik ruhuyla mütesanid bir cemaat gönderir. Bütün bütün kuvve-i maneviyesini mahvetmeğe çalıştığı bir hengâmda Hızır gibi biri çıkar, o tabura der: "Me'yus olma! Senin öyle sarsılmaz bir nokta-i istinadın ve öyle mağlub edilmez muhteşem orduların ve tükenmez ihtiyat kuvvetlerin var ki, dünya toplansa karşısına çıkamaz. Senin şimdilik mağlubiyetinin bir sebebi, bir cemaata ve bir şahs-ı maneviyeye karşı bir neferi göndermenizdir. Çalış ki, herbir neferin, istinad noktaları olan dairelerinden manen istifade ettiği kuvvetli kuvve-i maneviye ile bir şahs-ı manevî ve bir cem'iyet hükmüne geçsin." dedi ve tam kanaat verdi.

Aynen öyle de, ehl-i imana hücum eden ehl-i dalalet, -bu asır cemaat zamanı olduğu cihetiyle- cem'iyet ve komitecilik mayesiyle bir şahs-ı manevî ve bir ruh-u habis olmuş, Müslüman âlemindeki vicdan-ı umumî ve kalb-i küllîyi bozuyor. Ve avamın taklidî olan itikadlarını himaye eden İslâmî perde-i ulviyeyi yırtıyor ve hayat-ı imaniyeyi yaşatan, an'ane ile gelen hissiyat-ı mütevâriseyi yandırıyor. Herbir müslüman tek başıyla bu dehşetli yangından kurtulmaya me'yusane çabalarken, Risale-i Nur Hızır gibi imdada yetişti. Kâinatı ihata eden son ordusunu ^{7(*)} gösterip ve ondan mukavemetsûz maddî, manevî imdad getirmek hizmetinde hârika bir emirber nefer olarak Âyet-ül Kübra Risalesi'ni İmam-ı Ali (R.A.) keşfen görmüş, ehemmiyetle göstermiş.

Temsildeki sair noktaları tatbik ediniz, tâ o sırrın bir hülâsası görünsün.

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ
الْسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ بِعَدَدِ حُرُوفَاتِ رِسَائِلِ الَّتِي كَتَبْتُمْ وَتَكْتُبُونَ

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Onuncu Şua namında, yazdığınız **Fihriste'nin İkinci kısmı** bana şöyle kuvvetli bir ümid verdi ki: Risale-i Nur benim gibi âciz ve ihtiyar ve zayıf bir bîçareye bedel, genç, kuvvetli çok Said'leri içinizde bulmuş ve bulacak. Onun için bundan sonra Risale-i Nur'un tekmil ve izahı ve haşiyelerle beyanı ve isbatı size tevdi' edilmiş tahmin ediyorum. Bir emaresi de şudur ki; bu sene çok defa ihtar edilen hakikatleri kaydetmek için teşebbüs ettim ise de çalıştırılamadım.

Evet Risale-i Nur size mükemmel bir me'haz olabilir. Ve ondan erkân-ı imaniyenin her birisine, meselâ Kur'an kelâmullah olduğuna ve i'cazî nüktelerine dair müteferrik risalelerdeki parçalar toplansa veya haşre dair ayrı ayrı bürhanlar cem'edilse ve hâkeza.. mükemmel bir izah ve bir haşîye ve bir şerh olabilir. Zannederim ki, hakaik-i âliye-i imaniyeyi tamamıyla Risale-i Nur ihata etmiş, başka yerlerde aramaya lüzum yok. Yalnız bazan izah ve tafsile muhtaç kalmış. Onun için vazifem bitmiş gibi bana geliyor. Sizin vazifeniz devam ediyor. Ve inşaallah **vazifeniz şerh ve izahla ve tekmil ve tahşîye ile ve neşir ve talim ile, belki Yirmibeşinci ve Otuzikinci mektupları te'lif ile ve Dokuzuncu Şua'nın Dokuz Makamını tekmil ile ve Risale-i Nur'u tanzim ve tertib ve tefsir ve tashih ile devam edecek.**

Risale-i Nur'un samimî, hâlis şakirdlerinin heyet-i mecmuasının kuvvet-i ihlasından ve tesanüdünden süzülen ve tezahür eden bir şahs-ı manevî, size bâki ve muktedir bir kuvvet-i zahrdır, bir rehberdir.

Buradan oraya gelen mektupları, mübareklerin heyeti bir risale şeklinde toplanmasını ve Hüsrev de cüz'î ve hususî bazı cümlelerini ve lüzumsuz bazı fıkralarını tayyetmeyi, Hâfız Ali ve Sabri'ye havale etmiş olduğunu yazıyorsunuz. O, Risalet-ün Nur hakkında kerametli ve dikkatli ve isabetli ve keskin Hüsrev'in nazarı doğrudur. Bâki bir eserde muvakkat ve cüz'î ve hususî kelimeler tayy edilse daha iyidir. Bu defaki mektubunuzda kerametekârane üç nokta gördük:

Birincisi: Buranın bir Hüsrev'i olacak derecede ihlas ve irtibat ve iktidarı gösteren Küçük Hüsrev Mehmed Feyzi isminde Risalet-ün Nur'un çalışkan bir talebesi askerden gelip, daha ikinci defa görüşüldüğü vakit, mektubunuzda Feyzi ismini gördük, dedik: Bu Risale-i Nur'un şakirdleri, birbirinden ne kadar uzak olsa da, birbirine pek yakındır ki, böyle birden hissedip yazdılar.

İkincisi: Bu Küçük Hüsrev Feyzi, bu âhirlerde İstanbul'da iken Risale-i Nur hesabına zihnime dokundu. Müteessir oluyordum. "Acaba rahatsızlığı var mı?" Birden zihnim yüzünü ondan çevirdi, Hâfız Ali ile şiddetli meşgul oldum. Anladım ki, teessür verecek var. Fakat Risale-i Nur'un faal merkezi olan Hâfız Ali cihetinde olacak. Hâfız Ali'ye şifa duasına başladım, devam ettim. Ve mektub gelmeden evvel Feyzi'den sordum: "Sen bir hastalık çektin mi?" O dedi: "Yok." Dedim: "Öyle ise, Isparta'da Risale-i Nur'un ehemmiyetli ve kuvvetli bir rüknünün bir rahatsızlığı var. Fakat, hayalim hakikatın suretini şaşırmış." Sonra mektubunuz geldi, hakikat anlaşıldı.

Üçüncüsü: Bundan yirmi gün evvel, eyyam-ı mübarekeden sonra hatırıma geldi ki, vazifedarane kalemi her gün istimal etmeyenler, Risale-i Nur talebeleri ünvan-ı icmalîsinde her yirmidört saatte yüz defa hissedar olmak yeter diye, hususî isimlerle has şakirdler dairesi içinde bir kısmın isimleri muvakkaten tayyedildi. Kardeşimiz Hakkı Efendi de onların içinde idi. Birkaç gün öyle devam etti. Sonra birden hiç sebep hissetmeden yine Hakkı, Hulusi'ye arkadaş oldu. İsmiyle, resmiyle has dairesine girdi. Hakkı'nın "Beni duadan unutmayın." diye, mektubunuzdaki fıkranın yazıldığı aynı zamanda, hususî duayı kazanmış hesabıyla tahmin ettik. Hattâ bugünlerde bunun gibi inayetin çok lem'aları var. Emin, bunları havadis-i yevmiye diye bir fıkra yazacak, belki size de gönderecek. Risale-i Nur'un oradaki küçük talebeleri ve istikbalde kıymetdar şakirdleri olanlar, şimdi de talebeler dairesinde olarak hissedardırlar. İstanbul'da Mehmed Feyzi, Eski Said'in risalelerini ararken, aynı günde kahraman Rüşdü, bir dükkânda mevcudunu toplamış, almış idi. Küçük Hüsrev müteessir olarak başka yerde aramış, İşarat-ül İ'caz'ı bulmuş. Tahminen demiş ki: "Bana sebkate eden her halde benden ilerideki Ispartalı kardeşlerimdir." Her ne ise... Bu İşarat-ül İ'caz nüshasını Hâfız Ali ve Sabri'deki nüshalarda bulunan keramet-i tevafukiyeyi yazdırmak istiyor. En kolay bir çaresi, küçük bir

defterde her sahifesinde tefsirin bir sahifesine mukabil huruf-u hecanın (elif ve tâ ve saire) kaydederseniz, gönderirseniz iyi olur. Kolayını bulmazsanız kalsın.

Umum kardeşlerime birer birer selâm ve bilhâssa risaleler ile çok meşgul olanlara selâm ve dualar ederim ve dualarını beklerim.

Kardeşiniz
Said Nursî

* * *

(Emin ve Küçük Hüsrev Feyzi'nin bir fıkrasıdır)

Hizmet-i Kur'aniyede bizi sebkât eden sadık, hâlis, metin, vefakâr kardeşlerimizden mübarek Hüsrev ve Rüşdü gibi zâtlar, Risale-i Nur hâdimlerine, vazifelerinin makbuliyetine bir emare olarak ihsan olunan bereket hakkında müteaddid fıkralar yazmışlar. Biz de bu kardeşlerimizin fıkraları gibi, bu yakın zamanlarda beraber tezahür eden, gördüğümüz bazı hâdisatı kaydedeceğiz. Nümune için yalnız bir kısmını beyan ederiz.

Birisi şudur ki: Bu yakında Üstadımızla beraber kıra çıkmıştık. Çay yapılmasını, hem ikişer çay, hem üçer şekerle içilmesini emir buyurdular. Hepimiz, üçer şekerle ikişer çay içtik. Yalnız Emin kardeşimiz bir şeker kendisine noksan olarak içmiş. Akşam üzeri, Risale-i Nur'un menba-ı intişarı olan Üstadımızın odasına geldik. Emin, şeker kutusuna sarfolunan şekerleri koymak istemiş, fakat kutu sekiz şekerden fazla almamış. Emin "Fesübhanallah" der; onyediyi şeker yerine kutu sekiz şekerle dolsun, diye taaccüb ettik. İşte bu vakıa, bize şuhud derecesinde kanaat verdi ki; bu sır Risale-i Nur'a, hâdimlerine bir inayet-i İlahiye ve bir iltifat-ı Rabbaniyedir.

İkincisi: Yine aynı günde ben, yani Mehmed Feyzi, evvelce yazıp Üstadıma teslim ettiğim Hücumat-ı Sitte Risalesi'ni bana vermek için sakladığı yerden ararken, fevkalme'mul bir surette bulunmaz. Birden o anda, âdetlerinin hilafına olarak hiç vuku' bulmamış bir tarzda, bir hâdisi zuhuruyla, gözlüklerini bırakarak merdiven tarafına müteveccih olurlar. Aynı vakitte Risale-i Nur'un intişarına ve hizmetine zarar vermek niyetiyle casus bir adamın merdivene doğru, zahiren ziyaret maksadıyla yürüdüğü görülür. Üstadın telaşlı olduğunu hisseder. Üstad, onun nazarını öteki hâdisi-i bedeniye çevirir, ona der: "Görüyorsun ki ben mazurum, ziyareti başka güne bırak." O da döner,

gider. Hem Mehmed Feyzi, hem Hücumat-ı Sitte, hem başka işlerimiz o tecessüsten kurtuldu.

Evet Hücumat-ı Sitte saklandığı muayyen yerinde fevkalâde bir surette kaybolması, ehemmiyetli bir hâdisenin önünü aldı. Üstada ârız olan bu hilaf-ı âdet halet ve o risalenin muayyen yerinde bulunmaması, kat'iyen tesadüfe hamledilmez. Bir hafta sonra o risaleyi hilaf-ı me'mul bir yerde bulduk. Üstadımın emriyle Emin kardeşime ehemmiyetli bir surette okudum. Üstad bize izahat veriyordu. O vakte kadar böyle mühim ve tesirli ders almamıştık. Demek bu iki mühim sırra binaen risale kendini göstermedi. İşte bu hâdise Risale-i Nur'un ihlaslı ve sadık şakirdleri her vakit bir hıfz u inayet altında ve daima himayet altında olduklarına şübhe bırakmıyor.

Üçüncüsü: Üstadımızın bir okka (yani kilo) peyniri vardı. Ekser günlerde o peynirden hoşuna gittiği için, bir-iki defa yiyordu. Hem bize de yedirdiyordu. Hem yemeksiz olduğu ekser vakitlerde ondan yediği halde, altı ay kadar devam ettiğini ve halen de, yüz dirhem kadar o peynirden bulunduğunu, ben -yani daimî hizmetçisi Emin- ve ben -yani talebesi ve hizmetçisi Küçük Hüsrev- yakînen görüp tasdik ediyoruz. Fakat bu hâdise-i bereketin ifşasından sonra, evvelce görünmeyen dibi görünmeye başladı, noksaniyetini gösterdi. Evet, bereket hususunda şâyan-ı hayret bir hâdisedir. Hem yarım kilo bir tereyağı, ekser günlerde fazlaca sarf olduğu halde, elli güne yakın devamı, şübhesiz bir bereket içine girmiş.

Yine aynen Ramazan Bayramında, Üstadın rızası olmadığı halde, Tahsin ve ben -yani Emin- bir kilo ince şeker getirmiştik. Ekserî yoğurt ve süt ve tatlı kabağa ve sair şeylere, bazan yirmi-otuz dirhem kadar kattıkları halde -iki aydan fazladır- o şekerden yüz dirhemden fazla kalması, elbette bereket sebebiyledir.

Hem bu havalideki şakirdler, herkes cüz'î-küllî hissetmiş ve itiraf ediyorlar ki: Risale-i Nur'a çalıştığımız zaman, hem rızkımızda bereket ve sühulet, hem kalbimizde bir inşirah ve ferah zahiren hissediyoruz.

Ezcümle ben -yani Emin- kendim itiraf ediyorum ki: Risale-i Nur dairesine girmezden evvel, bütün sene çalışırdım. Ne vakit Risale-i Nur dairesine girdim; senede üç-dört ay kadar ancak çalışabildiğim halde, evvelkinden daha müferrah ve daha mes'ud bir halde yaşamaklığım,

yüzde yüz Risale-i Nur hizmetinin bereketiyle olduğuna hiç şübhe yok.
8(Haşiye)

Hem ezcümle, Üstadımız diyor ki: “Benim de kanaat-ı kat’iyyem çok tecrübelerle gelmiş ki, ben Risale-i Nur’un tashihatiyla meşgul olduğum zaman, pek zahir tarzda, hem rızkımda bereket, hem kolaylık görüyorum. Her ne vakit çalışmazsam o hali görmüyorum.” Hem Üstadımız diyor ve biz de tasdik ediyoruz: Ben son zamanda anladım ki; şimdiye kadar hem ben, hem dostlarım bu hakikatın suretini başka şekilde görmüşüz. Şöyle ki: Hapishanede bir tek ekmek, sekiz ve bazan on gün bana kâfi geldiği halde, burada aynen o tarzda yaşıyordum. Hem ben, hem kardeşlerim, bunu benim az yemek ve iştahsızlığıma veriyorduk. Halbuki çok emarelerle kat’iyyen anladık ki, o acib hal bereket neticesi imiş. Birkaç defa sekiz günde bana kâfi gelen bir ekmeği aynı iştihâ ile -çalışmadığımdan berekete mazhar olmadığım zaman- iki günde, bazan bir buçuk günde bitiriyordum. Demek bu onaltı-onyedî seneden beri benim mükemmel tayinatım, Risale-i Nur’un hizmetinden gelen bir bereketten idi. Evet aynelyakîn derecesinde bize de kanaat gelmiş ki, bu kesretli hâdisat-ı bereket, Kur’an-ı Mu’ciz-ül Beyan’ın i’caz-ı manevîsinin bir şuaıdır. Manen der: “Ey Kur’an’ın şakirdleri! Sizleri vazife-i mukaddesenizden ekseriyetle geri bırakan, maişet telaşesidir. Bu ise, Kur’anın feyziyle, bereket nevinden size veriliyor. Vazifenize bakınız.”

اللَّهُمَّ يَسِّرْ لَنَا خِدْمَةَ الْقُرْآنِ بِتَشْرِيبِ سَائِلِ الثَّوْرِ بِحُرْمَةِ اسْمِكَ الْأَعْظَمِ وَ حَبِيبِكَ
الْأَكْرَمِ آمِينَ

Hem hâdisat-ı bereketin aynı zamanında, Risale-i Nur’un bir kerameti olarak, bir şakirdinin binlerce lira kıymetinde hanesini, ona pek yakın dehşetli bir yangından fevkalme’mul bir surette Risale-i Nur’un bereketiyle kurtulması ve Risale-i Nur tercümanına âhîret cihetinde çok alâkadarlık gösteren bir hanım, o dehşetli yangında yanan hanenin üçüncü katında bulunan elmas ve mücevherat ve altunlarını kurtarmak için koşup çıktığı vakit, ateş her tarafı sarmış, mücevheratını kurtaramadığı gibi, kendi nefsinin de bütün bütün tehlike-i kat’iyyede gördüğü dakikada, Risale-i Nur tercümanı, o ateşten talebesinin hanesini kurtarmasına şiddetli dua ederken, o bîçare hanım hatırına gelmiş; acaba o yangında o âhîret hemşirem

bulunmasın diye ona da -Risale-i Nur'u şefaathçi yaparak- dua etmiş. "Yâ Rabbi ona merhamet eyle!" niyaz etmiş. Aynı zamanda, o hanım pencereyi kırmış, kendini iki kat yükseklikten avluya atmış, fevkalâde bir surette ne incinmiş, ne de bir yeri kırılmış. Hem bakırı ve demiri eriten o dehşetli ve şiddetli yangından, -bütün konak yandıktan sonra- bütün mücevheratı ve altunu hiçbir zayi' olmayarak, bozulmayarak bir un onu muhafaza etmiş; bulmuş, almış. Risale-i Nur'un bereketinden, hem canını, hem malını kurtarmış. Hem mezkûr hâdisat zamanında vuku' bulması münasebetiyle, Risale-i Nur'un kerametskârane iki tokadı, aynı anda, vazifece ehemmiyetli iki mütecaviz ve muacciz iki adamın tecavüz ve taciz ânında birinin kafasına, diğerinin ciğerine vurması, ²(Haşiye) bizde hiçbir şübhe bırakmadı ki, hizmet-i Kur'an'daki inayet-i Rabbaniyenin bir hıfz u himayet sillesidir. "Artık yeter, durunuz! Tokada müstehak oldunuz." diye manen söylemesidir.

* * *

(Otuzbir, otuzikinci âyetlerin Risale-i Nur'a işaretlerini istihrac etmeğe muvaffak olan Ahmed Nazif ve oğlu Salahaddin, Risale-i Nur'un ehemmiyetli şakirdlerinden olduğundan, Salahaddin'in şu fıkrası, Yirmiyedinci Mektub'un fıkraları içine girmeğe lâyıktır.)

1358 senesi Danzig'den çıkan bir kıvılcım Avrupa içerisine sür'atle yayılarak büyük bir yangın halini aldığından, bütün milletler seferî vaziyetinde bulunduğundan Türkiye de kısmî seferberlik yaptı. 1359'da 27, 28, 29 doğumluları silâh altına aldı. Bu meyanda, Risale-i Nur talebelerinden Mehmed Feyzi ve ben gibi küçük talebeler de, bir hikmete binaen askere alınmıştı. ¹⁰ (Haşiye-1) Üstadımız, yalnız altı-yedi ay kadar, Risale-i Nur'un intişarı hususunda başka muhitte bulunmamız îcab ettiğinden, kalb, fikir ve avucunu Cenab-ı Hakk'ın rahmetine açtığı manen anlaşıldığından, bu duasının kabulü Risale-i Nur'un mühim bir kerameti neticesi olarak başka muhite askerlik vazifesi içinde, Risale-i Nur'a hizmet için gönderildik. Altı-yedi ay sonra, Feyzi ve Salahaddin vazife-i neşri yaptıktan sonra, mezkûr kur'aların en tehlikeli bir zamanda Alman orduları Romanya'yı işgal, Bulgaristan'ı tazyik, İtalya da Yunanistan'la harbettığı bir sırada terhisleriyle o keramet anlaşılmıştır. ¹¹ (Haşiye-2)

Hem Salahaddin emsalinden bir ay sonra ordudan sevk edilmesi İnebolu'da emsalleriyle beraber bulunmadığı memleket halkından bazı kimselerin gözüne batarak, müteaddid ihbaratta bulunmaları üzerine, askerlik şubesi tarafından reis, polis vasıtasıyla babasını şubeye celb ile oğlunun nerede olduğu sorulduğunda, oğlundan bir gün evvel gelen telgrafi göstererek, İzmit Deniz Alayı'na müretteb olduğunu ve oğlunun kasden gitmediği, bir ay ticarete gittiği anlaşılmayla, babası Ahmed Nazif serbest bırakılmasıdır. Hem maden direğine yazılıp askerlikleri te'hir edilenler içinde, her gün benimle görüşen kâtib bir arkadaşım, beni unutup kaydetmediği, sonra da o tecil edilenler hem askere alındığı, hem de fena nazarıyla bakıldığı ve Salahaddin o nazardan kurtulmasıdır. Hem Salahaddin'in müretteb olduğu alaya, onbeş gün geç iltihak etmesinden dolayı bir ceza verilmeden ve hiçbir tavsiyeye muhtaç kalmadan alay yazıcısı olarak alınması, hem Salahaddin'in terhislerinde bakaya erlerin üç gün dahi olsa, mahkemeye verildiği halde, kendisinin bir ay bakaya kaldığı halde bir ceza gelmeden terhis ve alay kumandanı ve yaverinin teessüründen gözleri yaşararak ayrılışı, Risale-i Nur'a ait bir keramet olduğu bizce kat'î kanaat gelmiştir.

Hem bir vakit Tosya'dan Kastamonu'ya gelirken, beraberimde Risale-i Nur'un Lem'a ve Şualar'ı vardı. Haşre ait bir mebhas okuyordum. Kamyon yokuşları tırmanıyordu. Havanın ve makinenin harareti bana ağırlık ve fikrime de "Bu Risale-i Nur muazzam bir mu'cize-i Kur'aniyedir. Başka sahada mu'cize gösterebilir mi? Halbuki mu'cize, Enbiya Aleyhimüsselâm'a mahsustur. Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'dan sonra mu'cize gösterilmeyecektir." mülahazası esnasında kamyon müdhiş sadmelerle üç takla, yirmibeş-otuz metreden aşağıya yuvarlandık. Şehadet getiriyordum. Yaralı mıyım diye kendimi yokladım. Yüzbin şükür hiçbir yaram yok. Korkarak doğruldum, şoförün kafası gözü parçalanmış, "ah, of" çekiyor. Etrafımı tedkik ettim; şoför tarafındaki kapı ve camlar hurdahaş olmuş. Benim tarafımdaki ince cam bile kırılmamış. O anda bunun büyük bir keramet olduğunu, mu'cize olmadığını ve bir daha böyle maceralı şeyleri tefekkür etmemek için kerametskârane gaybî bir tokat olduğunu anladım.

Risale-i Nur şakirdlerinden

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ
الْسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ بَعْدَ حُرُوفَاتِ مَا أُرْسِلْتُمْ لَنَا

Aziz kardeşlerim!

Âhırzamana işaret eden hadîsin âhîrinde طَيِّبَةٍ كَشَجَرَةٍ طَيِّبَةٍ
âyetine dair iki dakika içinde ve hadîsin işaretini tashih ânında âni
olarak mücmelen hatıra gelen işaret-i gaybiyenin gayet acelelik ile
tevafuk-u cifrîsinde, zararsız bir küçük sehiv vuku' bulmuş idi. O
vakitten beri daha ona dikkat etmemiştim. Bu defa, cidden ve
hakikaten Mübarekler Heyeti'nin cem' ve te'lif ettikleri Lâhika
Risalesi'nin o âyete dair fıkranın kitabesinde bir kasdî sehiv gördüm. O
ihtardarane kasdî sehiv, benim kusurkârane sehvimi bildirdi. O çok
müdakkik ve çok mübarekler heyetine beni çok minnetdar ve mesrur
eyledi. Şöyle ki: طَيِّبَةٍ كَلِمَةٍ makamı, bin iki (1002) diye sehven
yazılmıştı. ط sayılmamış; doğrusu, bin onbirdir (1011). Risalet-ün
Nur'un makamına onüç farkla tevafuk etmekle beraber, izafeden
tavsife geçse رِسَالَةُ نُورٍ olur. Bir "Ye" ve "He" ilâve olur ve şedde
gider bir "Nun" noksan olur. Fakat طَيِّبَةٍ deki tenvin, bir derece
vakfolduğundan sayılmazsa, tam tamına bir tek farkla; medde
sayılmazsa, farksız olarak tevafuk eder.

Hem mana cihetiyle iki âyet, iki cereyana işaretleri ve
münasebetleri ve tetabukları çok kuvvetli bulunduğundan; nâkıs bir
tevafuk ve zaîf bir emare dahi kâfidir.

Hem böyle makamlarda, böyle büyük yekûnlerde bu gibi küçük
farklar zarar vermez. Ben tahmin ederim bu sehiv, beşinci âyetin
işaretindeki sehiv gibi ehemmiyetli bir kısım işaret-i gaybiyenin
anahtarı olacak; ve bu muazzam âyet, otuzüçüncü âyet olmasına bir
işaret idi. İnşâallah, istikbalde bir kardeşimiz o hazineyi açacak.

Bugünlerde Tefsir'in ve Onuncu Söz'ün tevafukatına baktım. Kendi
kendime dedim ki: Bu ziyade tafsîlât israftır, ehemmiyetli mes'eleler
çoktur, vakit zayi' olmasın. Birden ihtar edildi ki: O tevafuk altında çok
ehemmiyetli bir mes'ele vardır. Hem madem tevafukta bir inayet-i

hâssa ve iltifat-ı Rahmanî Risale-i Nur'a karşı tezahür etmiş. O iltifata karşı hiss-i şükran ve memnuniyet ve müteşekkiranane sevinç, ne kadar ifratkârane de olsa israf olamaz. Bu ihtar mücmelini iki cihetle izah edeceğim:

Birincisi: Her şeyde -ne kadar cüz'î de olsa- bir kasd ve iradenin cilvesi bulunmasıdır; tesadüf, hakikî olarak olmamasıdır. Evet kesretin en çok dağınık ve en ziyade tesadüfe verilen, kelimattaki hurufatın vaziyetleridir. Hususan kitabette, madem hiç münasebeti olmayan ve ihtiyar-ı beşerî karışmayan hurufatın vaziyetlerinde bir tenasüb, bir nizam bulunuyor; elbette bir irade-i gaybî tahtında vaziyetler veriliyor. Hiçbirşey daire-i ilim ve kudretinden hariç olmadığı gibi, daire-i irade ve meşietinden dahi hariç değildir ki; böyle cüz'î ve dağınık şeylerde dahi bir tenasüb gözetiliyor ve tanzim ediliyor. Ve o tanzim içinde ve irade-i âmme cilvesinde, bir inayet-i hâssa suretinde, Risale-i Nur'a bir imtiyaz nev'inde, hususî bir teveccüh ve iltifat görülmüş. Ben bu derin mes'eleyi görmek için, İşarat-ül İ'caz tefsirinin tevafukatına dikkat ettim; kat'î bir kanaat ile o sırrı bildim ve hissettim.

İkinci cihet: Nasılki çok mübarek ve kudsî büyük bir zât, gayet fakir ve muhtaç bir adama, ümid edilmediği bir tarzda, iltifatkârane, bir kapta bazı kâğıtlara sarılı bir hediye ihsan etse; elbette o bîçare adam, o pek büyük zâta karşı, hediyenin binler mislinden fazla teşekkür etmek ister. Ve bin o hediye kadar kıymetli bulunan, o hediye ile gösterilen iltifatına karşı, ne kadar teşekkürde israf ve ifrat etse de makbuldür. Ve o çok mübarek zâtın o hediyesine sardığı kâğıtları da teberrük deyip şeker gibi yese, hattâ o hediye içindeki cevizlerin sert kabuklarını da teberrük diye ekmek gibi yutsa ve o hediyenin kabını mübarek bir kitab gibi öpse ve başına koysa, israf olmadığı gibi; aynen öyle de, Risale-i Nur yüzünde irade-i âmme, inayet-i hâssa iltifatını tevafuk zarfıyla ihsan edilmiş. Elbette tevafuka dair tafsilât, tasvirat fiilî teşekküratın bir nev'idir ve sevincin ve minnetdarlığın heyecanlı tereşsuhatıdır. Kusura bakılmaz. Evet böyle bir zâtın iltifatını gösteren maddî kırk para ihsanına karşı kırk bin teşekkür edilse israf değil.

İkinci Mes'ele: Ben hem kendimde, hem bu yakındaki Risale-i Nur talebelerinde, şuhur-u muharremeden sonra bir yorgunluk ve şevkte bir fütur görüyordum. Sebebini vâzihen bilmiyordum. Şimdi, eskide söylediğim tahminî sebeb, hakikat olduğunu gördüm. Şöyle ki:

Nasıl maddî hava fena ise, fena tesir ediyor. Manevî hava da bozulsa, herkesin istidadına göre bir sarsıntı verir. Şuhur-u selâse ve muharremede Âlem-i İslâm manevî havası, umum ehl-i imanın âhiret kazancına ve ticaretine ciddî teveccühleri ve himmetleri ve tenvirleri o havayı safileştiriyor, güzelleştiriyor. Müdhiş ârızalara ve fırtınalara mukabele ediyor. Herkes o sayede ve sayesinde derecesine göre istifade eder.

Fakat o şuhur-u mübareke gittikten sonra, âdeta o âhiret ticaretinin meşheri ve pazarı değiştiği gibi; dünya sergisi açılmağa başlıyor. Ekser himmetler, bir derece vaziyeti değiştiriyor. Havayı tesmim eden buharat-ı müzahrefe o manevî havayı bozar. Herkes derecesine göre ondan zedelenir. Bu havanın zararından kurtulmak çaresi, Risale-i Nur'un gözüyle bakmak ve ne kadar müşkilât ziyadeleşse kudsî vazife itibariyle daha ziyade ciddiyet ve şevkle hareket etmektir. Çünkü başkaların füturu ve çekilmesi, ehl-i himmetin şevkini, gayretini ziyadeleştirmeye sebebedir. Zira gidenlerin vazifelerini de bir derece yapmağa kendini mecbur bilir ve bilmelidirler.

* * *

بِسْمِهِ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ
الْسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ يَعْدِدُ تَوَافُقَاتِ الْكَلِمَاتِ وَخُرُوقَاتِهَا فِي
كِتَابِ الْكَاتِبَاتِ

Aziz, sıddık, âlîcenab kardeşlerim!

Nur ve Gül Fabrikaların vaziyetlerinden, bu acib zamanda ne tarzda olduğunu haber vermiyorsunuz. Halbuki bu dünyada en ziyade alâkadar olduğum onlardır. Her ne ise... Bu defa hakikatların yemişleri nev'inde ve Risale-i Nur talebelerinin medar-ı teşviki olan letaif-i tevafukiyeden birisini, Feyzi'nin sebebiyle ve arzusuyla size gönderildi. ¹² (Haşiye) Şöyle ki:

Bir gün tashihat işim yoktu. İşarat-ül İ'caz'ın ت tevafuku hakkında yanılsım ve sehvim hatırıma geldi. Bir keffaret-üz zünub aradım. Birden Lafzullah'ın başı olan elif, Risale-i Nur'un bir muhtasar fihristesi ve çekirdek-i aslîsi olan İşarat-ül İ'caz'da ve resail-i sairede kerametkârane vaziyetler gösterdiğini düşündüm. Acaba Lafzullah'ın J ve ه harfleri dahi ne vaziyet gösterecek diye baştan aşağıya bütün

İşarat-ül İ'caz'ı sahifelerdeki satır başları ve nihayetlerini saydım. J ve ه nin elif gibi kerametkârane vaziyetini gördüm. Belki inşaallah, tevafukta sehivden gelen kusurlarıma ve yanlışlarıma bu da bir küçük keffaret-üz zünub olur. Evvelki mektubda, İşarat-ül İ'caz'da sair hurufatın mecmuu başka bir tarzda ehemmiyetli bir vaziyet-i hârikaları bulunduğu bir işaret, bir uç, bir emare gördüğümüzü size yazmıştık; fakat o geniş sırrı tamamen görmek çok zamana muhtaç olduğundan, çok ehemmiyetli vazifeler şimdilik onunla iştigale müsaade etmedi.

Aziz kardeşlerim! Bu sıkıntılı zamanda ve tazyikat altında akıl ve kalbi eğlendiren ve keyiflendiren böyle tefekkühât-ı ilmiyeyi israf saymayınız. Hüsn-ü niyet öyle bir kimyadır ki; şişeleri, elmasa çevirir; toprağı, altun yapar. İnşâallah o hüsn-ü niyetle, bu tefekkühât dahi hakikî bir gıda anbarına bir anahtar olur ve hizmette za'fa düşenlere kut ve kuvvete yol açar.

Lafzullah'ın âhir harfi seksenbeş defa o Lafza-i Celal'in evvelki harfi oluyor. اَللّٰهُ وَاحِدٌ adedine manidar bir tek farkla tevafuk lisaniyla اَللّٰهُ وَاحِدٌ der. ه bir adedi, seksenbeş defa hemen hemen umumiyetle tevafuk eder. Yalnız bazan bir sahife fâsıla olur. ه iki adedi, kırkiki defa ekseriyet-i mutlaka ile tevafuk eder. ه üç adedi, yirmibeş defadır, ekseri tevafukta. Hecede ikinci ve Kur'an'da ve Bismillah'ta birinci harf olan ب yine seksenbeş defa bir oluyor. اَللّٰهُ وَاحِدٌ der. ب iki adedi kırküş olup, bir farkla ه nin ikisine tevafuk eder. ب üç adedi yirmiyedi olup ه nin üçüne iki farkla tevafuk eder. ت beş adedi yirmüç defa, ه nin üç adedine iki farkla tevafuk eder. ت altı adedi onbeş defa, و ın dört adedine tevafuk eder. و altı adedi yirmialtı veya yirmiyedi defadır. و ın beş adedi yirmibeş defa olup, altı adedine bir veya iki farkla tevafuk eder. Elif altı adedi, sekiz defa ve Elif beş adedi sekiz defa birbiriyle tam tevafuk eder. Elhasıl: Beş ه ile altı هُو ism-i mukaddesi oldukları için kerametkârane vaziyetler gösteriyorlar.

Lafzullah'ın ortadaki harfi olan "Lâm" yetmişbeş defa evvelki harfi olan Elif oluyor. Hemen hemen umumiyetle tevafuk ile هُو اَللّٰهُ adedine üç farkla tevafuk lisaniyla هُو اَللّٰهُ okuyor. Lâ'm'ın iki adedi altmışbeş defa olup, ekseriyet-i mutlaka ile tevafuk ederek, farksız veya iki farkla اَللّٰهُ adedine tevafuk lisaniyla اَللّٰهُ der, zikreder.

Ve lâm'ın üç adedi ekseri birbirine tevafuk ile otuzüç defa olarak, otuzüç aded-i mübarekine tevafukla ve lâm'ın makam-ı cifrîsine üç farkla tevafuk etmekle beraber yalnız manidar bir farkla **وَاحِدٌ** adedine tevafuk lisaniyla **وَاحِدٌ** der, hükmeder. Lâm'ın dört adedi onsekiz olup **وَاحِدٌ** adedi olan ondokuza yalnız bir manidar farkla, tevafuk lisaniyla **وَاحِدٌ** der; tevhidi ilân eder. Bu dört adedi, iki aded ile beraber, yalnız iki farkla, tevafuk diliyle “Lâ ilahe illâ Hû” okurlar.

İşte seksenbeş, yetmişbeş, altmışbeş olması ve bir adedi seksenbeş ve iki adedi onun yarısı olan kırka ve üçü onun nısıfı ¹³(Haşiye) yirmiye inmesi ve birbiriyle tevafukları ve Lafza-i Celal'in ve Kelime-i Tevhid'in lem'alarını ifade etmeleri gibi, muntazam niseb-i adediye ve manidar münasebat-ı tevafukiye bize kanaat veriyor ki; tesadüfî değil, belki alâmet-i kabul bir tevfihtir, bir tanzimdir.

Kardeşiniz
Said Nursî

* * *

(Risale-i Nur'a işaret eden otuzüçüncü âyetin istihracına dair Hâfız Ali'nin bir fıkrasıdır)

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ
الْسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ

Aziz Üstadım Hazretleri!

Dün akşam namazını kılarken ikinci rek'atta, Fatiha-i Şerife'den sonra

شَهِدَ اللَّهُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَالْمَلَائِكَةُ وَأُولُوا الْعِلْمِ قَائِمًا بِالْقِسْطِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ
الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

âyetini okurken, hiç düşünmediğim, akıl ve kalbimde bir şey, taharriye bir sebep yokken, birdenbire ruhun penceresine şu azîm âyet-i kerimenin Risale-i Nur'a, müellifine bir münasebet-i maneviye ile işareti gösterildi. Namazdan sonra düşündüm. Hakikaten kuvvetli bir münasebet-i maneviyesi var. Şöyle ki:

Bu kâinatta, vahdaniyet-i İlahiyeyi cinn ve ins ve ruhaniyata karşı kat'î bir surette gösterip isbat eden birinci, Kur'an-ı Azîmüşşan olduğu gibi; bu asırda ikinci, üçüncü derecede kemal-i adaletle ve sadık ve musaddak hüccetlerle vahdaniyeti vâzih ve bahir bir surette, kâinat safahatında ins ü cinnin enzarına arzedip isbat eden Risale-i Nur;

bütün tabakat-ı beşere hem medrese, hem mekteb, hem kışla, hem hakîm, hem hâkim olarak, en âmî avamdan en ehass-ı havassa kadar ders verip, talim ve terbiye etmesi bizce meşhud olmasıyla, bu âyet-i kerimenin bir mevzuu, bir mâsadakı da Risale-i Nur olmasına şübhesiz bir kanaat veriliyor.

İkinci kelime-i tevhidden sonra “El-Aziz-ül Hakîm” isimleriyle Cenab-ı Hak (Celle Celalühü) zâtını tavsif buyurup, ikinci derecede aynı isimlerin mazharı olan Risalet-ün Nur şahs-ı manevîsine işaret etmesi Kur’an-ı Azîmüşşan’ın şe’nine yakışır bir keyfiyettir. Çünkü belki bütün dünyaya muhalif olarak fakr-ı haliyle beraber izzet-i ilmiyeyi muhafaza için ölümden beter musibetlere karşı göğüs geren, tahammül eden Risale-i Nur tercümanı olduğu gibi; zeminde ve semavatta hikmetle tasarrufatın muammasını açan yine Risale-i Nur olduğu sadık ve musaddaktır. Bu kuvvetli münasebet-i maneviyeyi teyid eden bir emaresi de şudur ki:

اَوَّلُوا الْعِلْمَ makam-ı cifrîsi ikiyüz ondört (214) olup, Risale-i Nur’un bir ismi olan “**Bedüzzaman**”ın (şeddeli “ze”, lâm-ı aslî sayılır) makamı olan ikiyüz ondörde tam tamına tevafuku ve müellifinin hakikî ve daimî ismi olan Molla Said’in makamı olan ikiyüz onbeşe bir tek farkla tevafuku, elbette bu kelime-i kudsiyenin her asra baktığı gibi, bu asra da medar-ı nazar bir ferdi Resail-in Nur olduğuna bir emare olduğu gibi; وَاَوَّلُوا الْعِلْمَ (okunmayan ikinci vav ve hemze sayılmaz) makamı olan altıyüzbir (601) adediyle, Risale-i Nur’un beşyüz doksandokuz (599) makamına ve Resail-in Nur makamına yalnız iki farkla, iki ismine tevafuku dahi bir emare olduğu ve شَهِدَ اللَّهُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَالْمَلَائِكَةُ cümle-i tevhide-i kudsiyesinin makam-ı cifrîsi ve ebcedîsi olan bin üçyüz altmış (1360) adediyle ¹⁴(Haşiye) tam tamına bu acib isyan, tuğyan ve temerrüd asrının ve garib küfran ve galeyan ve ilhad zamanının bu senesine ve bulunduğumuz bu tarihe tevafuku ve tetabuku elbette kuvvetli bir emaredir ki; bu pek büyük ve geniş ve âmm olan tevhid ve şehadetin medar-ı nazar ehemmiyetli efradı ve mâsadakları, her zamandan ziyade bu şehadete muhtaç bu asrın bu vaktinde bulunacaktır. Ve şimdilik o şehadeti tesirli bir surette isbat eden Resail-in Nur o efraddan birisi ve hususî medar-ı nazar olduğuna

اللَّهُ أَعْلَمُ بِالصَّوَابِ pek çok emareler ve işaretler ve beşâretler vardır.

وَالْعِلْمُ عِنْدَ اللَّهِ
سُبْحَانَكَ لَا عِلْمَ لَنَا إِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ

Risale-i Nur şakirdlerinden

Hâfız Ali (R.H)

* * *

Birden ihtar edilen bir mes'ele:

Âhîrzamanda bir şahsın hatiat ve günahlarının gayet dehşetli bir yekûn teşkil ettiğine dair rivayetler vardır. Eskide acaba âdi bir adam, binler adam kadar günah işleyebilir mi ve o âhîrzamanda bildiğimiz günahlardan başka hangi günahlardır ki kâinatın heyet-i mecmuasına dokunur, kıyametin kopmasına ve dünyaları başlarına harab olmasına sebebiyet verir, diye düşünürdüm. Şimdi bu zamanda müteaddid esbabını gördük.

Ezcümle müteaddid vücuhundan radyomla anlaşıldı ki: O bir tek adam bir tek kelime ile, bir milyon kebairi birden işler ve milyonlarla insanı dinlettirmekle günaha sokar. Evet küre-i havanın yüzbinler kelimeleri birden söyleyen ve bir dili olan radyo unsuru, nev'-i beşere öyle bir nimet-i İlahiyedir ki, küre-i havayı bütün zerratıyla şükür ve hamd ü sena ile doldurmak lâzım gelirken, dalaletten tevellüd eden sefahet-i beşeriye, o azîm nimeti şükrün aksine istimal ettiğinden elbette tokat yiyecek. Nasılki havarik-ı medeniyet namı altındaki ihsanat-ı İlahiyeyi, bu mimsiz, gaddar medeniyet hüsn-ü istimal ile şükrünü eda edemeyerek tahribata sarfedip küfran-ı nimet ettiği için öyle bir tokat yedi ki, bütün bütün saadet-i hayatiyeyi kaybetti. Ve en medenî tasavvur ettiği insanları, en bedevî ve vahşî derekesinden daha aşağıya indirdi. Cehennem'e gitmeden evvel, Cehennem azabını tattırıyor.

Evet radyonun küllî nimetiyet ciheti, küllî bir şükür iktiza eder. Ve o küllî şükür de, Hâlık-ı Arz ve Semavat'ın kelâm-ı ezelîsinin şimdiki bütün muhatablarına birden yetiştirmek için, küllî yüzbin dilli semavî bir hâfız hükmünde, her vakit kâinatta Kur'an'ı okumalıdır. Tâ o nimetin küllî şükrünü eda ve o nimeti idame etsin.

Said Nursî

* * *

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Sizin, yani Nur fabrikasının sahibi ve mübarek cemaatin imamının Atabey'den gelen mektupları bizi çok mesrur eyledi. Üç-dört ay zarfında, üç-dört köyde ümmilerden elli aded kalem Risale-i Nur'u yazmağa muvaffak olmaları, elbette Ali'lerin ve Mustafa'ların şübhesiz hârika bir keramet-i sadakatlarıdır. Kerametskârane bu vakıa, bu havalide Risale-i Nur şakirdlerini çok kuvvetle ümidlendirdi, ziyade şevk verdi. Size de ve o ümmi kâtiplere de yüzbin bârekâllah.

Nur fabrikasının, Gül fabrikasının Risale-i Nur'a derece-i hizmetlerini merak edip sormuştum. Ümid ve tahminimin pek fevkinde olarak, Hüsrev'in mektubundan, bin kalemle Risale-i Nur'a hizmet haberini ve bilhâssa sizin de yalnız ümmilerden birkaç köyde elli kalemin imdada yetişmesi, bâki bir hazinenin müjdesi kadar bizi memnun etti. Allah sizlerden ebedî razı olsun, âmîn. Ve sizi, hizmet-i imaniye ve Kur'aniyede muvaffak eylesin, âmîn. Büyük Hâfız Ali'nin, Nazif'le tevafuku ve tetabuku, yalnız bir-iki cihetle değil, çok cihetlerle mabeynlerinde tevafuk var.

Umum kardeşlerimize birer birer selâm ederim.

* * *

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Sizlerin ümidimin pek fevkinde gayret ve faaliyetiniz, beni âhir hayatıma kadar mesrur ve müteşekkîr edecek bir mahiyettedir. Bu defa mektubunuzda, "Hıfz-ı Kur'an'a çalışmak ve Risale-i Nur'u yazmak, bu zamanda hangisi takdim edilse daha iyidir?" diye سوالınızın cevabı bedihîdir. Çünkü bu kâinatta ve her asırda en büyük makam Kur'anındır. Ve her harfinde, ondan tâ binler sevab bulunan Kur'anın hıfzı ve kıraatı, her hizmete mukaddem ve müreccahtır. Fakat Risale-i Nur dahi, o Kur'an-ı Azîmüşşan'ın hakaik-i imaniyesinin bürhanları ve hüccetleri olduğundan ve Kur'anın hıfz ve kıraatına vasıta ve vesile ve hakaikini tefsir ve izah olduğu cihetle, Kur'an hıfzıyla beraber ona çalışmak elzemdir.

Nur fabrikası ve Gül fabrikası devairinde, Mübarekler Heyeti'nde, Lütfü'ler nümunelerinde, Hacı Hâfız'lar cemaatinde, Sıddık Süleyman, Hakkı'nın makamlarında bulunan herbir kardeşlerimize, hususan elli

ümmeden çıkan Risale-i Nur talebelerine birer birer selâm ve dua ediyoruz ve dualarınızı istiyoruz.

Said Nursî

* * *

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ
الْسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ

Sevgili ve kıymetli Üstadım, faziletmeab Efendim Hazretleri!

Ebedî minnetdarı ve hâdimi bulunduğum Risale-i Nur'un feyzinden, lâıık olmadığım pek çok eltâf-ı Rabbaniyeye mazhariyetimi, gözlerimden sevinç yaşları akıtarak görmekte ve ne suretle şükranlarımla mukabele edeceğimden âciz bulunmaktayım. Dünün menfur-u umumîsi Nazif, bugünün parlak bir vatanperveri veya hakikatçısı bulunmaktadır. اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ هَذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّی. Senelerden beri müştakı bulunduğum Nur ve Gül fabrikaları, Mübarekler Heyeti'nin ve o mukaddes fabrikanın makine ve çarklarının nurlu sadâlarını kulaklarımla işitmek ve şu âciz ve kâsır ve cahil vaziyetimle, o yüksek ve Aşere-i Mübeşşere-i Kur'aniye'den olan Ashab-ı Güzin (Rıdvanullahi aleyhim ecmaîn) Efendilerimizin bugün şahsiyet-i maneviyelerini küçük bir mikyasta temsil eden sıddıklar, mücahidler, fedakâr kahramanlar cemaatinin iki mühim uzvu bulunan aziz kardeşlerimizden Mübarek Sabri ve Büyük Hâfız Ali'nin hakkımda gösterdikleri âlîcenabane muhabbet ve merbutiyet-i kalbiye.. ve hâdiselerin aynen tevafuku, bu yüksek ve muktedir nur deryasının nurlu rüzgârlarından hasıl olan dalgaların hışırtılarından sızan bir keramet-i gaybiye bulunduğundan, bizce pek kıymetdar olan bu mühim tevafukatın, günahkâr ve bütün geçmiş ömrü isyanla dolu bu âdi şahsımın öyle yüksek ve mukaddes bir heyetin mübarek iki uzvu tarafından hüsn-ü kabul görülerek iltifatlarına mazhar ve kıymetli mesaî ve hizmet-i kudsiyelerine tevafukla, pek cüz'î ve değersiz hizmetimize iştirak ederek benimsemek ve kabul etmek yüksekliğinde bulunmaları, Risale-i Nur'un kudsî kerametiyle Cenab-ı Rabb-ı İzzet'in nihayetsiz eltâf-ı Sübhaniyesinden büyük bir lütf-u Rabbanî bulunduğunu şükranla arzeder ve bu kıymetli kardeşlerimizin hizmet-i kudsiyelerinin denizinden bir katre mesabesindeki ve çok hatalı ve

kıymetsiz ve cüz'î olan hizmetimizin âsâr-ı fiiliyesi olarak, bugün bendenizi lâıyk bulmadığım halde, âciz ve cahil ve günahkâr şahsiyetim böyle yüksek ve erişilmesi muhal olan Ashab-ı Resulullah (Rıdvanullahi aleyhim ecmaîn) Hazeratının şahsiyet-i maneviyesinin küçük bir cilvesinin gölgesini temsil eden Mübarekler Heyetinin iki a'zâsının yüksek iltifatlarına mazhar etmiştir ki; bendenizi bu kudsî mazhariyete eriştiren Risale-i Nur delaletiyle Kâdir-i Mutlak ve Hâlık-ı Zülcelal'e, Risale-i Nur'un hurufatı ve mevcudatın mikdarınca hamd ü sena eder ve bu güzide ve kıymetdar Mübarekler Heyetinin herbir a'zâlarına ve bütün kardeşlerimize ayrı ayrı ihtiramla minnet ve şükranlarımı arzederim.

Talebeniz ve hizmetkârınız
Ahmed Nazif

Şefkat yüzünden, esasat-ı İslâmiyenin haricindeki bid'at ve dalalet yollarına sapanları çeviren bir hakikattır

Şefkat-i insaniye, merhamet-i Rabbaniyenin bir cilvesi olduğundan; elbette rahmetin derecesinden aşmamak ve Rahmeten-lil-âlemîn Zât'ın (A.S.M.) mertebe-i şefkatinden taşmamak gerektir. Eğer aşsa ve taşsa o şefkat, elbette merhamet ve şefkat değildir; belki dalalete ve ilhada sirayet eden bir maraz-ı ruhî ve bir sekam-ı kalbîdir.

Meselâ: Kâfir ve münafıkların Cehennem'de yanmalarını ve azab ve cihad gibi hâdiseleri kendi şefkatine sığdırmamak ve teville sapmak; Kur'anın ve edyan-ı semaviyenin bir kısm-ı azîmini inkâr ve tekzib olduğu gibi, bir zulm-ü azîm ve gayet derecede bir merhametsizliktir.

Çünkü masum hayvanları parçalayan canavarlara himayetskârane şefkat etmek, o bîçare hayvanlara şedid bir gadir ve vahşi bir vicdansızlıktır. Ve binler müslümanların hayat-ı ebediyelerini mahveden ve yüzer ehl-i imanın sû-i akibetine ve müdhiş günahlara sevkeden adamlara şefkatkârane tarafdâr olmak ve merhametskârane cezadan kurtulmalarına dua etmek, elbette o mazlum ehl-i imana dehşetli bir merhametsizlik ve şeni' bir gadirdir.

Risale-i Nur'da kat'îyyetle isbat edilmiş ki; küfür ve dalalet, kâinata büyük bir tahkir ve mevcudata bir zulm-ü azîmdir ve rahmetin ref'ine ve âfâtın nüzulüne vesiledir. Hattâ deniz dibinde balıklar, cânilerden

şekva ederler ki; “İstirahatımızın selbine sebep oldular.” diye rivayet-i sahiha vardır. O halde kâfirin azab çekmesine acıyıp şefkat eden adam, şefkate lâıık hadsiz masumlara acımıyor ve şefkat etmeyip ve hadsiz merhametsizlik ediyor demektir. Yalnız bu var ki, müstehaklara âfât geldiği zaman masumlar da yanarlar, onlara acımamak olmuyor. Fakat cânilerin cezalarından zarar gören mazlumların hakkında gizli bir merhamet var.

Bir zaman, eski Harb-i Umumî’de, düşmanların ehl-i İslâma ve bilhâssa çoluk ve çocuklara ettikleri katl ve zulümlerinden pek çok müteellim oluyordum. Fıtratımda şefkat ve rikkat ziyade olduğundan, tahammülüm haricinde azab çekerdim. Birden kalbime geldi ki: O maktul masumlar şehid olup veli olurlar; fâni hayatları, bâki bir hayata tebdil ediliyor ve zayi’ olan malları sadaka hükmünde olup, bâki bir mal ile mübadele olur. Hattâ o mazlumlar kâfir de olsa, âhirette kendilerine göre o dünyevî âfâttan çektikleri belalara mukabil rahmet-i İlahiyenin hazinesinden öyle mükâfatları var ki; eğer perde-i gayb açılrsa, o mazlumlar haklarında büyük bir tezahür-ü rahmet görüp, “Yâ Rabbi! Şükür Elhamdülillah!” diyeceklerini bildim ve kat’î bir surette kanaat getirdim. Ve ifrat-ı şefkatten gelen şiddetli teessür ve elemden kurtuldum.

* * *

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Size bu defa iki parçayı gönderiyorum:

Birisi: Evvelce bir kısmını size göndermiştim. Şimdi bir ihtar-ı manevî ile o parça hem tekmil edildi, hem ehemmiyetli olduğü bildirildi. Eski Said’in siyasetle münasebetdar eski eserlerini görenlere faidesi var; fakat bir parça mahremcedir, Lâhika’ya girmeli.

İkinci parça: Manevî bir ihtar binaen, Risale-i Nur’un hizmetine bilmeyerek zarar verebilen bazı yeni eserleri alan bir kardeşimizi bir ikaz, bir ihtardır ki; sair Risale-i Nur talebeleri, vazifelerine hâlel vermemek için bir tenbihtir. Bu da Lâhika’ya girsin.

Hulusi-i Sâlis imzasıyla ehemmiyetli ve beni çok mesrur eden ve Küçük Lütfü’nün bir vârisi olan bir zâtın, Risale-i Nur’a kıymetdar hizmeti ve tesahubunu beyan eden bir mektubunu aldım. O zât kimdir? Ben, çok selâm ve dua ile onu tebrik ediyorum. Gül ve Nur

fabrikaları ve Mübarekler başta olarak, umum kardeşlerime birer birer selâm ediyorum. Bu memleketi tenvir eden ve Cennet kokularıyla rayihalandıran o fabrikaları, Cenab-ı Hak muvaffak ve daim eylesin, âmîn. Biz burada onların parlak nurlarıyla ve şirin güzel kokularıyla Âlem-i Beka'nın rayihasını istişmam ediyoruz.

* * *

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Risale-i Nur talebelerinin hasları olan sahib ve vârisleri ve haslarının hasları olan erkân ve esasları olan kardeşlerime bugünlerde vuku' bulan bir hâdisе münasebetiyle beyan ediyorum ki: **Risale-i Nur, hakaik-i İslâmiyeye dair ihtiyaçlara kâfi geliyor, başka eserlere ihtiyaç bırakmıyor. Kat'î ve çok tecrübelerle anlaşılmış ki, imanı kurtarmak ve kuvvetlendirmek ve tahkikî yapmanın en kısa ve en kolay yolu Risale-i Nur'dadır.** Evet onbeş sene yerine, onbeş haftada Risale-i Nur o yolu kestirir, iman-ı hakikîye îsal eder. Bu fakir kardeşiniz yirmi seneden evvel, kesret-i mütalaa ile bazan bir günde bir cild kitabı anlayarak mütalaa ederken; yirmi seneye yakındır ki, Kur'an ve Kur'an'dan gelen Resail-in Nur bana kâfi geliyorlardı. Bir tek kitaba muhtaç olmadım, başka kitablari yanımda bulundurmadım. Risale-i Nur çok mütenevvi hakaika dair olduğu halde, te'lifi zamanında, yirmi seneden beri ben muhtaç olmadım. Elbette siz, yirmi derece daha ziyade muhtaç olmamak lâzım gelir.

Hem madem ben sizlere kanaat ettim ve ediyorum, başkalara bakmıyorum, meşgul olmuyorum. Siz dahi Risale-i Nur'a kanaat etmeniz lâzımdır, belki bu zamanda elzemdir.

Hem şimdilik bazı ülemanın yeni eserlerinde meslek ve meşreb ayrı ve bid'atlara müsaid gittiği için, Risale-i Nur zındıkaya karşı hakaik-i imaniyeyi muhafazaya çalışması gibi, bid'ata karşı da huruf ve hatt-ı Kur'an'ı muhafaza etmek bir vazifesi iken; has talebelerden birisi bilfiil huruf ve hatt-ı Kur'aniyeyi ders verdiği halde, sırrı bilinmez bir hevesle, huruf ve hatt-ı Kur'aniyeye ilm-i din perdesinde tesirli bir surette darbe vuran bazı hocaların darbeye istimal ettikleri eserleri almışlar. Haberim olmadan dağda şiddetli bir tarzda o has talebelere karşı bir

gerginlik hissettim. Sonra ikaz ettim. Elhamdülillah ayıldılar. İnşâallah tamamen kurtuldular.

Ey kardeşlerim! Mesleğimiz, tecavüz değil, tedafü'dür, hem tahrib değil tamirdir, hem hâkim değiliz mahkûmuz. Bize tecavüz eden hadsizdirler. Mesleklerinde elbette çok mühim ve bizim de malımız hakikatlar var. O hakikatların intişarına bize ihtiyaçları yoktur. Binler o şeyleri okur, neşreder adamları var. Biz onların yardımlarına koşmamızla, omuzumuzdaki çok ehemmiyetli vazife zedelenir ve muhafazası lâzım olan ve birer taifeye mahsus bir kısım esaslar ve âlî hakikatlar kaybolmasına vesile olur. Meselâ: Hâdisat-ı zamaniye bahanesiyle Vehhabîlik ve Melâmîliğin bir nev'ine zemin ihzar etmek tarzında, bazı ruhsat-ı şer'iyeyi perde yapıp eserler yazılmış. Risale-i Nur gerçi umuma teşmil suretiyle değil; fakat her halde hakikat-ı İslâmiyenin içinde cereyan edip gelen esas-ı velayet ve esas-ı takva ve esas-ı azimet ve esasat-ı Sünnet-i Seniye gibi ince fakat ehemmiyetli esasları muhafaza etmek, bir vazife-i asliyesidir. Sevk-i zaruretle, hâdisatın fetvalarıyla onlar terkedilmez.

* * *

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Te'lifinden otuzdört sene sonra, **Münazarat** namındaki esere baktım, gördüm ki: Eski Said'in o zamandaki inkılabdan ve o muhitten ve tesirat-ı hariciyeden neş'et eden bir halet-i ruhiye ile yazdığı bu gibi eserlerinde hatiat var. O kusurat ve hatiatından bütün kuvvetimle istiğfar ediyorum ve o hatiattan nedamet ediyorum. Cenab-ı Hakk'ın rahmetinden niyazım odur ki: Ehl-i imanın me'yusiyetlerini izale niyetiyle ettiği hatiat, hüsn-ü niyetine bağışlansın, afv edilsin.

Eski Said'in bu gibi eserlerinde iki esas-ı mühim hükmediyor. O iki esasın hakikatları vardır; fakat ehl-i velayetin keşfiyatı tevilâta ve rü'ya-yı sadıkanın tevile muhtaç oldukları gibi; o hiss-i kabl-el vuku'un dahi daha ince tabirlere lüzumu varken, Eski Said'in o hiss-i kabl-el vuku' ile hissettiği o iki hakikatın tevilsiz, tabirsiz bir surette beyanı, kısmen kusurlu ve kısmen hilaf görünüyor.

Birinci Esas: Ehl-i imanın me'yusiyetine karşı, "İstikbalde bir nur var." diye müjde verdiğidir. Bir hiss-i kabl-el vuku' ile Risale-i Nur'un istikbalde, dehşetli bir zamanda, çok ehl-i imanın imanlarını takviye edip kurtarmasını hissedip; o adese ile Hürriyet İnkılabındaki siyaset dairelerine bakmış; tabirsiz, tevilsiz tatbiki çalışmış. Siyaset ve kuvvet ve kemmiyet noktasında zannetmiş. Doğru hissetmiş, fakat tam doğru diyememiş.

İkinci Esas: Eski Said, bazı dâhî siyasî insanlar ve hârika ediblerin hissettikleri gibi, çok dehşetli bir istibdadı hissedip ona karşı cephe almışlardı. O hiss-i kabl-el vuku' tabir ve teville muhtaç iken bilmeyerek resmî, zaîf ve ismî bir istibdad görüp ona karşı hücum gösteriyorlardı. Halbuki onlara dehşet veren, bir zaman sonra gelecek olan istibdadların zaîf bir gölgesini asıl zannederek öyle davranmışlar, öyle beyan etmişler. Maksud doğru, fakat hedef hata.

İşte Eski Said de, eski zamanda böyle acib bir istibdadı hissetmiş. Bazı âsârında, ona hücum ile beyanatı var. O müdhiş istibdadat-ı acibeye karşı meşruta-i meşruayı bir vasıta-i necat görüyordu. Ve hürriyet-i şer'îye, Kur'an'ın ahkâmı dairesindeki meşveretle o müdhiş musibeti def'eder diye düşünüp öylece çalışmış.

Evet zaman gösterdi ki; hürriyetperver namını alan bir devletin, o istikbalde gelen istibdadın bir nümunesi olarak, üçyüz müstebid memurlarıyla, üçyüz milyon Hindistan'ı üçyüz seneden beri üçyüz adam gibi kolay bağlayıp deprenmeyecek derecede istibdad altına alarak, eşedd-i zulmü a'zamî bir derecede, yani birisinin hatasıyla binler adamı tecziye etmek olan kanun-u müstebidanesine inzibat ve adalet namını vermiş, dünyayı aldatmış, ateşe vermiş.

Münazarat namındaki eserde, bazı latife suretinde bazı kayıtlar, haşiyecikler bulunur. O eski zaman te'lifinde zarif-üt tab' talebelerine bir mülatafe nev'indedir. Çünkü onlar, o dağlarda beraberinde idiler. Onlara ders suretinde beyan ediyormuş.

Hem bu Münazarat Risalesi'nin ruhu ve esası hükmünde olan, hâtimesindeki Medreset-üz Zehra hakikatı ise, istikbalde çıkacak olan Risale-i Nur'a bir beşik, bir zemin ihzar etmek idi ki; bilmediği, ihtiyarsız olarak ona sevkolunuyordu. Bir hiss-i kabl-el vuku' ile o nuranî hakikatı, bir maddî surette arıyordu. Sonra o hakikatın maddî ciheti dahi vücuda gelmeye başladı. Sultan Reşad, ondokuzbin altun

lirayı Van'da temeli atılan o Medreset-üz Zehra'ya verdi, temel atıldı. Fakat sâbık Harb-i Umumî çıktı, geri kaldı. Beş-altı sene sonra Ankara'ya gittim, yine o hakikata çalıştım. İkiyüz meb'ustan yüzaltmışüç meb'usun imzalarıyla, o medresemiz -yüzellibin banknota iblağ ederek- o tahsisat kabul edildi. Fakat binler teessüf medreseler kapandı, onlar ile uyuşamadım, yine geri kaldı. Fakat Cenab-ı Erhamürrâhimîn o medresenin manevî hüviyetini Isparta Vilayetinde tesis eyledi, Risale-i Nur'u tecessüm ettirdi. İnşâallah istikbalde Risale-i Nur şakirdleri, o âlî hakikatın maddî suretini de tesis etmeye muvaffak olacaklar.

Eski Said'in İttihad Terakki komitesine şiddet-i muhalefetiyle beraber, onların hükûmetine ve bilhâssa orduya karşı tarafgirane yüksek takdiratı ve iltizamları ise, bir hiss-i kabl-el vuku ile -yağı içinde bulunan- o cemaat-ı askeriyede ve o cem'iyet-i milliyede bir milyona yakın ve evliya mertebesinde olan şüheda, altı-yedi sene sonra tezahür edeceğini hissetmiş. İhtiyarsız olarak, meşrebine muhalif onlara dört sene tarafgir bulunmuş. Sâbık Harb-i Umumî çalkamasıyla o mübarek yağı alındı, yağı alınmış bir ayrına döndü. Yeni Said dahi Eski Said'e muhalefet edip yine mücahedesine döndü.

* * *

Âhırzamanda Hazret-i İsa Aleyhisselâm'ın nüzulüne ve Deccal'ı öldürmesine ait ehadîs-i sahihanın mana-yı hakikîleri anlaşılmadığından, bir kısım zahirî ülemalar, o rivayet ve hadîslerin zahirine bakıp şübheye düşmüşler. Veya sıhhatini inkâr edip veya hurafevari bir mana verip âdeta muhal bir sureti bekler bir tarzda, avam-ı müslimîne zarar verirler. Mülhidler ise, bu gibi zahirce akıldan çok uzak hadîsleri serrişte ederek, hakaik-i İslâmiyeye tezyifkârane bakıp taarruz ediyorlar. Risale-i Nur, bu gibi ehadîs-i müteşabihenin hakikî tevillerini Kur'an feyziyle göstermiş. Şimdilik nümune olarak bir tek misal beyan ederiz. Şöyle ki:

Hazret-i İsa Aleyhisselâm Deccal ile mücadelesi zamanında, Hazret-i İsa Aleyhisselâm onu öldüreceği vakitte, on arşın yukarıya atlayıp sonra kılıncı onun dizine yetiştirebilir derecesinde, vücutça o derece Deccal'ın heykeli Hazret-i İsa'dan büyüktür, diye mealinde rivayet var. Demek Deccal, Hazret-i İsa Aleyhisselâm'dan on, belki

yirmi misli yüksek kametli olmak lâzım gelir. Bu rivayetin zahirî ifadesi sırr-ı teklife ve sırr-ı imtihana münafî olduğu gibi, nev'-i beşerde cari olan âdetullahı muvafık düşmüyor.

Halbuki bu rivayeti, bu hadîsi, hâşâ muhal ve hurafe zanneden zındıkları iskât ve o zahiri ayn-ı hakikat itikad eden ve o hadîsin bir kısım hakikatlarını gözleri gördükleri halde daha intizar eden zahirî hocaları dahi ikaz etmek için, o hadîsin bu zamanda da ayn-ı hakikat ve tam muvafık ve mahz-ı hak müteaddid manalarından bir manası çıkmıştır. Şöyle ki:

İsevîlik Dini ve o dinden gelen âdât-ı müstemirresini muhafaza hesabına çalışan bir hükûmet ile, resmî ilânıyla, zulmetli pis menfaati için dinsizliğe ve bolşevizme yardım edip terviç eden diğer bir hükûmet ki, yine hasis menfaati için İslâmlarda ve Asya'da dinsizliğin intişarına tarafdâr olan fitnekâr ve cebbar hükûmetlerle muharebe eden evvelki hükûmetin şahs-ı manevîsi temessül etse ve dinsizlik cereyanının bütün tarafdârları da bir şahs-ı manevîsi tecessüm eylese, üç cihetle, bu müteaddid manaları bulunan hadîsin, bu zaman aynen bir manasını gösteriyor. Eğer o galib hükûmet netice-i harbi kazansa, bu işarî mana dahi bir mana-yı sarîh derecesine çıkar. Eğer tam kazanmasa da, yine muvafık bir mana-yı işarîdir.

Birinci Cihet: Din-i İsevî'nin hakikîsini esas tutan İsevî Ruhanîlerin cemaati ve onlara karşı dinsizliği tervice başlayan cemaat tecessüm etseler, bir minare yüksekliğinde bir insanın yanında bir çocuk kadar da olamaz.

İkinci Cihet: Resmî ilânıyla, Allah'a istinad edip dinsizliği kaldıracığım, İslâmiyet'i ve İslâmları himaye edeceğim diyen bir hükûmet yüz milyon küsur iken, dört yüz milyona yakın nüfusa hükmeden bir diğer devlete ve dört yüz milyon nüfusa yakın ve onun müttefiki olan Çin'e ve Amerika'ya ve onlar ise zahîr ve müttefik oldukları olan bolşeviklere galibane, öldürücü darbe vuran o hükûmetteki muharib cemaatin şahs-ı manevîsi ile, mücadele ettiği dinsizlerin ve tarafdârlarının şahs-ı manevîleri tecessüm etse, yine minare boyunda bir insana nisbeten küçük bir insanın nisbeti gibi olur. Bir rivayette, "Deccal dünyayı zabteder." manası; ekseriyet-i mutlaka ona tarafdâr olur demektir. Şimdi de öyle oldu.

Üçüncü Cihet: Eğer Küre-i Arz'ın dört kıt'aları içinde ¹⁵(Haşiye) en küçüğü olan Avrupa'nın ve bu kıt'anın da dörtte biri olmayan bir hükûmetin memleketi; ekser Asya, Afrika, Amerika, Avusturalya'ya karşı galibane harbederek Hazret-i İsa'nın vekaletini dava eden bir devletle beraber dine istinad edip çok müstebidane olan dinsizlik cereyanlarına karşı semavî paraşütlerle muharebe ve mücadele eden o hükûmet ile ötekilerin şahs-ı manevîleri insan suretine girse; ceridelerin eskiden beri yaptıkları gibi, devletlerin kuvvetlerini ve hükûmetlerin derecelerini göstermek nev'inden o manevî şahıslar dahi rûy-i zemin ceridesinde, bu asır sahifesinde birer insan suretinde tersim ve tasvirleri gibi temessül etseler; aynen ve tam tamına hadîs-i şerifin mu'cizane ihbar-ı gaybî nev'inden beyan ettiği hâdis-i âhîrzamanın müteaddid manalarından tam bir manası çıkıyor. Hattâ şahs-ı İsa'nın (A.S.) semavattan nüzulü işaretiyle bir mana-yı işarîsi olarak, Hazret-i İsa'yı (A.S.) temsil ederek ve namına hareket eden bir taife dahi, şimdiye kadar işitilmemiş ve görülmemiş bir tarzda tayyarelerle, paraşütlerle semadan bir bela-yı semavî gibi nüzul ettiriyor, düşmanların arkasına indiriyor. Hazret-i İsa'nın nüzulünün maddeten bir misalini gösteriyor.

Evet o hadîs-i şerifin ifadesiyle Hazret-i İsa'nın semavî nüzulü kat'î olmakla beraber; mana-yı işarîsiyle başka hakikatları ifade ettiği gibi, bu hakikata da mu'cizane işaret ediyor. Küçük Hüsrev olan Feyzi ve Emin'in suali ve ilhahlarıyla bazı bîçarelerin imanlarını şübehattan muhafaza niyetiyle bu mes'eleye dair yalnız bir-iki-üç satır yazmak niyet edip başlarken, ihtiyarım haricinde olarak uzun yazdırıldı. Hikmetini de anlamadık, belki bir hikmeti var diye öylece bıraktık. Kusura bakmayınız, bu fıkrada tashihe ve dikkate vakit bulamadık, müşevveş kaldı.

* * *

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ وَإِنَّ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ
الْسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ يَعْدَدُ حُرُوفَاتِ الْقُرْآنِ

Aziz kardeşlerim ve siddik arkadaşlarım!

Var olunuz, bahtiyar olunuz! Sizin pek ciddî sa'y ü gayretiniz hem burada, hem başka yerlerde şevk u gayreti uyandırıyor. Cenab-ı

Hakk'a hadsiz şükür olsun ki, gittikçe Risale-i Nur'un fütuhâtı ziyadeleşiyor. Ehl-i iman yaralarını hissedip, ilâçlarını ondan buluyorlar.

Hâfız Ali'nin mektubunda yazdığı iki âyetin işaretine dikkat ettik. Bizler dahi Nur fabrikasının sahibi gibi, çok mesrur ve müferrah olduk. Fakat Risale-i Nur'a bir işaret-i gaybiyle haber veren otuzüç aded âyât **شَهِدَ اللَّهُ** âyetiyle hitam bulduğundan, bu yeni iki âyetin müstakil bir surette işaretlerine kapı açılmadı. Hem otuzüç âyetten hangisinin tetimmesi olacak şimdilik bilinmedi. Yalnız bu kadar anlaşıldı ki, **بِأَيِّدِي سَفَرَةٍ كَرَامٍ بَرَرَةٍ** fıkrası Risale-i Nur'un naşir ve kâtiblerine mana-yı işarî ile bakıyor. Hem **يَتْلُوا صُحُفًا مُطَهَّرَةً فِيهَا كُتِبَ قَيِّمَةٌ** fıkrası dahi, Risale-i Nur'un eczalarına ve suhuflarına ve kitaplarına mana-yı işariyle bakıyor. Fakat cifir hesabıyla, bin üçyüz altmış (1360) küsurdan sonra bu parlak vaziyeti gösterecekler diye icmalen fehmettik.

Gül fabrikasının bizlere parlak bir Gül-ü Muhammedî (A.S.M.) bahçesini hediye edecekti. Onu, bütün ruh-u canımızla bekliyoruz.

Bu zamanda lillahilhamd sünnet-i seniye dairesinde kemal-i imanı kazanan Risale-i Nur şakirdleri evliyaların, mürşidlerin nazar-ı dikkatini celbedecek vaziyeti aldığından; her zamanda bulunan hakikî mürşidler, her halde bu zamanda Risale-i Nur şakirdlerine müşteri olurlar. Birisini elde etse, yirmi mürid kadar kıymet verirler.

Hem zevkli ve cazibedar velayet tereşsuhatı karşısında Risale-i Nur'un hizmetindeki meşakkat, mücahede, külfet bulunduğundan, Feyzi'ye hitaben beyan edilen hakikat o tarafa da faidesi olur diye leffen size gönderildi.

Umum kardeşlerime birer birer selâm ediyorum.

Feyzi kardeşim!

Sen, Isparta Vilayetindeki kahramanlara benzemek istiyorsan tam onlar gibi olmalısın. Hapishanede -Allah rahmet eylesin- mühim bir şeyh ve mürşid ve cazibedar bir Nakşî evliyasından bir zât, dört ay mütemadiyen Risale-i Nur'un elli-altmış şakirdleri içinde celbkârane sohbet ettiği halde, yalnız bir tek şakirdi muvakkaten kendine çekebildi. Mütebâkisi, o cazibedar şeyhe karşı müstağni kaldılar. Risale-i Nur'un yüksek, kıymetdar hizmet-i imaniyesi onlara kâfi olarak kanaat veriyordu.

O şakirdlerin gayet keskin kalb basireti şöyle bir hakikatı anlamış ki: Risale-i Nur'la hizmet ise, imanı kurtarıyor; tarîkat ve şeyhlik ise, velayet mertebeleri kazandırıyor. Bir adamın imanını kurtarmak ise, on mü'mini velayet derecesine çıkarmaktan daha mühim ve daha sevablıdır. Çünkü iman, saadet-i ebediyeyi kazandırdığı için bir mü'mine, küre-i arz kadar bir saltanat-ı bâkiyeyi temin eder. Velayet ise, mü'minin Cennetini genişlettirir, parlattırır. Bir adamı sultan yapmak, on neferi paşa yapmaktan ne kadar yüksek ise, bir adamın imanını kurtarmak, on adamı veli yapmaktan daha sevablı bir hizmettir.

İşte bu dakik sırrı, senin Isparta'lı kardeşlerin bir kısmının akılları görmese de umumunun keskin kalbleri görmüş ki; benim gibi bîçare, günahkâr bir adamın arkadaşlığını evliyalara, belki de eğer bulunsaydı, müçtehidlere dahi tercih ettiler. Bu hakikata binaen, bu şehre bir kutub, bir gavs-ı a'zam gelse, seni on günde velayet derecesine çıkaracağım dese, sen Risale-i Nur'u bırakıp onun yanına gitsen, Isparta kahramanlarına arkadaş olamazsın.

* * *

بِسْمِهِ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ
الْسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ بَعْدَ حَاصِلِ صَرْبِ حُرُوفِ مَا أَرْسَلْتُمْ لَنَا
مِنَ الرِّسَائِلِ فِي عَاشِرَاتِ دَقَائِقِ هَذِهِ اللَّيْلَةِ الرَّغَائِبِ وَ لَيْلَةِ الْمِعْرَاجِ وَلَيْلَةِ
الْبَرَاتِ وَلَيْلَةِ الْقَدْرِ وَ أَعْطَاكُمْ اللَّهُ بِعَدِيدِهَا ثَوَابًا وَحَسَنَاتٍ آمِينَ

Aziz ve siddik kardeşlerim ve fedakâr ve sadık arkadaşlarım!

Evvelâ: Sizin, bu mübarek şuhur-u selâse ve içindeki kıymetdar leyali-i mübarekeleri tebrik ediyoruz. Cenab-ı Hak, herbir geceyi sizin hakkınızda birer Leyle-i Regaib ve Leyle-i Kadir kıymetinde size sevab versin, âmîn.

Sâniyen: Sizin bu defa nurlu hediyelerinizin her harfine mukabil, Cenab-ı Erhamürrâhimîn defter-i a'malinize bin hasene yazsın ve Âsım'ın ruhuna bin rahmet versin, âmîn.

Sâlisen: Kur'an-ı Mu'ciz-ül Beyan'ın ve Risale-i Nur'un hazinelerinin kerametli ve yaldızlı bir anahtarı olan kalem-i Hüsrevî, elhak Mu'cizat-ı Ahmediye'nin (A.S.M.) gizli güzelliğini her göze gayet parlak ve güzel

gösteriyor. Cenab-ı Hak bu kalemi, bu hizmette muvaffak ve daim eylesin, âmîn.

Mübarek Heyeti'nin büyük bir kahramanı, Büyük Ali'nin sisteminde Küçük Ali'nin Mu'cizat-ı Kur'aniye'si, Mu'cizat-ı Ahmediye'nin tam mutabık bir bâki pırlanta tarzında mevki aldı. Erhamürrâhimîn her harfine mukabil yazana on sevab ihsan eylesin, âmîn.

Mehmed Tahirî, Küçük Lütfü'nün hayr-ul halefi ve Atabey'in kahramanı, bu havaliye nurlu ve güzel hediyeleri çok kıymetdardır. Rahmanürrahîm hazine-i rahmetinden ona ve pederine her harfine ve her kelimeye mukabil rahmet etsin, âmîn.

Aydınlı Hasan Ulvî'nin kuvvetli kalemi, inşâallah merhum Âsım'ın noksan bıraktığı vazife-i nuriyeyi tekmil edecek ve o güzel kalemle Âsım'ın ve Lütfü'nün ruhlarını şâdedecek. Onun küçük hediyesi, ilerideki kıymetdar hizmetlerini ihsas ederek büyük bir mevki aldı. Allah ondan razı olsun, âmîn.

Risale-i Nur'un erkân-ı mühimmesinden ve resail içinde sualleriyle ehemmiyetli bir mevki tutan ve onunla beraber manen yaşayan kardeşimiz Re'fet Bey'in mektubuyla ve Gül fabrikasının Gül-ü Muhammedî (A.S.M.) bahçesini yetiştiren Hüsrev'in mektubuna ayrı birer mektubla cevap yazmak isterdim; fakat şimdilik vakit müsaade etmedi.

* * *

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Sizin mektublarınızdan o kadar mesrur oldum ki, tarif edemem. Hususan Hüsrev'in çok kıymetdar iki mektubunda, Hacı Hâfız'ın köyünde Risale-i Nur'un pek fevkalâde bir surette tevessüü, o iki mektubu nusha gibi ve bir hüccet-i katia gibi saklayıp, bu havalideki talebelere bir tâziyane-i teşvik olarak gösteriliyor.

Risale-i Nur, Kur'anın bir mu'cize-i manevîsi olduğu gibi; Hüsrev'in kalemi de, Risale-i Nur'un pek kuvvetli bir kerameti olduğunu buraca her gün tasdik ediyoruz. Hüsrev'in mektubuna karşı uzun mektub yazmak istiyorduk, arzumıza muvaffak olamadık.

Mübarekler kahramanlarından Küçük Ali'nin mektubu da bana büyük bir ümid verdi. Merhum Abdurrahman'ın elhak tam bir halefi olan kıymetdar ve mübarek büyük kardeşi olan Mustafa Hulusi'nin,

Hâfız Ahmed isminde mübarek bir mahdumu, peder ve amucaları sisteminde Risale-i Nur'a hizmet etmesi, yeniden Abdurrahman dünyaya gelmesi kadar beni müferrah etti. Aras Atabey'de, eskide Lütfü, Zekâi gibi iki kıymetdar şakirdlerin yerlerini boş bırakmayan, Aras kahramanları olan Tahir ve Abdullah Çavuş'un Risale-i Nur'a hizmetleri, Aras hakkında endişelerimi tamamen izale etti.

İsmail oğlu Hüseyin'in hastalığı beni müteessir etti. İnşâallah tam bir Lütfü olacak, çok da hizmet edecek. Sizlerin buraya gelen mektublarınız, kısmen tensîkla Lâhika'ya dercediliyor. Size bu defa mahrem Sırr-ı İnnâ A'tayna'da istihrac-ı gaybîdeki mücmel hakikata dair birden kalbe ihtar edilen bir fıkra ile, Tesettür Risalesi'ne haşiye gönderiyoruz. Bu şuhur-u selâse, seksen küsur sene bir ömrü kazandırıyor. Elbette sizler gibi mücahidler, onu kazanmağa çalışacaksınız. Cenab-ı Hak her bir gecesini sizin hakkınızda Leyle-i Mi'rac ve Leyle-i Berat ve Leyle-i Kadir kadar kıymetdar eylesin, âmîn.

(Ehemmiyetli fakat bir derece mahremdir.)

Aziz kardeşlerim!

Mahrem Sırr-ı İnnâ A'tayna'da cifirle istihracım, aynen Münazarat Risalesi'nde "Bir nur çıkacak ve göreceğiz." diye gaybî müjdeler gibi, ilhamî ve hak bir hakikatı, fikrimle olan tatbikatımda bir kusur vardı. O kusur, beni düşündürüyordu. Münazarat ve Sünuhat gibi risalelerdeki müjde-i nuriye ise, Risale-i Nur tam halletti. Geniş daire-i siyasiye yerine, yüksek bir daire-i nuriye ile o kusuru izale ettiği gibi, İnnâ A'tayna sırr-ı mahreminde, oniki onüç sene sonra **"İslâmiyet'e darbe vuranların başlarında öyle müdhiş bir patlayış olacak ki, kıyamete kadar unutulmayacak."** mealindeki istihrac-ı cifrî çok geniş bir dairede olduğu halde, nur müjdesi sırrının aksine olarak dar bir dairede ve hususî bir hükûmette tatbik etmek suretiyle, fikrim o geniş daireyi ihata edemeyerek o hakikatın suretini değiştirmiş. Halbuki o istihracın gösterdiği aynı tarihte, o rejimin müessisi ve başı dünyadan göçtü, darbesini yedi. Ve aynı senede, perde altında bilinmeyen ve küre-i arzın ekserini ve nev'-i beşerin kısm-ı a'zamını istibdadı altına alan bir müdhiş cereyanın düğümü ve düğmesi ve manen binler başından bir başı ve en müdhişi olan o göçüp giden adam, tokat yediği aynı zamanda, daha sene tamam olmadan, o müdhiş cereyanın bütün başları ve taraftarları öyle semavî müdhiş tokatlara ve şiddetli fırtınalı

musibetlere tutulmaya başladılar; kıyamete kadar azabını çekecekler ve çekiyorlar. Ve edyan-ı semaviyeye ve İslâmiyet'e ettikleri cinayetlerin cezasını, çok geniş bir dairede gördüler ve görüyorlar. Mimsiz medeniyetin pislîği ile dünyayı mülevves ettikleri için, aynı istihracın gösterdiği tarihte, o mimsiz medeniyetin başına da öyle bir semavî tokat indi ki, en karanlık vahşetten daha aşağı indirdi.

Elhasıl: Sırr-ı İnna A'tayna'da çok geniş bir daire, dar bir dairede tatbik edilmiş. Nur müjdesi ise; dar ve manevî fakat yüksek bir daireyi, geniş ve maddî bir daire suretinde tasvir edilmişti. Cenab-ı Hakk'a yüzbin şükür ediyorum ki; bu iki kusurumu, kuvvetli bir ihtar-ı manevî ile ıslah etti. **يُبَدِّلُ اللَّهُ سَيِّئَاتِهِمْ حَسَنَاتٍ** sırrına mazhar eyledi. Elhamdülillahi biadedi zerrat-il kâinat.

* * *

Aziz kardeşlerim! Sakın bu fıkranın vasıtasıyla o sırr-ı mahremi fâş etmeyin ve o risaleyi de araştırmayın. Yalnız bu fıkrayı zararsız görseniz, haslara gösterebilirsiniz.

* * *

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Bu defaki mektublarınız gelmeden evvel, bir ihtar ile kendi cevabını kerametkârane yazdırmış. Demek, mektub sahiblerinin fevkalâde sadakatları keramet derecesine çıkmış.

Kardeşlerim, mektublarınızda çok yüksek düşünce ve takdirat, binden bir hisse de benim olsa hadsiz şükrederim. Belki Risale-i Nur'un manevî şahsiyeti ve çok kesretli talebeleri içinde bilmediğimiz gayet yüksek bir makam sahibi bir zâtın tesirâtı ve kumandası hissediliyor. Benim gibi bin derece uzak bir bîçarede tasavvur ediliyor. Hakkım olmadan bana verilen ziyade ehemmiyetiniz inşaallah size zararı olmaz, fakat Risale-i Nur'un hüsn-ü cereyanına zarar ihtimali var. Siz bir hakikatı hissediyorsunuz ve fevkalâde sadakat ve ihlasınız inşaallah hak görür, fakat surette bazan aldanılır. Biz, hizmetle mükellefiz. Neticeleri ve muvaffakiyet, Cenab-ı Hakk'a aittir.

* * *

Ehemmiyetlidir

Risale-i Nur talebelerinden bir kısım kardeşlerimin benim haddimin çok fevkinde hüsn-ü zanlarını ve ifratlarını ta'dil etmek için ihtar edilen bir muhaveredir.

Bundan kırk-elli sene evvel, büyük kardeşim Molla Abdullah (Rahmetullahi Aleyh) ile bir muhaveremi hikâye ediyorum:

O merhum kardeşim, evliya-i azîmeden olan Hazret-i Ziyaeddin (Kuddise Sırruhu)nun has müridi idi. Ehl-i tarîkatça, mürşidinin hakkında müfritane muhabbet ve hüsn-ü zan etse de makbul gördükleri için o merhum kardeşim dedi ki: "Hazret-i Ziyaeddin bütün ulûmu biliyor. Kâinatta, kutb-u a'zam gibi her şeye ıttılay var." Beni, onunla rabt etmek için çok hârika makamlarını beyan etti.

Ben de o kardeşime dedim ki: "Sen mübalağa ediyorsun. Ben onu görsem, çok mes'elelerde ilzam edebilirim. Hem sen, benim kadar onu hakikî sevmiyorsun. Çünkü kâinattaki ulûmları bilir bir kutb-u a'zam suretinde tahayyül ettiğin bir Ziyaeddin'i seversin; yani o ünvan ile bağlısın, muhabbet edersin. Eğer perde-i gayb açılrsa ve hakikatı görünse, senin muhabbetin ya zâil olur veyahut dörtte birisine iner. Fakat ben o zât-ı mübareki, senin gibi pek ciddî severim, takdir ederim. Çünkü sünnet-i seniye dairesinde, hakikat mesleğinde, ehl-i imana hâlis ve tesirli ve ehemmiyetli bir rehberdir. Şahsî makamı ne olursa olsun, bu hizmeti için ruhumu ona feda ederim. Perde açılrsa ve hakikî makamı görünse, değil geri çekilmek, vazgeçmek, muhabbette noksan olmak; bilakis daha ziyade hürmet ve takdir ile bağlanacağım. Demek ben hakikî bir Ziyaeddin'i, sen de hayalî bir Ziyaeddin'i seversin." ¹⁶(Haşiye)

Benim o kardeşim insaflı ve müdakkik bir âlim olduğu için, benim nokta-i nazarımı kabul edip takdir etti.

Ey Risale-i Nur'un kıymetdar talebeleri ve benden daha bahtiyar ve fedakâr kardeşlerim! Şahsiyetim itibariyle sizin ziyade hüsn-ü zannınız belki size zarar vermez. Fakat sizin gibi hakikatbîn zâtlar vazifeye, hizmete bakıp, o noktada bakmalısınız. Perde açılrsa, benim baştan aşağıya kadar kusurat ile âlûde mahiyetim, benden kaçmağa bir vesile olur. Sizi kardeşliğimden kaçırmamak, pişman etmemek için, şahsiyetime karşı haddimin pek fevkinde tasavvur ettiğiniz makamlara irtibatınızı bağlamayınız.

Ben size nisbeten kardeşim, mürşidlik haddim değil. Üstad da değilim, belki ders arkadaşıyım. Ben sizin, kusuratıma karşı şefkatkârane dua ve himmetlerinize muhtacım. Benden himmet beklemeniz değil, bana himmet etmenize istihkakım var. Cenab-ı Hakk'ın ihsan ve keremiyle sizlerle gayet kudsî ve gayet ehemmiyetli ve gayet kıymetdar ve her ehl-i imana menfaatli bir hizmette, taksim-ül mesaî kaidesiyle iştirak etmişiz. Tesanüdümüzden hasıl olan bir şahs-ı manevînin fevkalâde ehemmiyet ve kıymeti ve üstadlığı ve irşadı bize kâfidir.

Hem madem bu zamanda her şeyin fevkinde hizmet-i imaniye en ehemmiyetli bir vazifedir; hem kemmiyet ise keyfiyete nisbeten ehemmiyeti azdır; hem muvakkat ve mütehavvil siyaset âlemleri ebedî, daimî, sabit hidemat-ı imaniyeye nisbeten ehemmiyetsizdir, mikyas olamaz, medar da olamaz. Risale-i Nur'un talimatı dairesinde ve bizlere bahşettiği hizmet noktasında feyizli makamlara kanaat etmeliyiz. Haddinden fazla fevkalâde hüsn-ü zan ve müfritane âlî makam vermek yerine, fevkalâde sadakat ve sebat ve müfritane irtibat ve ihlas lâzımdır. Onda terakki etmeliyiz.

الْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي
Kardeşiniz
Said Nursî

* * *

Aziz sıddık kardeşlerim!

Risale-i Nur'un kahramanı olan Hüsrev'in bu defaki iki hediye-i kudsiyesi ve kerametkârane o iki semavî hediye'nin manevî i'cazını gözlere de gösterir bir tarzda bu şuhur-u selâse bizlere ve bu

muHITE hediye etmesi, Risale-i Nur nokta-i nazarında mu'cizane bir hizmettir. İnşâallah o Gül fabrikasının kalemi, buraları da bir gülistana çevirecek. Cenab-ı Hak o kalem sahibine, yazdığı her harf-i Kur'an'a mukabil Leyle-i Kadir'deki gibi otuzbin sevab ve rahmet ve hasene versin, âmîn âmîn âmîn.

Aziz kardeşlerim! Sadakatınızdan tereşşuh eden ve haddimin pek çok fevkinde hüsn-ü zannınıza karşı bundan evvel verdiğim cevabın bir tetimmesi olarak, bu gelecek fıkrayı iki gün evvel yazmıştık. Sizin fevkalâde sadakat ve ulüvv-ü himmetinizden tereşşuh eden bir hafta evvelki mektubunuza karşı hüsn-ü zannınızı bir derece cerheden benim cevabımın hikmeti şudur ki:

Bu zamanda öyle fevkalâde hâkim cereyanlar var ki, herşeyi kendi hesabına aldığı için, farazâ hakikî beklenen o zât dahi bu zamanda gelse, harekâtını o cereyanlara kaptırmamak için siyaset âlemindeki vaziyetten feragat edecek ve hedefini değiştirecek diye tahmin ediyorum.

Hem üç mes'ele var: Biri hayat, biri şariat, biri imandır. Hakikat noktasında en mühimmi ve en a'zamı, iman mes'elesidir. Fakat şimdiki umumun nazarında ve hal-i âlem ilcaatında en mühim mes'ele, hayat ve şariat görüldüğünden o zât şimdi olsa da, üç mes'eleyi birden umum rûy-i zeminde vaziyetlerini değiştirmek nev'-i beşerdeki cari olan âdetullaha muvafık gelmediğinden, her halde en a'zam mes'eleyi esas yapıp, öteki mes'eleleri esas yapmayacak. Tâ ki iman hizmeti safvetini umumun nazarında bozmasın ve avamın çabuk iğfal olunabilen akıllarında, o hizmet başka maksadlara âlet olmadığı tahakkuk etsin.

Hem yirmi seneden beri tahribkârane eşedd-i zulüm altında o derece ahlâk bozulmuş ve metanet ve sadakat kaybolmuş ki, ondan belki de yirmiden birisine itimad edilmez. Bu acib hâlâta karşı, çok fevkalâde sebat ve metanet ve sadakat ve hamiyet-i İslâmiye lâzımdır; yoksa akîm kalır ve zarar verir.

Demek en hâlis ve en selâmetli ve en mühim ve en muvaffakiyetli hizmet, Risale-i Nur şakirdlerinin daireleri içindeki kudsî hizmettir. Her ne ise... Bu mes'ele şimdilik bu kadar yeter.

Umum kardeşlerimize birer birer selâm ve bu eyyam-ı mübarekede dua ederiz. Ve makbul dualarını, gelecek eyyam ve leyal-i

mübarekede istiyoruz.

Elhak, Tahirî'nin de Lemaat hediyesini pek çok kıymetdar gördük. İnşâallah bu havalide ona çok sevab kazandıracak, tam bir Lütfü'dür. Allah muvaffak eylesin.

* * *

Aziz sıddık kardeşlerim!

Evvelâ: Sizin Leyle-i Berat'ınızı ve gelecek Ramazanınızı tebrik eder ve bu gelecek Leyle-i Kadr'i hakkınızda ve hakkımızda bin aydan daha hayırlı olmasını ve defter-i a'malimize böyle geçmesini Cenab-ı Hak'tan niyaz ediyoruz ve böylece, bayrama kada

اللَّهُمَّ اجْعَلْ لَيْلَةَ قَدْرَتَا فِي هَذَا الرَّمْضَانَ خَيْرًا مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ لَنَا وَ لِطَلَبَةِ
الرَّسَائِلِ التَّوَرِّصَاتِينَ

duasını etmeye niyet ettik.

Hem sizin iki mu'cizeli Kur'anı bizlere bu mübarek aylarda göndermeniz, inşâallah o derece medar-ı bereket ve sevab ve hasenat ve fütuhat olacak ki; hakkımızda bu Ramazan'ın herbir günü bir Leyle-i Kadir hükmüne geçeceğini rahmet-i İlahiyeden ümid ederiz.

Şimdiden biz tedbir ettik ki: İki Kur'an'ı, Risale-i Nur'un buradaki has talebeleri Ramazan-ı Şerif'te, herbiri her günde bir cüz'ünü sizin ile beraber okumak ile, Ramazan'ın her gününde bir hatme-i Kur'aniye olarak, manevî ve çok geniş bir mecliste, Isparta ve Kastamonu'yu ihata eden bir dairede halka tutan Risale-i Nur talebelerinin ve o dairenin merkezinde sizler bulunmak cihetiyle Risale-i Nur şakirdlerinin etrafınızda olarak; Nakşî'de hatme-i hâcegân tarzında, fakat çok büyük bir mikyasta Risale-i Nur'un bütün şakirdleri manen hazır ve o dairede bulunuyor niyetiyle, tasavvuru ile okunmak, o kudsî hatmeyi yapmak, Cenab-ı Hakk'ın rahmetinden tevfik niyaz ederiz.

Sâniyen: Hacı Hâfız'ın Sav Köyü'nün kahraman talebelerinin fevkalâde hizmetleri, oralarda sebab-i teşvik ve medar-ı gayret ve nümune-i imtisal olduğu gibi, bu havalide dahi onların o hârikulâde sa'y ü gayretleri, fevkalâde hüsn-ü misal ve nümune-i gayret olarak ehemmiyetli bir intibah ve iştiyaka sebebiyet vermiş. Kahraman Hüsrev'in onlara dair mektupları, mübarek nushalar gibi, tenbellik, lâkaydlık hastalıklarına mübtela olanlara şifa olur, ellerde gezer.

Sâlisen: Sizin buraya gelen kıymetdar mektublarınızı Lâhika'ya yazmışız, fakat bazı kelimeleri tayyettik. Müfritane hüsn-ü zandan gelen cümleleri ta'dil ettik, gücenmeyiniz.

Râbian: İslâmköyü, Kuleönü ortasında olan ve Sıddık Sabri ve Lütfü gibi talebeleri yetiştiren Atabey Karyesi, çok defa hatırıma geliyordu. "Acaba bu köy neden geri kaldı, söndü?" diye düşünüp müteessir oluyordum. Fakat Cenab-ı Hakk'a hadsiz şükür olsun ki; Tahir ve Abdullah Çavuş o endişemi tamamıyla izale ettiler, büyük bir teselli bana verdiler. Hattâ Tahir'in bu defa bize hediye ettiği Lem'alar ve Yedinci Şua'yı bir cild içinde cild ettikten sonra mütalaa ettim. O Tahir'de, bir Hüsrev, bir Lütfü, bir Âsım gördüm. Cenab-ı Hak ondan ve sizlerden ebediyen razı olsun. Onun o nüshası, burada çok iş görecektir inşâallah.

Kur'an-ı Azîmüşşan ve Mu'ciz-ül Beyan'ın Hizb-ül Ekber-ül A'zam namında, Resail-in Nuriye'nin menbaları ve esasları olan beşyüzden fazla âyâtı yazdık. Bu Ramazan'da size göndermeye muvaffak olamadık. İnşâallah bir vakit size gönderilecek.

Umum kardeşlerimize birer birer selâm ve dua ederiz. Ve bu mübarek eyyamda ve leyalide dualarını isteriz.

* * *

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ
الْسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Gavs-ı A'zam'ın الْعَيْنِ مَحْرُوسٌ فَإِنَّكَ teminkârane fıkrası, şimdiye kadar Risale-i Nur'un şakirdleri hakkında tamamen mutabık çıktı. İnşâallah Hüsrev, Rüşdü, Re'fet gibi kardeşlerimizin, bilhâssa Hüsrev gibi çok metin bir rüknün müfarakatı sureten elîm ve zararlı görüldüğü halde, gayet hayırlı bir suret almasını rahmet-i İlahiyeden ümidvarız. Hattâ hapsimiz musibeti, gerçi zahiri bir azab idi, fakat hakikat noktasında hizmetimiz hakkında büyük bir inayet ve rahmete çevrildi. Lillahilhamd sizlerin gayretinizle o havalide çok Hüsrev'ler var, meydana çıkmağa başlamışlar. Belki çok zamandan beri mütemadiyen çalışmaktan Hüsrev'e bir istirahat verildi ve kıymetdar kalemi yerinde mübarek lisanı ve hâlisane ahvali yine kudsî hizmetini idame etmesini

inayet-i İlahiyeden ümidvarız. Nasılki Feyzi ve Salahaddin'in askerliği de öyle mübarek oldu.

Kardeşlerim! Bu hâdise münasebetiyle Risale-i Nur'un tam mutabık çıkan bir ihbar-ı gaybîsini beyan ediyorum:

Hüsrev ve Hulusi ve Rüşdü ve Re'fet gibi Risale-i Nur'un çok şakirdleri, meslek-i askeriye ve bu ikinci Harb-i Umumiye'ye münasebetdar bir surette girmelerini ve ikinci bir Harb-i Umumî olacağını ve iştirakimizi yani talebelerin iştirakini altı-yedi sene evvel haber vermiş. Çünkü Yirmisekizinci Lem'a olan İkinci Keramet-i Aleviye'nin İkinci Emare'de **فَقَاتِلْ وَلَا تَخْشَ** bahsinde **حَامِلَ الْإِسْمِ** beraber olsa, bin dokuzyüz kırk (1940) küsur oluyor. Allahu a'lem, o tarihte bir harb-i umumîye iştirakimizi yani eski müttefikle değil, belki tarafdarane onun hasmıyla iştirake işaret ediyor diye haber vermiş. İşte şimdi aynı tarihtir ki, Risale-i Nur'un erkân-ı mühimmesi iştirak ediyor.

Kardeşlerimize birer birer selâm ederiz. Hilmi, Feyzi, Nazif, Emin sizlere selâm ve arz-ı hürmet ederler.

الْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي
Said Nursî

* * *

بِاسْمِهِ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ
الْسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ يَعْدِدُ حَاصِلِ صَرْبِ عَاشِرَاتِ دَقَائِقِ لَيْلَةٍ
الْقَدْرِ فِي حُرُوفِ الْقُرْآنِ

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Evvelâ: Bütün ruh u canımla mübarek Ramazanınızı tebrik ederim. Ve o mübarek şehirde ettiğiniz duaların, Cenab-ı Hak yanında makbul olmasını Erhamürrâhimîn'den niyaz ederim.

Sâniyen: Bu seneki Ramazan-ı Şerif hem Âlem-i İslâm için, hem Risale-i Nur şakirdleri için gayet ehemmiyetli ve pek çok kıymetlidir. Risale-i Nur şakirdlerinin iştirak-i a'mal-i uhreviye düstur-u esasiyeleri sırrınca, herbirisinin kazandığı mikdar, her bir kardeşlerine aynı mikdar defter-i a'maline geçmesi o düsturun ve rahmet-i İlahiyenin muktezası olmak haysiyetiyle, Risale-i Nur dairesine sıdk ve ihlas ile girenlerin kazançları pek azîm ve küllîdir. Herbiri, binler hisse alır. İnşâallah

emval-i dünyeviyyenin iştiraki gibi inkısam ve tecezzi etmeden herbirisine aynı amel defterine geçmesi; bir adamın getirdiği bir lâmba, binler âyinelerin herbirisine aynı lâmba inkısam etmeden girmesi gibidir.

Demek Risale-i Nur'un sadık şakirdlerinden birisi, Leyle-i Kadr'in hakikatını ve Ramazan'ın yüksek mertebesini kazansa, umum hakikî sadık şakirdler sahib ve hissedar olmak, vüs'at-i rahmet-i İlahiyeden çok kuvvetli ümidvarız.

* * *

Aziz, sıddık, mübarek, kahraman kardeşlerim!

Evvelâ: Bu mübarek Ramazan'da iştirak-i a'mal düstur-u esasiyle, her bir has kardeşimizin kırkbin dili bulunan bir melaike hükmünde, kırkbin diller ile, yani kardeşlerin adedince manevî dilleri ile ettikleri ve edecekleri dualar, rahmet-i İlahiye nezdinde makbul olmasını o lisanlar adedince, Cenab-ı Erhamürrâhimîn'den niyaz ediyoruz. Bu mahiyetteki Ramazanınızı tebrik ediyoruz.

Sâniyen: Bu defaki müteaddid tesirli ve sürurlu ve müjdeli mektublarınıza karşı, bir kitab kadar cevap vermek lâyük iken, vaktin müsaadesizliği ile kısa cevabımdan gücenmeyiniz. En başta, kahramanlar yatağı olan Sava Köyü'nün ehemmiyetli bir talebesi olan Ahmed'in mektubunda öyle bir mes'ele gördüm ki, beni sürur yaşlarıyla ağlattırdı.

Cenab-ı Hakk'a yüzbinler şükür olsun, Risale-i Nur'un tamam kıymetini, o köyün mübarek vâlideleri ve hanımları tamam anlamışlar. O mübarek hanımların ve kıymetdar ve hâlis âhiret hemşirelerimin, Risale-i Nur'un intişarına gösterdikleri fedakârlık, beni ve bizi kemal-i sürurdan ağlattırdı.

Zâten Risale-i Nur'un mesleğindeki en mühim bir esası, şefkat olduğundan ve şefkat madenleri de hanımlar olduğundan, çoktan beri beklerdim ki, kadınlar âleminde Risale-i Nur'un mahiyeti anlaşılsın. Lillahilhamd bu havalide de, bu yakında erkeklerden ziyade bir iştîyak ve faaliyetle buradaki hanımlar tam çalışıyorlar; Sav'lı mübareklerin hemşireleri olduklarını gösteriyorlar. Bu iki tezahür bu zamanda bir fâl-i hayırdır ki; o şefkat madenlerinde Risale-i Nur parlayacak, fütuhât yapacak.

Hem Sav Köyü'nün bahadır çobanları, torbalarında Risale-i Nur'u yazmak için taşımaları, aynı oradaki hanımların fedakârlıkları gibi bu havalide gayet tesirli bir medar-ı teşvik olacak. O hanımların ve o çobanların hususî isimlerini bilmek arzu ediyoruz. Tâ hususî isimleri ile has talebeler içine girsinler.

Kâtib Osman'ın hakikatlı rü'yası elhak büyük bir hakikata işaret veriyor; çok mübarek ve müjdelidir. Rüşdü'nün rü'yasında, Peygamberimizin (A.S.M.) emriyle Hazret-i Sıddık (R.A.) minberde Yirmidokuzuncu Söz'ü hutbesinde göstermesi gibi; o gökten inen Huriye de, lâhikayı hutbe olarak okuması, Risale-i Nur'un makbuliyetine güzel bir işarettir.

* * *

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Latif ve manidar ve beşaretli iki hâdiseyi beyan ediyorum:

Birincisi: Me'yusane bir hatıradan müjdeli bir ihtar:

Bugünlerde hatırıma geldi ki:

Hayat-ı içtimaiyeye giren hangi şeye temas etse, ekseriyetle günahlara maruz kalıyor. Her cihette günahlar serbestçe insanı sarıyorlar. Bu kadar günahlara karşı insanın hususî ibadet ve takvası nasıl mukabele edebilir? diye me'yusane düşündüm.

Hayat-ı içtimaiyedeki Risale-i Nur talebelerinin vaziyetlerini tahattur ettim. Risale-i Nur şakirdleri hakkında necatlarına ve ehl-i saadet olduklarına dair kuvvetli işaret-i Kur'aniyeyi ve beşaret-i Aleviyeyi ve Gavsıyeyi düşündüm. Kalben dedim ki: "Herbiri bin yerden gelen günahlara karşı bir dil ile nasıl mukabele eder, galebe eder, necat bulur?" diye mütehayyir kaldım. Bu tahayyürüme mukabil ihtar edildi ki:

Risale-i Nur'un hakikî ve sadık şakirdlerinin mabeynlerindeki düstur-u esasiye olan iştirak-i a'mal-i uhreviye kanunuyla ve samimî ve hâlis tesanüd sırrıyla herbir hâlis, hakikî şakird bir dil ile değil, belki kardeşleri adedince diller ile ibadet edip istiğfar ederek bin taraftan hücum eden günahlara, binler dil ile mukabele eder. Bazı melaikenin kırkbin dil ile zikrettikleri gibi; hâlis, hakikî, müttaki bir şakird dahi, kırkbin kardeşinin dilleriyle ibadet eder, necata müstehak ve inşâallah ehl-i saadet olur. Risale-i Nur dairesinde sadakat ve hizmet ve takva ve içtinab-ı kebair derecesiyle o ulvî ve küllî ubudiyete sahib olur. Elbette bu büyük kazancı kaçırmamak için takvada, ihlasta, sadakatta çalışmak gerektir.

İkincisi: Eski zamanda, ondört yaşında iken icazet almanın alâmeti olan üstad tarafından sarık sardırma, bir cübbe bana giydirmek vaziyetine mâniler bulundu. Yaşımın küçüklüğüyle, memleketimizde büyük hocalara mahsus kisveyi giymek yakışmadığı...

Sâniyen: O zamanda büyük âlimler, bana karşı üstadlık vaziyeti değil, ya rakib veyahut teslimiyet derecesine girdikleri için, bana cübbe giydirecek ve üstadlık vaziyetini alacak kendilerine güvenenler bulunmadı. Ve evliya-yı azîmeden dört-beş zâtın vefat etmeleri cihetinde, elli altı senedir icazetin zahir alâmeti olan cübbeyi giymek ve bir üstadın elini öpmek, üstadlığını kabul etmek hakkımı bugünlerde, yüz senelik bir mesafede Hazret-i Mevlâna Zülcenaheyn Hâlid Ziyaeddin kendi cübbesini, o cübbeye sarılan bir sarık ile pek garib bir tarzda bana giydirmek için gönderdiğini bazı emarelerle bana kanaat geldi. Ben de o mübarek ve yüz yaşında cübbeyi giyiyorum. Cenab-ı Hakk’a yüzbinler şükrediyorum. ¹⁷ (Haşiye)

* * *

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Size gönderdiğimiz Hizb-ül Ekber-il Kur’anî’nin başında yazılan ünvan içinde bir cümle noksan kalmış. Şöyle ki:

“Mu’cizatlı bir vird okumak isteyen bunu okusun.” yerinde, “Mu’cizatlı ve herbir harfi on ve yüz ve beşyüz ve bin ve binler kadar sevab ve meyve veren bir virdi okumak isteyen, bu semavî virdi okusun.” yazılacak.

Sâniyen: Bundan evvel müjdeli hatırada, “Herbir hâlis ve hakikî müttaki şakird, kardeşleri adedince diller ile ibadet edip istiğfar eder.” fıkrasına, yine bir ihtar ile bu gelen cümle ilâve edilsin. Cümle de budur:

“Risale-i Nur dairesine, sadakat ve hizmet ve takva ve içtinab-ı kebair derecesiyle, o ulvî ve küllî ubudiyete sahib olur. Elbette bu büyük kazancı kaçırmamak için takvada, ihlasta, sadakatta çalışmak gerektir.”

Sâlisen: Leyle-i Kadr’inizi, hem bu gelen bayramınızı bütün ruh u canımızla tebrik ve tes’id ediyoruz.

* * *

Aziz, sıddık, mübarek kardeşlerim, dünyada medar-ı tesellilerim ve berzah yolunda nuranî yoldaşlarım ve mahşerde inşâallah şefaatçilerim!

Sizin hem Leyle-i Kadr'inizi, hem bayramınızı bütün ruh u canımla tebrik ediyorum, tes'id ediyorum.

Sâniyen: Şimdiye kadar hiç görmediğim bir surette, dehşetli bir hastalıktan fevkalme'mul bir tarzda Risale-i Nur'un hâlis talebelerinin şifa duasının neticesi olarak, mu'cize gibi birden hârika bir kerametle şifa bulmamı size haber veriyorum. Bu vakıayı müşahede eden Emin ile Feyzi'nin o hârika hastalığa ait bu gelecek fıkrasını medar-ı ibret için size gönderiyorum. Bütün kardeşlerimize birer birer selâm ve dua ediyorum. Hüsrev'i de merak ediyorum.

الْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي
Kardeşiniz
Said Nursî

* * *

Isparta'daki aziz kardeşlerimize!

Üstadımızın hastalığı hakkındaki meşhudatımızı arz ve üstadımızın kesb-i âfiyetini sizlere müjde etmek istiyoruz.

Ramazan-ı Şerif'te beş gün savm-ı visal içinde gıda olarak, ekmeksiz muhallebi üç kaşık ve beş-altı kaşık da soğuk yoğurttan. Üçüncü gece, yarım kaşık muhallebi ve dördüncü gece iftarda sulu şehriyeden beş kaşık, sahurda yine o şehriyeden ve yoğurttan üç dört kaşık, su sayılmamak şartıyla şehriyeden beş dirhem, yoğurt süzülse on dirhem, muhallebi susuz altı-yedi dirhem; beşinci gecede, tanesiz gibi gayet hafif şehriye beş-altı kaşık, sahurda altı-yedi kaşık pirinç çorbası, mecmuu otuz dirhem (96 gr.) gıda ile beş gün savm-ı visali, teravih noksan olarak sair vazifelerin yapılması, Risale-i Nur şakirdlerine ihata eden inayetin hârikalarından bir kerametini gördük.

Üstadımızdan hiç görmediğimiz ikimiz yani Emin, Feyzi; Barla, Isparta Süleyman'ları gibi inceden inceye hastalık ¹⁸(Haşiye) hiddetlerini tahrik etmemek için ihtiyat edemediğimizden, şiddetli hiddetini gördük. Bu hastalıkta yine eser-i rahmettir ki; hiç hatır u hayale gelmeyen aşr-ı âhirin gayet mühim gecelerinde, üstadımızın tam îfa edemediği vazifesi yerinde bu havalide herbir şakird, kendi hususî çalışmasından başka, bir saati üstadı hesabına Risale-i Nur'un şakirdlerinin mücahede-i maneviyelerine iştirak ve onları hedef edip

onların defter-i a'maline geçmeye, aynı üstad gibi çalışmağa başladılar. Demek üstad yerinde onun birkaç saat çalışmasına bedel, pek çok saatler aynı vazifeyi görmeye başladılar. Hattâ üstadımız diyordu: Ehemmiyetsizliğimle beraber Isparta havalisinde kardeşlerimizin a'mal-i uhreviyesine bir medar, bir müheyyic hükmünde benim kusurlu çalışmam kâfi gelmiyordu; Cenab-ı Hak rahmetiyle, bu hastalık vesilesiyle bir şahs-ı manevî ve kuvvetli bir medar olacak bu tedbiri ihsan etti, cüz'iyetten külliyete çıkardı.

Yine bu hastalığın letaifindendir ki; üstadımızın hiç sesi çıkmıyordu, konuşamıyordu. Hiç beklenilmeden, bir iftar vaktinde bir doktor geldi, elini tuttu. Üstadımız dedi ki: **“Ben hastalığımı muayene ettirmem, ben hekilere muhtaç değilim. Hekim, Cenab-ı Hak'tır.”** Birden canlandı, sesi çıkmağa başladı. Güya kendisi bir doktor şeklini aldı. Doktor ise, hasta vaziyetine girdi. Doktora ehemmiyetli bir mektub okudu, doktorun derdine deva olacak bir ilâç oldu. Sonra top atıldı. Doktora dedi ki: “Burada iftar et.” Doktor dedi ki: “Bugün kusur etmişim, oruç tutamadım.” demesiyle çok hayret ettiğimiz üstadımızın vaziyeti, orucunu bozmuş bir doktorun tıb noktasında hâkimane vaziyetini kabul etmediği için o vaziyet ona verildiğini bildik.

Evet Risale-i Nur'un şahs-ı manevîsinden gelen şifa duası, öyle yüzbin doktora mukabil gelir diye biz de tasdik ettik. Bu hastalığın Leyle-i Kadir'de Risale-i Nur'un talebeleri, hususan masumların ettikleri şifa duaları öyle bir derece hârika bir surette tesirini gösterdi ki, üstadımıza sıhhat halinden daha ileri bir surette birden bir vaziyet verildi. Leyle-i Kadr'e lâayık bir tarzda çalışmağa başladı. Risale-i Nur şakirdlerinden gelen bu dua-yı şifa, hârika bir mu'cize gibi bir keramet olduğunu biz gözümüzle gördük.

Orada bulunan kardeşlerimize birer birer selâm ve arz-ı hürmet eder, dualarını isteriz.

Bura Risale-i Nur şakirdlerinden

Kardeşiniz

Emin, Mehmed Feyzi

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ
الْسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ

Aziz, sıddık, mübarek kardeşlerim ve hizmet-i Kur'aniyede çalışkan ve kuvvetli arkadaşlarım ve tarîk-ı hakta ve berzah seyahatında ve âhiret yolunda nuranî yoldaşlarım!

Sizin bayramınızı, Leyle-i Kadr'inizi, Ramazan-ı Şerif'te makbul dualarınızı bütün ruh u canımla tebrik ve tes'id ediyorum. Cenab-ı Hak bu bayramın sürurunu, hakikî ve geniş ve umumî sürura mukaddeme ve vesile eylesin, âmîn.

Sâniyen: Sizin bu mübarek bayramın hediyesi olarak gönderdiğiniz nurlu kalem hediyelerinizi o kadar kıymetdar görüyorum ki, tarif edemem. Cennet-ül Firdevs'te âb-ı kevser destileri gibi, kemal-i iştîyak ve şükranla ve sürurlu göz yaşıyla kabul edip başıma koydum. Böyle elmas kılınç gibi kalemleri ve hakikat kahramanlarını Risale-i Nur'a ihsan eden Cenab-ı Hakk'a hadsiz hamd ü şükrederim.

Sizlere de o mübarek kitapların, yazıların herbir harfine mukabil Cenab-ı Erhamürrâhimîn on hasene ihsan eylesin, diye niyaz ediyorum.

Hakikaten Hüsrev'in infikâki beni çok müteessir etmişti. Fakat Tahirî, o parlak kalemiyle benim o teessüratımı izale eyledi. O bütün efrad-ı ailesiyle, peder ve vâlidesiyle Risale-i Nur'un has talebeleri içinde her vakit hissedar olacaklardır.

Hem bu Tahir'in yüzünden bugünden itibaren Atabey de, İslâmköyü, Sava Köyü, Kuleönü Karyeleri gibi Nurs Karyesine arkadaş olup umum manevî kazancımıza hissedar oldu.

Isparta'nın Hâfız Ali'si (Kâtib Osman) elhak ikinci bir Hüsrev olduğuna, benim de kanaatım geldi. Cenab-ı Hak onu ve Mehmed Zühdü gibi çok fedakârları ve Risale-i Nur'un hakikî sahiblerini Isparta'ya ihsan eylesin, âmîn.

Mübareklerin kahramanlarından büyük Abdurrahman'ın, Küçük Ali'nin, Hâfız Mustafa'nın faaliyet ve gayretleri ve Hâfız Mustafa'nın bu defaki mektubundaki bazı noktaları, beni sürur yaşıyla ağılattırdı. Yalnız bu kadar var ki; bir zarf içinde gönderilen yirmibeş banknot bulundu, kimin tarafından olduğunu bilemedik. Bilirsiniz ki, bütün ömrümde kimseden hediyeleri kabul edemiyorum. Hattâ Rüşdü'nün bu defaki hediyesini reddedip hatrını kırdım, geri çevirdim. Cenab-ı Hak, beni muhtaç bırakmıyor. İnsanlara da muhtaç etmiyor. Beni merak etmeyiniz. Fakat Mübarekler Heyetinde öyle bir şahs-ı manevî

hissediyorum ki, kaidemi ona karşı muhafaza edemiyorum. O şahs-ı manevîyi kızdırmamak ve rencide etmemek için, yalnız o paradan borç olarak beş lirayı bu bayram umûr-u hayriyesine sarfetmek için kabul ettim. Yirmisini Sabri vasıtasıyla ve namıyla geri gönderip iade ediyorum, gücenmeyiniz. Ve bilhâssa حسن ع م gayet müstesna kalemiyle dört güzel hediyeleri pek çok kıymetdar göründü. İnşâallah bu havalide çokları şevkle kitabete sevkedecek. Böyle kuvvetli kalemleri Risale-i Nur'a ihsan eden Cenab-ı Hakk'a yüzbinler şükür.

Mübarekler Heyetinden Mehmed'in mektubu beni çok sevindirdi. Şimdi yazdığım vakitte yanımda bulunan memleketin eşrafına okudum. O eşraflar da "Mâşâallah, Bârekâllah" dediler, hayretle alkışladılar. O mektubun ve ötekilerin birer kısmını Lâhika'ya kaydedeceğiz.

Abdurrahman'ın birinci vârisi ve Risale-i Nur'un birinci şakirdi Büyük Mustafa'nın kapı istikbalinde arkadaşı olan Hacı Osman'ın mektubu ve o mektubdaki rü'yaları manidar ve ettiği tabir de doğrudur.

Aziz kardeşlerim, sizinle konuştuğum bu dakika iftar vaktine yarım saat kalmış. Bayram gecesidir, hastalık şiddetlidir. Onun için fazla konuşamıyorum. Bende büyük ve tehlikeli hastalıktan, Risale-i Nur'un şahs-ı manevîsinin mu'cize gibi şifa duası kerametiyle o tehlike geçti. Fakat öyle şiddetli bir öksürük, bir heyecan var ki, sizin gibi canımdan ziyade sevdiğim kardeşlerimle konuşmayı kısa kesiyorum.

Yalnız bu kadar var ki, Isparta havalisinde yüzer genç Said'ler ve Hüsrev'ler yetişmişler. Bu ihtiyar ve zaîf Said, dünyadan kemal-i istirahat-ı kalble veda etmeye hazırdır. Ve bilhâssa mühim bir Medrese-i Nuriye olan Sava Köyü'nün başta Hacı Hâfız olarak Ahmed'leri, Mehmed'leri, hattâ muhterem hanımları (Tahir'in refika ve kerimleri gibi) ve masum çocukları Risale-i Nur'la meşgul olmalarını düşündükçe bu dünyada Cennet hayatının manevî bir nev'ini zevk ediyorum, görüyorum. Oranın Ahmed'lerinin hediyesini umum o köy hesabına bir teberrük deyip, öpüp başıma koydum.

* * *

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Cenab-ı Hakk'a hadsiz şükür olsun ki, gayet şiddetli ve dehşetli hastalığım, gayet merhametli ve çok sevablı olarak âfiyete yerini bırakıp gitti. Çok büyük bir nimet, içinde bulunduğunu ben ve buradaki arkadaşlarım tasdik ettik.

Hem Cenab-ı Hakk'a hadsiz şükür ve hamdediyorum ki; sizlerin bu defaki hediye-i Ramazaniyeniz olan çok güzel nüshalarınız; bu bayramımı çok bayramları birden toplayan bir küllî bayram hükmüne geçti. Ve bilhâssa ikinci Hüsrev olan birinci Tahir'in gayet dikkat ve tevafuklu yazdığı risaleler beni o derece minnetdar ve mesrur ediyor ki, elimden gelseydi herbir nüshasına on altun lira verecektim. Bu derece kuvvetli bir şakird Risale-i Nur'a sahib çıkması, ümidlerimizi çok kuvvetlendirdi. Sava kahramanlarının ve Mübareklerin karyelerine kendi karyesini, onların safına getirdi.

Atabey (Aras) onunla ve onun gibilerle iftihar etmeli. Onun nüshalarında yanlışlar pek çok azdır. Yalnız, oralardaki nüshalarda manası anlaşılmayan bazı kelimeler varmış ki, istinsahta öylece kaydedilmiş. Benim tashihimden geçen nüshalara mukabele edilse iyi olur. O kuvvetli ve fedakâr kardeşimizin masum çocuklarının ve refikasının yazdıkları risaleleri güzelce bir cild yaptık. Görenlere, hususan buradaki Risale-i Nur'un kadınlar dairesindeki kızlar ve hanımlara gayet tesirli ve cazibedar bir nümune-i teşvik oldu.

Aydın'lı Hasan'ın hakikaten gayet müstesna bir kalemi var ve yazılarında tam bir ihlas görünür. Bu zât ne vakitten beri Risale-i Nur'a girdiğini ve ne halde olduğunu merak ediyorum.

Bu defa Hulusi'den uzun bir mektub, Abdülmecid vasıtasıyla aldım. Elhak o kardeşimiz sebat ve metanet ve ihlasta birinciliği muhafaza ediyor. Ben de Abdülmecid vasıtasıyla ona yazdım ki: Isparta'daki kardeşlerimize yazdığım mektuplarda sen dahi bir muhatabımsın, seninle muhabere kesilmemiş diye yazdım.

Hüsrev, Re'fet, Rüşdü'nün vaziyetlerini de merak ediyorum. Ve bilhâssa Hüsrev ne haldedir? Ve Nur fabrikasının sahibi Hâfız Ali rahat mıdır?

Umum kardeşlerimize birer birer selâm ediyoruz.

* * *

Bugünlerde iki ince mes'ele kalbe geldi. Vaktinde kaleme alamadım. O vakit geçtikten sonra o ehemmiyetli hakikatlara birer

işaret ederiz:

Birincisi: Kardeşlerimizden birisinin namaz tesbihatında tekâsül göstermesine binaen dedim: Namazdan sonraki tesbihatlar, tarîkat-ı Muhammediye'dir (A.S.M.) ve velayet-i Ahmediye'nin (A.S.M.) bir evradıdır. O noktadan ehemmiyeti büyüktür. Sonra, bu kelimenin hakikatı böyle inkişaf etti: Nasılki risalete inkılab eden velayet-i Ahmediye (A.S.M.) bütün velayetlerin fevkindedir; öyle de, o velayetin tarîkatı ve o velayet-i kübranın evrad-ı mahsusası olan namazın akabindeki tesbihat, o derece sair tarîkatların ve evradların fevkindedir. Bu sır dahi şöyle inkişaf etti ki:

Nasıl zikir dairesinde bir mecliste veyahut hatme-i Nakşiyede bir mescidde birbiriyle alâkadar heyet-i mecmuada nuranî bir vaziyet hissediliyor. Kalbi hüşyar bir zât, namazdan sonra "Sübhanallah Sübhanallah" deyip tesbihi çekerken, o daire-i zikrin reisi olan Zât-ı Ahmediye Aleyhissalâtü Vesselâm'ın müvacehesinde, yüz milyon tesbih edenler, tesbih elinde çektiklerini manen hisseder; o azamet ve ulviyetle "Sübhanallah Sübhanallah" der. Sonra o serzâkirin emr-i manevîsiyle ona ittibaen "Elhamdülillah Elhamdülillah" dediği vakit, o halka-i zikrin ve o çok geniş dairesi bulunan hatme-i Ahmediye Aleyhissalâtü Vesselâm'ın dairesinde yüz milyon müridlerin "Elhamdülillah Elhamdülillah"larından tezahür eden azametli bir hamdi düşünüp içinde "Elhamdülillah" ile iştirak eder ve hâkeza... "Allahü Ekber Allahü Ekber" ve duadan sonra "Lâ ilahe illallah Lâ ilahe illallah" otuzüç defa o tarîkat-ı Ahmediye Aleyhissalâtü Vesselâm'ın halka-i zikrinde ve hatme-i kübrasında o sâbık mana ile o ihvan-ı tarîkatı nazara alıp, o halkanın serzâkiri olan Zât-ı Ahmediye Aleyhissalâtü Vesselâm'a müteveccih olup **أَلْفُ صَلَاةٍ وَ أَلْفُ أَلْفِ سَلَامٍ عَلَيْكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ** der, diye anladım ve hissettim ve hayalen gördüm. Demek tesbihat-ı salâtiyenin çok ehemmiyeti var.

İkinci Mes'ele: Otuzbirinci âyetin işaretinin beyanında, **يَسْتَجِيبُونَ** **الْحَيَاةَ الدُّنْيَا** bahsinde denilmiş ki: **Bu asrın bir hâssası şudur ki; hayat-ı dünyeviyeyi, hayat-ı bâkiyeye bilerek tercih ettiriyor. Yani kırılacak bir cam parçasını, bâki elmaslara bildiği halde tercih etmek bir düstur hükmüne geçmiş.**

Ben bundan çok hayret ediyordum. Bugünlerde ihtar edildi ki: Nasıl bir uzv-u insanî hastalansa, yaralansa sair a'zâ vazifelerini kısmen bırakıp onun imdadına koşar; öyle de, hırs-ı hayat ve hıfzı, zevk-i hayat ve aşkı taşıyan ve fıtrat-ı insaniyede dercedilen bir cihaz-ı insaniye, çok esbab ile yaralanmış, sair letaifi kendiyle meşgul edip sukut ettirmeye başlamış; vazife-i hakikiyelerini onlara unutturmağa çalışıyor.

Hem nasılkı bir cazibedar, sefihane ve sarhoşane şaşaalı bir eğlence bulunsa, çocuklar ve serseriler gibi büyük makamlarda bulunan insanlar ve mesture hanımlar dahi o cazibeye kapılıp hakikî vazifelerini ta'til ederek iştirak ediyorlar; öyle de, bu asırda hayat-ı insaniye, hususan hayat-ı içtimaiyesi öyle dehşetli fakat cazibeli ve elîm fakat meraklı bir vaziyet almış ki; insanın ulvî latifelerini ve kalb ve aklını, nefs-i emmaresinin arkasına düşürüp pervane gibi o fitne ateşlerine düşürttürüyor.

Evet hayat-ı dünyeviye'nin muhafazası için zaruret derecesinde olmak şartıyla, bazı umûr-u uhreviye'ye muvakkaten tercih edilmesine ruhsat-ı şer'îye var. Fakat yalnız bir ihtiyaca binaen, helâkete sebebiyet vermeyen bir zarara göre tercih edilmez, ruhsat yoktur. Halbuki bu asır, o damar-ı insanîyi o derece şırınga etmiş ki; küçük bir ihtiyaç ve âdi bir zarar-ı dünyevî yüzünden elmas gibi umûr-u diniyeyi terkeder.

Evet insaniyetin yaşamak damarı ve hıfz-ı hayat cihazı, bu asırda israfat ile ve iktisadsızlık ve kanaatsızlık ve hırs yüzünden bereketin kalkmasıyla ve fakr u zaruret-i maişet ziyadeleşmesiyle o derece o damar yaralanmış ve şerait-i hayatın ağırlaşmasıyla o derece zedelenmiş ve mütemadiyen ehl-i dalalet nazar-ı dikkati şu hayata celb ede ede o derece nazar-ı dikkati kendine celbetmiş ki; edna bir hacat-ı hayatiyeyi, büyük bir mes'ele-i diniyeye tercih ettiriyor. Bu acib asrın bu acib hastalığına ve dehşetli marazına karşı Kur'an-ı Mu'ciz-ül Beyan'ın tiryakmisal ilâçlarının naşiri olan Risale-i Nur dayanabilir; ve onun metin, sarsılmaz, sebatkâr, hâlis, sadık, fedakâr şakirdleri mukavemet ederler. Öyle ise, her şeyden evvel onun dairesine girmeli. Sadakatla, tam metanet ve ciddî ihlas ve tam itimad ile ona yapışmak lâzım ki; o acib hastalığın tesirinden kurtulsun.

Umum kardeşlerimize birer birer selâm ve dua ediyoruz.

Aziz, sıddık ve sebatkâr kardeşlerim!

Sizin faaliyetiniz ve sebatkârane çalışmanız, Risale-i Nur dairesinin zenbereği hükmünde bizleri ve çok yerleri harekete getiriyorsunuz. Allah sizden ebeden razı olsun. Bin âmîn âmîn.

Size, Hizb-ül Kur'anî'den evvel gönderilen Risale-i Nur'un Vird-ül A'zam'ına ilhak etmek için bir parçayı yazdık, bir parçayı da Yirmidokuzuncu Lem'ada yerini gösterdik. Benim hususî tefekküratım o neviden olduğu cihetle bana ihtar edildi, ben de yazdım.

Sâniyen: Birkaç gün evvel size gönderdiğim son mektubdaki, hayat-ı dünyeviye'nin hayat-ı diniyeye galebe etmesine dair ikinci mes'elesi münasebetiyle gayet ince ve kaleme alınmaz bir mana kalbe zahir oldu. Yalnız gayet kısa o manaya bir işaret edeceğim. Şöyle ki:

Bu acib asrın hayatperest ehl-i dalaleti aldatan, sarhoş eden; fânilerden surî aldıkları zevki gayet acı ve elîm olduğunu ve ehl-i imanın ve hidayet'in aynı yerde ve o fâniyatta bâkiyane ve ulvî bir zevki bulunduğunu gördüm ve hissettim, fakat ifade edemiyorum.

Risale-i Nur'un müteaddid yerinde nasıl isbat etmiş ki, ehl-i dalalet için, zaman-ı hazırdan maada herşey madum ve firakların elemeleriyle doludur. Ehl-i hidayet için mazi, müstakbel müştamilâtıyla mevcuddur, nurludur. Aynen öyle de, fâniyatta, yani geçmiş muvakkat vaziyetler, ehl-i dünya için fena-yı mutlak karanlıklarında madumdur, ehl-i hidayet için mevcuddur, diye gördüm. Çünkü eski zamanda çok alâkadar olduğum zevkli veya kıymetli ve şerefli muvakkat vaziyetleri mütehassirane hatırladım, müştakane arzuladım. Neden bu mübarek vaziyetler mazide kalıp fâni olsun, düşünürken, İman-ı Billah nuru ihtar etti ki; o vaziyetler gerçi sureten fânidirler, birkaç cihette mevcuddurlar. Çünkü Cenab-ı Hakk'ın bâki isimlerinin cilveleri olan o vaziyetler, daire-i ilimde ve elvah-ı mahfuzada ve elvah-ı misaliyede bâki oldukları gibi; nur-u imanın verdiği bâkiyane münasebet noktasında fevkazzaman bir vaziyette mevcuddurlar. Sen, o vaziyetleri çok cihetle ve çok manevî sinemalarla görebilir ve girebilirsin diye anladım. Ve dedim: **“Madem Allah var, her şey var.”** darb-ı mesel cümlesi, bu büyük hakikatı da ifade eder. Kimin için Allah varsa, yani Allah'ı bilse, herşey mevcuddur; kim Allah'ı bilmezse, ona herşey

madumdur, diye delalet eder. Demek elemli, karanlıklı, tahassürlü bir dirhem zevki, aynı yerde yüz derece ziyade daimî, elemsiz bir zevke, sefahetle tercih edenler, aks-i maksudlarıyla aynı zevkte elîm elemli alır.

* * *

بِسْمِهِ سُحَّاتُهُ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ
الْسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ بِعَدَدِ ثَوَابَاتٍ قِرَاءَةِ حُرُوقَاتِ الْقُرْآنِ الَّتِي
قَرَأْتُمُوهَا بَيْنَيْتَا فِي رَمَضَانَ

Aziz, sıddık, mübarek kardeşlerim!

Hâfız Ali'nin bu defaki mektubunda çok mübarek duaları beni ve bizi en derin ruhumuzdan mesrur edip şükre sevketti. Ve her musibetzedeye ve hüzün ve kederlere düşenlere mana-yı işârîsiyle mededres ve halaskâr ve şifa ve medar-ı sürur olan **لَكَ صَدْرَكَ** ve **لَمْ تَشْرَحْ** her musibetzedeye baktığı gibi, bu geçen hastalık cihetiyle bize de baktığını yazıyor. Evet Hâfız Ali o noktayı tam görmüş. Ben de tasdiken derim ki: Eğer o hastalık yirmi derece tezauf etseydi, bizlere kazandırdığı neticeye nisbeten yine ucuz düşerdi ve rahmet olurdu. Fakat Hâfız Ali'nin kendi üstadı hakkında, benim haddimden pek çok ziyade isnad ettiği meziyet ve masumiyeti; onun masum lisanıyla hakkımda medih olarak değil, belki bir nevi dua olarak tasavvur ediyoruz.

Hem Hâfız Ali'nin, Sava gibi yerler, karyeler ve Isparta, birer Medrese-i Nuriye hükmüne geçmesi ve Risale-i Nur'un sadık şakirdleri hârikulâde olarak günden güne yükselmeleri ve tenevvür etmeleri, bizleri belki Anadolu'yu belki Âlem-i İslâm'ı mesrur ve müferrah eden bir hakikatlı haber telakki ediyoruz.

Âhir fıkrasında, "Muhbir-i Sadık'ın haber verdiği manevî fütuhât yapmak ve zulûmatı dağıtmak, zaman ve zemin hemen hemen gelmesi" diye fıkrasına, bütün ruh u canımızla rahmet-i İlahiyeden niyaz ediyoruz, temenni ediyoruz. **Fakat biz Risale-i Nur şakirdleri ise: Vazifemiz hizmettir, vazife-i İlahiyeye karışmamak ve hizmetimizi onun vazifesine bina etmekle bir nevi tecrübe yapmamak olmakla beraber; kemmiyete değil, keyfiyete bakmak; hem çoktan beri sukut-u ahlâka ve hayat-ı dünyeviyeyi her cihetle hayat-ı uhreviyeye tercih ettirmeye**

sevkeden dehşetli esbab altında Risale-i Nur'un şimdiye kadar fütuhâtı ve zındıkların ve dalaletlerin savletlerini kırması ve yüzbinler bîçarelerin imanlarını kurtarması ve herbiri yüze ve bine mukabil yüzer ve binler hakikî mü'min talebeleri yetiştirmesi, Muhbir-i Sadık'ın ihbarını aynen tasdik etmiş ve vukuat ile isbat etmiş ve inşaallah daha edecek. Ve öyle kökleşmiş ki; inşaallah hiçbir kuvvet Anadolu'nun sinesinden onu çıkaramaz. Tâ âhircamanda, hayatın geniş dairesinde asıl sahipleri Cenab-ı Hakk'ın izniyle gelir, o daireyi genişlettirir ve o tohumlar sünbülленir. Bizler de kabrimizde seyredip, Allah'a şükrederiz.

Hâfız Ali'nin kıymetdar bir kardeşimiz olan Aydın'lı Hasan Âtîf hakkında medhi ve tafsili bizi minnetdar etti. O kardeşimiz de haslar içinde her sabah yanımızdadır.

* * *

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Sizi tebrik ediyoruz, hakikaten müdakkik hâfızlarsınız. Hüsrev'in yazdığı Kur'an'da incecik sehivlerini bulmanız, hıfzınızın kuvvetine tam delalet ediyor. Bizler size minnetdar olduk ve teşekkür ediyoruz. Cenab-ı Hak sizlerden ebeden razı olsun. Bu münasebetle Risale-i Nur'un kahramanı olan Hüsrev, Risale-i Nur'un hizmetinde gösterdiği hârikaları, nümune olmak için bir kısmını beyan edeceğiz. Şöyle ki:

Bu zât, dokuz-on sene zarfında dört yüz risale kadar dikkatli ve tevafuklu olarak Risale-i Nur'dan yazdığı gibi; hâfız olmadığı halde yazdığı iki mükemmel Kur'an ile ve üçüncüsü -müteferrik surette- gözle görünür bir nevi i'caz-ı Kur'anı gösterir bir tarzda üç Kur'anı yazmış; tam mukabele edilmeden bize gelmiş; biz de mukabele etmeden size göndermiştik. Sizler de kemal-i dikkatle hareke ve harflerde gördüğünüz kırk-elli sehiv, Hüsrev'in kaleminin ne derece hârika olduğunu gösterir. Çünkü her Kur'an'ın üç yüz bin altı yüz yirmi harfinde, o kadar hareke ve sükûnlarında yalnız kırk-elli sehiv bulunması, o kalemin isabette hârika olduğunu gösterir.

Latiftir ki; Hüsrev'in sehivini bulan bir zât, iki harfte bir sehiv etmiş. Hüsrev yüz bin harfte bir sehiv etmiş. Tashih eden, iki harfte noktayı bırakıp sehiv etmiş. Demek o dikkatli hâfızın o sehvi, Hüsrev'in o sehivini afvettiriyor. Hem bu Hüsrev'in kalemi gibi; fikri, kalbi de o nisbette hârika diyebiliriz. Risale-i Nur'a karşı irtibatı ve iştiağı ve

kanaatı gittikçe terakki ve inkişaf ediyor. Hiçbir hâdise onu sarsmıyor, fütur vermiyor.

Hem onun bir hârikası odur ki: Risale-i Nur'a beş sene yabanî kaldığı halde birden intisab edip, bir ay zarfında ondört risaleyi Risale-i Nur'dan yazmış.

Hem Kur'anın gözle görülen bir nevi lem'a-i i'caziyeyi, beş-altı mushafta işaretler yaptım, hatt-ı arabî-i Kur'anîleri mükemmel olan kardeşlerime taksim ettim. Bunların içinde hatt-ı Arabî-i Kur'an'da Hüsrev onlara yetişemediği halde, birden umum o kâtiplere ve hatt-ı Arabî muallimine tefevvuk eyledi. Ve hatt-ı Arabîde, en mümtaz kardeşlerimizden on derece geçti. Umumen onlar tasdik edip: "Evet bizden geçti, biz ona yetişemiyoruz." dediler. Demek Hüsrev'in kalemi, Kur'an-ı Mu'ciz-ül Beyan'ın ve Risale-i Nur'un mu'cizevari kerametleri ve hârikalarıdır.

Kardeşiniz
Said Nursî

* * *

Evvelce, hayat-ı dünyeviyeyi hayat-ı uhreviyeye tercih etmeye dair yazılan iki parçaya tetimmedir

Bu acib asrın hayat-ı dünyeviyeyi ağırlaştırması ve yaşamak şeraitini ağırlatması ve çok etmesi ve hacat-ı gayr-ı zaruriyeyi, görenekle tiryaki ve mübtela etmekle hacat-ı zaruriye derecesine getirmesiyle, hayatı ve yaşamayı, herkesin her vakitte en büyük maksad ve gayesi yapmıştır. Onunla hayat-ı diniye ve ebediye ve uhreviyeye karşı ya sed çeker veya ikinci, üçüncü derecede bırakır. Bu hatasının cezası olarak öyle dehşetli bir tokat yedi ki, dünyayı başına Cehennem eyledi.

İşte bu dehşetli musibette, ehl-i diyanet dahi büyük bir vartaya düşüyorlar ve kısmen anlamıyorlar.

Ezcümle: Ben gördüm ki; ehl-i diyanet belki de ehl-i takva bir kısım zâtlar, bizimle gayet ciddî alâkadarlık peyda ettiler. O bir-iki zâtta gördüm ki; diyaneti ister ve yapmasını sever, tâ ki hayat-ı dünyeviyesinde muvaffak olabilsin, işi rastgelsin. Hattâ tarîkatı keşf ü keramet için ister. Demek âhiret arzusunu ve dinî vezaifin uhrevî meyvelerini, dünya hayatına bir dirsek, bir basamak gibi yapıyor. Bilmiyor ki, saadet-i uhreviye gibi saadet-i dünyeviyeye dahi medar olan hakaik-i diniyenin fevaid-i dünyeviyesi, yalnız müreccih (tercih edici) ve teşvik edici derecesinde olabilir. Eğer illet derecesine çıksa ve o amel-i hayrın yapmasına sebeb o faide olsa, o ameli ibtal eder; lâakal ihlası kırılır, sevabı kaçır.

Bu hasta ve gaddar ve bedbaht asrın bela ve vebasından ve zulüm ve zulmetinden en mücerreb bir kurtarıcı, Risale-i Nur'un mizanları ve müvazeneleriyle, neşrettiği nur olduğunu kırkbin şahid vardır. Demek Risale-i Nur'un dairesine yakın bulunanlar, içine girmezse, tehlike ihtimali kavîdir.

Evet **يَسْتَجِبُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا عَلَى الْآخِرَةِ** işaretiyle bu asır, hayat-ı dünyeviyeyi hayat-ı uhreviyeye, ehl-i İslâm'a da bilerek severek tercih

ettirdi. Hem bin üçyüz otuzdört (1334) tarihinden başlayıp, öyle bir rejim ehl-i İslâm içine de sokuldu. Evet عَلَى الْآخِرَةِ cifer ve ebced hesabıyla 1333 veya dört ederek, aynı vakitte eski Harb-i Umumî'de İslâmiyet düşmanları galebe çalmakla, muahede şartlarını, dünyayı dine tercih rejimi mebdesine tevafuk ediyor. İki-üç sene sonra bilfiil neticeleri görüldü.

* * *

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Bu şiddet-i soğukta sizden haber almadığım için merak eyliyorum. Size, bu soğuğun bana verdiği şefkatli bir endişeden çıkan arkadaki mes'eleyi gönderiyorum. Belki size de faidesi olur.

Hem buraca faidesi görülen haşre dair parçaları Onuncu Söz'ün âhirinde toplayıp, bir lâhikası hükmüne gelmiştir. Birinci parça, Dokuzuncu Şua olan mukaddeme-i haşriye, Onuncu Söz'ün arkasında yazılacak. Ve bunun arkasında, o mukaddeme-i haşriyenin birinci makamının yerinde ve bedeline Otuzuncu Lem'anın İsm-i Hayy'a dair Dördüncü Remiz yazılacak. Bunun arkasında, İkinci Şua olan Tevhid Risalesi'nin haşri isbatına dair Hâtimesinin başından, tâ "Bu haşrin dört mes'elesi şimdilik yeter. Yine sadedimize dönüyoruz." cümlesine kadar yazılacak. Sonra bunun arkasında İhtiyarlar Lem'asının Beşinci Ricasının ortasından başlayan, "Evet, nass-ı hadîs ile nev'-i beşerin en mümtaz şahsiyetleri olan yüz yirmi dört bin Enbiyanın ilââhir." tâ Altıncı Rica'ya kadar yazılacak. Eğer haşre ait, sair risalelerde bunlar gibi parçalar varsa, münasib görseniz ilâve edersiniz. Bunların heyet-i mecmuasının tesiri büyüktür.

* * *

Gayet ehemmiyetlidir

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ

Şiddet-i şefkat ve rikkatten, bu kışın şiddetli soğuğuyla beraber manevî ve şiddetli bir soğuk ve musibet-i beşeriyeden bîçarelere gelen felâketler, helâketler, sefaletler, açlıklar şiddetle rikkatime dokundu. Birden ihtar edildi ki: Böyle musibetlerde kâfir de olsa hakkında bir nevi merhamet ve mükâfat vardır ki, o musibet ona nisbeten çok ucuz düşer. Böyle musibet-i semaviye, masumlar hakkında bir nevi şehadet hükmüne geçiyor.

Üç-dört aydır ki, dünyanın vaziyetinden ve harbinden hiçbir haberim yokken Avrupa'da Rusya'daki çoluk çocuğa acıyarak tahattur ettim. O manevî ihtarın beyan ettiği taksimat, bu elîm elem-i şefkate bir merhem oldu. Şöyle ki:

O musibet-i semaviyeden ve beşerin zalim kısmının cinayetinin neticesi olarak gelen felâketten vefat eden ve perişan olanlar eğer onbeş yaşına kadar olanlar ise, ne dinde olursa olsun şehid hükmündedir. Müslümanlar gibi büyük mükâfat-ı maneviyeleri, o musibeti hiçe indirir.

Onbeşinden yukarı olanlar, eğer masum ve mazlum ise, mükâfatı büyüktür; belki onu Cehennem'den kurtarır. Çünkü âhîrzamanda madem fetret derecesinde din ve din-i Muhammedî'ye (A.S.M.) bir lâkaydlık perdesi gelmiş ve madem âhîrzamanda Hazret-i İsa'nın (A.S.) din-i hakikîsi hükmedecek, İslâmiyetle omuz omuza gelecek. Elbette şimdi, fetret gibi karanlıkta kalan ve Hazret-i İsa'ya (A.S.) mensub Hristiyanların mazlumlara çektikleri felâketler, onlar hakkında bir nevi şehadet denilebilir. Hususan ihtiyarlar ve musibetzedeler, fakir ve zaîfler, müstebid büyük zalimlerin cebr ü şiddetleri altında musibet çekiyorlar. Elbette o musibet, onlar hakkında medeniyetin sefahetinden ve küfranından ve felsefenin dalaletinden ve küfründen

gelen günahlara keffaret olmakla beraber, yüz derece onlara kârdır diye hakikattan haber aldım. Cenab-ı Erhamürrâhimîn'e hadsiz şükrettim. Ve o elîm elem-i şefkatten teselli buldum.

Eğer o felâketi gören zalimler ise ve beşerin perişanîyetini ihzar eden gaddarlar ve kendi menfaati için insan âlemine ateş veren hodgâm, alçak insî şeytanlar ise, tam müstehak ve tam adalet-i Rabbanîyedir.

Eğer o felâketi çekenler, mazlumların imdadına koşanlar ve istirahat-ı beşeriye için ve esasat-ı diniyeyi ve mukaddesat-ı semaviyeyi ve hukuk-u insaniyeyi muhafaza için mücadele edenler ise, elbette o fedakârlığın manevî ve uhrevî neticesi o kadar büyüktür ki; o musibeti onlar hakkında medar-ı şeref yapar, sevdirebilir.

* * *

Kardeşlerim!

Bugünlerde Rumuzat-ı Semaniye'ye ait iki risaleyi ehemmiyetli talebelere, bir yere gönderdim. Yol kapandı, gitmedi. O iki risaleyi tekrar dikkatle mütalaa ettim. Fikren dedim ki: "Bu zevkli, güzel, meraklı, şirin bir maksada giden bu tevafuklu yolda ne için sevkedilmeden perde indi, başka yolda sevkedildik, çalıştırıldık."

Birden ihtar edildi ki: "O gaybî esrarı açacak olan meslekten yüz derece daha ehemmiyetli ve kıymetli ve umumî ihtiyaca medar ve herkes bu zamanda ona şiddetle muhtaç ve İslâmiyetin temel taşları olan hakaik-i imaniye hazinesine hizmet etmeye ve istifadeye zarar gelecekti. En büyük ve en yüksek maksad olan hakaik-i imaniyeyi, ikinci derecede bırakacaktı. Onun için idi."

Sure-i **تَٰصْرُ ٱللّٰهِ** remzinde, esrar-ı gaybiye gösterildi; birden kapandı, perde indi.

Hem bu sır içindir ki, o yolda fazla istihdam edilmedik, yalnız o meslek-i tevafukiyenin tereşşuhatından Risale-i Nur'un hakkaniyetine bir imza ve cezaletine bir zînet ve huruf-u Kur'aniyenin intizamından ve vaziyetlerinden tezahür eden bir nevi i'caz çıktı. Daha o yolda çalıştırılmadık.

Umum kardeşlerimize ve Risale-i Nur'da ders arkadaşlarıma birer birer selâm ve dua ederiz ve dualarını rica ederiz.

Aziz, sıddık, mübarek, masum kardeşlerim!

Sizin çok mübarek ve nazarımızda çok kıymetdar ve benim nazarımda Cennet'in وَلَدَانِ مُخَلَّدُونَ tarafından ebedî ve Firdevsî bir hediye-i kudsiye gibi geçen ve gelen iki bayramı, Cennet'in şekerlemeleri ve tatlıları gibi tatlılaştıran ve zînetlerin ve nakışların yetmiş tarzlarını giyen Hurilerin hulleleri ve libasları gibi, manevî meclisimizi zînetlendiren kalem hediyenizi aldık. Bu hediye, Risale-i Nur hizmeti noktasından ne derece ehemmiyetli olduğunu bugünlerde başıma gelen ve rü'yama giren bir hâdise ile anlayınız. Şöyle ki:

Bu çok kıymetdar manevî hediyei almazdan üç gün evvel, aynen hediyeniz Kastamonu'ya geleceği ânında rü'yada görüyorum ki; terfi-i makam ve rütbe için bizlere bir ferman-ı şahane manevî bir canibden geliyor, kemal-i hürmetle ellerinde tutup bize getiriyordular. Biz baktık ki; o ferman-ı âlî, Kur'an-ı Azîmüşşan olarak çıktı. O halde bu mana kalbe geldi: Demek Kur'an yüzünden Risale-i Nur'un şahs-ı manevîsi ve biz şakirdleri, bir terfi ve terakki fermanını âlem-i gaybdan alacağız.

Şimdi tabiri ise; o fermanı temsil eden masumların kalemiyle manevî tefsir-i Kur'an'ı aldığımızdır. Bu rü'yanın şimdiki tabiri çıkmadan bir-iki saat evvel, Feyzi ile Emin'in gösterdikleri tabir dahi haktır ve ehemmiyetlidir.

Hem bu medar-ı sürur ve ferah olan hediye-i nuraniyeyi, bir hiss-i kabl-el vuku' ile benim ruhum tam hissetmiş, akla haber vermemiş idi ki o gelmeden iki gün evvel, Feyzi ve Emin'in fıkrasında beyan edilen rü'yayı gördüğüm gecenin gününde, sabahtan akşama kadar ve ikinci günü de kısmen, hiç görmediğim bir tarzda bir sevinç, bir sürur hissedip mütemadiyen bir bahane ile ferahımı izhar edip, otuz-kırk defa tebessüm ile güldüm.

Hem ben ve hem Feyzi çok taaccüb ve hayret ettik. ¹⁹(Haşiye) Otuz günde bir defa gülmeyen, bir günde otuz defa gülmek bizleri hayrette bıraktı. Şimdi anlaşıldı ki; o sürur, o sevinç, mezkûr manevî fermanı temsil eden masumların ve ümmilerin kalemlerinin yazıları nesl-i âtînin sahaif-i hayatlarına, Âlem-i İslâm'ın sahife-i mukadderatına ve ehl-i iman istikbalinin defterlerine neşr-i envâr

edeceklerinin ve o masumların hâlis ve sâfi amelleri ve hizmetleriyle sahife-i a'malimizde hasenatlarını yazıp kaydetmesinin ve Risale-i Nur şakirdlerinin mukadderatını mes'udane idamesinin haberini veren, o daha gelmeyen hediyeden geliyordu. Benim, o azîm yekûnden hisseme düşen binden bir cüz'ü ruhen hissedilmiş, beni mesrurane heyecana getirmiş idi.

Evet böyle yüzer masumların makbul amelleri ve reddedilmez duaları sair kardeşlerimin defterlerine geçmesi misillü, benim gibi bir günahkârın sahife-i a'maline dahi girmesi, binler sürur ve sevinç verir. Böyle karanlık bir zamanda, bu ağır şerait altında böyle masumane ve kahramanane çalışmak için biz, hem o masumları ve o ümmileri ve muallimlerini tebrik, hem peder ve vâlidelerini tebrik, hem köylerini tebrik, hem memleketlerini, hem milletlerini, hem Anadolu'yu tebrik ederiz.

Mübarek masumların ve ümmilerin herbirisine birer hususî teşekkürname ve tebrikname yazmak elimden gelseydi yazacaktım; öyle ise bu arzumu bilfiil yazılmış gibi kabul etsinler. Ben onların isimlerini bir daire suretinde yazacağım, dua vaktinde bakacağım. Hem onları Risale-i Nur'un has şakirdleri dairesine dâhil edip, bütün manevî kazançlarıma hissedar edeceğim.

Benim tarafımdan onların peder ve vâlidelerine veya akraba ve üstadlarına selâmlarımı tebliğ ediniz. Cenab-ı Hak onları ve evlâdlarını dünyada ve âhirette mes'ud eylesin, âmîn.

Umum kardeşlerimize birer birer selâm ve dua ederiz ve dualarını Kur'an'ın medh ü senasına mazhar olan bu leyalı-i aşr olan on gecelerde rica ediyoruz. Emin ve Feyzi'nin rü'yaya dair fıkralarını da leffen gönderiyoruz.

* * *

Isparta'daki kardeşlerimize!

Latif bir rü'yanın, kadere ait bir mes'eleyi şuhud derecesinde bize kanaat verdiği gibi, o latif rü'yanın ciddî ikinci parçası, bizlere manevî bir müjde ve beşaret verdiği cihetle, siz kardeşlerimize beyan ediyoruz. Şöyle ki:

İki gün evvel Üstadımız rü'yada görüyor ki: Ben yani Feyzi ile beraber gezmeye çıkıyoruz. Giderken, birden ben Üstadıma söylüyorum ki: Buradan ben ayının tesbihini toplayacağım. Üstadım da bakıyor ki, beyaz ipler gibi dolaşmış birşey görüyor. Bu acib güldürecek sözümünden ve ayıya tesbih isnad etmek vaziyetimden çok şiddetli gülerek uyanmış. Uyandıktan sonra da gülmüş. Akşama kadar hiç görülmemiş bir tarzda, yirmi-otuz defa o hâdise-i nevmiyeyi gülerek benimle mülatafe etti. Münasebet olmayan bazı şeyler ile tabire çalıştıksa da, tabire münasebet tutmadı. Sonra ikinci gün, âdet-i müstemirrede, kendi tecrübesiyle, rü'ya-yı sadıkanın kısmen aynı günde, kısmen ikinci günün aynı saatinde bana benzeyen bir dost -ki, rü'yada Üstadıma benim suretimde görünmüş- Üstadımızın yanına geldi dedi ki: **"Ayının yağını toplayanlardan alıp ve müezzin ve tesbih yapan bir adamın tavsiyesiyle mühim bir adama, her sabah hastalık için yutmasını nasıl görüyorsun?"** Üstadımız da, rü'yada güldüğü gibi aynen öyle gülmüş. Birden rü'ya hatırına gelip bu acib ve aynı aynına tabiri kemal-i taaccüb ve hayretle karşılayıp, ona demiş: **"Sakın istimal etmesin."**

Yirmisekizinci Mektub'un rü'yaya ait Birinci Risalesi'nin Altıncı Nüktesi'nde; rü'ya-yı sadıka, kader-i İlahînin herşeyi ihata ettiğine bir hüccet-i katıa hükmünde. Üstadımız binler tecrübe ile gördüğü gibi, aynen bu vakıa dahi bizlere şuhud derecesinde kat'î isbat etti ki; **hâdisat, vücuda gelmeden evvel mukadderdir, malûmdur, muayyendir. Kader-i İlahînin mizanıyla geliyor diye, bu rükn-ü imanîye bize gayet latif ve kat'î bir nümune oldu.**

Hem aynı rü'yanın ikinci tabakasında Üstadımız görüyor ki; Risale-i Nur'un heyetine bir ferman geliyor. Birden geldi, o kudsî ferman Kur'an çıktı. Bunun tabiri, aynı günün aynı tecrübe saatinde, Kur'an'ın Hizb-ül Ekber'i -ümid edilmediği bir vakitte, malûm Âsiye Hanım'ın hanesinde etrafı tezyin edilen Hizb-ül Ekber'i -yüz senelik bir güzel kab içinde, o kabın üstünde sırma ile padişahların mühim fermanlarında turra-i şahane işlenmiş olduğunu gördük. Üstadımız dedi ki: Ferman geldi diye Kur'an çıktı. Şimdi de, Kur'an'ın Hizb-ül Ekber'i geldi. Üstünde ferman turrası bulunduğundan, Risale-i Nur'un heyetine beşaretli ve medar-ı feyz ü terakki bir Ferman-ı Rabbanî hükmüne geçeceğini rahmet-i İlahiyeden bekliyoruz. Bu tabirden

sonra ikinci günü, sizin çok kıymetdar hediyeniz, hakikî tabirini güneş gibi meydana çıkardı.

Risale-i Nur talebelerinden ve daimî hizmetçilerinden

Emin ve Küçük Hüsrev olan Feyzi

* * *

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Bütün ruh-u canımla bayramınızı tebrik ederim. Ve bu bayramımı çok mübarekleştiren mübarek masumların ve muhterem ümmi ihtiyarların ve üstadlarının bu defa gönderdikleri kıymetdar risaleleri beş cild olarak güzelce cildlettirerek tanzim ettik.

İnşâallah onlardan çok istifade edilecek. O mübarek masumların ve muhterem ümmilerin masumane ve hâlisane yazdıkları risaleler, Risale-i Nur'un kerametine yazıları da bir keramet ilâve ettiğini ve en güzel yazılardan ziyade tesirli olduğunu hissediyoruz.

Hattâ Feyzi'nin güzelce cildlettiği çocukların tevafuklu mecmuasını getirdiği vakit kuluncum ziyade ağrıyordu. Dedim: "Aman kardeşim! Benim kuluncumu tut, pek ağrıyor." Birden o mecmuayı açtık, baktık; birden öyle bir şifa oldu ki, kuluncumu unuttuk. Sonra tahattur ettik, hayret ettik. Hem o risaleleri yazanların isimlerini, hem yaşlarını, o beş mecmuanın başlarında medar-ı ibret ve onlara dua ettirmek için dercedeceğiz. Onları ve hususan üstadlarını ve peder ve vâlidelerini benim tarafımdan birer birer, hem bu hizmetlerini hem bayramlarını tebrik ediniz.

Hem Isparta hakkında benim büyük ümidimi fiilen isbat ettikleri için, bana büyük bir teselli verdikleri için, ölünceye kadar minnetdarlığımı onlara ve Mübarekler Heyetine ve Medrese-i Nuriye ve Nur ve Gül fabrikası sahiblerine tebliğ ediniz.

Namaz tesbihatının sırrına göre: Nasılki namazdan sonra tesbih ve zikir ve tehlil ile bir hatme-i muazzama-i Muhammediye (A.S.M.) ve zikir ve tesbih eden ve rûy-i zemin kadar geniş bir halka-i tahmidat-ı Ahmediye (A.S.M.) dairesine tasavvuran ve niyeten girmek medar-ı füyûzat olduğu gibi; ben ve biz de, Risale-i Nur'un geniş daire-i dersinde ve halka-i envârında ders alan ve dua eden ve çalışan binler masum lisanların ve mübarek ihtiyarların dualarına ve a'mal-i sâlihalarına hissedar olmak ve dualarına âmîn demek hükmünde

olarak, onlarla tayy-ı mekân ederek, hayalen omuz omuza, diz dize bulunmak hayaliyle ve niyetiyle ve tasavvuruyla kendimizi fevkalhad bahtiyar biliyoruz. Hususan âhir ömrümde böyle kıymetdar, masum, manevî evlâdları ve yüzer küçük Abdurrahman'ları bulmak, benim için dünyada bir Cennet hayatı hükmüne geçiyor.

Geçen Ramazan-ı Şerif'te, hastalığım münasebetiyle, herbir kardeşim benim hesabımla birer saat çalışmalarının pek büyük neticelerini aynelyakîn ve hakkalyakîn gördüğümünden; böyle duaları reddedilmez masumların ve mübarek ihtiyarların ve bahtiyar üstadlarının, benim hesabıma arasına lisanen ve kalben duaları ve çalışmaları, kalemleriyle yardımları, benim Risale-i Nur'a hizmetimin uhrevî bir netice-i bâkiyesini dünyada dahi bana gösterdi. اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ هَذَا مِنْ قَوْلِ رَبِّي

* * *

(Çok ehemmiyetlidir)

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Bugünlerde gayet sadık ve dikkatli bir kardeşimizin ihtiyatsızlığından küçük bir tokat yemesi münasebetiyle, hem bu dört ay müddetçe, binler adam kadar alâkadar olduğum halde; ahval-i âlemden, siyaset ve harbdan kat'iyen bir haber almayıp ve istemeyip ve merak etmez bir tarzda bulunmamdan, Feyzi ve Emin gibi has kardeşlerimin hayretleri ve istifsarları sebebiyle bir hakikattan, çok defa beyan ettiğim gibi yine bir parça ondan bahsetmek lüzum oldu. Şöyle ki:

Hakaik-i imaniye, herşeyden evvel bu zamanda en birinci maksad olmak ve sair şeyler ikinci, üçüncü, dördüncü derecede kalmak ve Risale-i Nur'la onlara hizmet etmek en birinci vazife ve medar-ı merak ve maksud-u bizzât olmak lâzım iken; şimdiki hal-i âlem hayat-ı dünyeviyeyi hususan hayat-ı içtimaiyeyi ve bilhâssa hayat-ı siyasiyeyi ve bilhâssa medeniyetin sefahet ve dalaletine ceza olarak gelen gazab-ı İlahînin bir cilvesi olan harb-i umumînin tarafgirane, damarları ve a'sabları tehyic edip bâtın-ı kalbe kadar, hattâ hakaik-i imaniyenin elmasları derecesine o zararlı, fânî arzuları yerleştirecek derecesinde bu meş'um asır öyle şırında

etmiş ve ediyor ve öyle aşlamış ve aşıyor ki; Risale-i Nur dairesi haricinde bulunan ülemalar, belki de veliler; o siyasî ve içtimaî hayatın rabitaları sebebiyle, hakaik-i imaniyenin hükmünü ikinci, üçüncü derecede bırakıp, o cereyanların hükmüne tâbi' olarak hemfikri olan münafıkları sever, kendine muhalif olan ehl-i hakikatı belki ehl-i velayeti tenkid ve adavet eder, hattâ hissiyat-ı diniyeyi o cereyanlara tâbi' yaparlar.

İşte bu asrın bu acib tehlikesine karşı, Risale-i Nur'un hizmet ve meşgalesi, şimdiki siyaseti ve cereyanlarını o derece nazarımdan ıskat etmiş ki; bu harb-i umumîyi bu dört ayda merak etmedim, sormadım.

Hem Risale-i Nur'un has talebeleri, bâki elmaslar hükmünde olan hakaik-i imaniyenin vazifesi içinde iken, zalimlerin satranç oyunlarına bakmakla vazife-i kudsiyelerine fütur vermemek ve fikirlerini onlar ile bulaştırmamak gerektir.

Cenab-ı Hak bize nur ve nuranî vazifeyi vermiş; onlara da, zulümlü zulümatlı oyunları vermiş. Onlar bizden istiğna edip yardım etmedikleri ve elimizdeki kudsî nurlara müşteri olmadıkları halde, biz onların karanlıklı oyunlarına vazifemizin zararına bakmağa tenezzül etmek hatadır. Bize ve merakımıza, dairemiz içindeki ezvak-ı maneviye ve envâr-ı imaniye kâfi ve vâfidir.

Umum kardeşlerimize birer birer selâm ve bayramlarını tebrik ederiz.

الْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي
Said Nursî

* * *

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ
الْسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ يَعْدَدُ قَطَرَاتِ السَّلَجِ

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Tekrar bayramlarınızı bu havalideki kardeşlerimiz ile beraber tebrik ediyoruz. Sizin beş-altı mektubunuza mukabil beş-altı mektub yazmak hakkınızdır; fakat benim ümmiliğim için kusura bakmazsınız. Bir kısa mektub ile iktifa ediyorum.

Evvelâ: Hüsrev'in mektubu, Risale-i Nur'a hizmet edemediği için teessüfüne mukabil ona yazınız ki: Hüsrev'in cazibedar yazıları ve

nüshaları onun yerinde pek parlak bir surette hizmet ediyorlar.

Ve Hulusi'nin Yirmiyedinci Mektub'a giren mektupları dahi onun bedeline çalışıyorlar, vazifesini kısmen görüyorlar. Ve merhume vâldesine mahsusan dua edilecek.

Ve Aydınli Hasan Âtîf'in, Hâfız Ali'nin mektubunun haşiyesinde yazdığı, misli görülmemiş şu dua: **“Yâ Rab! Güldür Said'i, tâ gülmesinden güller açılsın.”** diye pek garib fıkrası, Risale-i Nur'a onun sadakat ve ihlasının acib bir kerametidir ki; otuz günde bir defa gülmeyen o bîçare Said, bir günde otuz defa güldüğünün yazılması ve size o mektubun gönderilmesi zamanına tam tamına tevafuk ediyor.

Marangoz Ahmed'in, cidden beni sürurla ağlattıran ve çok meraklarımı izale eden Risale-i Nur'un mübarek şakirdlerinin kerametkârane, bir gecede oraya gelen mektupları lâzım gelen yerlere göndermek için yazmaları, beni fevkalâde mesrur ve müteşekkîr eden mektubu, bir kitab kadar ve on mektub yerinde kabul ettik. Merhum ve kıymetdar ve çok vefakâr ve fedakâr ve sekiz sene bana hizmet eden bir kardeşimiz Marangoz Mustafa Çavuş yerine, Cenab-ı Hak rahmetiyle, kahraman Marangoz Ahmed'i verdi.

Nur fabrikasının sahibi Hâfız Ali'nin mektupları, çok ince ve çok yüksek hissiyatını ve kerametkârane ihlasının derecelerini gösterdiğinden, pek uzun bir mukabele ister. Fakat şimdilik bu kadar deriz: O, umumun hesabına bizlerin bayramını tebrik ettiğine, biz de onu tevkil edip, umumumuz namına herbir kardeşimize tebriki tekrar ediyoruz.

Mübarekler, Tahir ile beraber; Tahir'in bize o kıymetdar kalemiyle Cennet taamları gibi çok tatlı ve huri libası gibi çok güzel yazıları, burada herkesi lezzetle mütalaaya sevk ediyor. Hâfız Ali'nin mektubunda, Tahir'in yazdığı ve göndereceği Sözler'i daha alamadık. Ve onun masume iki mübarek kızlarının yazdıkları nüshalar burada kadınlar, kızlar âleminde geziyor; görenleri Risale-i Nur'a cezbediyor. Çok çalışkan ve fedakâr Tahir'in kesretli hediyeleri, bizleri çok borç altında bıraktı.

Risale-i Nur'un postacısı mübarek Abdullah ne halde olduğunu soracaktım. Hâfız Ali'nin mektubunda, sormadan cevabımı aldım. Allah, ikisinden razı olsun. O mektubun âhirinde, mazi ve müstakbel ve semavat ehlini dahi mesrur eden masumların ve mübarek ümmi

ihtiyarların hediye-i masumaneleri beyanındaki fıkrası gayet güzel düşmüş.

Nur iskelesinin nâzır-ı bînaziri Sabri-i Basiret-basîr'in hususî mektubunda yazdığı mübarek bir hemşiremin Cevşen-ül Kebir'i ezber etmesi; eskiden beri o hemşire, Risale-i Nur talebeleri içinde bulunduğu istihkakını gösteriyor. Onun namıyla beraber duada namı zikredilen ve Hazret-i Mevlâna Hâlid'in cübbesini tam muhafaza edip bize yetiştiren Âsiye Hanım'ın birden lisanına gelen bir fıkra size gönderilecek.

O Kozca Hatibi, Risale-i Nur'la tam alâkadarsa, Sabri benim bedelime ona selâm etsin.

Bize gelen masum ve ümmilerin ve üstadlarının risalelerini, yedi cild olarak güzelce tasnif ettik. Masumların tevafuklu güzel parçaları bir cild ve ihtiyarların güzel parçaları içinde kahraman Şükrü'nün Mu'cizat-ı Ahmediye güzel nüshası içinde olarak ikinci cild. Yedi cildin herbirinin başında üçüncü sahifede gelen fıkra, medar-ı ibret olarak yazılmıştır. Umuma selâm.

"Risale-i Nur'un küçük ve masum şakirdlerinin elli-altmış talebesinin ve kırk-elli ümmi mübarek ihtiyarların ve kıymetdar üstadlarının yazdıkları tevafuklu ve şirin nüshaları bize göndermişler. O parçaları yedi cild içinde cem'ettik.

Bu mübarek ümmi ihtiyarların kırk sene sonra Risale-i Nur hatırı için her işe tercihan yazıya başlamaları ve masum çocukların, Risale-i Nur'dan ders aldıkları ve yazdıkları risalelerin bir kısmıdır. Onların bu zamanda, bu ciddî çalışmaları gösteriyor ki, Risale-i Nur'da öyle manevî zevk ve cazibedar bir nur var ki, mekteplerde çocukları okumağa şevkle sevk etmek için icad ettikleri her nevi eğlence ve teşviklere galebe edecek bir lezzet, bir sürur, bir şevk Risale-i Nur veriyor ki; çocuklar ve ümmi ihtiyarlar böyle hareket ediyorlar.

Hem bu hal gösteriyor ki, Risale-i Nur kökleşiyor. İnşâallah onu hiçbir şey koparamayacak; ensal-i âtiyede de devam edip gidecek. Aynen bu masum küçük şakirdler gibi, Risale-i Nur'un cazibedar dairesine giren bu ümmi ihtiyarların, kısmen çobanların ve yörük ve efelerin bu zamanda, bu acib şerait içinde herşeye tercihan Risale-i Nur'a bu surette çalışmaları gösteriyor ki, bu zamanda Risale-i Nur'a ekmekten ziyade ihtiyaç var ki; çiftçiler, çobanlar, yörük efeler

²⁰(Haşıye) hacat-ı zaruriyeden ziyade bir hacat-ı zaruriyeyi, Risale-i Nur'un hakaikını görüyorlar.”

* * *

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Bu tarafta yol kapandı, posta gelmiyordu. Sizlerden gelecek bir mektub veya bir risaleyi bekliyordum. Şimdi ruhuma bir ihtar ile daha beklemeyerek, burada hüsn-ü tesirini gösteren üç parçayı gönderiyorum. Masumların ve ümmi mübarek ihtiyarların ve kahraman Tahirî'nin nüshaları, daimî parlak bir tarzda fütuhât yapıyorlar. Yalnız cüz'î birkaç parçayı tashih ederken zahmet çektim. Fakat o zahmet, bana tatlı geliyordu. Hem ayn-ı rahmet oldu. Beni de o masum ve mübareklerin kafilisine dâhil ederek, benim hattıma benzedikleri için, kendim o parçaları yazmışım gibi tam sahib oldum. Eğer ben yazsaydım, aynen onlar gibi olurdu.

* * *

Kastamonu'daki kardeşlerimize hitaben yazılan bir hakikattir.

Belki size de faidesi olur diye gönderdim

Risale-i Nur kendi sadık ve sebatkâr şakirdlerine kazandırdığı çok büyük kâr ve kazanç ve pek çok kıymetdar neticeye mukabil fiat olarak, o şakirdlerden tam ve hâlis bir sadakat ve daimî ve sarsılmaz bir sebat ister. Evet Risale-i Nur onbeş senede kazanılan kuvvetli iman-ı tahkikîyi, onbeş haftada ve bazılara onbeş günde kazandırdığına, yirmi senede yirmibin zât tecrübeleriyle şahadet ederler.

Hem iştirak-i a'mal-i uhreviye düsturuyla, herbir şakirdine, her bir günde binler hâlis lisanlar ile edilen makbul duaları ve binler ehl-i salahatın işledikleri a'mal-i sâlihanın misil sevablarını kazandırıp, herbir hakikî, sadık ve sebatkâr şakirdini amelce binler adam hükmüne getirdiğini; kerametkârane ve takdirkârane İmam-ı Ali'nin (Radiyallahü Anhü) üç ihbarı ve keramet-i gaybiye-i Gavs-ı A'zam'daki (K.S.) tahsinkârane ve teşvikkârane beşareti ve Kur'an-ı Mu'ciz-ül Beyan'ın kuvvetli işaretiyle, o hâlis şakirdler ehl-i saadet ve ashab-ı Cennet olacaklarına müjdesi pek kat'î isbat ederler. Elbette böyle bir kazanç, öyle bir fiat ister.

Madem hakikat budur. Risale-i Nur dairesinin yakınında bulunan ehl-i ilim ve ehl-i tarîkat ve sofi-meşreb zâtlar, onun cereyanına girmek ve ilim ve tarîkattan gelen eski sermayeleriyle ona kuvvet vermek ve genişlemesine çalışmak ve şakirdlerini teşvik etmek ve bir buz parçası olan enaniyetini, tam bir havuzu kazanmak için, o dairedeki âb-ı hayat havuzuna atıp eritmek gerektir ve elzemdir. Yoksa Risale-i Nur'a karşı rakibane başka bir çığır açmak ile hem o zarar eder, hem bu müstakim ve metin cadde-i Kur'aniyeye bilmeyerek zarar verir; zındıkaya bir nevi yardım olur.

Sakın, sakın! Dünya cereyanları, hususan siyaset cereyanları ve bilhâssa harice bakan cereyanlar sizi tefrikaya atmasın. Karşınızda ittihad etmiş dalalet fırkalarına karşı perişan etmesin! **الْحُبُّ فِي اللَّهِ وَ** **الْحُبُّ فِي اللَّهِ** düstur-u Rahmanî yerine, el'iyazü billah **الْحُبُّ فِي اللَّهِ** düstur-u şeytanî hükmedip, melek gibi bir hakikat kardeşine adavet ve el-hannas gibi bir siyaset arkadaşına muhabbet ve tarafdarlık ile zulmüne rıza gösterip, cinayetine manen şerik eylemesin.

Evet bu zamanda siyaset, kalbleri ifsad eder ve asabî ruhları azab içinde bırakır. Selâmet-i kalb ve istirahat-ı ruh isteyen adam, siyaseti bırakmalı. Evet, şimdi küre-i arzda herkes ya kalben, ya ruhen, ya aklen, ya bedenen gelen musibetten hissedardır, azab çekiyor, perişandır. Bilhâssa ehl-i dalalet ve ehl-i gaflet, rahmet-i umumiye-i İlahiyeden ve hikmet-i tâmmе-i Sübhaniyeden habersiz olduğundan, nev'-i beşere rikkat-i cinsiye, alâkadarlık cihetiyle kendi eleminden başka nev'-i beşerin şimdiki elîm ve dehşetli elemleriyle dahi müteellim olup azab çekiyor. Çünkü lüzumsuz ve malayani bir surette vazife-i hakikiyelerini ve elzem işlerini bırakıp âfâkî ve siyasî boğuşmalara ve kâinatın hâdisatına merak ile dinleyerek, karışarak ruhlarını sersem ve akıllarını geveze etmişler. Ve bilerek kendi zararına fiilen rıza göstermek cihetinde, zarara razı olana şefkat edilmez manasındaki **الرَّاضِي بِالضَّرَرِ لَا يُنْظَرُ لَهُ** kaide-i esasiyesiyle şefkat hakkını ve merhamet liyakatını kendilerinden selbetmişler. Onlara acınmayacak ve şefkat edilmez. Ve lüzumsuz başlarına bela getirirler.

Ben tahmin ediyorum ki: Bütün küre-i arzın bu yangınında ve fırtınalarında, selâmet-i kalbini ve istirahat-ı ruhunu muhafaza eden ve kurtaran, yalnız hakikî ehl-i iman ve ehl-i tevekkül ve rızadır. Bunların içinde de en ziyade kendini kurtaranlar, Risale-i Nur'un dairesine sadakatla girenlerdir.

Çünkü bunlar, Risale-i Nur'dan aldıkları iman-ı tahkikî derslerinin nuruyla ve gözüyle, herşeyde rahmet-i İlahiyenin izini, özünü, yüzünü görüp, her şeyde kemal-i hikmetini, cema-i adaletini müşahade ettiklerinden kemal-i teslimiyet ve rıza ile, rububiyet-i İlahiyenin icraatından olan musibetlere karşı teslimiyetle, gülerek karşılıyorlar, rıza gösteriyorlar. Ve merhamet-i İlahiyeden daha ileri şefkatlerini

sürmüyorlar ki, elem ve azab çeksinler. İşte buna binaen, değil yalnız hayat-ı uhreviyenin, belki dünyadaki hayatın dahi saadet ve lezzetini isteyenler, -hadsiz tecrübelerle- Risale-i Nur'un imanî ve Kur'anî derslerinde bulabilirler ve buluyorlar.

Bugünlerde iki hatıradan iki ihtar:

Birincisi: Bu şehirde Risale-i Nur'a intisab eden ihtiyare hanımlar sebat ettiklerini ve başkalar gibi sarsılmadıklarını düşündüm. Birden bu hadîs-i şerif ihtar edildi: **عَلَيْكُمْ بِدِينِ الْعَجَائِزِ** Yani: "Âhirzamanda, ihtiyare kadınların samimî dinlerine ve kuvvetli itikadlarına tâbi' olunuz." Evet ihtiyare kadınlar fıtraten zaîfe ve hassase ve şefkatli olmalarından, herkesten ziyade dindeki teselli ve nura muhtaç olduğu gibi; herkesten ziyade fıtratlarında fedakârane şefkat cihetiyle, dinde bulduğu nihayetsiz şefkatperverane bir nur-u teselli ve iltifat-ı merhamet-i Rahman ve nokta-i istinad ve nokta-i istimdada ihtiyacı var. Tam sebat etmek, fıtratlarının muktezasıdır. Onun için, bu zamanda o hacatı tam yerine getiren Risale-i Nur, herşeyden ziyade onların ruhlarına hoş geliyor ve kalblerine yapışıyor.

İkincisi: Bugünlerde benim yanıma müteaddid ayrı ayrı zâtlar geldiler. Ben onları âhiret için zannettim. Halbuki ya ticaret veya işlerinde bir kedad ve muvaffakiyetsizlik olduğundan, bize ve Risale-i Nur'a, muvaffakiyet için ve zarardan kurtulmak niyetiyle müracaat edip, dua ve istişare istediklerini anladım.

Ben bunlara ne edeyim ve ne diyeyim? diye tahattur ettim. Birden ihtar edildi: **"Ne sen divane ol ve ne de onları divanelikte bırakıp divanece konuşma. Çünkü yılanlar zehirine karşı tiryak tedarikiyle ve onları kaçırmamasıyla meşgul ve vazifedar bir tek adam, yılanlar içinde duran ve sineklerin ısırmasına maruz olan ve sinekleri kaçırmak için çok yardımcıları bulunan diğer bir adama, yılanların ısırmasını bırakıp ona, sinekler ısırmasına yardım için koşan divanedir. Ve onu çağıran dahi divanedir. O sohbet dahi divanece bir konuşmaktır."** Evet, hadsiz hayat-ı uhreviyeye nisbeten muvakkat ve fânî kısacık hayat-ı dünyeviyenin zararları, sineklerin ısırması gibidir. Hayat-ı ebediyenin zararları, ona nisbeten yılanların ısırmasıdır.

* * *

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Çok muhterem Üstadımız Efendimiz!

Bin üçyüz yirmibir (1321) tarihinde, Mu'cizat-ı Ahmediye Aleyhissalâtü Vesselâm'ı ve Keramet-i Gavsîye Risalelerini âlem-i menamda görmüştüm. Bunun hikmetini şimdiye kadar anlayamamıştım. Gördüğüm rü'ya aynen şöyle idi:

Tarih-i mezkûrda, Ceziret-ül Arab'ın Necid Kıt'asının Bilâd-ı Kasîm'de, bir gece rü'yamda; üç güneşin tulû' etmiş olduğunu gördüm. Yanımda tanıyamadığım bir zâta sordum: "Bu üç güneş nasıl olur?" dedim. Yanımdaki zât: **"Bu güneşin birisi Hazret-i Peygamber Aleyhissalâtü Vesselâm'ın güneşi; diğeri Gavs-ı Geylanî'nin; üçüncüsü de, diğer bir güneştir."** Üçüncü güneşin Risale-i Nur olduğunu şimdi bildim.

اللَّهُ نُورُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ مِثْلُ نُورِهِ كَمِشْكَاةٍ فِيهَا مِصْبَاحٌ الْمِصْبَاحُ فِي زُجَاجَةٍ
الزُّجَاجَةُ كَأَنَّهَا كَوْكَبٌ دُرِّيٌّ يُوقَدُ مِنْ شَجَرَةٍ مُبَارَكَةٍ زَيْتُونَةٍ لَا شَرْقِيَّةٍ وَلَا غَرْبِيَّةٍ
يَكَادُ زَيْتُهَا يُضِيءُ وَلَوْ لَمْ تَمْسَسْهُ تَارُ نُورٌ عَلَى نُورٍ يَهْدِي اللَّهُ لِنُورِهِ مَنْ يَشَاءُ

Âyet-i Kur'aniye, o rü'ya hakikatına işaret etmiş. Bu nuranî rü'ya, mezkûr Âyet-i Nur'un on işaretle, on parmak ile gösterdiği hakikatı, aynen gösteriyor; otuzsekiz sene evvel haber veriyor. Evet üç nur-u a'zam olan güneşlerin -Allahu a'lem- tabiri şu olmak gerektir.

Güneşlerin birincisi: Bu asırda Risale-i Nur'dur. Ve en parlak bir nuru da, Mu'cizat-ı Ahmediye (Aleyhissalâtü Vesselâm) namındaki risale-i hârikadır.

İkincisi: Hazret-i İsa'nın (A.S.) din-i hakikîsinden çıkan nur-u semavî güneşidir.

Üçüncüsü: Tarîkatlar ruhunda ve tasavvuf menbaından çıkacak bir güneştir ki; şimdi Şeyh-i Geylanî timsaliyle o mana gösterilmiş. Risale-i Nur'a işaret eden otuzüç âyet-i Kur'aniyenin en birinci âyeti olan Âyet-in Nur on vecihle Risale-i Nur'a işaret ettiği Birinci Şua Risalesi'nde gözümle gördüm, isteyen görebilir.

Sizi nefsinden ziyade seven âciz şakirdiniz

Binbaşı Muhyiddin

* * *

Aziz, sıddık, metin, sebatkâr kardeşlerimize!

Biz bu havalideki Risale-i Nur talebeleri namına sizlere pek çok selâm ile beraber, arz-ı şükran ediyoruz. Ve sizlere ebeden minnetdarız ki, muktedir ve parlak kalemlerinizi bizleri hem uyandırdınız, hem yardım ettiniz. Bu vilayeti, nuranî kalemlerinizi inşaallah Isparta'ya benzettireceksiniz. Ve bilhâssa çok ehemmiyetli kardeşimiz kahraman Tahirî'nin parlak ve muvaffakiyetli ve tevafuklu kalemi, kerametkârane fütuhât yapıyor. Ve onun iki masumeleri ve masumların ve ümmi ihtiyarların rengârenk, çeşit çeşit meziyetlerini gösteren yazıları, bizleri teshir ediyor, herkesi şevkle okumağa sevk ediyor. Cenab-ı Hak sizlerden ebeden razı olsun ve sizi muvaffak etsin, âmîn.

Çok mühim ve mübarek kardeşimiz Hâfız Mustafa'nın bize verdikleri ehemmiyetli hâdis-e taarruziye haberi, bizi hayrete düşürdü. Ve Üstadımızın o zamanda endişelerinin ve heyecanının hikmetini anladık. Bir hiss-i kabl-el vuku' ile mütemadiyen bizlere der idi: "Dikkat ediniz! Sebat ediniz! Münafıklar, taarruz plânı çeviriyorlar!" diye bizi ihtiyata sevk ediyor; hem "Bir halt edemezler." diyordu.

Evet Isparta'lı kardeşlerimizin bize haber verdikleri gibi, bu ehemmiyetli hâdis-e taarruziye teşebbüs vukuu zamanında muhaberemiz kesildiği halde, mütemadiyen her vakit Üstadımız, aynı taarruza maruz bulunuyoruz gibi bizi, yani Emin ve Feyzi'yi ikaz ediyor: "Dikkat ediniz, dört cihetle bize taarruz var. Demir gibi sebat ediniz. Bir halt edemezler." Biz de bakıyorduk ki; bizde bir şey yok, hissetmiyorduk.

Hem o gaybî hâdiseyi bertaraf etmek için, tam mutabık bir mektub bize yazdırıp size göndermiştik.

Risale-i Nur talebelerinden
Nazif, Salahaddin, Tevfik, Hilmi, Emin, Feyzi

* * *

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ
الْسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ

Aziz, sıddık kardeşlerim ve hizmet-i Kur'aniye'de kahraman arkadaşlarım!

Bundan evvel üç mektub, emaneti aldıktan sonra göndermiştim. Bu defaki Hâfız Ali'nin mektubunda onlardan bahsetmemiş, merak ettim. Nur fabrikası sahibi Hâfız Ali'nin hastalığı beni müteessir etti, bizi duaya sevketti. Cenab-ı Hak kuvvet ve şifa ihsan eylesin, âmîn.

Hâfız Ali'nin mektubuyla Risale-i Nur'un ehemmiyetli rükünlerinden olan Halil İbrahim'in sisteminde Ahmed Feyzi'nin mektupları, şahsıma aid haddimden yüz derece fazla hüsn-ü zanları bir tarafta kalsa -ondan kat'-ı nazar- o havalide Risale-i Nur'un şahs-ı manevîsine karşı, Halil İbrahim'le Ahmed Feyzi'nin sarsılmaz, gayet kuvvetli irtibatlarını gösterdiğinden, bizi cidden mesrur eyledi.

Evet onların o şiddetli alâkadarlıkları, o havalide Risale-i Nur'u yerleştiriyor, idame ettiriyor. O ikisinin mektupları, suret-i zahiriyede benim şahsıma atf-ı ehemmiyet etmeleri gerçi muvafık değil, mübalağadır. Fakat o yanlış suretin altındaki hakikat, Risale-i Nur şakirdlerinin samimî tesanüdlerinden süzülen bir şahs-ı manevîye ve Risale-i Nur'un Kur'an'dan gelen hakikatına karşı tam mutabık ve hak olarak sarfedilecek o mektublardaki tabirat, benim gibi bir cüz'î ferde karşı sarfedilmiş. Benim haddimden bin derece fazla olmakla beraber, o şahs-ı manevî namına ve Risale-i Nur'un hakikatı hesabına ve o ehemmiyetli ve çok muhtaç memlekette fevkalâde bir alâka ve faaliyete alâmet olmak cihetiyle kabul ettim.

Ahmed Feyzi'nin de, inşâallah Kastamonu Feyzi'si gibi, bütün kuvvetiyle Risale-i Nur'a çalışacak bir azm ve karar suretinde mektubunu telakki ediyoruz. Fakat mahviyeti ve tevazuu pek fazla ve istedikleri de pek fazla ve mektubundaki duaları da güzel olduğundan, daimî duamızda buranın Feyzi'siyle omuz omuza girdi.

Halil İbrahim'in mektubu, belki her mektubu hem onun, hem İnce Mehmed'in namına kabul ediyorum. İkisine, Hüsrev'le Rüşdü gibi, bir ruh iki cesed nazarıyla bakıyorum. Cenab-ı Hak onları muvaffak etsin ve emsalini oralarda çoğaltsın. Ve o mektubda, Risale-i Nur'un talebelerinden Hâfız Mehmed Emin ve Mustafa Çavuş ile beraber, Siirt'li Ahmed ve Salahaddin ve İzzeddin gibi zâtlar da Risale-i Nur'la alâkadar olduklarını bildiriyor. Biz de onlara birer birer hem selâm, hem onları da Risale-i Nur talebeleri içinde duada teşrik edeceğiz.

Hâfız Ali'nin mektubunda, eline geçen mektubumuzu güzelce takdir ve hülâsa etmiş. **Risale-i Nur saadet-i ebediye dükkânı ve bâkî**

elmasları sattığından; fâni, kırık cam parçaları ondan istenilmemeli, tabiri çok güzel düşmüş.

Hem Isparta, hem Manisa'daki bütün kardeşlerimize birer birer selâm ve dua ediyoruz ve dualarını istiyoruz. Hapishanede, Risale-i Nur'un son kâtibi kahraman Şefik acaba sağ mıdır? Nerededir? Merak ediyorum. Halil İbrahim'den sorunuz.

* * *

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Şuhur-u Muharreme'den sonra, hususan bahara yakın, hayat-ı dünyeviye gafleti bir derece fütur vermekle beraber; bazı sarsıntılar ve hastalıklar ve askerliğe gitme cihetinde Risale-i Nur'un hizmetine bir derece za'f gelmiş diye endişe ediyordum. Cenab-ı Hakk'a şükür ki; mektublarınız ve Âtîf Hasan'ın gelmesiyle o endişe zâil oldu. O mektubunuzda, çok ehemmiyetli bir hâdise-i nuriyeden bahis var ki, Hizb-ül Ekber-ül Kur'an'ı tab'etmek teşebbüsüdür.

Evet o Hizb-ül Ekber'deki âyât; bütün Resail-i Nuriye'nin ruhu, esası, madeni, üstadı ve güneşidir. Onun tab'ından sonra mümkünse, Risale-i Nur'un Hizb-ül Ekberi namında arabîyy-ül ibare ve iki Âyet-ül Kübra ve Münacat'ın hülâsasası olan risaleyi dahi tab'etmek lâzımdır. Fakat elinizdeki nüsha, benim nüsham gibi mükemmel değil. Biz burada yazıp, isterseniz size gönderelim. İsterseniz, İstanbul'da matbaada olan vekilinize gönderelim. Adresini bildiriniz.

Kardeşimiz Hasan Âtîf, hakikaten Risale-i Nur'un hizmetine pek çok lâıyk ve müstaiddir. Müstesna hattıyla beraber ihlası, irtibatı, alâkadarlığı, ciddiyeti, sadakatı dahi mükemmeldir. Cenab-ı Hak onun emsalini çoğaltsın. Bu kardeşimizi yirmi mektub yerinde, size canlı bir mektub olarak gönderdik.

Hâfız Ali'nin buradaki kardeşlerine çok yüksek, çok tesirli yazdığı mektuba karşı başta Feyzi, Emin olarak umum namına Feyzi diyor ki: "Biz bu memleket talebeleri, Isparta kahramanlarının küçük kardeşleri, belki onların talebeleriyiz. Dersi, hizmeti ve ciddiyeti onlardan alıyoruz. Herbirisi, bizim için birer üstadıdır. Onların ellerinden öper, arz-ı hürmet ederiz. Cenab-ı Hak, o kahramanlardan ebeden razı olsun, âmîn." diyorlar.

Risale-i Nur'un iskele nâzırı Sabri'nin birinci talebesi ve Risale-i Nur'un ehemmiyetli küçük bir talebesinin küçücük mektubundaki güzel yazı bizi mesrur etti. Cenab-ı Hak onu ve onun gibi Risale-i Nur'a çalışan masumlara tevfik ve selâmet ve saadet ihsan eylesin, âmîn.

Hâfız Mustafa'nın bizce pek çok ehemmiyetli olan mektubu, çoktan beri beklediğim bir hakikatı gösterdi ki; Risale-i Nur dairesindeki şakirdler, istişare suretinde, tab'etmek gibi çok ehemmiyetli işleri görmeye başlamalarıdır.

* * *

Aziz, sıddık, sadık, hâlis ve muhlis kardeşlerim!

Dört-beş kardeşlerime ait birer kısacık konuşacağım:

Birincisi: Medrese-i Nuriye'nin mürşidi, müessisi ve müdebbiri Hacı Hâfız kardeşimizin bu defa üçüncü olarak bir teberrükünü gördük. Tâ Barla'da iken, tatlı lokmaların kerametli, acib bereketi ve Isparta'da İktisad Risalesi'ni tatlılaştıran iki buçuk okka balın hârika bir hâdiseye sebebiyet vermesi, ²¹(Haşiye) bu üçüncü defa da, bin mübarek ve masum hatırlarını ve iltifatlarını temsil eden ve parçalanmayan bir hediye göndermiş. Altmış senelik bir kaide-i hayatiyemi, o bin hatırın hatırı için, o kaidemin hatırını kırdım.

İkincisi: Âtîf Hasan'ın hakikaten fevkalâde yazdığı tevafuklu Mu'cizat-ı Kur'aniye'yi, o gittikten sonra temaşa ettim. Elimden gelseydi, herbir yaprağına mukabil bir lira verecektim. İnşâallah o nüsha ile binler adam istifade edip, onun hayat-ı bâkiyesine bir çeşme hükmünde vâridat verecek. Hüsrev'in ve kahraman Tahirî'nin bir üçüncüsü oluyor.

Üçüncüsü: Risale-i Nur'un eski ve ehemmiyetli ve çalışkan bir şakirdi olan Kâtib Osman'ın sadık ve hikmetli rü'yası ve mutabık tabiri onları müferrah ettiği gibi, bizleri de mesrur eyledi. Ve o mektubuyla, merak ettiğim şeyleri; ve Hüsrev ve Rüşdü, Hâfız Ali, Zühdü Bedevi, Nuri ve Nur fabrikası sahibi, Tahir'ler, mübarekler heyeti, medrese-i nuriye ve ümmi ihtiyarlar ve masum çocuklar, umumlarının selâmlarını yazıyor. Biz de onlara birer birer selâm ediyoruz. Muvaffakiyetlerine ve selâmetlerine dua ediyoruz.

Bu havalide dahi, belki çok yerler de sizin faaliyetinizden şevke gelip, Risale-i Nur ziyade tevessü' ettiğinden; ehl-i dünyayı düşündürüyor, nazar-ı dikkati celbettiriyor. Bazı ufak tefek ilişmek de ondan ileri geliyor. İhtiyat her vakit olduğu gibi yine lâzımdır. Hazret-i İmam-ı Ali Radıyallahü Anhü iki defa "Sırran tenevverat" demesi, Risale-i Nur perde altında tenevvür ve tenvir eder diye işaret ediyor. Mümkün olduğu kadar geçici rüzgârlara ehemmiyet vermeyiniz, bakmayınız. Zâten mabeyninizde samimî tesanüd ve meşveret-i şer'îye, sizi öyle şeylerden muhafaza eder. İçinizdeki şahs-ı manevînin fikrini, o meşveretle bildirir.

Kardeşiniz ve sizinle dünyada, berzahta, âhirette müteşekkiraneye
iftihar eden ve edecek, hizmet-i Kur'anîyede arkadaşınız

Said Nursî

* * *

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Bu yeni hâdise-i taarruziyeden müteessir olmayınız. Çünkü mükerrer tecrübelerle, Risale-i Nur inayet altındadır. Hiçbir taife, şimdiye kadar böyle bir ehemmiyetli hizmette bizler kadar az meşakkatle kurtulan olmamış.

Hem geçen Ramazan'daki hastalığım ve Eskişehir'deki musibetimiz gibi çok vakıalarla zahirî sıkıntılı meşakkatli hâlât altında Risale-i Nur'un faidesine olarak inkişafatı ve daha tesirli fütuhâtı görülmüş.

İnşâallah, bu sıkıntılı hâdise dahi, münafıkların aks-i maksuduyla, Risale-i Nur'un fütuhâtını başka bir mecrada teshile vesile olur.

Beşinci Şua, yirmibeş sene evvel mesaili yazılan, yalnız bir-iki sahife tatbikat ilâve edilip Şualar'a giren Beşinci Şua ellerine geçmesi ehemmiyetlidir. Fakat bunda da bir hikmet var. Belki onlara kendi mesleklerini bildirmek ve Cehennem'e gidenin mahiyetini bilmek için, fevkalâde iktidar haricinde bir kaza-i İlahîdir, diye Cenab-ı Hakk'ın hikmetine ve inayetine ve hıfzına itimad edip, merak etmeyiniz.

Hem siz, hem onlar bilsinler ki sadaka belayı def'ettiği gibi; Risale-i Nur Anadolu'dan, hususan Isparta, Kastamonu'dan âfât-ı semaviye ve arziyenin def' u ref'ine vesiledir. Evet Sabri'nin يَا أَرْضُ ابْلَعِي...وَأَسْتَوْتِ عَلَى الْجُورِيِّ ayetinden istihrac ettiği mana, haktır ve mutabıktır.

Evet Risale-i Nur, Sefine-i Nuh gibi Anadolu'yu Cebel-i Cudi hükmüne getirip, küre-i arzın yangınından ve tufanından kurtulmasına bir sebebedir. Çünkü za'f-ı imandan gelen tuğyan, ekser musibet-i âmmeyi celbettiği gibi; imanı fevkalâde kuvvetlendiren Risale-i Nur, o musibet-i âmmeyi dairesinin haricine bırakmağa rahmet-i İlahiye tarafından vesile oldu. Bu ehl-i dünya, bu Anadolu halkı Risale-i Nur'a girmeseler de ilişmesinler. Eğer ilişmeler; yakında bekleyen yangınlar, tufanlar, zelzeleler ve taunların istilasına uğrayacaklarını düşünsünler, akıllarını başlarına alsınlar. Madem biz onların dünyalarına karışmıyoruz, onların da lüzumsuz bir halde bu derece âhiretimize karışmalarında onlara felâket getirmek ihtimali kavîdir.

İşte bu sekiz aydır, hususan bu heyecan veren bu hâdisenizle beraber; şimdi yanımdaki Feyzi ile Emin ve bütün bana temas eden dostlar şahiddirler ki, bu sekiz ay zarfında bir tek defa, ne Harb-i Umumî'yi, ne siyaseti sormamışım. Ve odamdan işitilen radyoyu da, üç senedir dinlemedim. Halbuki benim, binler adam kadar dünyaya bakmak münasebet var. Demek bize ilişkin, doğrudan doğruya imana tecavüz eder. Onları, Cenab-ı Hakk'a havale ediyoruz. Hem ehl-i siyasete hiç münasebetimiz olmadığı halde, kat'î bilsinler ki; bu memlekette, bu asırda, milleti anarşilikten, tereddi ve tedenni-i mutlakadan kurtaracak yegâne çaresi, Risale-i Nur'un esasatıdır.

Bu hâdisede sıkıntı çeken masumlar ve üstadları bilsinler ki; ağır şerait altında bir saat nöbet, bir sene ibadet ve hakikî tefekkür-ü imaniye ile bir saati, bir sene taat hükmüne geçtiği gibi, inşaallah onların sıkıntıları da öyle sevaba medar olur. Onlar da, merak ve teessürle değil, ferah ve sürurla karşılamalı. Fakat Hazret-i Ali'nin (R.A) iki defa سِرًّا بَيَّاتَةً سِرًّا تَتَوَرَّتْ demesine binaen, biz her vakit tam ihtiyat ve tam sakınmak vaziyetini muhafaza etmekle mükellefiz.

Risale-i Nur'un mensubları, şuur ve ihtiyarları haricinde birbiriyle münasebetdar, birbirinin hâdiseleriyle alâkadar olduğuna bir delil de bugünlerde oldu. Şöyle ki:

Oradaki hâdisenin vukuundan bugüne kadar, buradaki muhtelif tabakalardaki talebelerin vaziyetleri, ehemmiyetli bir hâdiseye yüzünden değişmiş gibi çekinmek ve münafıkların nazarını kendilerine ve bizlere celbetmemek için bir tevakkuf devresi geçti. Ben de hayret

ediyordum. Hem Nazif gibi birkaç zâtın rü'yalarının tabirleri, sizin hâdiseniz olduğunu anladık.

Umum kardeşlerimize birer birer ve bilhâssa musibetzedelere selâm ve dua ediyoruz. Cenab-ı Hak onları çabuk kurtarıp vazifelerinin başına göndersin, âmîn.

* * *

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ
الْسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ بِعَدَدِ كَلِمَاتِ الْقُرْآنِ وَخُرُوفَاتِهَا

Aziz, sıddık, mübarek kardeşlerim ve hizmet-i Kur'aniye'de kuvvetli, faal, sebatkâr arkadaşlarım!

Bugünlerde benimle altı adam, başta Marangoz Ahmed, âhirinde ben, manevî ihtara binaen birer mes'eleye medar olmuşuz:

Birincisi: Faal, cidden çalışkan, Risale-i Nur ve Medrese-i Nuriye talebelerinden Marangoz Ahmed'in mektubunda, Eşref namında on yaşında bir masum çocuğun; köyünü, malını terkedip, iki gün mesafeden gelip, hiç yazı yazmadığı halde, on gün zarfında Risale-i Nur'u yazmağa muvaffak olması, Risale-i Nur'un bir kerameti olduğu gibi, Medrese-i Nuriye'nin de hârika bir çiçeğidir deniliyor.

Evet biz de deriz ki: Maddî bir kışta güzel çiçeklerin açılması, bir hârika-i kudret olduğu gibi; bu asrın manevî ve dehşetli kışında, Sava Karyesinin, yani Sava şeceresi bin güzel çiçekler ve Cennet meyveleri açması ve Isparta memleket bahçesi, binler gül-ü Muhammedî (A.S.M.) çiçekleri açması; ²²(Haşiye) elbette hârika bir mu'cize-i rahmet ve bu memlekete hârika bir keramet-i inayet-i Rabbaniye ve Risale-i Nur talebelerine hârikulâde bir ikram-ı İlahîdir diye itikad edip, Cenab-ı Hakk'a hadsiz şükrederiz.

Marangoz Ahmed'in mektubunda, Darıvıran Köyü'nün eski zamanın çalışkan talebelerini andıran fedakâr talebeler, bizi ve eski zaman talebelerini tahassürle yâd eden medreseden yetişme, Risale-i Nur talebelerine derin bir sürur verdi. Medrese-i Nuriye'nin hanımlar talebeleri; evrad-ı Kur'aniye ile dualarıyla, evradlarıyla çalışkan kalemlere manevî yardımları çok güzeldir. Bu havalideki hanımlara da tam bir ders olur. Cenab-ı Hak onlardan ve o medresenin umum talebelerinden ve üstadlarından ebeden razı olsun.

Ahmed'in rü'yası çok mübarek ve güzeldir. Hazret-i İsa'nın (A.S.) kuvvetli sadâsını işitmek, İsevîlerden kuvvetli bir imdad Hizb-ül Kur'an'a iltihak etmeye işaret olabilir.

İkinci Adam ve Mes'elesi: Risale-i Nur talebelerinden bir genç hâfız, pek çok adamların dedikleri gibi dedi: "Bende unutkanlık hastalığı tezayüd ediyor, ne yapayım?" Ben de dedim: Mümkün oldukça nâmahreme nazar etme. Çünkü rivayet var. İmam-ı Şafiî'nin (R.A.) dediği gibi: Haram nazar, nisyan verir.

Evet ehl-i İslâm'da, nazar-ı haram ziyadeleştikçe, hevesat-ı nefسانيye heyecana gelip, vücudunda sû'-i istimalât ile israfa girer. Haftada birkaç defa gusle mecbur olur. Ondan, tıbben kuvve-i hâfızasına za'f gelir.

Evet bu asırda açık-saçıklık yüzünden, hususan bu memalik-i harrede o sû'-i nazardan sû'-i istimalât, umumî bir unutkanlık hastalığını netice vermeğe başlıyor. Herkes cüz'î, küllî o şekvadadır. İşte bu umumî hastalığın tezayüdüyle, hadîs-i şerifin verdiği müdhîş bir haberin tevili ucunda **görünüyor**.

Ferman etmiş ki: "Âhîrzamanda, hâfızların göğsünden Kur'an nez'ediliyor, çıkıyor, unutuluyor." Demek bu hastalık dehşetlenecek, hıfz-ı Kur'an'a bu sû'-i nazarla bazılarda sed çekilecek; o hadîsin tevilini gösterecek.

لَا يَعْلَمُ الْغَيْبَ إِلَّا اللَّهُ

Üçüncü Adam ve Mes'elesi: Bizlerle pek çok alâkadar bir zât çok defa dehşetli şekva ediyor ki: "Ben adam olamıyorum, gittikçe fenalaşıyorum, manevî hizmetlerimin neticelerini göremiyorum." diye meded istiyor. Ona yazıyoruz ki:

"Bu dünya dâr-ül hizmettir, ücret almak yeri değildir. A'mal-i sâlihanın ücretleri, meyveleri, nurları berzahta, âhirettedir. O bâki meyveleri bu dünyaya çekmek ve bu dünyada onları istemek, âhireti dünyaya tâbî' etmek demektir. O amel-i sâlih'in ihlası kırılır, nuru gider. Evet o meyveler istenilmez, niyet edilmez. Verilse, teşvik için verildiğini düşünüp şükreder."

Evet bu asırda, bir-iki mektubda beyan edildiği gibi, o derece hayat-ı dünyeviye damarına dokunmuş ve yaralamış ve heyecana getirmiş ki; mübarek ve ihtiyar ve hoca ve ehl-i salahat olan bir zât

dahi, dünyada bir nevi hayat-ı uhreviye ezvakını istiyor; birinci derecede, dünyada zevk-i hayat onda hükmediyor.

Dördüncüsü: Bizimle alâkadar bir zât, pek çokların şekva ettikleri gibi; eskiden şiddetli bir tarîkatta okuduğu evradındaki zevk u şevkini kaybettiğini ve sıkıntı ve uyku galebe ettiğini müteessifane şekva etti. Ona dedik:

Maddî hava bozulduğu vakit nasilki sıkıntı veriyor, asabî sînelerde inkıbaz hali başlıyor; öyle de, bazan manevî hava bozuluyor. Hususan maneviyattan yabanileşmiş bu asırda ve bilhâssa hevesat ve müştehiyat-ı nefsanîyeyi taammüm etmiş memleketlerde ve hususan şuhur-u muharreme ve şuhur-u mübarekede manevî havayı tasfiye eden âlem-i İslâmın intibah ve teveccüh-ü umumîsi, o mübarek şuhurun gitmesiyle tevakkuf etmesinden fırsat bulup havayı bozan dalaletlerin tesirleri zamanında ve bilhâssa kış tazyikatı altında, bir derece hayat-ı dünyeviye ve hevesat-ı nefsanîyenin tasallutlarının noksaniyetinden, ehl-i İslâm ve ehl-i imanda, hayat-ı uhreviyeye çalışmak iştiağı, baharın gelmesiyle hayat-ı dünyeviye ve hevesat-ı nefsanîyenin inkişafıyla o iştiağı uhreviye gizlemesi ânında elbette böyle kudsî evradlarda zevk, şevk yerinde esnemek ve fütur gelir. Fakat madem **خَيْرُ الْأُمُورِ أَحْمَرُهَا** sırrıyla; meşakkatli, külfetli, zevksiz, sıkıntılı a'mal-i sâliha ve umûr-u hayriye daha kıymetli, daha sevablıdır; o sıkıntıda, o meşakkatteki ziyade sevabı ve makbuliyeti düşünüp, sabır içinde mesrurane şükretmek gerektir.

Beşincisi: Risale-i Nur'un bir talebesi, Risale-i Nur'a çalışmadığının bir sebebi, derd-i maişetin ziyadeleşmesi olduğunu söyledi. Biz de ona dedik: **Risale-i Nur'a çalışmadığın için derd-i maişet sana şiddetlendi. Çünkü bu havalide her talebe itiraf ediyor ve ben de ediyorum ki: Risale-i Nur'a çalıştıkça, yaşamakta kolaylık ve kalbde ferahlık ve maişette sühulet görüyoruz.**

Altıncısı: Bu bîçare Said'dir. Herkesin arzu ettiği ve istediği ve ferahla kabul ettiği, şahsına karşı hürmet ve muhabbet ve sohbet, - fakat Risale-i Nur'a taalluk eden noktalar haricinde- bana ağır geliyor, beni sıkıyor, müteessir ediyor. Tahmin ediyorum ki, Risale-i Nur'un yüksek hâsiyetleri ve şakirdlerinin şahs-ı manevîsinin pek büyük meziyetleri, şahsım gibi meslek-i aczde fazla ileri giden bir âciz ve

bîçarenin zaîf omuzuna o dağ gibi manalar yüklense altında ezilir, sıkılır diye anladım.

Bu âhirki iki mes'elede pek kısa kesmeye kâğıt mecbur etti. Nur, Gül ve Lütfü'nün kahraman vârisleri, Mübarekler yüksek heyeti ve Medrese-i Nuriye ve masumlar ve ümmi ihtiyarların her birisine binler selâm ediyoruz.

Duanıza muhtaç, size müştak kardeşiniz
Said Nursî

* * *

Aziz, sıddık, sarsılmaz, yılmaz, sebatkâr, fedakâr kardeşlerim!

Böyle şiddetli taarruzlara karşı sizi teşcie lüzum görmüyorum. Sizin kuvvetli metanetiniz ve Risale-i Nur'a gelen her hâdise-i elîmenin altında bir inayet ve rahmet bulunduğuna itikadınız, teşciinize kâfidir, biliyoruz. Yalnız bir noktayı merak ediyorum. Elde edilen bütün Risale-i Nur, yalnız bir takım mıdır ve kimin imiş? Anlamak istiyorum. Her kiminse merak etmesin. Daha ehemmiyetli makamlarda onun hesabına fütuhât yaparlar, sevab kazandırır. Ona, bir takım Risale-i Nur tedarik edilebilir. Hem tevkif altında kimse var mı? Hem ona havale edilen hoca kimdir?

Sâniyen: Sabri ile Hâfız Ali'nin re'yi ile teshil-i muhabere için verdiği karar ile bazan Atabey yoluyla muhabereyi, onlar gibi biz de kabul ettik. Lütfü'nün bir vârisi Abdullah Çavuş namıyla, adresiyle gönderilecek.

Sâlisen: Sabri'nin mektubunda, tevafuklu yazdığı Mu'cizat-ı Kur'aniye ve Risale-i Nur hakkındaki istihracı bizi fevkalâde mesrur eyledi. Hasan Âtîf'ın bize yazdığı şaşıla ve cazibedar Mu'cizat-ı Kur'an'ı esas yapıp, sair risalelerde, i'caz-ı Kur'an'ın nüktelerine dair mebahisi ona zeyiller şeklinde ilhak ettik, güzel bir surete geldi.

Ezcümle: Âyet-ül Kübra'nın Kur'ana dair onyedinci mertebesi, Yirminci Söz ve Sure-i Feth'in âhirki âyetin mu'cize olduğuna dair Yedinci Lem'a ve Fihriste'nin Rumuzat-ı Semaniye'ye dair mühim parçaları ve Kenz-ül Arş'ın iki nüktesi gibi parçalar o zeyillere girmiş. Aynen Mu'cizat-ı Ahmediye'nin zeyilleri gibi parlamış. Nurlar santralı Sabri, o yazdığı güzel Mu'cizat-ı Kur'aniyeyi inşâallah onlarla tam güzelleştirir.

Râbian: Merhum Lütfü'nün hakikî ve pek ciddî bir vârisi olan Abdullah Çavuş'un mektubu, onun derece-i sadakat ve ihlasını ve irtibatını gösterdi. Her vakit İslâmköy'lü Abdullah ile o Abdullah Çavuş'u duada beraber yâdediyordum. Elhak o makama lââyık olduğunu gösteriyor. İstedîği Fihriste'nin musahhah son kısmı inşaallah ona gönderilecek. Fakat zannettiği gibi çok tashihat edilmemiş. Çünkü taksim-ül a'mal suretiyle, o mübarek kardeşlerimin yazılarını, mübarek yâdigâr gördüm ve değıştirmeğe kıyamadım.

Hâmisen: Bugünlerde, o hâdisede, Risale-i Nur'un bir derece tevakkufuna ve dünyaya bakmağa ve yirmi senedir konuşmadığım adamlarla konuşmağa ve hizmet-i Kur'aniye noktasında memnu' olduğumuz siyasete temas etmeğe mecbur olacağım diye, endişeden gelen şiddetli bir teessürden, zahiren görülmez, manen tehlikeli bir hastalık bana taarruz etti. Müstemir âdetimi bitamam yerine getiremediğimden, yine Ramazan hastalığı gibi, ben kardeşlerimden, yine manevî muavenetlerini çok rica ediyorum. Fakat merak etmeyiniz, yatakta değilim. Yalnız fazla yazılan nüshaları tashih edemiyorum.

Sâdisen: Risale-i Nur bir cephede tevakkuf etse de, başka cephelerde fütuhâtı o tevakkufun yerini tutar. Hattâ bu hâdis münasebetiyle burada bir derece ihtiyata binaen tevakkufa niyet edip tervic ettiğimiz halde; bilakis Isparta tevakkufuna karşı, buralarda inkişafat ile tezahür etti.

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ هَذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّي

En ziyade bize nezaretle, bizimle ve siyasetle alâkadar mühim bir memur yanıma geldi. Ona dedim ki: "Bu onsekiz senedir sizlere müracaat etmedim ve hiçbir gazete okumadım; bu sekiz aydır, bir defa cihanda ne oluyor, diye sormadım; üç senedir buradan işitilen radyoyu dinlemedim; tâ ki kudsî hizmetimize manevî zarar gelmesin. Bunun sebebi şudur ki: İman hizmeti, iman hakaikı, bu kâinatta herşeyin fevkindedir; hiçbir şeye tâbî' ve âlet olamaz.

Fakat bu zamanda ehl-i gaflet ve dalalet ve dinini dünyaya satan ve bâki elmasları şişeye tebdil eden gafil insanlar nazarında o hizmet-i imaniyeyi hariçteki kuvvetli cereyanlara tâbî' veya âlet telakki etmek

ve yüksek kıymetlerini umumun nazarında tenzil etmek endişesiyle, Kur'an-ı Hakîm'in hizmeti bize kat'î bir surette siyaseti yasak etmiş.

Sizler ey ehl-i siyaset ve hükûmet! Evham edip bizlerle uğraşmayınız. Bilakis teshilât göstermeniz lâzım. Çünkü hizmetimiz, emniyet ve hürmet ve merhameti tesis ile hem asayiş, hem inzibatı, hem hayat-ı içtimaiyeyi anarşilikten kurtarmağa çalışıp, sizin hakikî vazifenizin temel taşlarını tesbit ediyor, takviye ve teyid ediyor.”

Sâbian: Hâfız Ali'nin mektubunda bazılara hitaben yazdığımız bir mektub ile ve hâdise-i hazıra dair hafif geçeceğine ait son mektub, bugünden bir hafta evvel postaya verilmiş. Hâfız Ali, yoldaki o iki mektubu okumuş gibi mektubunu yazması, sadakatının bir lem'a-i kerameti olduğu gibi; aynı günde, -hiç vuku' bulmamış- yanıma ehemmiyetli büyük bir memur-u siyasî gelmesini Nazif'in arkadaşlarından Köroğlu Ahmed rü'yada aynen görüp, o memurdan üç saat evvel rü'yayı bize hikâye edip tabir istedi; tabiri, tevilsiz çıktı.

Umum kardeşlerimize birer birer, hususan musibetzedelere selâm ve dua ederiz.

* * *

Aziz, sıddık, mübarek kardeşlerim ve hizmet-i Kur'aniye ve imaniyede sebatkâr, sarsılmaz, yılmaz arkadaşlarım ve bu misafirhane-i dünyada şefkatkâr ve fedakâr ve vefadar yoldaşlarım!

Bu defa Nur fabrikasının sahibiyle ve tam bir muavini ve tam bir Hüsrev olan kahraman Tahir'in beşaretili mektupları ve Medrese-i Nuriye'nin kahramanlarından Marangoz Ahmed'in ikinci rü'yası ve üçüncü rü'yanın âhîrinde, malûm musibetin akibinde sarsılmayan faal Hâfız Mehmed'in çocuklara hatim duasını yapması ve Risale-i Nur'u okutması, üstümüzden dağ gibi manevî ağırlıkları kaldırdılar. Cenab-ı Hak sizleri ve onları âfât-ı maneviye ve maddiyeden muhafaza etsin, âmîn.

Marangoz Ahmed'in ikinci rü'yası, Peygamberimiz Aleyhissalâtü Vesselâm ile alâkadarlık ve sürurlu olduğu cihetinden rü'ya-yı sadıka olduğuna, o Medrese-i Nuriye'nin civarlarındaki kardeşlerin ve hemşirelerin maddî hizmetleri canlı ve ruhlu bir suret alıp, Peygamber Aleyhissalâtü Vesselâm'ın sünnet-i seniyesinin ihyasına medar

olacağına işaret verdiği münasebetiyle, mektubunuzu almadan iki gün evvel gördüğüm bir rü'yayı beyan ediyorum. Şöyle ki:

Gördüm: Şimdiki reis veya şimdiki reisler, tanıdığım ehemmiyetli bir-iki hocaya, hilafet rütbesini ve mes'elelerini tatbik etmeye ve hilafet, o hocalara veya reislere hangisine verileceğini rü'yada anladım. Ve o netice-i kararları bana göstermek için, bana karşı geldiklerini gördüm. Sonra uyandım. Sabahleyin kardeşlerime söyledim. Dedim: **Allahu a'lem, Isparta havalisinde, Risale-i Nur'un maddî mağlubiyeti içinde manevî bir galibiyeti olmuş ki; büyük makamat-ı resmîyede en mühim mesail-i İslâmiye medar-ı bahs olacak.** Biz Isparta'da o musibetin ne derece ileri gittiğini bilemediğimizden ve çoktan beri de ne hal-i âleminden ve ne de resmî halden anlamayıp dinlemediğimiz halde, bu rü'yanın rü'ya-yı sadıka olduğuna bir emare olan, beni bir gün baktırdı. O emare şudur ki:

Risale-i Nur'un ehemmiyetli bir talebesi Ankara'dan gelip, ben sormadan dedi: **"Reis, Kur'an'a yeni bir tefsir yazmayı emretmiş, o da yazıyormuş."**

Hem söylemiş ki: Dâhiliye Vekili, yirmi senelik bir âdete muhalif olarak, **"Dinsiz bir millet yaşayamaz."** diye din lehinde beyanatta bulunduğu ve Maarif Nâzırı da, âdâb-ı İslâmiye lehinde, eski prensiplerine muhalif olarak beyanatta bulunduğu gibi, ehemmiyetli bir değişikliği hisas ettiğinden; kulağımı kapadığım sekiz aydan sonra, bu rü'ya hatırı için, bu haberleri aldım. Bunun sebebini anlamak cidden arzu ettim. Birden ihtar edildi ki: Ehl-i dalalet, memur-u siyasiyeyi aldatıp, Risale-i Nur aleyhinde genişçe, buradan oraya kadar bir daire içinde taarruz edip, derece-i kuvveti anlamak istediler. Gördüler ki, sökülmeyecek, mağlub edilmeyecek bir kuvvette gördüklerinden, ehemmiyetli büyük makamat-ı resmîyede, mahiyetini medar-ı bahs ve dikkat ettiklerinden, bilmeceburiye bir nevi musalahaya yol hazırlamak; ve şimdiye kadar hakikat ve hikmete muhalif olarak iyilikleri ölen reise ve fenalıkları millete, orduya vermek yerinde, o hata-yı azîmeye bedel, bütün fenalıkları ölene verip, kendilerini bir derece o dehşetli hatıattan kurtarmak çaresini aramağa, bir zemin teşkil etmeye çalışmış ki; hem rü'ya, hem bu haberler haber veriyor. Birinci, ikinci Hulusî'lerin müşterek mektupları, bu iki rükn-ü mühimmenin gayretleri, sadakatleri çelikten daha metin olduğu her hâdise ile gösteriliyor.

Aziz, sıddık sebatkâr kardeşlerim ve hakikî vârislerim!

Bugünlerde Risale-i Nur'a sû'-i kasd edenlerin ve sizlere sıkıntı verenlerin haklarında, bana verdiği bir hiddet neticesinde beddua teşebbüs ettim. Birden Isparta'ya kıyamadım. Kaç defadır niyet ettim, Isparta'daki iyilerin yüzünden sû'-i kasdçılar kurtuldular. Kıyamadım, beddua yerine; "Yâ Rab! Madem Isparta Risale-i Nur'un bir Medreset-üz Zehrasıdır, sen oradaki fena memurları dahi ıslah eyle ve hüsn-ü akibet ver." diye dua eyledim ve ediyorum.

Sâniyen: Bugünlerde Salahaddin'in İstanbul'dan getirdiği Habbe, Katre, Şemme, Hubab gibi Arabî risalelere baktım. Gördüm ki: Yeni Said'in doğrudan doğruya harekât-ı kalbiyesinde müşahede ettiği hakikatlar, Risale-i Nur'un çekirdekleri hükmündedir. Zâten bunlar hem Şu'le ve Zühre, Risale-i Nur'un Arabî parçalarıdır. Onlar, doğrudan doğruya benim nefsimin dersi olduğu için, Arabî ve kısa ibarelerle ifade edilmiş, başka adamlar nazara alınmamış.

O zaman başta Şeyhülislâm ve Dâr-ül Hikmet a'zâları ve İstanbul'un büyük âlimleri, tahsin ve takdirle karşıladılar. Bunlar Yeni Said'in eserleri olduğundan, Risale-i Nur'un eczalarıdır. Eski Said'in ise, Arabî risalelerinden yalnız İşarat-ül İ'caz, Risale-i Nur'da en mühim bir mevki almış.

Hem her iki Said'in iştirakiyle, bir tek Ramazan'da iki hilâl ortasında te'lif edilen ve kendi kendine, ihtiyarım haricinde bir derece manzum şeklini alan ve İşarat-ül İ'caz kıt'asında elli-altmış sahife bulunan Türkçe olarak Lemaat namındaki risale dahi Risale-i Nur'a girebilir. Maatteessüf bir nüsha elde edemedim. Herkesin hoşuna gittiği için, matbu' nüshaları kalmamış.

Hem Eski Said'in ilm-i mantık noktasında bir şaheser hükmünde bulunan gayr-ı matbu' Ta'likat'tan süzülen i'cazlı bir îcaz-ı hârikada, müdakkik ülemaları hayret ve tahsinle dikkate sevkeden, matbu' "Kızıl İcaz" namındaki risale-i mantıkiye Risale-i Nur'la bağlanmasına ve şakirdlerinin âlimler kısmının nazarına göstermek lâayık gördüm. Fakat çok derindir. Bugünlerde Feyzi'ye bir parça ders verdim. Belki bir

zaman Feyzi kendisi, başkasının da anlaması için dersini Türkçe kaleme alacak.

* * *

Aziz, sıddık kardeşlerim, sebatkâr ve hakikî vârislerim!

Bugünlerde Risale-i Nur talebeleri hesabına gayet ehemmiyetli, endişeli bir sual-i manevî kalbime ihtar edildi. Sonra anladım ki; ekser Risale-i Nur talebelerinin lisan-ı halleri bu suali soruyor ve soracaklar. Birden bir cevap hatıra geldi, Feyzi'ye söyledim. Dedi: "Hiç olmazsa icmalen kaydedilsin."

Endişeli Sual: Bu âhîrzaman fitnesinde, açlık ehemmiyetli bir rol oynayacak. Onunla ehl-i dalalet, bîçare aç ehl-i imanı derd-i maişet içinde boğdurup, hissiyat-ı diniyeyi ya unutturup, ya ikinci, üçüncü derecede bırakmağa çalışacak diye, rivayetlerden anlaşıyor. Acaba, herşeyde hattâ kahr azabında ehl-i iman ve masumlar için bir vech-i rahmet ve kader-i İlahî cihetinde adalet olduğu, bunda ne tarzda olur? Ve ehl-i iman, hususan Risale-i Nur talebeleri bu musibete karşı iman ve âhîret hesabına ne cihetle istifade edip, nasıl davranacaklar ve mukavemet edecekler?

Elcevab: Şu musibetin en ehemmiyetli sebebi; küfran-ı nimet ve şükürsüzlük ve nimet-i İlahiyenin kıymetini takdir etmemeklikten gelen bir isyan olduğundan, Âdil-i Hakîm nimetinin hususan gıda kısmının, hususan hayat noktasında en büyük nimet olan ekmeğin hakikî lezzetini ve çok ehemmiyetli kıymetini ve nimetiyet noktasında fevkalâde derecesini göstermekle, hakikî şükre sevk etmek hikmetiyle, Ramazan gibi riyazet-i diniyeye riayet etmeyen şükürsüz insanlara bu musibeti verip, aynı hikmet için adalet etmiş.

Ehl-i iman, ehl-i hakikat, hususan Risale-i Nur talebelerinin vazifesi; bu musibetli açlığı, Ramazan riyazet-i diniyesinin tarzındaki açlık gibi vesile-i iltica ve nedamet ve teslimiyet yapmağa çalışmaktır. Ve zaruret bahanesiyle, dilencilığa ve hırsızlığa ve anarşiliğe yol açmasına meydan vermemektir. Ve aç fakirlere acımayan bir kısım zengin ve bazı ehl-i maaş dahi Risale-i Nur'u dinleyip, bu mecburî açlık hissiyle açlara merhamete gelip zekatla yardımlarına koşmaktır. Ve nefsinin güzel yemeklerle şımartan, serkeş eden ve hevesat-ı rezile ve tuğyanlara sevk edip sarhoş eden gençler dahi, Risale-i Nur'un

irşadıyla, bu hâdiseden merdane istifade ederek, fuhşiyat ve günahlardan ellerini bir derece çektiği ve nefislerinin zevklerini ve pisliklere karşı galeyanlarını kırdığı vesilesiyle taate ve hayrata girip, o hâdiseyi kendi aleyhlerinden çıkarıp, lehlerinde istimal etmektir. Ve ehl-i ibadet ve salahat dahi, ekser insanların aç kaldığı bu zamanda ve çok karışmış ve haram ve helâl farkedilmeyecek bir tarza gelmiş ve şübheli mal hükmünde ve manen müşterek olan erzak-ı umumiyyeden helâl olmak için mikdar-ı zaruret derecesine kanaat ediyorum diye, bu mecburî belaya bir riyazet-i şer'îye nazarıyla bakmaktır. Kader-i İlahiyeye karşı şekva ile değil, rıza ile karşılamaktır.

Umum kardeşlerime hususan musibetzedelere çok selâm ve selâmetlerine dua ediyorum.

Sabri kardeşim! Seni tevkil edip selâm gönderenlere, ben de seni tevkil ediyorum. Onlara birer birer selâm ediyorum. Senin bu defaki mektubun gerçi geç geldi, fakat birkaç noktada beni çok memnun etti. Sabri'nin elmas ve çelik gibi metanetini ve isabet-i fikrini gösterdi. Madem Hâfız Ali ile siz, Atabey yoluyla da muhabere etmeyi münasib görmüşsünüz. Atabey'de Abdullah Çavuş'un veya münasib gördüğünüz birisinin adresini bildiriniz. Abdullah Çavuş'un sizin namınıza istediği Onuncu Şua namındaki Fihriste'nin ikinci cildini yazdırdık ve Hizb-ül Ekber-i Nuriye'yi Feyzi yazdı. Yakında inşaallah göndereceğiz.

Said Nursî

* * *

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Bu defa Sabri ve Hâfız Ali'nin mektupları, Risale-i Nur'un fevkalâde bir kerametini ve hârîka kuvvetini gösteriyor. Medrese-i Nuriye'nin çalışkan ve gayyur talebeleri birkaç gün zarfında, Hâfız Mehmed'in zayı' olan kitaplarına mukabil umumunun yazılmasını ve ona verilmesini taahhüd edinmelerine, bu havalideki şakirdleri fevkalâde mesrur eyledi. Hâfız Ali'nin tahkikatına gelenlerin, "Mağazalarda kâğıt kalmadı. Risale-i Nur şakirdleri kâğıdı bitirdiler." diye demeleri ve Mehmed Zühdü'nün kitapları kendine iade edilmeleri, Risale-i Nur şakirdlerini müftehirane teşci' ve teşvik eden bir hâdisedir. Sabri mektubunda, "İki-üç senedir Risale-i Nur, te'lif cihetinde tevakkuf

devresini geçiriyor.” diye hikmetini soruyor. Bunun cevabı uzundur. Hem te’lif, ihtiyarımız dairesinde değil. Hem Risale-i Nur şakirdlerinin te’liften hisseleri kalmak için, bazı ehemmiyetli esbab ve ârizalar mâni’ oldu.

Burada başta Âsiye olarak Ulviye, Lütfiye gibi çok çalışkan hanım şakirdler, Medrese-i Nuriye’deki hemşirelerine ve selâm gönderen Sabri’nin refikasına hem kardeşlerine arz-ı hürmet ve selâm ve dua ederler.

Umum kardeşlerimize birer birer selâm ve dua ederiz.

* * *

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Kahraman Tahiri’nin ve Kâtib Osman’ın mektupları hakikaten benim için bir ilâç hükmüne geçti. Yarım maddî, yarım manevî endişe hastalığına bir tiryak hükmüne geçti. Cenab-ı Hak onlardan ve sizlerden ebeden razı olsun. Evet azm ü sebatınız ve ihlas ve ciddiyetiniz, ehl-i dünyayı mağlub etmiş ve ediyor. Yoksa bir tek Tesettür Risalesi’yle yüzyirmi adamı tevkif edenleri, yüzotuz risale ile bir tek adamı tevkif edemediklerinin sebebi; ihlasınız ve metanetinizdir, hükmediyor.

Tahiri’nin Hizb-ül Ekber ve Vird-ül A’zam’ı tab’ için İstanbul’a gitmesini bütün ruhumuzla onu tebrik ve muvaffakiyetine dua ediyoruz. İstanbul’da Şefik’ten başka Risale-i Nur’la ciddî alâkadarlar çoktur, fakat adreslerini bilmiyorum. Yalnız Barla’lı Hacı Bekir ve İnebolu’lu icra dairesinde bulunan Hâfız Emin ve Güran’lı Mehmed Efendi’yi de Şefik vasıtasıyla bulabilir. İstanbul dostları münasebetiyle, meşhur bir vaiz benim ile görüşmek için gelmiş, görüşmeden gitmiş. Bir zâta yazılan bir mektubun sureti size gönderiliyor; belki oradaki bazı adamlar, bu adam gibi o hitaba muhtaçtırlar.

İstanbul’a uğrayan Risale-i Nur şakirdleri senin gayret ve ciddiyetini ve tesirli vaazını bize haber verdiler. Senin gibi metin ve hâlis bir zâtı, Risale-i Nur dairesinde görmek arzu ediyorlar. Ben de onlar gibi cidden seni Risale-i Nur dairesinde görmek istiyorum. Bilirsin ki, iki elif ayrı ayrı olsa iki kıymeti var. Bir çizgi üstünde omuz omuza verse, onbir kıymet aldığı gibi, senin tesirli nasihatınla ihzar ettiğin hizmet-i imaniye tek başıyla kalsa, şimdiki tehacümat-ı

müttehideye karşı dayanması çok müşkil. Eğer Risale-i Nur'un hizmetine iltihak etse, o iki elif gibi onbir, belki yüzonbir kıymetinde ve kuvvetinde olacak ve karşıdaki ittifak etmiş dalaletlere karşı dayanacak.

Bu zaman ehl-i hakikat için, şahsiyet ve enaniyet zamanı değil. Zaman, cemaat zamanıdır. Cemaatten çıkan bir şahs-ı manevî hükmeder ve dayanabilir. Büyük bir havuza sahip olmak için bir buz parçası hükmündeki enaniyet ve şahsiyetini, o havuza atmaktır ve eritmek gerektir. Yoksa o buz parçası erir, zayı' olur; o havuzdan da istifade edilmez.

Hem mûcib-i taaccüb, hem medar-ı teessüftür ki; ehl-i hak ve hakikat, ittifaktaki fevkalâde kuvveti ihtilaf ile zayı' ettikleri halde; ehl-i nifak ve ehl-i dalalet, meşreblerine zıd olduğu halde, ittifaktaki ehemmiyetli kuvveti elde etmek için ittifak ediyorlar. Yüzde on iken, doksan ehl-i hakikatı mağlub ediyorlar.

* * *

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Bu dakikada Hüsrev, Rüşdü, Re'fet, Isparta'nın Hâfız Ali'si askerlikten ne vakit geleceklerini merak ediyorum. Hususan Hüsrev'in kalemi, ne vakit Risale-i Nur'un fatihane intişarına kavuşacak diye bilmek istiyorum. Onlara da selâmımı tebliğ ediniz. Şimdi bundan on dakika evvel, cesurca fakat kalemsiz iki adam, Risale-i Nur dairesine biri birisini getirdi. Onlara dedim ki: "Bu dairenin verdiği büyük neticelere mukabil, sarsılmaz bir sadakat ve kırılmaz bir metanet ister. Isparta kahramanlarının gösterdikleri hârikalar ve cihanpesendane hidemat-ı nuriyenin esası, hârika sadakatlari ve fevkalâde metanetleridir. Bu metanetin birinci sebebi: Kuvvet-i imaniye ve ihlas hasletidir. İkinci sebebi: Cesaret-i fıtriyedir." Onlara dedim: "Sizler cesaretle ve efelikle tanınmışsınız ve dünyaya ait ehemmiyetsiz şeyler için fedakârlık gösterirsiniz. Elbette Risale-i Nur'un kudsî hizmetinde ve cihana değer uhrevî neticelerine mukabil, merdane ve fedakârane cesaret ve metanet gösterip sadakatınızı muhafaza edersiniz." dedim. Onlar da tam kabul ettiler.

* * *

Aziz, sıddık kardeşlerim ve hizmet-i Kur'aniye'de kuvvetli arkadaşlarım!

Bu defa kahraman Tahir'i umumunuz namına gördüm ve onda bir Lütfü, bir Hâfız Ali, bir Hüsrev ve bir Said (fakat genç Said) müşahede ettim. Cenab-ı Hakk'a çok şükrettim. Bu defa onun kokusunu alıp, o daha gelmeden benim yanıma gelen komiser ve taharri adamları münasebetiyle; benden talebeler tarafından sual edilen bir mes'eale, belki size de bir faidesi var diye gönderildi.

* * *

Daimî hizmetinde bulunan Risale-i Nur şakirdleri tarafından edilen bir suale cevabdır.

Sual: Bu kadar zamandır hizmetinizde bulunuyoruz. Dünyaya, hayat-ı içtimaiyeye ve siyasete dair bir alâkanızı, merakınızı görmedik. Daima iman ve âhiret dersinden başka bir meşgalenizi görmüyoruz. Öyle anlamışız ki; bu onsekiz senedir vaziyetiniz böyle imiş. Nedendir ki; Isparta'da hiçbir şey yokken memleketi heyecana getirip sizi mahkemeye verdiler. Ve yüz arkadaşınızı, dört ay mahkeme tahkikatı neticesinde dünya ile, siyaset ile alâkaya dair hiçbir şey bulamadılar. Yalnız kendilerini ve mahkemelerini ebedî mahcub edecek bir bahane buldular; ve yüzden, yalnız beş-on adama beş-altı ay ceza verdiler. Hem burada altı seneden ziyade karakolun nezareti ve nazarı altında oturduğın odanın pencereleriyle daima senin her vaziyetin karakolca görüldüğü halde; bundan iki-üç ay evvele kadar her vakit gizli ve aşikâre seni tarassud, kaç defa taharri etmeleri, dostları senden kaçırmak için tahkikatlarla sana en mühim ve karışık bir siyasetçi gibi bakmaları nedendir? Biz bundan hem müteessir, hem mütehayyiriz. Ancak iki-üç aydır yanınıza serbest gelebiliyoruz. Evvelde korkarak, gizli gelebilirdik. Bu mes'eleyi bize izah et.

Elcevab: Ben de sizin gibi, belki sizden çok ziyade bu vaziyetten hem hayret, hem taaccüb ediyordum. Bu sualinizin izahlı cevabı, Yirmiyedinci Lem'a olan mahkemeye karşı Müdafaat Lem'asıyla, Onaltıncı Mektub risalesidir. Şimdilik kısaca bir-iki esas beyan ediyorum:

Birincisi: Asayiş temin ve idare memurları, inzibat polisleri ve komiserleri bize ve mesleğimize karşı değil tevehhüm-kârane taarruz

ve evhama düşmek, belki himayetkârane teşvik ve teşci' etmek vazifelerinin muktezasıdır. Çünkü: Onların vazifelerinin temel taşı, hürmet, merhamet, helâl-haramı bilmekle, itaat düsturuyla hayat-ı içtimaiye emniyet dairesinde cereyan edebilir. Risale-i Nur hayat-ı içtimaiyeye baktığı vakit, bu esasları temin ediyor. Neticesi de bilfiil görülmüş. Risale-i Nur'un en mühim merkezi Isparta ve Kastamonu olduğundan, sair memlekete nisbeten zabıta memurları insafla dikkat etseler, Risale-i Nur'un onlara parlak yardımını görecekler.

Hem talebelerinde bu kadar kesret ve kuvvet ve hak ellerinde bulunduğu halde, asayişe hiçbir zararı dokunmadığını ve talebelerden bin adam, on adam kadar hayat-ı içtimaiyeye zarar vermediklerini, kalbi bozuk olmayan görür.

Bu mes'elenin sırr-ı hikmeti budur ki: Âlem-i insaniyette ve İslâmiyette üç muazzam mes'ele olan iman ve şariat ve hayattır. İçlerinde en muazzamı iman hakikatları olduğundan bu hakaik-i imaniye-i Kur'aniye başka cereyanlara, başka kuvvetlere tâbi' ve âlet edilmemek ve elmas gibi o Kur'an'ın hakikatları, dini dünyaya satan veya âlet eden adamların nazarında cam parçalarına indirmemek ve en kudsî ve en büyük vazife olan imanı kurtarmak hizmetini tam yerine getirmek için, Risale-i Nur'un has ve sadık talebeleri, gayet şiddet ve nefretle siyasetten kaçıyorlar. Hattâ sizin bu kardeşiniz -siz de bilirsiniz- bu onsekiz senedir, o kadar muhtaç olduğum halde siyasete, hayat-ı içtimaiyeye temas etmemek için, hükûmete karşı bir tek müracaatım olmadığını ve bu sekiz-dokuz aydır küre-i arzın bu herc ü mercinden bir tek defa ne sual ve ne de merak etmek ve ne de anlamak ve ne de medar-ı sohbet etmediğimi hattâ şimdi sulh olmuş mu, harb bitmiş mi, İngiliz ve Alman'dan başka kimler harbediyor bilmediğimi, biliyorsunuz.

Hem herkesi geveze ve sersem eden ve üç seneden beri odamdan işitilen radyoyu, iki defadan başka ne dinlediğimi ve ne de sorduğumu, benimle beraber olan sizler biliyorsunuz. Bu derece bu vaziyetlere karşı alâkasız ve lâkayd bir adamın takib ettiği mesleğe taarruz eden ve evhama düşüp tarassudla sıkıntı veren, ne derece insaftan uzak düştüğünü en insafsız da tasdik eder.

İkinci Esas: Ey kardeşlerim! Sizler biliyorsunuz ki; bizim mesleğimizde benlik, enaniyet, şan ü şeref perdesi altında makam

sahibi olmaktan, öldürücü zehir gibi ondan kaçıyoruz. Onu ihsas eden hâlâtta şiddetle içtinab ediyoruz. Elbette burada, altı-yedi sene gözünüzle ve yirmi seneden beri tahkikatınızla anlamışsınız ki, ben şahsıma karşı hürmet ve makam vermek istemiyorum. Sizleri o noktada şiddetle tekdir etmişim. Benim haddimden fazla mevki vermeyiniz, diye sizden darılıyorum. Yalnız, Kur'an-ı Hakîm'in bu zamanda bir mu'cize-i maneviyesi olan Risale-i Nur hesabına, ben de onun bir şakirdi olmak haysiyetiyle ona karşı tasdikkârane teslimi ve irtibatı, şâkirane kabul ediyorum. İşte bu derece enaniyetten ve benlikten ve şan ü şeref namı altındaki riyakârlıktan kaçmayı düstur-u hareket ittihaz eden adamlara karşı ehl-i hükûmetin, ehl-i idare ve zabitanın evhama düşmeleri ne kadar manasız ve lüzumsuz olduğunu divaneler de anlar.

Said Nursî

* * *

Aziz, sıddık, sebatkâr kardeşlerim!

Musibetzedelerin manevî galebesi, beraeti; değil yalnız sizleri ve bizleri, belki bu memleketteki bütün ehl-i imanı sevindirir bir mahiyettir. Çünkü Risale-i Nur'un hürriyetine meydan açtı. Şimdiye kadar, müsadere tevehhümüyle pek çok ihtiyata mecbur olmuştuk. Bu onsekiz senede ve bilhâssa buradaki altı senede, risaleleri gizlemek hususunda pek çok zahmet çektim ve daima endişe ederek azab çekiyorduk.

Cenab-ı Hakk'a Risale-i Nur'un hurufatı adedince hamd ü sena ve şükür olsun ki; bu defa manevî galebesiyle o zalimane ve zulmetkârane perdeyi parçaladı. Az bir zahmetle büyük bir ücret ve geniş bir fütuhata zemin hazırladı. Ve bu iki ay tevakkuf müddeti, aynen hapsimiz hâdisesi gibi, başka bir tarzda, daha geniş bir dairede Risale-i Nur'un intişarına vesile oldu. Sizleri ve bilhâssa musibetzedeleri ve hususan Hâfız Mehmed'i tebrik ediyoruz ve geçmiş olsun deriz. Bir Tesettür Risalesi'yle yüz adamı, yüz gün tevkif eden ve onun gibi yüzer risalelerle bir tek adamı bir gün tevkif edemeyen bir mahkemeye hükmedip galebe çalan, sizlerin hârika sadakatınız ve fevkalâde ihlasınız ve sarsılmaz metanetiniz ve kuvvetli

tesanüdünüz olduğu bizce kat'iyet kesbetti, şübhemiz kalmadı. Cenab-ı Hak sizden ebeden razı olsun, âmîn.

* * *

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Evvelâ: Seksen küsur sene bir ömr-ü manevîyi sizlere kazandıracak olan şuhur-u selâse-i mübarekeyi ve bilhâssa bu geceki Leyle-i Regaib'i tebrik ediyoruz. Sizin beraetiniz ve manen galebeniz, zalimleri şaşırttı. Cepheyi burada değıştirdiler. Düşmanane taarruzdan vazgeçip, dostane hulûl edip, has talebeleri Risale-i Nur'un hizmetinden geri bırakmak için, memuriyet gibi bir meşgale buluyorlar veya terfian işi çok diğeri bir memuriyete veya diğeri bir meşgaleyi buluyorlar. Burada o neviden çok vakıalar var. Bu taarruz bir cihette daha zararlı görünüyor.

Sâniyen: Burada lise mektebine tesirli bir nur girdi. O da Otuzikinci Söz'ün Birinci Mevkıfı, Otuzuncu Lem'a'nın İsm-i Adl ve Hakem Nükteleri, Tabiat Lem'ası hâtimesine kadar, Âyet-ül Kübra'nın "Evet bu dünya memleketine ve misafirhanesine giren herbir misafir..." diye başlayan Birinci Makam'ın başından -ilham, vahiy mertebeleri hariç kalıp- tâ onsekizinci mertebe olan kâinatın hudûs hakikatı tâ imkâna kadar, yeni hurufla, bir ihtar-ı manevî ile izin verdik. Daktilo (el makinesi) ile kendilerine yazdılar. Siz de bu dört parçayı birden cild yapıp, yeni hurufla, ehl-i inkâra onikilik top güllesi gibi atabilirsiniz.

Ben bu sene çok zaîf ve ihtiyar ve âciz bir halde bulunduğumdan, genç kardeşlerimden manevî muavenetlerini bu mübarek şuhur-u selâsede rica ediyorum. Herbirisine birer birer selâm ve dâreynde selâmetlerine dua ediyoruz.

Said Nursî

* * *

(Bu mektub gayet ehemmiyetlidir)

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Bugünlerde Kur'an-ı Hakîm'in nazarında imandan sonra en ziyade esas tutulan takva ve amel-i sâlih esaslarını düşündüm. **Takva, menhiyattan ve günahlardan içtinab etmek; ve amel-i sâlih, emir dairesinde hareket ve hayrat kazanmaktır.** Her zaman def'-i şer, celb-i

nef'a racih olmakla beraber; bu tahribat ve sefahet ve cazibedar hevesat zamanında bu takva olan def'-i mefasid ve terk-i kebair üss-ül esas olup, büyük bir rüchaniyet kesbetmiş.

Bu zamanda tahribat ve menfî cereyan dehşetlendiği için, takva bu tahribata karşı en büyük esastır. Farzlarını yapan, kebireleri işlemeyen, kurtulur. Böyle kebair-i azîme içinde amel-i sâlih'in ihlasla muvaffakiyeti pek azdır. Hem az bir amel-i sâlih, bu ağır şerait içinde çok hükmündedir.

Hem takva içinde bir nevi amel-i sâlih var. Çünkü bir haramın terki vâcibdir. Bir vâcibi işlemek, çok sünnetlere mukabil sevabı var. Takva, böyle zamanlarda, binler günahın tehacümünde bir tek içtinab, az bir amelle, yüzer günah terkinde, yüzer vâcib işlenmiş oluyor. Bu ehemmiyetli nokta niyetiyle, takva nâmiyla ve gûnahtan kaçınmak kasdıyla, menfî ibadetten gelen ehemmiyetli a'mal-i sâlihadr.

Risale-i Nur şakirdlerinin bu zamanda en mühim vazifeleri, tahribata ve günahlara karşı takvayı esas tutup davranmak gerektir. Madem her dakikada, şimdiki tarz-ı hayat-ı içtimaiyede yüz günah insana karşı geliyor; elbette takva ile ve niyet-i içtinab ile yüz amel-i sâlih işlemiş hükmündedir. Malûmdur ki; bir adamın bir günde harab ettiği bir sarayı, yirmi adam yirmi günde yapamaz ve bir adamın tahribatına karşı yirmi adam çalışmak lâzım gelirken; şimdi binler tahribatçıya mukabil, Risale-i Nur gibi bir tamircinin bu derece mukavemeti ve tesirâtı pek hârikadır. Eğer bu iki mütekabil kuvvetler bir seviyede olsaydı, onun tamirinde mu'cizevari muvaffakiyet ve fütuhat görülecekti.

Ezcümle: Hayat-ı içtimaiyeyi idare eden en mühim esas olan hürmet ve merhamet gayet sarsılmış. Bazı yerlerde gayet elîm ve bîçare ihtiyarlar ve peder ve vâlideler hakkında dehşetli neticeler veriyor. Cenab-ı Hakk'a şükür ki; Risale-i Nur bu müdhiş tahribata karşı, girdiği yerlerde mukavemet ediyor, tamir ediyor. Sedd-i Zülkarneyn'in tahribiyle, Ye'cüc ve Me'cüc'lerin dünyayı fesada vermesi gibi; şariat-ı Muhammediye (A.S.M.) olan sedd-i Kur'anînin tezelzülüyle Ye'cüc ve Me'cüc'den daha müdhiş olarak ahlâkta ve hayatta zulmetli bir anarşilik ve zulümlü bir dinsizlik fesada ve ifsada başlıyor.

Risale-i Nur'un şakirdleri, böyle bir hâdisede manevî mücahedeleri, inşaallah zaman-ı Sahabedeki gibi az amelle, pek çok büyük sevab ve a'mal-i sâlihaya medar olur.

Aziz kardeşlerim! İşte böyle bir zamanda, bu dehşetli hâdisata karşı, ihlas kuvvetinden sonra bizim en büyük kuvvetimiz; iştirak-i a'mal-i uhrevî düsturuyla birbirimize kalemler ile, herbirinin a'mal-i sâliha defterine hasenat yazdırdıkları gibi, lisanlarıyla herbirinin takva kal'asına ve siperine kuvvet ve imdad göndermektir. Ve bilhâssa fırtınalı tehacüme hedef olan bu fakir ve âciz kardeşinize, bu mübarek şuhur-u selâse ve eyyam-ı meşhurede yardımına koşmak, sizin gibi kahraman ve vefadar ve şefkatkârların şe'nidir. Bütün ruhumla bu imdad-ı manevîyi sizden rica ediyorum. Ve ben dahi, iman ve sadakat şartlarıyla, Risale-i Nur talebelerini bütün dualarıma ve manevî kazançlarıma, yirmidört saatte, iştirak-i a'mal-i uhreviye düsturuyla, bazan yüz defadan ziyade Risale-i Nur talebeleri ünvanıyla hissedar ediyorum.

Said Nursî

* * *

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Dün Emin bu havaliye gelen bir kolordu münasebetiyle, istemediğim ve Rus'un harbe devamını bilmediğim halde; Rusya'nın Kafkas'la ittisali kesilmesini söyledi. Ben onun sözünü kesip susturduğum halde, kalbim ehemmiyetle bir alâka gösterdi. Sonra bugün namazda ve tesbihatında iken, manevî tarzda denildi ki: Küre-i Arz'da çarpışan, mücadele eden cereyanlardan her halde birisi İslâmiyete ve Kur'ana ve Risale-i Nur'a ve mesleğimize tarafdâr olacak; bu noktadan ona karşı bakmak gerektir. Bakmamak için bir-iki mektubda yazdığım sebebler çendan kalbe, akla kâfidir; fakat meraklı ve hevesli olan nefse kâfi gelmiyor diye kalbime geldi. Aynen tesbihatta ihtar edildi ki:

Ehemmiyetli sebebi ise: Bakmakta bir tarafa tarafgirlik hissi uyanır; tarafgir nazarı, tarafdâr olduğu taraf cereyanının kusurunu görmez, zulmüne rıza gösterir belki alkışlar. Halbuki küfre rıza, küfür olduğu gibi, zulme razı olmak dahi zulümdür.

Elbette zemin yüzünde bu dehşetli düelloda, semavatı ağlatacak zulümler ve tahribat oluyor; çok masum ve mazlumların hakukları kayboluyor, mahvoluyor. Mimsiz gaddar medeniyetin zalimane düsturu olan, **“Cemaat için ferd feda edilir, milletin selâmeti için cüz’î hakuklara bakılmaz.”** diye, öyle dehşetli bir zulüm meydanı açmış ki, kurûn-u ûlâ vahşetlerinde de emsali vuku’ bulmamış. Kur’an-ı Mu’ciz-ül Beyan’ın adalet-i hakikiyesi, bir ferdin hakkını cemaata feda etmez; **“Hak, haktır; küçüğe büyüğe, aza çoğa bakılmaz.”** diye kanun-u semavî ve hakikî adalet noktasında Risale-i Nur şakirdleri gibi hakikat-ı Kur’aniye ile meşgul adamlar, zaruret olmadan lüzumsuz, yalnız hevesli bir merak için, netice itibariyle faidesi bulunan ve netice daha gelmeden evvel lüzumsuz bakmak ve zalimane tahribatlarını alkışlamak suretiyle İslâmiyet ve Kur’an lehine hizmet edeceği o cereyanın harekâtını fikren takib etmekle meşgul olmak münasib olmadığı için; nefis de, akıl ve kalbe tâbî’ olup merakını bırakmış diye anladım.

İkinci Mes’ele: Risale-i Nur’un Isparta’da kat’î galebesi, zındıkları şaşırttı. Fakat bazı mütemerrid ve muannid ve ölen herifin ruh-u habisi hükmünde bazı zındıklar, o mağlubiyete karşı gelmek fikriyle, baştan aşağıya kadar Kur’an ve Peygamber (A.S.M.) aleyhinde, fakat perde altında, aynen münazara-i şeytaniye bahsinde hizb-üş şeytanın, Peygamber (A.S.M.) ve Kur’an hakkında mesleklerince söyledikleri tabirâtı başka bir tarzda o zındık herif istimal etmiş. Onun gibi yahudi, mütemerrid ve dinsiz feylesoflarından ve Avrupa’nın zındıklarının eskiden beri Kur’an ve Peygamber’in (A.S.M.) hâlâtından medar-ı tenkid buldukları noktaları, bu İslâm ismi altındaki zındık, kurnazcasına, safdil Müslümanlara ve Risale-i Nur’u görmeyenlere dinlettirmek ve göstermek için öyle bir tarzda gitmiş ve küfrünü gizlemeye çalışmış ki; şeytanette, şeytandan ileri gitmiş. Beni çok müteessir etti.

Kardeşimiz Sabri’nin mektubunda, muannid mülhidlerin Risale-i Nur’un cereyanına karşı kurdukları çürük ve vâhî hud’aları, örümcek ağı ve yuvası gibi kuvvetsiz ve o şeytanet perdeleri kıymetsiz ve mukavemetsizdir, Risale-i Nur’a karşı yırtılır ve yırtılacak dediği gibi; bu zındık ve muannid ve mütemerrid ve ölen herifin ruh-u habisi olan zındığın yazdığı ve zahiren Müslümanlara Türkçülük lehinde, fakat

hakikatta Kur'an ve Peygamber'in (A.S.M.) azamet ve haşmet-i maneviyelerini kırmak ve hiçe indirmek ve âdileştirmek niyetiyle yazılan bu matbu' eser de, Mu'cizat-ı Kur'aniye ve Mu'cizat-ı Ahmediye'ye (A.S.M.) karşı örümcek ağı da olamaz, parçalanır. Fakat binler teessüf ki; Risale-i Nur'u görmeyenlere kat'î zarar verdiği gibi, Risale-i Nur'u görenler de merak edip, "Acaba ne var?" demekle, safi kalblerini bulandırır. Lâakal vesvese ve evham verir.

Risale-i Nur'un kahraman şakirdleri böyle şeylere karşı müteyakkız davranmak ve faaliyetlerini ziyadeleştirmek lâzım geliyor. Fena şeyle zihnen meşgul olmak da, fena olduğu için kısa kesiyorum. Sakın ona ehemmiyet vermekle halkları meraklandırıp baktırılmasın. Belki ehemmiyetsiz, dinsizcesine, yalnız esma-i mübareke ve âyât-ı mübarekenin bazı mealî içinden hariç kalmak itibariyle ehemmiyetsiz bir paçavradır, bilinsin. Bu herifin ne derece haddinden tecavüz ettiğini bu temsilden anlayınız. Meselâ: Çok uzak bir mecliste, mütehasıs ve müdakkik âlimlerin okudukları ve tedkik ettikleri bir kitaba ve ders aldıkları bir zâta, pek uzak bir mesafede bakmak isteyen ve görmeyen bir ebleh, o âlimlerin aksine hüküm verip onları tenkid eden, divanece hezeyan eder.

Cenab-ı Hak ehl-i imanı ve Risale-i Nur şakirdlerini böylelerin şerrinden muhafaza eylesin, âmîn.

Said Nursî

* * *

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Sizin fevkalâde sebat ve ihlasınızın galebesi ve o musibeti def'inden sonra, ehl-i dünya cepheyi değiştirdi. Zındıkanın desiseleriyle bu havalide bizlere karşı perde altında maddî ve manevî tahşidatı başlamış. Gayet dikkatle ve şeytancasına, şakirdlerin hakikî kuvvetleri olan tesanüdü bozmağa çalışıyorlar. Sizlere risaleleri iade ettikleri halde, kurnazcasına dolaplar çevriliyor. Biz sizin bir şubeniz hükmünde olduğumuz halde, bizi asıl ve merkez telakki ettiklerinden, daha ziyade desiseleri bize karşı istimal ediyorlar. Hâfız-ı Hakikî Cenab-ı Hak'tır. İnşâallah hiçbir zarar edemeyecekler. Fakat bu şuhur-u mübarekenin eyyam ve leyali-i mübarekesinde hâlis dualarınız ile

bize yardım ediniz. Birşey yok. Fakat mümkün oldukça ihtiyatlı ve dikkatli olunuz. Hazret-i Ali (Radiyallahü Anhü) ve Gavs-ı Geylanî (Kuddise Sırruhu) gibi kahramanların manevî teminatı قُلْ وَلَا تَخَفْ ve hitabları, bize her vakit cesaret ve kuvve-i maneviye veriyor.

Kâtib Osman'ın mektubunda, kahraman Rüşdü'nün bahadır biraderi Burhan'ın, risalelerin kurtulmasına çok hizmet ettiğini yazıyor. Zâten o cesur kardeşimizin eskiden de bu çeşit hizmetleri vardı. Hem ona, hem Risale-i Nur'un kurtulmasına çalışanlara ve medhali bulunanlara, hattâ mahkeme reisine ve insafî a'zâlarına hem dua, hem teşekkür ediyoruz. Münasib görölse, mahkeme reisine hususî teşekkürümüzü beyan edersiniz.

* * *

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ
الْسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ بَعْدَ عَاشِرَاتِ دَقَائِقِ هَذِهِ الشُّهُورِ الثَّلَاثَةِ
Aziz, siddık kardeşlerim!

Evvelâ: Sizin geçmiş Leyle-i Mi'rac ve gelecek Leyle-i Beratinızı tebrik ediyoruz ve makbul dualarınızı rica ediyoruz.

Sâniyen: Yirmibeşinci Söz olan Mu'cizat-ı Kur'aniye'nin nısf-ı âhiri, acelelik belasıyla gayet mücmel kalmasına bedel; size evvelce yazdığım gibi, bazı lâhikaları onun âhirinde ilhak etmiştik. Şimdi en mühim bir parça, yirmi sene evvel tab'edilen Lemaat'ta gördük. Onun da Mu'cizat-ı Kur'aniye zeyilleri içine derci pek münasib görüldü. Kahraman Tahirî'nin bana getirdiği bir nüsha Lemaat'ı çok kıymetdar gördüm. Eğer bir nüsha daha o havalide varsa, siz de o parçayı nüshalarınızın âhirine yazarsınız. Zâten Lemaat, kendisi de hârikadır. Ramazan-ı Şerif'te yirmi gün zarfında, nesir bir surette, tekellüfsüz birden yazılmış. Sonra baktık, sehl-i mümteni' gibi bir nesr-i manzum ve bir nazm-ı mensur suretini almış. İçinde bu parça daha hârikadır. Lemaat'ta o parçanın serlevhası:

“İcaz ile beyan i'caz-ı Kur'an.”

“Bir zaman rü'yada gördüm ki: Ağrı Dağı altındayım. Birden dağ patladı, dağ gibi taşları âleme dağıttı, sarstı cihanı.” Bundan tâ,

“Tarz-ı nazar ikidir; biri zulmetdar, diğeri ziyadar” serlevhasına kadar. Eğer Lemaat sizin elinize geçmemişse, o parçayı buradan size

göndereceğiz.

Sâlisen: Hem latif, hem güzel, zarif bir hâdiseyi söyleyeceğim: Bu memlekette Risale-i Nur'a erkeklerden ziyade fedakârane yapışan ihtiyare hanımlar ve ihtiyare hükmünde masume genç hanımlar, eski zaman sırmalı ve yaldızlı gelinlik cihazatının içinde kıymetdar parçaları Risale-i Nur'un eczalarının cildleri üstüne çekip, bütün risaleler altun yaldız ile cildlemiş gibi bir tarza girdi. Risale-i Nur'un manen güzelliğine ve Hüsrev ve Tahirî ve Ali'lerin ve Hasan Âtîf ve Âsım gibi kardeşlerimizin yaldızlı yazılarının cemaline, cildi üstünde de şirin bir güzellik daha ilâve ettiler. Hâfız Ali'nin mektubunda yazdığı Ümmühan ve Şahinde değerinde, burada Risale-i Nur'a bütün kuvvetiyle çalışan çok hemşirelerimiz var. Meselâ Âsiye, Sâniye, Ulviye, Lütfiye, Aliye gibi Risale-i Nur'un şakirdleri, oradaki hemşirelerine ve kardeşlerine selâm ve dua ediyorlar.

* * *

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ
الْسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ بِعَدَدِ عَاشِرَاتِ دَقَائِقِ شَهْرِ شَعْبَانَ وَ
رَمَضَانَ

Aziz, sıddık, mübarek, metin kardeşlerim!

Sizin Leyle-i Berat'ınızı ve gelen Leyali-i Ramazan-ı Mübareke'nizi tebrik ederiz. Cenab-ı Hakk'a yüzbinler şükür olsun ki, Risale-i Nur kendi kendine tevessü' ediyor. Her tarafta fütuhâtı var. Ehl-i dalaletin hileleri onu durdurmuyor, bilakis çok dinsizler teslim-i silâh ediyorlar. Hâfız Ali'nin dediği gibi, korkuları pek ziyadedir. Şimdi dinsizlik taassubuyla değil, korku cihetiyle ilişiyorlar. O korku, Risale-i Nur lehine dönecek inşâallah.

Nur fabrikasının sahibi, bu defaki mektubundaki hârika ve yüksek duası, onun fevkalâde ihlas ve sadakatinin bir tereşşuhatı nazarıyla baktığımızdan, bin derece haddimden ziyade hüsn-ü zannını Risale-i Nur hesabına kabul edip, duasına âmîn deriz. O Nur fabrikasının mektubu, Hasan Âtîf'ın mektubuyla Leyle-i Berat akşamında elimize geçti. O gecemize, bereketli ve mübarek bir tebrik nev'inde telakki eyledik.

Aziz kardeşlerim! Bu mübarek Ramazan'da dahi geçen Ramazan gibi, bu âciz ve zaîf kardeşinize, manevî ve uhrevî sa'y ve çalışmanızdan zekat mikdarınca vermenizi ve onun hesabına bir mikdar çalışmanızı ve ziyade hüsn-ü zannınız ile ona tahmil ettiğiniz ağır yüke o cihette yardımınızı pek çok rica ederim.

Derd-i maişet sersemliğiyle, ekser halk âhiret işlerine ikinci derecede bakmalarından, ehl-i dalalet istifade edip onları avlıyorlar. Risale-i Nur şakirdleri kanaat ve iktisad düsturlarıyla bu manevî hastalığa da mukabele ederler, inşâallah.

Umum kardeşlerimize ve hemşirelerimize birer birer selâm ve dua ederiz.

Said Nursî

* * *

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ
الْسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Sizin mübarek Ramazan-ı Şerifinizi tebrik ediyoruz. Cenab-ı Erhamürrâhimîn bu Ramazan-ı Mübareke'nin hürmetine Rahmeten-lil-Âlemîn olan Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın ümmetine rahmetiyle imdad eylesin! Âmîn. Âsâr-ı gazab-ı İlahî olan âfât ve dalaletlerden muhafaza eylesin! Âmîn. Ve Risale-i Nur şakirdlerini neşr-i envâr-ı Kur'aniyede muvaffak eylesin! Âmîn.

Hizb-ül A'zam-ı Kur'anî'nin gelmesini iştîyakla bekliyoruz.

Sâniyen: Hâfız Ali'nin mektubunda, kahraman Süleyman Rüşdü'nün gelmesini tebşir ediyor. Biz de ona, "Binler safalarla geldin." deyip ve üç cihetle onu ve masumlarını tebrik ediyoruz. Ve Hasan Âtîf'ın, Demirci Mehmed namını verdiği Bedevi kardeşimize yazdığı uzun mektubu buradaki kardeşlerimize ihlas noktasında ehemmiyetli tesiri var. İhlas Risalesi'nin sırrını ve düsturlarını yerleştirmeye çalışması, bizi çok mesrur eyledi. Cenab-ı Hak onun gibi hâlis kardeşleri çoğaltsın. Ve Âtîf'ın o mektubunda Medrese-i Nuriye'deki kahramanlardan kıymetdar bir-iki yüksek ihtiyarın, Risale-i Nur'a parlak irtibatları bizi sürur yaşıyla ağılattırdı.

Bu defa evvelce size gönderilen gençler ikaznamesinin bir tetimmesi olarak, bu havalideki tehlikeli vaziyette bulunan gençlere bir ihtarname namında bir fıkra gönderiyoruz. Tâ ki Risale-i Nur'un genç şakirdlerinin gittikleri istikamet ve iffet ve ittiba-ı sünnet-i seniye, gençlik noktasında ne kadar kıymetdar bulunduğunu ve hakikî ve zevkli gençlik ise o tarzdaki bahtiyarların gençlikleri olduğunu bir kat daha isbat edip, hakikî genç Türkler kimler olduğunu göstereyim.

Umum kardeşlerimize ve hemşirelerimize selâm ve dua ederiz. Ve mübarek dualarını bu mübarek Ramazan-ı Şerif'te ve bire bin kazancı kazandıran eyyam ve leyl-i mübarekede rica ediyoruz.

الْباقِي هُوَ الْباقِي
Kardeşiniz Said Nursî

* * *

(Bu defadan evvelce size gönderilen gençler ikaznamesinin bir tetimmesi)

Birkaç bâhare gençlere verilen bir tenbih, bir ders, bir ihtarnamedir

Bir gün yanıma parlak birkaç genç geldiler. Hayat ve gençlik ve hevesat cihetinden gelen tehlikelerden sakınmak için tesirli bir ihtar almak istediler. Ben de eskiden Risale-i Nur'dan meded isteyen gençlere dediğim gibi onlara dedim ki:

Sizdeki gençlik kat'iyen gidecek. Eğer siz daire-i meşruada kalmazsanız, o gençlik zayı' olup başınıza hem dünyada, hem kabirde, hem âhirette kendi lezzetinden çok ziyade belalar ve elemeler getirecek. Eğer terbiye-i İslâmiye ile o gençlik nimetine karşı bir şükür olarak iffet ve namusluluk ve taatte sarfetseniz, o gençlik manen bâki kalacak ve ebedî bir gençlik kazanmasına sebep olacak.

Hayat ise, eğer iman olmazsa veyahut isyan ile o iman tesir etmezse; hayat, zahirî ve kısa bir zevk ve lezzetle beraber, binler

derece o zevk ve lezzetten ziyade elemeler, hüznler, kederler verir. Çünkü insanda akıl ve fikir olduğu için, hayvanın aksine olarak hazır zamanla beraber geçmiş ve gelecek zamanlarla da fıtraten alâkadardır. O zamanlardan dahi hem elem, hem lezzet alabilir. Hayvan ise fikri olmadığı için, hazır lezzetini geçmişten gelen hüznler, gelecekte gelen korkular, endişeler bozmuyor. İnsan ise eğer dalalet ve gaflete düşmüş ise, hazır lezzetine geçmişten gelen hüznler ve gelecekte gelen endişeler o cüz'î lezzeti cidden acılaştırıyor, bozuyor. Hususan gayr-ı meşru ise, bütün bütün zehirli bir bal hükmündedir.

Demek hayvandan yüz derece, lezzet-i hayat noktasında aşağı düşer. Belki ehl-i dalaletin ve gafletin hayatı, belki vücudu, belki kâinatı; bulunduğu gündür. Bütün geçmiş zaman ve kâinatlar, onun dalaleti noktasında madumdur, ölmüştür. Akıl alâkadarlığı ile ona zulümatlar, karanlıklar veriyor. Gelecek zamanlar ise, itikadsızlığı cihetiyle yine madumdur. Ve ademle hasıl olan ebedî firaklar, mütemadiyen onun fikir yoluyla hayatına zulümatlar veriyor.

Eğer iman hayata hayat olsa; o vakit hem geçmiş, hem gelecek zamanlar imanın nuruyla ışklanır ve vücud bulur. Zaman-ı hazır gibi, ruh ve kalbine iman noktasında ulvî ve manevî ezvakı ve envâr-ı vücudiyeyi veriyor. Bu hakikatın İhtiyar Risalesi'nde Yedinci Rica'da izahı var. Ona bakmalısınız.

İşte hayat böyledir. Hayatın lezzetini, zevkini isterseniz, hayatınızı imanla hayatlandırınız ve feraizle zînetlendiriniz ve günahlardan çekinmekle muhafaza ediniz. Her gün ve her yerde, her vakit vefiyatların gösterdikleri dehşetli hakikat-ı mevt ise, size -başka gençlere söylediğim gibi- bir temsil ile beyan ediyorum. Meselâ:

Burada gözümüz önünde bir darağacı dikilmiş. Onun yanında bir piyango fakat pek büyük bir ikramiye biletleri veren dairesi var. Biz buradaki on kişi alâküllihal, ister istemez, hiç başka çare yok, oraya davet edileceğiz, bizi çağıracaklar. Ve çağırma zamanı gizli olmasından her dakika ya "Gel i'dam i'lamını al, darağacına çık!" veyahut "Gel, milyonlarla altunu kazandıran bir ikramiye bileti sana çıkmış gel, al!" demelerini beklerken, birden kapıya iki adam geldi. Biri yarı çıplak güzel ve aldatıcı bir kadın, elinde zahiren gayet tatlı, fakat zehirli bir helva getirip yedirmek istiyor. Diğer biri de; aldatmaz ve aldanmaz ciddî bir adam, o kadının arkasından girdi. Dedi ki: "Size bir tılsım, bir

ders getirdim. Bunu okursanız, o helvayı yemezseniz, o darağacından kurtulursunuz. Bu tılsımla o emsalsiz ikramiye biletini alırsınız.

İşte bakınız bu darağacını da zâten gözünüzle görüyorsunuz ki, bal yiyenler oraya giriyor ve oraya girinceye kadar da o helvanın zehirinden dehşetli karın sancısı çekiyorlar ve o büyük ikramiye biletini alanlar çendan görünmüyorlar ve zahiren onlar da o darağacına çıkıyorlar. Fakat onlar asılmadıklarını, belki oradan kolayca ikramiye dairesine girmek için basamak yaptıklarını milyonlar, milyarlar şahidler var, haber veriyorlar.

İşte pencerelerden bakınız. En büyük memurlar ve bu işle alâkadar büyük zâtlar yüksek sesle ilân ediyorlar, haber veriyorlar ki: O darağacına gidenleri aynelyakîn gözünüzle gördüğünüz gibi, bu ikramiye biletini tılsımcılar aldıklarını hiç şekk ve şübhe getirmez, görür gibi, gündüz gibi kat’î biliniz.” dedi.

İşte bu temsil gibi zehirli bir bal hükmünde olan gayr-ı meşru dairedaki gençliğin sefahetkârane zevkleri, hazine-i ebediyenin ve saadet-i sermediyenin bileti ve vesikası olan imanı kaybettiği için, darağacı hükmünde olan ölüm ve ebedî zulûmat kapısı olan kabrin musibetine, aynen zahiren görüldüğü gibi düşer ve ecel gizli olduğu için genç, ihtiyar farketmeyerek her vakit ecel cellâdı, başını kesmek için gelebilir. Eğer o zehirli bal hükmünde olan hevesat-ı gayr-ı meşruayı terkedip, tılsım-ı Kur’anî olan iman ve feraizi elde etmekle, o fevkalâde mukadderat-ı beşer piyangosundan çıkan saadet-i ebediye hazinesi biletini alacağına, yüzyirmidört bin Enbiya Aleyhimüsselâm ile beraber hadd ü hesaba gelmeyen ehl-i velayet ve ehl-i hakikat ve ehl-i tahkik müttefikan haber veriyorlar ve âsârını gösteriyorlar.

Elhasıl: Gençlik gidecek. Sefahette gitmiş ise, hem dünyada, hem âhirette, binler bela ve elemeler netice verdiğini ve öyle gençler ekseriyetle sû’-i istimal ile, israfat ile gelen evhamlı hastalıkla hastahanelere veya taşkınlıklarıyla hapishanelere veya sefaletanelere veya manevî elemelerden gelen sıkıntılarla meyhanelere düşeceklerini anlamak isterseniz; hastahanelerden ve hapishanelerden ve kabristanlardan sorunuz. Elbette hastahanelerin ekseriyetle lisan-ı halinden, gençlik saikasıyla israfat ve sû’-i istimalden gelen hastalıktan “enînler” “eyvahlar” cevabını işittiğiniz gibi, hapishanelerden dahi, ekseriyetle gençlik saikasıyla gayr-ı meşru dairedaki harekâtın

tokatlarını yiyen bedbaht gençlerin teessüfatını işiteceksiniz. Ve kabristanda ve mütemadiyen oraya girenler için kapıları açılıp kapanan o âlem-i berzahta -ehl-i keşf-el kuburun müşahedesiyle ve bütün ehl-i hakikatın tasdikiyle ve şehadetleriyle- ekser azablar, gençlik sû'-i istimalâtının neticesi olduğunu bileceksiniz. Hem nev'-i insanın ekseriyetini teşkil eden ihtiyarlardan ve hastalardan sorunuz. Elbette ekseriyet-i mutlaka ile esefler, hasretler ile “Eyvah gençliğimizi bâd-i heva, belki zararlı zayı’ ettik. Sakın bizim gibi yapmayınız.” diyecekler.

Çünkü beş-on senelik gençliğin gayr-ı meşru zevki için, dünyada çok seneler gam ve keder ve berzahta azab ve zarar ve âhirette cehennem ve sakar belasını çeken adam, en acınacak bir halde olduğu halde, **الرَّاضِي بِالصَّرِّ لَا يُنْظَرُ لَهُ** sırrıyla hiç acınmaya müstehak olamaz. Çünkü zarara rızasıyla girene merhamet edilmez ve lâıyk değildir. Cenab-ı Hak bizi ve sizi, bu zamanın cazibedar fitnesinden kurtarsın ve muhafaza eylesin, âmîn...

* * *

Aziz, sıddık, Risale-i Nur şakirdleri kardeşlerim!

Risale-i Nur şakirdlerinin zaîf kısımlarına zarar veren, hatıra gelmeyen, ihtiyar bir zât tarafından bir itiraz münasebetiyle ve o gibi itirazların esasını kesecek bir hakikatı beyan etmeye mecbur oldum. Evvelce birisine dediğim gibi, bunu tekrar ediyorum:

Hem mûcib-i taaccüb, hem medar-ı teessüftür ki: Ehl-i hakikat, ittifaktaki fevkalâde kuvveti zayı’ ettikleri ve ziya’ıyla mağlub oldukları halde; ehl-i nifak ve dalalet, meşrebine zıd olduğu halde, ittifaktaki ehemmiyetli kuvveti elde etmek için ittifak ediyorlar. Yüzde on iken, doksan ehl-i hakikatı mağlub ediyorlar. Ve en ziyade medar-ı taaccüb ve medar-ı hayret şudur ki: En ziyade muavenet ve teşvik beklediğimiz ve onlar da o yardıma İslâmiyetçe ve meslekçe ve vazife-i diniyece mükellef oldukları bize yardımı yapmayıp, bilakis yanlış anlamasına binaen, Risale-i Nur’un hizmetine fütur verecek bir tarzda, mevki-i içtimaiyelerinin ehemmiyetine istinaden itiraz etmişler. Bir hakikate dair beyanata itiraz etmişler.

Ben bilmiyorum hangi mes’eledir, hangi âyete dairdir. Olsa olsa, gayet mahrem kısmından olan Birinci Şua namında İşarat-ı

Kur'aniye'den bir mes'eleye dair olacaktır. Bu âciz kardeşiniz, hem o eski dost zâta hem ehl-i dikkate ve sizlere beyan ediyorum ki:

Kur'an-ı Mu'ciz-ül Beyan'ın feyziyle Yeni Said hakaik-i imaniyeye dair o derece mantıkça ve hakikatça bürhanlar zikrediyor ki değil müslüman üleması, belki en muannid Avrupa feylesoflarını da teslim mecbur ediyor ve etmektedir. Amma Risale-i Nur'un kıymet ve ehemmiyetine işarî ve remzî bir tarzda Hazret-i Ali (R.A.) ve Gavs-ı A'zam'ın (K.S.) ihbaratı nev'inden, Kur'an-ı Mu'ciz-ül Beyan'ın dahi bu zamanda bir mu'cize-i maneviyesi olan Risale-i Nur'a nazar-ı dikkati celbetmesine mana-yı işarî tabakasından rumuz ve îmaları, i'cazının şe'nindendir ve o lisan-ı gaybın belâgat-ı mu'cizekâranesinin muktezasıdır.

Evet Eskişehir hapishanesinde dehşetli bir zamanda ve kudsî bir teselliye pek çok muhtaç olduğumuz hengâmda, manevî bir ihtarla: **“Risale-i Nur'un makbuliyetine dair eski evliyalardan şahid getiriyorsun. Halbuki وَلَا رَطْبٌ وَلَا يَاسِيٌّ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُبِينٍ** sırrıyla en ziyade bu mes'eledе söz sahibi Kur'andır. Acaba Risale-i Nur'u Kur'an kabul eder mi? Ona ne nazarla bakıyor?” denildi. O acib sual karşısında bulundum. Ben de Kur'andan istimdad eyledim. Birden otuzüç âyetin mana-yı sarihinin teferruatı nev'indeki tabakattan mana-yı işarî tabakasından ve o mana-yı işarî külliyyetinde dâhil bir ferdi Risale-i Nur olduğunu ve duhûlüne, medar-ı imtiyazına bir kuvvetli karene bulunmasını bir saat zarfında hissettim. Ve bir kısmı bir derece izah ve bir kısmını mücmelen gördüm. Kanaatımda hiçbir şekk ve şübhe ve vehim ve vesvese kalmadı. Ben de ehl-i imanın imanını Risale-i Nur'la muhafaza niyetiyle o kat'î kanaatımı yazdım ve has kardeşlerime mahrem tutulmak şartıyla verdim.

Ve o risalede biz demiyoruz ki; âyetin mana-yı sarihi budur, tâ hocalar فِيهِ تَظَرُّ desin. Hem dememişiz ki, mana-yı işarînin külliyyeti budur. Belki diyoruz ki:

Mana-yı sarihinin tahtında müteaddid tabakalar var. Bir tabakası da mana-yı işarî ve remzîdir ve o mana-yı işarî de bir küllîdir. Her asırda cüz'iyatları var. Risale-i Nur dahi bu asırda o mana-yı işarî tabakasından külliyyetinden bir ferddir ve o ferdin kasden bir medar-ı nazar olduğuna ve ehemmiyetli bir vazife göreceğine, eskiden beri

ülema mabeyninde cari bir düstur-u cifrî ve riyazî ile karineler, belki hüccetler gösterilmiş iken, Kur'anın âyetine veya sarahatine değil incitmek, belki i'caz ve belâgatına hizmet ediyor. Bu nevi işaret-i gaybiyeye itiraz edilmez. Ehl-i hakikatın nihayetsiz işaret-i Kur'aniyeden hadd ü hesaba gelmeyen istihracatlarını inkâr edemeyen, bunu da inkâr etmemeli ve edemez.

Amma benim gibi ehemmiyetsiz bir adamın elinde böyle ehemmiyetli bir eserin zuhur etmesini istiğrab ve istib'ad edip itiraz eden zât, eğer buğday tanesi kadar çam çekirdeğinden dağ gibi çam ağacını halkeylemek azamet ve kudret-i İlahiyeye delil olduğunu düşünse, elbette bizim gibi acz-i mutlak ve fakr-ı mutlakta ve böyle ihtiyac-ı şedid zamanında böyle bir eserin zuhuru, vüs'at-i rahmet-i İlahiyeye delildir demeye mecbur olur.

Ben sizi ve mu'terizleri Risale-i Nur'un şeref ve haysiyetiyle temin ediyorum ki: Bu işaretler ve evliyanın îmalî haberleri, remizleri, beni daima şükre ve hamde ve kusurlarımdan istiğfara sevk etmiş. Hiçbir vakitte hiçbir dakika nefis-i emmareme medar-ı fahr u gurur olacak bir enaniyet ve benlik vermediğini, size bu yirmi sene hayatımın göz önünde tereşsuhatıyla isbat ediyorum.

Evet bu hakikatla beraber insan kusurlardan, nisyandan, sehivden hâlî değil. Benim bilmediğim çok kusurlarım var. Belki de fikrim karışmış, risalelerde hatalar da olmuş. Fakat Kur'an'ın hurufat-ı kudsiyesinin yerine beşerin tercümesini ikame perdesi altında, noksan huruflarla yeni hat altında tahrifkârane ehl-i dalaletin tevilât-ı fasideleri âyâtın sarahatını incitmelerine bakmıyor gibi; bîçare mazlum bir adamın kardeşlerinin imanını kuvvetleştirmek için bir nükte-i i'caziyeyi beyan ettiği için hizmet-i imaniyesine fütur verecek derecede itiraz, elbette değil öyle zâtlar, belki zerre mikdar insafı bulunan itiraz edemez.

Benim şahsım için mûcib-i hayrettir ki: O itiraz eden zât, benim silsile-i ilimde en mühim üstadım olan Şeyh Fehim'in (K.S.) bir tilmizi ve en ziyade merbut olduğum İmam-ı Rabbanî'nin (R.A.) bir talebesi olduğu halde; herkesten ziyade, kusurlarıma, eski karışık hayatlarıma, taşkınlıklarına bakmayarak bütün kuvvetiyle imdadıma koşmak lâzım iken; maatteessüf ondan tereşsuh eden bir itiraz, bazı zaîf

arkadaşlarımıza fütur ve ehl-i dalaletle bir sened hükmüne geçtiğini çok teessüfle işittik.

O ihtiyar zâttan, çabuk bu sû'-i tefehhümü izale etmek için tamire çalışmasını; hem duasıyla, hem tesirli nasihatıyla yardımını bekleriz. Bunu da ilâveten beyan ediyorum:

Bu zamanda gayet kuvvetli ve hakikatlı milyonlar fedakârları bulunan meşrebler, meslekler bu dehşetli dalalet hücumuna karşı zahiren mağlubiyete düştükleri halde; benim gibi yarım ümmi ve kimsesiz, mütemadiyen tarassud altında, karakol karşısında ve müdhiş, müteaddid cihetlerle aleyhimde propagandalar ve herkesi benden tenfir etmek vaziyetinde bulunan bir adam, elbette dalaletle karşı galibane mukavemet eden ve milyonlar efradı bulunan mesleklerden daha ileri, daha kuvvetli dayanan Risale-i Nur'a sahib değildir. O eser onun hüneri olamaz ve onunla iftihar edemez. Belki doğrudan doğruya Kur'an-ı Hakîm'in bu zamanda bir mu'cize-i maneviyesi rahmet-i İlahiye tarafından ihsan edilmiştir. O adam, binler arkadaşıyla beraber o hediye-i Kur'aniyeye el atmışlar. Her nasılsa birinci tercümanlık vazifesi ona düşmüş. Onun fikri ve ilmi ve zekâsının eseri olmadığına delil, Risale-i Nur'un öyle parçaları var ki; bazı altı saatte, bazı iki saatte, bazı bir saatte, bazı on dakikada yazılan risaleler var. Ben yemin ile temin ediyorum ki, Eski Said'in kuvve-i hâfızası beraber olmak şartıyla o on dakikalık işi on saatte fikrimle yapamıyorum. O bir saatlik risaleyi, iki gün istidadımla, zihnimle yapamıyorum ve o altı saatlik risale olan Otuzuncu Söz'ü ne ben, ne de en müdakkik dindar feylesoflar altı günde o tahkikatı yapamaz ve hâkeza...

Demek biz müflis olduğumuz halde, gayet zengin bir mücevherat dükkânının dellâli ve birer hizmetçisi olmuşuz. Cenab-ı Hak fazl u keremiyle, bu hizmet-i kudsiyede hâlisane, muhlisane bizi ve umum Risale-i Nur şakirdlerini daim muvaffak eylesin, âmîn.

Said Nursî

* * *

Lemaat'tan

Fatihanın âhirinde işaret olunan üç yolun beyanı

Ey birader-i pür-emel! Hayalini ele al, benimle beraber gel. İşte bir zemindeyiz, etrafına bakarız; kimse de görmez bizi.

Çadır direkleri hükmünde yüksek dağlar üstünde karanlıklı bir bulut tabakası atılmış, hem o dahi kaplatmış zeminimizin yüzü.

Müncemid bir sakf olmuş, fakat altı yüzü açılmış, o yüz güneş görürmüş. İşte bulut altındayız, sıkıyor zulmet bizi.

Sıkıntı da boğuyor, havasızlık öldürür. Şimdi bize üç yol var: Bir âlem-i ziyadar, bir kerre seyrettimdi bu zemin-i mecazî.

Evet bir kerre buraya da gelmişim, üçünde ayrı ayrı gitmişim. Birinci yolu budur: Ekseri burdan gider; o da devr-i âlemdir, seyahata çeker bizi.

İşte biz de yoldayız, böyle yayan gideriz. Bak şu sahranın kum deryalarına, nasıl hiddet saçıyor, tehdid ediyor bizi!

Bak şu deryanın dağvari emvacına! O da bize kızıyor. İşte Elhamdülillah öteki yüze çıktık; görürüz güneş yüzü.

Fakat, çektiğimiz zahmeti ancak da biz biliriz. Of, tekrar buraya döndük şu zemin-i vahşetzâr, bulut damı zulmetdar. Bize lâzım: Revnakdar eder kalbdeki gözü

Bir âlem-i ziyadar. Fevkalâde eğer bir cesaretin var; gireriz de beraber, bu yol-u pür-hatarkâr. İkinci yolumuzu:

Tabiat-ı arzı deleriz, o tarafa geçeriz. Ya fitrî bir tünelden titreyerek gideriz. Bir vakitte bu yolda seyrettim de geçtim bî-naz ve pür-niyazî.

Fakat o zaman tabiatın zemini eritecek, yırtacak bir madde var idi elimde. Üçüncü yolun o delil-i mu'cizi Kur'an onu bana vermişti.

Kardeşim, arkamı da bırakma, hiç de korkma! Bak hâ şurada tünelvari mağaralar, taht-el arz akıntılar beklerler ikimizi.

Bizi geçirecekler. Tabiat da şu müdhiş cümudiyeleri de seni hiç korkutmasın. Zira bu abus çehresi altında merhametli sahibinin tebessümlü yüzü.

Radyumvari o madde-i Kur'anî ışıyla sezmiştim. İşte, gözüne aydın! Ziyadar âleme çıktık, bak şu zemin-i pür-nâzı

Bu feza-yı latif, şirin. Yahu başını kaldır! Bak semavata ser çekmiş, bulutları da yırtmış, aşağıda bırakmış. Davet ediyor bizi.

Şu şecere-i tûbâ, meğer o Kur'an imiş. Dalları her tarafa uzanmış. Tedelli eden bu dala biz de asılmalıyız, oraya alsın bizi.

O şecere-i semavî; bir timsali zeminde olmuş şer'-i enveri. Demek zahmet çekmeden o yol ile çıkardık bu âlem-i ziyaya, sıkmadan zahmet bizi.

Madem yanlış etmişiz; eski yere döneriz, doğru yolu buluruz. Bak, üçüncü yolumuz: Şu dağlar üstünde durmuş olan şehbazî

Hem de bütün cihana okuyor bir ezanı. Bak müezzin-i a'zama, Muhammed-ül Haşimî (A.S.M.) davet eder insanı âlem-i nur-u envere. İlzam eder niyaz ile namazı.

Bulutları da yırtmış, bak bu Hüda dağlarına. Semavata ser çekmiş, bak şeriat cibaline. Nasıl müzeyyen etmiş zeminimizin yüzü gözü.

İşte çıkmalıyız buradan himmet tayyaresiyle. Ziya, nesim orada, nur u cemel orada. İşte buradadır Uhud-u Tevhid, o cebel-i azizi.

İşte şuradadır Cudi-i İslâmiyet, o cebel-i selâmet. İşte Cebel-ül Kamer olan Kur'an-ı Ezher, Zülâl-i Nil akıyor o muhteşem menba'dan. İç o âb-ı lezizi!

فَتَبَارَكَ اللَّهُ أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ * وَآخِرُ دَعْوَانَا أَنِ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

Ey arkadaş! Şimdi hayali baştan çıkar, akli kafaya geçir! Evvelki iki yolun mağdub ve dâllîn yolu; hatarları pek çoktur, kıştır daim güz yazı.

Yüzde biri kurtulur; Eflatun, Sokrat gibi. Üçüncü yol; sehildir, hem karib-i müstakimdir. Zaîf, kavî müsavi. Herkes o yoldan gider. En rahatı budur ki: Şehid olmak ya gazi.

İşte neticeye gireriz. Evet dehâ-yı fennî: Evvelki iki yoldur ona meslek ve mezheb. Fakat hüda-yı Kur'anî: Üçüncü yoldur onun sırat-ı müstakimi, îsal eder o bizi.

اَللّٰهُمَّ اهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيْمَ صِرَاطَ الَّذِيْنَ اَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوْبِ عَلَيْهِمْ وَ لَا الضَّالِّيْنَ اٰمِيْنَ

Hakikî bütün elem dalalette, bütün lezzet imandadır.

Hayal libasını giymiş muazzam bir hakikat

Ey yoldaş-ı hüşdar! Sırat-ı müstakimin o meslek-i nuranî, mağdub ve dâllînin o tarîk-ı zulmanî, tam farklarını görmek eğer istersen ey aziz,

Gel vehmini ele al, hayal üstüne de bin, şimdi seninle gideriz zulümat-ı ademe. O mezar-ı ekberi, o şehir-i pür-emvatı bir ziyaret ederiz.

Bir Kadîr-i Ezelî, kendi dest-i kudretle bu zulümat kıt'adan bizi tuttu çıkardı, bu vücuda bindirdi, gönderdi şu dünyaya; şu şehir-i bîlezaiz.

İşte şimdi biz geldik şu âlem-i vücuda, o sahra-yı hâile. Gözümüz de açıldı, şeş cihette biz baktık; evvel istîtafkârane önümüze bakarız.

Lâkin beliyeler, elemler önümüzde düşmanlar gibi tehacüm eder. Ondan korktuk, çekindik. Sağa sola, anasır-ı tabayia bakarız, ondan meded bekleriz.

Lâkin biz görüyoruz ki, onların kalbleri kasiyye, merhametsiz. Dışlerini bilerler, hiddetli de bakarlar; ne naz dinler, ne niyaz!

Muztar adamlar gibi me'yusane nazarı yukarıya kaldırdık. Hem istimdadkârane ecream-ı ulviyeye bakarız; pek dehşetli tehdidkâr da görürüz.

Güya birer gülle bomba olmuşlar, yuvalardan çıkmışlar, hem etraf-ı fezada pek sür'atli geçerler, her nasılsa ki onlar birbirine dokunmaz.

Ger birisi yolunu kazara bir şaşırtsa, el'iyazü billah, şu âlem-i şehadet ödü de patlayacak. Tesadüfe bağlıdır; bundan dahi hayır gelmez.

Me'yusane nazarı o cihetten çevirdik, elîm hayrete düştük. Başımız da eğildi, sinemizde saklandık, nefsimize bakarız. Mütalaa ederiz.

İşte işitiyoruz: Zavallı nefsimizden binlerle hacetlerin sayhaları geliyor. Binlerle fâkatlerin enînleri çıkıyor. Teselliyi beklerken tevahhuş ediyoruz.

Ondan da hayır gelmedi. Pek ilticakârane vicdanımıza girdik; içine bakıyoruz, bir çareyi bekleriz. Eyvah! Yine bulmayız; biz meded

vermeliyiz.

Zira onda görünür binlerle emelleri, galeyanlı arzular, heyecanlı hissiyat, kâinata uzanmış. Herbirinden titreriz, hiç yardım edemeyiz.

O âmâl sıkışmışlar vücut-adem içinde; bir tarafı ezele, bir tarafı ebede uzanıp gidiyorlar. Öyle vüs'atleri var; ger dünyayı yutarsa o vicdan da tok olmaz.

İşte bu elîm yolda nereye bir baş vurduk, onda bir bela bulduk. Zira mağdub ve dâllîn yolları böyle olur. Tesadüf ve dalalet, o yolda nazar-endaz.

O nazarı biz taktık, bu hale böyle düştük. Şimdi dahi halimiz ki mebde' ve meadi, hem Sâni' ve hem Haşri muvakkat unutmuşuz.

Cehennem'den beterdir, ondan daha muhriktir, ruhumuzu eziyor. Zira o şeş cihetten ki onlara baş vurduk, öyle halet almışız.

Ki yapılmış o halet, hem havf ile dehşetten, hem acz ile ra'şetten, hem kalâk ve vahşetten, hem yütm ve hem yeisten mürekkeb vicdansûz.

Şimdi her cihete mukabil bir cepheyi alırız, def'ine çalışırız. **Evvel**, kudretimize müracaat ederiz, vâ-esefâ görürüz

Ki âcize zaîfe. **Sâniyen:** Nefiste olan hacatın susmasına teveccüh ediyoruz. Vâ-esefâ durmayıp bağırlar görürüz.

Sâlisen: İstimdadkârane, bir halaskârı için bağırlar, çağırırız; ne kimse işitiyor, ne cevabı veriyor. Biz de zannediyoruz:

Herbir şey bize düşman, herbir şey bizden garib. Hiçbir şey kalbimize bir teselli vermiyor; hiç emniyet bahşetmez, hakikî zevki vermez.

Râbian: Biz ecream-ı ulviyeye baktıkça, onlar nazara verir bir havf ile dehşeti. Hem vicdanın müz'ici bir tevahhuş geliyor: Akılsûz, evhamsâz!

İşte ey birader! Bu dalaletin yolu, mahiyeti şöyledir. Küfürdeki zulmeti, bu yolda tamam gördük. Şimdi de gel kardeşim, o ademe döneriz.

Tekrar yine geliriz. Bu kerre tarîkımız sırat-ı müstakimdir, hem imanın yoludur. Delil ve imamımız, inayet ve Kur'andır, şehbaz-ı edvar-pervaz.

İşte Sultan-ı Ezel'in rahmet ve inayeti, vakta bizi istedi, kudret bizi çıkardı, lütfen bizi bindirdi kanun-u meşiete: Etvar üstünde perdez.

Şimdi bizi getirdi, şefkat ile giydirdi şu hil'at-ı vücudu, emanet rütbesini bize tevcih eyledi. Nişanı niyaz ve namaz.

Şu edvar ve etvarın, bu uzun yolumuzda birer menzil-i nazdır. Yolumuzda teshilât içindir ki, kaderden bir emirname vermiş, sahifede cebhemiz.

Her nereye geliriz, herhangi taifeye misafir oluyoruz, pek uhuvvetkârane istikbal görüyoruz. Malımızdan veririz, mallarından alırız.

Ticaret muhabbeti, onlar bizi beslerler, hediyelerle süslerler, hem de teşyi' ederler. Gele gele işte geldik, dünya kapısındaız işitiyoruz âvâz.

Bak girdik şu zemine; ayağımızı bastık şehadet âlemine: Şehr-âîne-i Rahman, gürültühane-i insan. Hiçbir şey bilmeyiz, delil ve imamımız

Meşiet-i Rahman'dır. Vekil-i delilimiz, nazenin gözlerimiz. Gözlerimizi açtık, dünya içine saldık. Hatırına gelir mi evvelki gelişimiz?

Garib, yetim olmuştuk; düşmanlarımız çoktu, bilmezdik hâmimizi. Şimdi nur-u iman ile o düşmanlara karşı bir rükn-ü metinimiz

İstinadî noktamız, hem himayetkârımız def'eder düşmanları. O iman-ı billahtır ki ziya-i ruhumuz, hem nur-u hayatımız, hem de ruh-u ruhumuz.

İşte kalbimiz rahat, düşmanları aldırılmaz, belki düşman tanımaz. Evvelki yolumuzda, vakta vicdana girdik; işittik ondan binlerle feryad u fizar ve âvâz.

Ondan belaya düştük. Zira âmâl, arzular, istidad ve hissiyat; daim ebedi ister. Onun yolunu bilmezdik, bizden yol bilmemezlik onda fizar u niyaz.

Fakat Elhamdülillah, şimdi gelişimizde bulduk nokta-i istimdad, ki daim hayat verir o istidad, âmâle; tâ ebed-ül âbâda onları eder pervaz.

Onlara yol gösterir, o noktadan istidad. Hem istimdad ediyor, hem âb-ı hayatı içer, hem kemaline koşuyor o nokta-i istimdad, o şevk-engiz remz ü nâz.

İkinci kutb-u iman ki: Tasdik-i Haşirdir. Saadet-i ebedî; o sadefin cevheri iman, bürhanı Kur'an. Vicdan, insanî bir râz.

Şimdi başını kaldır, şu kâinata bir bak, onun ile bir konuş. Evvelki yolumuzda pek müdhiş görünürdü. Şimdi de mütebessim her tarafa gülüyor, nazeninane niyaz ü âvâz.

Görmez misin gözümüz arı-misal olmuştur, her tarafa uçuyor. Kâinat bostanıdır, her tarafta çiçekler, her çiçek de veriyor ona bir âb-ı leziz.

Hem ünsiyet, teselli, tahabbübü veriyor. O da alır getirir, şehd-i şehadet yapar. Balda bir bal akıtır, o esrarengiz şehbaz.

Harekât-ı ecrama, ya nücüm, ya şümusa nazarımız kondukça, ellerine verirler Hâlık'ın hikmetini. Hem mâye-i ibreti, hem cilve-i rahmeti alır ediyor pervaz.

Güya şu Güneş bizlerle konuşuyor: Der: “Ey kardeşlerimiz! Tevahhuşla sıkılmayınız, ehlen sehlen merhaba, hoş teşrif ettiniz. Menzil sizin; ben bir mumdar-ı şehnaz.

Ben de sizin gibiyim; fakat sâfi isyansız, muti' bir hizmetkârım. O Zât-ı Ehad-i Samed ki mahz-ı rahmetiyle hizmetinize beni müsahhar-ı pür-nur etmiş. Benden hararet, ziya; sizden namaz u niyaz.”

Yahu, bakın Kamer'e! Yıldızlarla denizler herbiri de kendine mahsus birer lisanla: “Ehlen sehlen merhaba!” derler. “Hoş geldiniz, bizi tanımaz mısınız?”

Sırr-ı teavünle bak, remz-i nizamla dinle. Herbirisi söylüyor: “Biz de birer hizmetkâr, rahmet-i Zülcelal'in birer âyinedarıyız; hiç de üzölmeyiniz, bizden sıkılmayınız.”

Zelzele na'raları, hâdisat sayhaları sizi hiç korkutmasın, vesvese de vermesin. Zira onlar içinde bir zemzeme-i ezkâr, bir demdeme-i tesbih, velvele-i nâz u niyaz.

Sizi bize gönderen o Zât-ı Zülcelal, ellerinde tutmuştur bunların dizginlerini. İman gözü okuyor yüzlerinde âyet-i rahmet, herbiri birer âvâz.

Ey mü'min-i kalbi hüşyar! Şimdi gözlerimiz bir parça dinlensinler, onların bedeline hassas kulağımızı imanın mübarek eline teslim ederiz, dünyaya göndeririz. Dinlesin leziz bir sâz.

Evvelki yolumuzda bir matem-i umumî, hem vaveylâ-yı mevtî zannolunan o sesler, şimdi yolumuzda birer nevaz u namaz, birer âvâz-ı niyaz, birer tesbihe âğâz.

Dinle havadaki demdeme, kuşlardaki civcive, yağmurdaki zembere, denizdeki gâmgama, ra'dlardaki rakraka, taşlardaki taktaka birer manidar nevaz.

Terennümat-ı hava, naarat-ı ra'diye, nağamat-ı emvac, birer zikr-i azamet. Yağmurun hezecatı, kuşların seceatı birer tesbih-i rahmet, hakikata bir mecaz.

Eşyada olan asvat, birer savt-ı vücuddur: Ben de varım derler. O kâinat-ı sâkit, birden söze başlıyor: "Bizi camid zannetme, ey insan-ı boşboğaz!"

Tuyurları söylettirir ya bir lezzet-i nimet, ya bir nüzul-ü rahmet. Ayrı ayrı seslerle, küçük âğâzlarıyla rahmeti alkışlarlar, nimet üstünde iner, şükür ile eder pervaz.

Remzen onlar derler: "Ey kâinat kardeşler! Ne güzeldir hâlimiz: Şefkatle perverdeyiz, hâlimizden memnunuz. Sivri dimdikleriyle feza saçıyorlar birer âvâz-ı pür-nâz.

Güya bütün kâinat ulvî bir musikîdir, iman nuru işitir ezkâr ve tesbihleri. Zira hikmet reddeder tesadüf vücudunu, nizam ise tardedir ittîfak-ı evham-sâz.

Ey yoldaş! Şimdi şu âlem-i misalîden çıkarız, hayalî vehimden ineriz, akıl meydanında dururuz, mizana çekeriz, ederiz yolları ber-endaz.

Evvelki elîm yolumuz mağdub ve dâllîn yolu, o yol verir vicdana, tâ en derin yerine hem bir hiss-i elîmi, hem bir şedid elemi. Şuur onu gösterir. Şuura zıd olmuşuz.

Hem kurtulmak için de muztar ve hem muhtacız; ya o teskin edilsin, ya ihsas da olmasın; yoksa dayanamayız, feryad u fizar dinlenmez.

Hüda ise şifadır; heva, ibtal-i histir. Bu da teselli ister, bu da tegafül ister, bu da meşgale ister, bu da eğlence ister. Hevesat-ı sihirbaz.

Tâ vicdanı aldatsın, ruhu tenvim edilsin, tâ elem hissolmasın. Yoksa o elem-i elîm, vicdanı ihrak eder; fizara dayanılmaz; elem-i ye's çekilmez.

Demek sırat-ı müstakimden ne kadar uzak düşse, o derece nisbeten şu halet tesir eder, vicdanı bağırtrır. Her lezzetin içinde elemi var, birer iz.

Demek heves, heva, eğlence, sefahetten memzuc olan şaşaa-i medenî; bu dalaletten gelen şu müdhiş sıkıntıya bir yalancı merhem, uyutucu zehirbaz.

Ey aziz arkadaşım! İkinci yolumuzda, o nuranî tarîkte bir haleti hissettik; o haletle oluyor hayat, maden-i lezzet. Âlâm, olur lezaiz.

Onunla bunu bildik ki; mütefavit derecede, kuvvet-i iman nisbetinde ruha bir halet verir. Cesed ruhla mültezdir, ruh vicdanla mütelezziz.

Bir saadet-i âcile, vicdanda münderiçtir; bir firdevs-i manevî, kalbinde mündemiçtir. Düşünmekse deşmektir; şuur ise, şiar-ı raz.

Şimdi ne kadar kalb ikaz edilirse, vicdan tahrik edilse, ruha ihsas verilse; lezzet ziyade olur, hem de döner ateşi nur, şıtası yaz.

Vicdanda firdevslerin kapıları açılır, dünya olur bir cennet. İçinde ruhlarımız, eder pervaz u perdaz, olur şehbaz u şehnaz, yelpez namaz u niyaz.

Ey aziz yoldaşım! Şimdi Allah'a ısmarladık. Gel, beraber bir dua ederiz, sonra da buluşmak üzere ayrılırız.

اَللّٰهُمَّ اِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيْمَ اٰمِيْنَ

* * *

Îcaz ile beyan i'caz-ı Kur'an

Bir zaman rü'yada gördüm ki: Ağrı Dağı altındayım. Birden o dağ patladı, dağ gibi taşları âleme dağıttı, sarstı cihanı.

Füc'eten bir adam yanımda peyda oldu. Dedi ki: Îcaz ile beyan et, icmal ile îcaz et, bildiğin enva'-ı i'caz-ı Kur'anı!

Daha rü'yada iken tabirini düşündüm. Dedim: Şuradaki infilâk, beşerde bir inkılaba misal. İnkılabda ise elbet hüda-yı Furkanî,

Her tarafta yükselip hem de hâkim olacak. İ'cazının beyanı, zamanı da gelecek! O sâile cevaben dedim: İ'caz-ı Kur'anî,

Yedi menabi-i külliyyeden tecelli, hem yedi anasırdan terekküb eder.

Birinci Menba': Lafzın fesahatından selaset-i lisanı;

Nazmın cezaletinden, mana belâgatından, mefhumların bedaatından, mazmunların beraatından, üslûbların garabetinden birden tevellüd eden bârika-i beyanı.

Onlarla oldu mümtezic, mizac-ı i'cazında acib bir nakş-ı beyan, garib bir san'at-ı lisanî. Tekrarı hiçbir zaman usandırmaz insanı.

İkinci Unsur ise: Umûr-u kevnîyede gaybî olan esasat, ilahî hakaikten, gaybî olan esrardan, gaybî-yi âsumanî.

Mazide kaybolan gaybî olan umûrdan, müstakbelde müstetir kalmış olan ahvalden, birden tazammun eden bir ilm-ül guyub hızanı.

Âlem-ül guyub lisanı, şehadet âlemiyle konuşuyor erkânı, rumuz ile beyanı, hedef nev'-i insanî, i'cazın bir lem'a-i nuranî...

Üçüncü Menba' ise: Beş cihetle hârîka bir câmiiyet vardır. Lafzında, manasında, ahkâmı, hem ilminde, makasıdın mizanı.

Lafzı tazammun eder pek vâsi' ihtimalât; hem vücuh-u kesîre ki, her biri nazar-ı belâgatta müstahsen, arabîyece sahih, sırr-ı teşrîî lâyük görüyor ânı.

Manasında: Meşarib-i evliya, ezvak-ı ârifîni, mezahib-i sâlikîn, turuk-u

mütekellimîn, menahic-i hükema, o i'caz-ı beyanı

Birden ihata etmiş, hem de tazammun etmiş. Delaletinde vüs'at, manasında genişlik. Bu pencere ile baksan, görürsün ne geniştir meydanı!

Ahkâmdaki istiab: Şu hârika şariat ondan olmuş istinbat. Saadet-i dâreynin bütün desatirini, bütün esbab-ı emni,

İçtimaî hayatın bütün revabıtını, vesail-i terbiye, hakaik-i ahvali birden tazammun etmiş onun tarz-ı beyanı.

İlmindeki istiğrak: Hem ulûm-u kevnîye, hem ulûm-u İlahî, onda meratib-i delalat, rumuz ile işaret, sureler surlarında cem'etmiştir cinanı.

Makasid ve gayatta: Müvazenet, ittırad, fıtrat desatirine mutabakat, ittihad; tamam müraat etmiş, hıfzeylemiş mizanı.

İşte lafzın ihatasında, mananın vüs'atında, hükmün istiabında, ilmin istiğrakında, müvazene-i gayatta câmiyet-i pür-şanı.

Dördüncü unsur ise: Her asrın derece-i fehmine, edebî rütbesine, hem her asırdaki tabakata, derece-i istidad, rütbe-i kabiliyet nisbetinde ediyor bir ifaza-i nuranî.

Her asra, her asırdaki her tabakaya kapısı küşade. Güya her demde, her yerde taze nâzil oluyor o Kelâm-ı Rahmanî.

İhtiyarlandıkça zaman, Kur'an da gençleşiyor. Rumuzu hem tavazzuh eder, tabiat ve esbabın perdesini de yırtar o hitab-ı Yezdanî.

Nur-u Tevhidi, her dem her âyetten fışkırır. Şehadet perdesini gayb üstünde kaldırır. Ulviyet-i hitabı dikkate davet eder, o nazar-ı insanı.

Ki o lisan-ı gaybdır; şehadet âlemiyle bizzât odur konuşur. Şu unsurdan bu çıkar, hârika tazeliği bir ihata-i ummanî!

Te'nis-i ezhan için akl-ı beşere karşı İlahî tenezzülât. Tenzil'in üslûbunda tenevvüü munisliğidir mahbub-u ins ü cânı.

Beşinci Menba' ise: Nakil ve hikâyatında, ihbar-ı sadıkada esasî noktalardan hazır müşahid gibi bir üslûb-u bedî-i pür-maânî

Naklederek, beşeri onunla ikaz eder. Menkulâtı şunlardır: İhbar-ı evvelîni, ahval-i âhirîni, esrar-ı cehennem ve cinanı.

Hakaik-i gaybiye, hem esrar-ı şehadet, serair-i İlahî, revabıt-ı kevnîye dair hikâyatıdır hikâyet-i ayânî

Ki ne vaki' reddeylemiş, ne mantık tekzib etmiş. Mantık kabul etmezse red de bile edemez. Semavî kitabların ki matmah-ı cihanî.

İttifakî noktalarda musaddıkane nakleder. İhtilafî yerlerinde musahhihane bahseder. Böyle naklî umûrlar bir “Ümmî”den sudûru hârika-i zamanî...

Altıncı Unsur ise: Mutazammın ve müessis olmuş Dîn-i İslâma. İslâmiyet misline ne mazi muktedirdir, ne müstakbel muktedir; araştırsan zaman ile mekânı!

Arzımızı senevî, yevmî dairesinde şu hayt-ı semavîdir; tutmuş da döndürüyor. Küreye ağır basmış, hem dahi ona binmiş. Bırakmıyor isyanı.

Yedinci Menba’ ise: Şu altı menba’dan çıkan envâr-ı sitte, birden eder imtizac. Ondan çıkar bir hüsün, bundan gelir bir hads, vasıta-i nuranî.

Şundan çıkan bir zevktir; zevk-i i’caz bilinir, tabirine lisanımız yetişmez. Fikir dahi kâsırdır, görünür de tutulmaz o nücüm-u âsumanî.

Onüç asır müddette meyl-üt tahaddi varmış Kur’anın a’dasında, şevk-i taklid uyanmış Kur’anın ahbabında. İşte i’cazın bir bürhanı...

Şu iki meyl-i şedidle yazılmıştır meydanda, milyonlarla kütüb-ü arabiye, gelmiştir kütübhane-i vücuda. Onlar ile Tenzil’i düşerse bir mizanı

Müvazene edilse, değil dâna-i bî-müdanî, hattâ en âmî adam, göz kulakla diyecek: Bunlar ise insanî, şu ise âsumanî!

Hem de hükmedecek: Şu bunlara benzemez, rütbesinde olamaz. Öyle ise ya umumdan aşağı; bu ise, bilbedahe malûm olmuş butlanı.

Öyle ise umumun fevkindedir. Mazmunları o kadar zamanda, kapı açık, beşere vakfedilmiş; kendine davet etmiş ervah ile ezhanı!

Beşer onda tasarruf, kendine de maletmiş. Onun mazmunları ile yine Kur’ana karşı çıkmamış, hiçbir zaman çıkamaz; geçti zaman-ı imtihanı.

Sair kitablara benzemez, onlara makîs olmaz; zira yirmi sene zarfında müneccemen hacetlere nisbeten nüzulü; müteferrik mütekatı’, bir hikmet-i Rabbanî.

Esbab-ı nüzulü muhtelif, mütebayın. Bir maddede es’ile mütekerrir, mütefavit. Hâdisat-ı ahkâmı müteaddid, mütegayir. Muhtelif, mütefarik nüzulünün ezmanı.

Hâlât-ı telakkisi mütenevvi’, mütehalif. Aksam-ı muhatabı müteaddid, mütebaid. Gayat-ı irşadında mütederric, mütefavit. Şu

esaslara müstenid binaı, hem beyanı,

Cevabı, hem hitabı. Bununla da beraber selaset ve selâmet, tenasüb ve tesanüd, kemalini göstermiş; işte onun şahidi: Fenn-i Beyan, Maânî.

Kur'anda bir hâssa var; başka kelâmı yoktur. Bir kelâmı işitsen, asıl sahib-i kelâmı arkasında görürsün, ya içinde bulursun. Üslûb: Âyine-i insanî.

Ey sâil-i misalî! Sen ki îcaz istedin, ben de işaret ettim. Eğer tafsil istersen, haddimin haricinde! Sinek seyretmez âsumanı.

Zira o kırk enva'-ı i'cazından yalnız bir tekini ki, cezalet-i nazmıdır; İşarat-ül İ'caz'da sıkışmadı tibyanı.

Yüz sahife tefsirim ona kâfi gelmedi. Senin gibi ruhanî ilhamları ziyade. Ben istiyorum senden tafsil ile beyanı!

Ulaşmaz Dest-i edeb-i garb-ı hevesbar-ı hevâkâr-ı dehâdar

De'b-i edeb, ebed-müddet. Kur'an-ı ziyabar-ı şifakâr-ı hüdâdar.

Kâmilîn insanların zevk-i maâlîsini hoşnud eden bir halet, çocukça bir hevese, sefihçe bir tabiat sahibine hoş gelmez,

Onları eğlendirmez. Bu hikmete binaen, bir zevk-i süflî, sefih, hem nefsî ve şehvanî içinde tam beslenmiş, zevk-i ruhîyi bilmez.

Avrupa'dan tereşşuh etmiş şu hazır edebiyat romanvari nazarla Kur'anda olan letaif-i ulviyet, mezaya-yı haşmeti göremez, hem tadamaz.

Kendindeki mihenki ona ayar edemez. Edebiyatta vardır üç meydan-ı cevelan; onlar içinde gezer, haricine çıkamaz:

Ya aşkla hüsündür, ya hamaset ve şehamet, ya tasvir-i hakikat. İşte yabanî edebse hamaset noktasında hakperestliği etmez.

Belki zalim beşerin gaddarlıklarını alkışlamakla kuvvetperestlik hissini telkin eder. Hüsün ve aşk noktasında, aşk-ı hakikî bilmez.

Şehvetengiz bir zevki nefislere de zerkeder. Tasvir-i hakikat maddesinde, kâinata san'at-ı ilahî suretinde bakmaz;

Bir sıbga-i Rahmanî suretinde göremez. Belki tabiat noktasında tutar, tasvir ediyor; hem ondan da çıkamaz.

Onun için telkini, aşk-ı tabiat olur. Maddeperestlik hissi, kalbe de yerleştirir; ondan ucuzca kendini kurtaramaz.

Yine ondan gelen, dalaletten neş'et eden ruhun ızdırabatına, o edebsizlenmiş edeb müsekkim, hem münevvim; hakikî fayda vermez.

Tek bir ilâcı bulmuş; o da romanlarıymış. Kitab gibi bir hayy-ı meyyit, sinema gibi bir müteharrik emvat! Meyyit hayat veremez.

Hem tiyatro gibi tenasühvari, mazi denilen geniş kabrin hortlakları gibi şu üç nevi romanlarıyla hiç de utanmaz.

Beşerin ağzına yalancı bir dil koymuş, hem insanın yüzüne fâsık bir göz takmış, dünyaya bir âlüfte fistanını giydirmiş, hüsn-ü mücerred tanımaz.

Güneşi gösterirse, sarı saçlı güzel bir aktrisi karie ihtar eder. Zahiren der: “Sefahet fenadır, insanlara yakışmaz.”

Netice-i muzırrayı gösterir. Halbuki sefahete öyle müşevvikane bir tasviri yapar ki, ağız suyu akıtır, akıl hâkim kalamaz.

İştihayı kabartır, hevesi tehyic eder, his daha söz dinlemez. Kur’andaki edebse hevayı karıştırmaz.

Hakperestlik hissi, hüsn-ü mücerred aşkı, cernalperestlik zevki, hakikatperestlik şevki verir; hem de aldatmaz.

Kâinata tabiat cihetinde bakmıyor, belki bir san’at-ı İlahî, bir sıbga-i Rahmanî noktasında bahseder, akılları şaşırtmaz.

Marifet-i Sâni’in nurunu telkin eder. Herşeyde âyetini gösterir. Her ikisi, rikkatli birer hüznün de veriyor, fakat birbirine benzemez.

Avrupazade edebse, fakd-ül ahabdan, sahipsizlikten neş’et eden gamlı bir hüznü veriyor; ulvî hüznü veremez.

Zira sağır tabiat, hem de bir kör kuvvetten mülhemaneye aldığı bir hiss-i hüzn-ü gamdar. Âlemi bir vahşetzar tanır, başka çeşit göstermez,

O surette gösterir. Hem de mahzunu tutar, sahipsiz de olarak yabanîler içinde koyar; hiçbir ümid bırakmaz.

Kendine verdiği şu hiss-i heyecanla gitgide ilhada kadar gider, ta’tile kadar yol verir, dönmesi müşkil olur; belki daha dönemez.

Kur’anın edebi ise: Öyle bir hüznü verir ki, âşıkane hüzündür, yetimane değildir. Firak-ul ahabdan gelir, fakd-ül ahabdan gelmez.

Kâinata nazarı, kör tabiat yerine, şuurulu hem rahmetli bir san’at-ı İlahî onun medar-ı bahsi; tabiattan bahsetmez.

Kör kuvvetin yerine; inayetli, hikmetli bir kudret-i İlahî ona medar-ı beyan. Onun için kâinat, vahşetzar suret giymez.

Belki muhatab-ı mahzunun nazarında oluyor bir cem’iyet-i ahab. Her tarafta tecavüb, her canibde tahabbüb; ona sıkıntı vermez.

Her köşede istînas, o cem'iyet içinde mahzunu vaz' ediyor. Bir hüzn-ü müştakane, bir hiss-i ulvî verir; gamlı bir hüznü vermez.

İkisi birer şevki de verir: O yabanî edebin verdiği bir şevk ile nefis düşer heyecana, heves olur münbasit; ruha ferah veremez.

Kur'anın şevki ise: Ruh düşer heyecana, şevk-i maâlî verir. İşte bu sırra binaen, şariat-ı Ahmediye (A.S.M.) lehviyatı istemez.

Bazı âlât-ı lehvi tahrim edip, bir kısmı helâl diye izin verip... Demek hüzn-ü Kur'anî veya şevk-i Tenzilî veren âlet, zarar vermez.

Eğer hüzn-ü yetimî veya şevk-i nefsanî verse, âlet haramdır. Değişir eşhasa göre; herkes birbirine benzemez.

* * *

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ وَ عَلَى آلِهِ وَ
صَحْبِهِ أَجْمَعِينَ

Tevhidin iki bürhan-ı muazzamı ve Sure-i İhlas'ın bir nükte-i i'caziyesi

Şu kâinat tamamıyla bir bürhan-ı muazzamdır. Lisan-ı gayb, şehadetle müsebbihtir, muvahhiddir. Evet Tevhid-i Rahman'la, büyük bir sesle zâkirdir ki: **Lâ ilahe illâ Hû**

Bütün zerrat hüceyratı, bütün erkân u a'zâsı birer lisan-ı zâkirdir; o büyük sesle beraber der ki: **Lâ ilahe illâ Hû**

O dillerde tenevvü' var, o seslerde meratib var. Fakat bir noktada toplar, onun zikri, onun savtı ki: **Lâ ilahe illâ Hû**

Bu bir insan-ı ekberdir, büyük sesle eder zikri; bütün eczası, zerratı, küçücük sesleriyle, o bülend sesle beraber der ki: **Lâ ilahe illâ Hû**

Şu âlem halka-i zikri içinde okuyor aşrı, şu Kur'an maşrık-ı nuru. Bütün zîruh eder fikri ki: **Lâ ilahe illâ Hû**

Bu Furkan-ı Celilüşşan, o tevhide nâtık bürhan, bütün âyât sadık lisan. Şuaat-ı bârika-i iman. Beraber der ki: **Lâ ilahe illâ Hû**

Kulağı ger yapıştırırsan şu Furkan'ın sinesine, derinden tâ derine, sarihan işitirsin semavî bir sadâ der ki: **Lâ ilahe illâ Hû**

O sestir gayeten ulvî, nihayet derece ciddî, hakikî pek samimî, hem nihayet munis ve muknî' ve bürhanla mücehhezdir. Mükerrer der ki: **Lâ ilahe illâ Hû**

Şu bürhan-ı münevverde, cihat-ı sittesi şeffaf ki, üstünde münakkaştır müzehher sikke-i i'caz, içinde parlayan nur-u hidayet der ki: **Lâ ilahe illâ Hû**

Evet altında nescolmuş mühefhef mantık ve bürhan, sağında akli istintak; mürefref her taraf, ezhan "Sadakte" der ki: **Lâ ilahe illâ Hû**

Yemîn olan şimalinde, eder vicdanı istişhad. Emamında hüsn-ü hayırdır, hedefinde saadettir. Onun miftahıdır her dem ki: **Lâ ilahe illâ Hû**

Emam olan verasında ona mesned semavîdir ki, vahy-i mahz-ı Rabbanî. Bu şeş cihet ziyadardır; bürucunda tecellidar ki: **Lâ ilahe illâ Hû**

Evet vesvese-i sârik, bâvehm şübhe-i târik, ne haddi var ki o mârik, girebilsin bu bârik kasra. Hem şârik ki, sur sureler şâhik, her kelime bir melek-i nâtık ki: **Lâ ilahe illâ Hû**

O Kur'an-ı Azîmüşşan nasıl bir bahr-i tevhiddir. Bir tek katre, misal için bir tek Sure-i İhlas.. fakat kısa bir tek remzi, nihayetsiz rumuzundan.

Bütün enva'-ı şirki reddeder, hem de yedi enva'-ı tevhidi eder isbat; üçü menfî, üçü müsbet şu altı cümlede birden:

Birinci cümle: **قُلْ هُوَ** karinesiz işarettir. Demek ıtlakla tayindir. O tayinde taayyün var.

أَيُّ لَا هُوَ إِلَّا هُوَ

Şu tevhid-i şuhuda bir işarettir. Hakikat-bîn nazar tevhide müstağrak olursa der ki:

لَا مَشْهُودَ إِلَّا هُوَ

İkinci cümle: **اللَّهُ أَحَدٌ** dır ki, tevhid-i uluhiyete tasrihtir. Hakikat, hak lisanı der ki:

لَا مَعْبُودَ إِلَّا هُوَ

Üçüncü cümle: **اللَّهُ الصَّمَدُ** dir. İki cevher-i tevhide sadeftir.

Birinci dürrü: Tevhid-i rububiyet. Evet nizam-ı kevn lisanı der ki:

لَا خَالِقَ إِلَّا هُوَ

İkinci dürrü:

Tevhid-i kayyumiyet. Evet seraser kâinatta, vücud ve hem bekada, müessire ihtiyaç lisanı der ki:

لَا قَيُّومَ إِلَّا هُوَ

Dördüncü: **لَمْ يَلِدْ** dir. Bir tevhid-i celalî müstetirdir; enva'-ı şirki reddeder, küfrü keser bîiştibah.

Yani tegayyür, ya tenasül, ya tecezzi eden elbet ne Hâlık'tır, ne Kayyum'dur, ne İlah...

Veled fikri, tevellüd küfrünü **لَمْ** reddeder, birden keser atar. Şu şirktendir ki, olmuştur beşer ekserîsi gümrah...

Ki İsa (A.S.) ya Üzeyr'in (A.S.) ya melaik, ya ukûlün tevellüd şirki meydan alıyor nev'-i beşerde gâh bâ-gâh...

Beşincisi: **لَمْ يُولَدْ** Bir tevhid-i sermedî işareti şöyledir: Vâcib, kadîm, ezelî olmazsa, olmaz İlah...

Yani: Ya müddeten hâdis ise, ya maddeden tevellüd, ya bir asıldan münfasıl olsa, elbette olmaz şu kâinata penah...

Esbabperestî, nücumperestlik, sanemperestî, tabiatperestlik şirkin birer nev'idir; dalalette birer çâh...

Altıncı: لَمْ يَكُنْ Bir tevhid-i câmi'dir. Ne zâtında naziri, ne ef'alinde şeriki, ne sıfâtında şebihî لَمْ lafzına nazargâh...

Şu altı cümle manen birbirine netice, hem birbirinin bürhanı, müselseldir berahin, mürettebdır netaic şu surede karargâh.

Demek şu Sure-i İhlas'ta, kendi mikdar-ı kametinde müselsel, hem müretteb otuz sure munderiç; bu bunlara sehergâh...

لَا يَعْلَمُ الْغَيْبَ إِلَّا اللَّهُ

* * *

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Bu parça hem Lâhika'ya, hem İ'caz-ı Kur'an'ın âhirine yazılacak. Birkaç gün sonra ehemmiyetli bir parçayı da göndereceğiz.

Mübarek Ramazan'ın Leyle-i Kadir sırrıyla, seksenüç sene bir ömr-ü manevî kazandırması sırr-ı hikmetiyle ve Risale-i Nur'un şakirdlerindeki sırr-ı ihlasla tesanüd ve iştirak-i a'mal-i uhrevî düsturuyla herbir sadık şakird, o fevkalâde manevî kazancı elde edeceğine gayet kuvvetli bir delili budur ki: Bu daire içinde kırkbin, belki yüzbin hâlis, hakikî mü'minlerin içinde hakikat-ı Leyle-i Kadr'i elde edecek bir-iki, on-yirmi değil, belki yüzlerin elde etmesi ihtimali kavîdir.

Sırr-ı ihlasla ve iştirak-i a'mal-i uhrevî düsturunun sırrıyla biz ve siz bu hakikata müteveccihen, bu Ramazan-ı Şerif'te herbirimiz umurun hesabına ve umum arkadaşları içinde kendini farzedip, nun-u mütekellim-i maalgayr, yani daima

أَجْرَنَا إِزْحَمْنَا وَاعْفِرْلَنَا وَوَقِّفْنَا وَاهْدِنَا

وَاجْعَلْ لَيْلَةَ الْقَدْرِ فِي هَذَا الرَّمْصَانِ خَيْرًا فِي حَقِّكَ مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ

gibi kelimelerde تَا içinde umum kardeşlerini niyet etmektir. Ve bilhâssa en zaîf olan bu kardeşinizi, ağır vazifesinde o hususî niyetle yardım etmektir.

* * *

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Hem sizi, hem bizi, hem Risale-i Nur dairesini ve hususan kahraman Tahir'i, bu Vird-ül A'zam-ı Kur'anî'nin bu tarzda zuhura gelmesiyle tebrik ediyoruz. Evet bunun tab'ında iki emr-i azîm var:

Birisi: Mu'cizatlı Kur'an-ı Hakîm'in ve kerametli Risale-i Nur'un tab'larına matbaada görülmemiş bir çığır açtı.

İkincisi: Tahir'e ve Hâfız Ali'ye ve arkadaşlarına kazandırdığı fevkalâde bir sevab noktasıdır ki; bu sırra delil-i zahir, emsali matbaada, tab'da görülmemiş bir tarzda, aynen Tahir'in hattı fotoğrafla alınmış gibi, kim bakıyorsa, "Bu Tahir'in yazısıdır, matbu' değildir." der.

Hem kâğıt, hem vakit dar olduğundan bâki umuma selâm.

Kardeşiniz
Said Nursî

* * *

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Bu Ramazan-ı Şerif'te âfâka bakmamak ve dünyayı unutmağa çok muhtaç olduğum halde; maatteessüf, dünyaya arasıra bakmağa bizi mecbur ediyorlar. İnşâallah, bu bakmakta niyetimiz hizmet-i imaniye olduğundan; o da bir nevi ibadet sayılır.

Evet size ilişkileri gibi, bize de ayrı ayrı suretlerde tecavüzlerini ihsas ediyorlar. Fakat Cenab-ı Hakk'a şükür ki, onların tecavüzleri aks-ül amel nev'inde, Risale-i Nur'un fütuhatına yardım ediyor. İstanbul'daki ihtiyar adamın itirazı münasebetiyle kahraman Nazif yazıyor ki; o itiraz, Risale-i Nur'un İstanbul'da fütuhat yapmağa ve parlamaya vesile oldu. Ve bize karşı başka cihetlerde küçücük tecavüzler de öyle netice veriyor. Fakat şimdi bîçare bazı hocaları ve sofuları Risale-i Nur'a karşı bir çekinmek, bir soğukluk vermek için hiç hatıra gelmeyen bir vesileyi bulmuşlar. Şöyle ki:

Diyorlar: "Said, yanında başka kitapları bulundurmuyor. Demek onları beğenmiyor. Ve İmam-ı Gazalî'yi de (R.A.) tam beğenmiyor ki, eserlerini yanına getirmiyor." İşte bu acib manasız sözlerle bir bulantı veriyorlar. Bu nevi hileleri yapan, perde altında ehl-i zındıkadır; fakat, safdil hocaları ve bazı sofuları vasıta yapıyorlar.

Buna karşı deriz ki: Hâşâ, yüz defa hâşâ!.. Risale-i Nur ve şakirdleri, Hücet-ül İslâm İmam-ı Gazalî ve beni Hazret-i Ali ile bağlayan yegâne üstadımı beğenmemek değil, belki bütün kuvvetleriyle onların takib ettiği mesleği ehl-i dalaletin hücumundan kurtarmak ve muhafaza etmektir.

Fakat onların zamanında bu dehşetli zındıka hücumu, erkân-ı imaniyeyi sarsmıyordu. O muhakkik ve allâme ve müçtehid zâtların asırlarına göre münazara-i ilmiyede ve diniyede istimal ettikleri silâhlar hem geç elde edilir, hem bu zaman düşmanlarına birden galebe edemediğinden; Risale-i Nur, Kur'an-ı Mu'ciz-ül Beyan'dan hem çabuk, hem keskin, hem tam düşmanların başını dağıtacak silâhları bulduğu için, o mübarek ve kudsî zâtların tezgâhlarına müracaat etmiyor. Çünkü umum onların merci'leri ve menba'ları ve üstadları olan Kur'an, Risale-i Nur'a tam mükemmel bir üstad olmuştur. Ve hem vakit dar, hem bizler az olduğumuz için vakit bulamıyoruz ki, o nuranî eserlerden de istifade etsek.

Hem Risale-i Nur şakirdlerinin yüz mislinden ziyade zâtlar, o kitablarla meşguldürler ve o vazifeyi yapıyorlar. Biz de, o vazifeyi onlara bırakmışız. Yoksa hâşâ ve kellâ! O kudsî üstadlarımızın mübarek eserlerini ruh u canımız kadar severiz. Fakat herbirimizin birer kafası, birer eli, birer dili var; karşımızda da binler mütecaviz var. Vaktimiz dar. En son silâh, mitralyoz gibi Risale-i Nur bürhanlarını gördüğümüzden, mecburiyetle ona sarılıp iktifa ediyoruz.

Latif bir tevafuk:

Bu mektubu başta **بَعْدَ عَاشِرَاتِ دَقَائِقِ شَهْرِ رَمَضَانَ** deyip, müteaddid işler meydana geldi, daha yazamadık. Tâ, mübarek Âtîf'ın mübarek mektubu geldi. Başında **بَعْدَ عَاشِرَاتِ دَقَائِقِ شَهْرِ رَمَضَانَ** kelimeleri mektubumuzun başına tevafuk etmek için bizi beklettirdi. O kerametkâr kalemiyle bu memlekete evvelce gönderdiği parlak yazıları Risale-i Nur'u, bu havalide imdadımıza göndermek niyeti, pek büyük bir hizmet-i nuriye olarak bir fedakârlıktır; fakat kendine de çok lâzımdır.

Şimdiden, buradaki Risale-i Nur şakirdleri namına ona binler teşekkür ve o hizmette onu tebrik ediyoruz. Ve onun kerametli kalemi, cazibedar esrar-ı tevafukiyeden yüzünü çevirip doğrudan doğruya

Risale-i Nur'un neşrine sarılması, bizi çok minnetdar ve mesrur eyledi. Cenab-ı Hak onun gibi hâlis, muhlis talebeleri çoğaltsın, âmîn.

Mektublarınızda arasına Sıddık Süleyman'ın, eski zamanda hararetli sadakati ve alâkadarlığı ve kuvvetli şakirdliği ile bahsi geçiyor. Ben ölünceye kadar onun sadakati ve selâmet-i kalbini ve bana ve Risale-i Nur'a hâlisane hizmetini unutamıyorum.

* * *

Aziz, sıddık, hâlis, muhlis kardeşlerim ve hizmet-i Kur'aniyede ciddî, hakikî arkadaşlarım!

Bu yakında hem Isparta'da, hem bu havalide Risale-i Nur'un İhlas Lem'aları intişara başladığı münasebetiyle ve bir-iki küçük hâdis cihetiyle şiddetli bir ihtar kalbe geldi. Riyaya dair üç nokta yazılacak:

Birincisi: Farz ve vâciblerde ve şeair-i İslâmiyede ve Sünnet-i Seniye'nin ittibaında ve haramların terkinde riya giremez. İzharı riya olamaz. Meğer gayet za'f-ı imanla beraber, fıtraten riyakâr ola. Belki şeair-i İslâmiyeye temas eden ibadetlerin izharları, ihfasından çok derece daha sevablı olduğunu, Hücet-ül İslâm İmam-ı Gazalî (R.A.) gibi zâtlar beyan ediyorlar. Sair nevafilin ihfası çok sevablı olduğu halde; şeaire temas eden, hususan böyle bid'alar zamanında ittiba-ı Sünnetin şerafetini gösteren ve böyle büyük kebair içinde haramların terkindeki takvayı izhar etmek, değil riya belki ihfasından pek çok derece daha sevablı ve hâlistir.

İkinci Nokta: Riyaya insanları sevkeden esbabın

Birincisi: Za'f-ı imandır. Allah'ı düşünmeyen, esbaba perestîş eder, halklara hodfüruşlukla riyakârane vaziyet alır. Risale-i Nur şakirdleri, Risale-i Nur'dan aldıkları kuvvetli iman-ı tahkikî dersiyle; esbaba ve nâsa ubudiyet noktasında bir kıymet, bir ehemmiyet vermiyor ki, ubudiyetlerinde onlara gösterişle riya etsinler.

İkinci Sebeb: Hırs u tama', za'f u fakr noktasında teveccüh-ü nâsı celbine medar riyakârane vaziyet almaya sevk ediyor. Risale-i Nur'un şakirdleri, iktisad ve kanaat ve tevekkül ve kısmetine rıza gibi, Risale-i Nur'un dersinden aldıkları izzet-i imaniye, inşâallah onları riya ve dünya menfaatleri için hodfüruşluktan men'eder.

Üçüncü Sebeb: Hırs-ı şöhret, hubb-u câh, makam sahibi olmak, emsaline tefevvuk etmek gibi hisler ve insanlara iyi görünmek,

tasannu'kârane haddinden fazla kendine ehemmiyet verdirmek ve tekellüfkârane lâyük olmadığı yüksek makamlarda görünmek tarzını takınmak ile riya eder. Risale-i Nur şakirdleri ene'yi nahnü'ye tebdil ettikleri, yani enaniyeti bırakıp, Risale-i Nur dairesinin şahs-ı manevîsinin hesabına çalışması, ben yerine biz demeleri ve ehl-i tarîkatın “fena fi-ş şeyh” ve “fena fi-r resul” ve nefis-i emmareyi öldürmek gibi riyadan kurtaran vasıtaların bu zamanda birisi de “fena fi-l ihvan” yani şahsiyetini kardeşlerinin şahs-ı manevîsi içinde eritip öyle davrandığı için, inşaallah ehl-i hakikatın riyadan kurtulmaları gibi, bu sır ile onlar da kurtulurlar.

Üçüncü Nokta: Vazife-i diniye itibariyle, nâsa hüsn-ü kabul ettirmek, o makamın iktiza ettiği yüksek tavırlar ve vaziyetler, hodefürüşlük ve riya sayılmaz ve sayılmamalı. Meğer o adam, o vazifeyi kendi enaniyetine tâbi' edip istimal ede.

Evet bir imam imamet vazifesinde tesbihatları izhar eder, isma' eder; hiçbir cihetle riya olamaz. Fakat vazife haricinde, o tesbihatları aşikâre halklara işittirmeye riya girebildiği için, gizlisi daha sevablıdır.

Risale-i Nur'un hakikî şakirdleri, neşriyat-ı diniyelerinde ve ittiba-ı sünnetteki ibadetlerinde ve içtinab-ı kebairdeki takvalarında, Kur'an hesabına vazifedar sayılırlar. İnşaallah riya olmaz. Meğer ki, Risale-i Nur'a başka bir maksad-ı dünyeviye için girmiş ola.

Daha yazılacaktı, fakat bir tevakkuf hali kesti.

* * *

Küçük Hüsrev Feyzi'nin bir istihracıdır

(Otuzüçüncü Âyet'ten Hâfız Ali'nin istihracının bir zeyli ve lâhikasıdır.)

Sure-i Zümer'de أَقْمَنْ شَرَحَ اللَّهُ صَدْرَهُ لِلْإِسْلَامِ فَهُوَ عَلَى نُورٍ مِنْ رَبِّهِ âyet-i azîmenin mana-yı sarihinden başka bir mana-yı işarî tabakasının külliyetinde dâhil bir ferdi Risale-i Nur ve tercümanı olduğuna kuvvetli bir delil buldum.

Çünkü أَقْمَنْ شَرَحَ اللَّهُ صَدْرَهُ لِلْإِسْلَامِ فَهُوَ cümlesi, hesab-ı cifrî ve ebcedî ve riyazî ile bin üçyüz yirmidokuz (1329) veya sekiz (1328) eder. Demek مَنْ külliyetinde ve فَهُوَ işaretinde dâhil ve medar-ı nazar bir ferd, inşirah-ı sadr ²³(Haşiye) nuruyla başka bir halete girip, eski sıkıntıdan kurtulup, nuranî bir mesleğe giren bir şahsı, eski ve yeni

harb-i umumînin gelmeye hazırlanmaları olan o dehşetli tarihe ve o ferdin vaziyetine remzen bakar.

نُورٍ مِنْ رَبِّهِ deki نُورٍ عَلَى نُورٍ مِنْ رَبِّهِ kelimesi, Risale-i Nur ismine ve manasına hem cifri, hem sureti, hem manası tevafuk ettiği gibi; أَقَمْنِ cümlesinin de makam-ı cifrîsi gösterdiği tarihte Risale-i Nur'un tercümanı olan Üstadımın -tahkikatımla- aynen vaziyetine tevafuk ediyor.

Çünkü o zamanda harb-i umumînin mebde'lerinde, Üstadım eski âdetini vesair ulûm-u felsefeyi ve ulûm-u âliyeyi bırakıp, tam bir inşirah-ı sadrla Risale-i Nur'un fatıhası ve birinci mertebesi olan İşarat-ül İ'caz tefsirine başlayıp, bütün himmetini, efkârını Kur'an'a sarfetmeğe başladığına tevafuku kavî bir emaredir ki; bu asırda o küllî mana-yı işarîde medar-ı nazar bir ferdi, Risale-i Nur'un tercümanı ve şakirdlerinin şahs-ı manevîsini temsil eden mümessilidir.

Evet madem Kur'an-ı Mu'ciz-ül Beyan her asırda her ferde hitab eder bir ilm-i muhit ve bir irade-i şamile ile herşeye bakabilir; ve madem ülema-i İslâm'ın ittifakıyla, âyetlerin mana-yı sarihinden başka işarî ve remzî ve zımnî müteaddid tabakalarda manaları vardır.

Ve madem يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا gibi hitablarda her asır gibi, bu asırdaki ehl-i iman, Asr-ı Saadetteki mü'minler gibi dâhildir.

Ve madem İslâmiyet noktasında bu asır, gayet ehemmiyetli ve dehşetlidir. Kur'an ve Hadîs ihbar-ı gaybî ile, ehl-i imanı onun fitnesinden sakınmak için şiddetle haber vermiş.

Ve madem hesab-ı cifrî ve ebcedî ve riyazî, eskiden beri sağlam bir düsturdur ve kuvvetli bir emare olabilir.

Ve madem Risale-i Nur ve tercümanı ve şakirdleri, iman ve Kur'an hizmetinde parlak ve tesirli vazifeleri gayet ehemmiyet kesbetmiştir.

Ve madem bu büyük âyet, hesab-ı cifirle bu asra ve iki harb-i umumîye bakar. Eski harbin patlamasına ve Risale-i Nur'un zuhuruna tevafuk ettiği gibi, manen de gösterir.

Elbette mezkûr hakikatlara ve kuvvetli karinelere binaen bilâ-tereddüd hükmederiz ki: Risale-i Nur'un şahs-ı manevîsi ve tercümanı, bu âyet-i azîmenin mana-yı işarî tabakasının külliyyetinde dâhil ve medar-ı nazar bir ferdidir. Ve bu âyet ona işaret eder. Ve mana-yı

remziyle ondan da haber verir. Ve ihbar-ı gayb nev'inden bir lem'a-i i'caziyeyi gösterir, denilebilir ve deriz.

Tahlil: Bir ش iki ر yediyüz. ل ن م ف ikiyüz. ا ه ص د yüz. س م yüz. İsm-i Celal altmışyedi. İki ل altmış. قَهُوْ doksanbir. لِّلْاِسْلَامِ daki iki veya üç elif, iki veya üç. ح sekiz. رَّبِّهِ "Risale-i Nur" Her ikisinde نُور var. "Risale" de رَبِّهِ, r'deki ر'ya mukabildir. Eğer نُور deki tenvin sayılsa, نُور da dahi şeddeli ن sayılır, yine ittihad ederler. مِنْ نُور den başka به نُور doksanyedi ederek, Risale-i Nur'da kalan س ل ه iki Elif dahi doksanyedi ederek, tam tevafuk eder. Türkçe telaffuzda Risale-i Nur hemze ile okunması zarar vermez.

قَدْ جَاءَكُمْ مِنَ اللَّهِ نُورٌ وَكِتَابٌ مُبِينٌ
يَهْدِي بِهِ اللَّهُ

Sure-i Nisa'nın âhirinde وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكُمْ نُورًا مُبِينًا âyeti gibi, Risale-i Nur mana ve cifir cihetiyle, mana-yı işarî efradından olduğuna kuvvetli bir karine buldum.

İkinci âyet olan Sure-i Nisa âyeti, Birinci Şua olan İşarat-ı Kur'aniye'de, Üstadım işaretini beyan etmiş. Birinci âyet olan Sure-i Maide'nin ondördüncü âyeti hem bunun işaretini teyid ediyor, hem de أَقَمْنَ شَرَحَ اللَّهُ âyetinin işaretini tasdik ediyor.

Evet bu asırda mana-yı işarî tabakasından tam bu âyetin kudsî mefhumuna bir ferd, Risale-i Nur olduğuna kim insaf ile baksa tasdik edecek.

Madem Risale-i Nur bir ferdi olduğuna manevî münasebet kavîdir. Madem bu âyetin makam-ı cifrîsi bin üçyüz altmışaltıdır (1366), eğer meddeler ve okunmayan hemzeler sayılmazsa altmışikidir (1362). Ve madem Risale-i Nur, Kur'an-ı Mübin nurunu ve hidayetini neşreden bir kitab-ı mübindir. Ve madem zahiren ondan daha ileri, o vazifeyi ağır şerait altında yapanları görmüyoruz. Ve madem âyetler, sair kelâmlar gibi cüz'î bir manaya münhasır olamaz. Ve madem delalet-i zımnî ve işarî ile kaideten mefhum-u kelâmda dâhil oluyor. Ve madem Necmeddin-i Kübra ve Muhyiddin-i Arabî (R.A.) gibi pek çok ehl-i velayet, mana-yı zahirîden başka bâtınî ve işarî manalar ile ekser âyâtı tefsir etmişler; hattâ tefsirlerinde Musa (A.S.) ve Firavun'dan murad, kalb ve nefistir dedikleri halde ümmet onlara ilişmemiş; büyük ülemeden çokları onları tasdik etmişler. Elbette âyetin delalet-i

zımniye ile Risale-i Nur'a kuvvetli karineler ile işareti kat'îdir, şübhe edilmemek gerektir.

Tahlil: تَوْرُ 157. مِّنَ اللّٰهِ 169. قَدْ جَاءَكُمْ 306. وَ 306. تَنْوِينِ ile beraber 631. 103. يَهْدِي بِهِ اللّٰهُ 1366. Yekûnü, 1366. Eger meddeler ve okunmayan hemzeler sayılmazlarsa, bu seneki muharrem tarihine; yani 1362'ye tamam tevafuk eder. Eger مُبِينٌ deki tenvinde vakfedilse, bin üçyüz onaltıdır (1316) ki; hem Risale-i Nur'un mukaddematına, hem tenvin ile tekemmülüne ve Birinci Şua'da beyan edildiği gibi, çok âyâtın ehemmiyetle gösterdikleri aynı meşhur tarihe tevafuk eder.

* * *

(Ehemmiyetli bir hocanın Üstad hakkında ziyade hüsn-ü zannını ta'dil etmek münasebetiyle yazılmış, belki size de faidesi olur diye gönderildi.)

بِاسْمِهِ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ
الْسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ يَعْدِدُ عَاشِرَاتِ دَقَائِقِ شَهْرِ رَمَضَانَ

Aziz, sadık, muhterem kardeşimiz Hoca Haşmet!

Senin, müceddid hakkındaki mektubunu hayretle okuduk ve Üstadımıza da söyledik. Üstadımız diyor ki:

Evet bu zaman hem iman ve din için, hem hayat-ı içtimaiye ve şeriat için, hem hukuk-u âmme ve siyaset-i İslâmiye için, gayet ehemmiyetli birer müceddid ister. Fakat en ehemmiyetlisi, hakaik-i imaniyeyi muhafaza noktasında tecdid vazifesi, en mukaddes ve en büyüğüdür. Şeriat ve hayat-ı içtimaiye ve siyasiye daireleri ona nisbeten ikinci, üçüncü, dördüncü derecede kalıyor. Rivayat-ı hadîsiyede, tecdid-i din hakkında ziyade ehemmiyet ise, imanî hakaikteki tecdid itibariyledir. Fakat efkâr-ı âmmede, hayatperest insanların nazarında zahiren geniş ve hâkimiyet noktasında cazibedar olan hayat-ı içtimaiye-i İslâmiye ve siyaset-i diniye cihetleri daha ziyade ehemmiyetli görüldüğü için, o adese ile o nokta-i nazardan bakıyorlar, mana veriyorlar.

Hem bu üç vezaifi birden bir şahısta, yahut cemaatte, bu zamanda bulunması ve mükemmel olması ve birbirini cerhetmemesi pek uzak, âdeta kabil görülmüyor. Âhırzamanda, Âl-i Beyt-i Nebevî'nin (A.S.M.)

cemaat-ı nuraniyesini temsil eden Hazret-i Mehdi'de ve cemaatindeki şahs-ı manevîde ancak içtima edebilir. Bu asırda, Cenab-ı Hakk'a hadsiz şükür olsun ki, Risale-i Nur'un hakikatına ve şakirdlerinin şahs-ı manevîsine, hakaik-i imaniye muhafazasında tecdid vazifesini yaptırmış. Yirmi seneden beri o vazife-i kudsiyede tesirli ve fatihane neşriyle gayet dehşetli ve kuvvetli zındıka ve dalalet hücumuna karşı tam mukabele edip, yüzbinler ehl-i imanın imanlarını kurtardığını kırkbinler adam şehadet eder.

Amma benim gibi âciz ve zaîf bir bîçarenin, böyle binler derece haddimden fazla bir yükü yüklemek tarzında, şahsımı medar-ı nazar etmemeli diyor ve size selâm ediyor. Biz de zâtınıza ve oradaki Risale-i Nur'la alâkadar olanlara selâm ediyoruz.

Risale-i Nur şakirdlerinden
Emin, Feyzi, Kâmil

* * *

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Kardeşlerim!

Kur'an'ın bir tek âyetinin bir tek işareti ihbar-ı gayb nev'inden bir lem'a-i i'caziyeyi tevafuk suretiyle gösterdiğini manevî bir ihtar ile gördüm.

أَيُّجِبُّ أَحَدُكُمْ أَنْ يَأْكُلَ لَحْمَ أَخِيهِ مَيْتًا Bu âyet-i kerimenin makam-ı cifrîsi -şedde ve tenvin sayılmazsa- bin üçyüz ellibir (1351), مَيْتًا'in aslı مَيِّتًا olmasından bin üçyüz altmışbir (1361) ederek; bu tarihte, umûr-u azîmeden bir dehşetli gıybeti, bu âyetin mana-yı işarî külliyetinde dâhil ediyor. Umûr-u azîmeden böyle bir acib gıybet aynı tarihte, aynı senede vukua geldi. Şöyle ki:

Onsekiz sene müddetinde Sünnet-i Seniyeyi muhafaza için başına şapka koymadığından, onsekiz senedir haps-i münferid hükmünde ihtilattan men' ve yalnız bir odada hayatını geçirmeye mecbur edilen ve hususî ibadetgâhında ezan-ı Muhammedî okuyup "Allahü Ekber" dediğinden ve "Lâ ilahe illallah" hakikatını güneş gibi gösterdiğinden, yüz arkadaşıyla taht-ı tevkife alınan ve mahkûm edilen bir adamı, yüzer emare ve karinelere istinaden inayet-i İlahiyeden geldiğine kat'î bir kanaati ile işaret-ı Kur'aniyeden bir müjdeyi hem kendine, hem

musibettede arkadaşlarına bir teselli niyetiyle beyan ettiği için onu gıybet ve galiz tabiratla teşhir etmek ve onun dersleriyle imanlarını kurtaran masum şakirdlerini ondan tenfir edip şübheler vermek; güya ortalıkta medar-ı inkâr hiçbir şey yok ve hiçbir münkeratı ve cinayeti görmüyor gibi, yalnız o bîçarenin mevhum bir hatasını, sekiz senede seksen müdakkiklerin nazarında saklanan ve sathî ve inadî nazarına göre bir içtihadî yanlışını görüyor zannıyla galiz tabirler ile zemmetmek; elbette bu asırda, bu memlekette Kur'an-ı Mu'ciz-ül Beyan'ın kasden işaretine medar olabilir azîm bir hâdisedir. Bence, Kur'an'ın nasilki her sure ve bazan bir âyet ve bazan bir kelime bir mu'cize olur; öyle de bu âyetin tek bir işareti, ihbar-ı gayb nev'inden bir lem'a-i i'cazîyedir.

Bu âyetin bu işareti, bu asırda, Risale-i Nur şakirdlerinin hakkındaki gıybete baktığına üç emare var:

Birincisi: Birinci Şua olan İşarat-ı Kur'aniye Risalesinde, Risale-i Nur'a ve tercümanına da işaret eden beşinci âyet olan **أَوْمَنْ كَانَ مَيِّتًا مَيِّتًا فَآخِيَّتَاهُ وَجَعَلْنَا لَهُ نُورًا يَمْشِي بِهِ فِي النَّاسِ** gayet kuvvetli karinelerle **مَيِّتًا** kelime-i kudsiyesi cifir ve ebced hesabıyla ve üç cihet-i manasıyla Said-ün Nursî'ye tevafuk etmesidir.

İkinci emare: **أَيُّحِبُّ أَحَدُكُمْ** ilâ âhir... âyetinin makam-ı cifrîsi ve riyazîsi bin üçyüz altmışbir (1361) etmesidir ki; aynı tarihte, o acib hâdise oldu.

Üçüncü emare: .....

İhtiyarım haricinde, beş vecihle zemmi zemmeden ve mu'cizane gıybetten altı cihetle zecreden **أَيُّحِبُّ أَحَدُكُمْ أَنْ يَأْكُلَ لَحْمَ أَخِيهِ مَيِّتًا** âyeti karşımda kendini gösterip temessül eyledi. Manen, "Bana bak!" dedi. Ben de baktım, birden tesbihat içinde gördüm ki: 1351'den, tâ 1361 tarihini gösterdi. Halimize baktım; perde altında 51'den, tâ 61'e kadar Risale-i Nur meded beklediği İstanbul âfâkında, perde altında bir nevi taarruz bulunmuş ve 61'de birden patlamasıdır.

Tahlil: ح ح yüz. ن ن yüz. م م yüz. ل ل yüz. ك ك yüz. ی ی yüz. ت ت yüz. ح ح yüz. د د yüz. Beş elif, bir ه ile beraber on. Âhirdeki tenvin vakfen elif olduğu için yekûnü bin üçyüz ellibir (1351). **مَيِّتًا** aslı yâ-i müşeddede olduğundan bin üçyüz altmışbir (1361) eder.

(Haşiyе): Bu âyet bizi şiddetle gıybetten men'ettiğinden, bizi gıybet edenleri unutmaliyiz, medar-ı gıybet etmemeliyiz. İnşâallah, daha tekerrür etmeyecek.

* * *

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ
الْسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ بِعَدَدِ حُرُوفِ رَسَائِلِ التَّوْرِ الْمَقْرُوءَةِ
وَالْمَكْتُوبَةِ

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Size üç noktayı beyan etmeye kalbde bir ihtiyaç oldu:

Birincisi: “Bir hâdisede hem insan eli, hem kader müdahalesi olduğundan; insan zahirî sebebe bakıp bazan haksız hükmedip, zulmeder. Kader, o musibetin gizli sebebine baktığı için adalet eder.” diye, Risale-i Nur’da bir kaide-i esasiyedir.

Hem şimdiye kadar Risale-i Nur’un başına gelen hâdiselerde bir dest-i inayet, bir vech-i rahmet bulunduğu tecrübelerle sabittir.

Bu iki cihette kalbden bir sual çıktı: “Acaba Nur hakkındaki bu yeni İstanbul hâdisesinde vech-i adalet ve rahmet nedir?” Hatıra böyle bir cevap geldi ki:

Risale-i Nur’a, ehl-i ilim ve ehl-i dikkati ciddiyetle bakmaya ve tedkik etmeye sevketti. Elbette Risale-i Nur’u tedkik eden bir âlim, insafı varsa tarafdar olur. Ve Risale-i Nur ülema dairesinde ve İstanbul âfâkında tezahür edecek. İşte vech-i rahmet ve inayet!

Amma kader-i İlahînin vech-i adaleti şudur ki:

Risale-i Nur’un hakikatıyla ve şakirdlerinin şahs-ı manevîsiyle tezahür eden fevkalâde imanî hizmetlerin ehemmiyetli bir kısmını bîçare tercümanına vermek ve ehl-i dünya ve ehl-i siyaset ve avamın nazarında birinci derece ve hakikat nazarında, imana nisbeten ancak onuncu derecede bulunan siyaset-i İslâmiye ve hayat-ı içtimaiye-i ümmete dair hizmeti, kâinatta en büyük mes’ele ve vazife ve hizmet olan hakaik-i imaniyenin çalışmasına racih gördüklerinden; o tercümana karşı arkadaşlarının pek ziyade hüsn-ü zanları ehl-i siyasete, inkılabcı bir siyaset-i İslâmiye fikrini vermek cihetinde, Risale-i Nur’a karşı hayat-ı içtimaiye noktasında cephe almak ve fütuhatına mâni’ olmak pek kuvvetli ihtimali vardı. Bunda hem hata,

hem zarar büyüktür. Kader-i İlahî, bu yanlış tashih etmek ve o ihtimali izale etmek ve öyle ümid besleyenlerin ümidlerini ta'dil etmek için, en ziyade öyle cihetlerde yardım ve iltihaka koşacak olan ülemadan ve sâdâttan ve meşayihden ve ahabdan ve hemşehriden birisini muarız çıkardı; o ifratı ta'dil edip adalet etti. "Size kâinatın en büyük mes'elesi olan iman hizmeti yeter." diye bizi merhametkârane o hâdiseye mahkûm eyledi. Sonra lillahilhamd, o muarızı susturdu; o ateşi söndürdü. Fakat münafıklar söndürmemek için çalışıyorlar.

İkinci Nokta: Bu dehşetli ihtikârdan çıkan kaht u galâ ve açlık ve zaruret, yaşamak damarını şiddetle yaralandırıyor. Bu yara, hissiyat-ı ulviye-i diniyeyi bir derece susturmaya vesile olup, ehl-i dalalete yardım ediyor. Herkes midesini düşünmeye başlıyor. Kalb, hakikatten ziyade ekmeği düşünüp hayata, yaşamağa yardıma koşup, vazife-i hakikiyesini ikinci derecede bırakır. Buna karşı Risale-i Nur'un şakirdleri bir uzun Ramazan nazarıyla bakıp, keffaret-üz zünub ve bir riyazet-i şer'iyeye çevirebilirler. Alenen nakz-ı sıyamla Ramazanın hürmetini kıran bedbahtlara gelen o musibet, masumları da incitir. Fakat Risale-i Nur şakirdleri ve masumları, o musibeti lehlerine döndürüp, hayırlı bir riyazete kalbederler. Kanaat ve iktisadla karşılarlar.

Üçüncü Nokta: İki mes'eledir.

Birincisi: Müdakkik Hoca Sabri, Feyzi'nin istihracına dair Feyzi'ye yazdığı mektub güzeldir. Lâhika'ya girdikten sonra, hocalar فِيهِ تَطَرُّ dememek için bazı kelimatı ta'dil edildi.

İkinci Mes'ele: İstanbul ülemasının en büyüğü ve en müdakkiki ve çok zaman Müfti-yül Enam olan eski fetva emini, meşhur Ali Rıza Efendi; Birinci Şua İşarat-ı Kur'aniye ve Âyet-ül Kübra gibi risaleleri gördükten sonra, Risale-i Nur'un mühim bir talebesi olan Hâfız Emin'e demiş ki:

"Bedüzzaman, şu zamanda din-i İslâma en büyük hizmet eylediğini ve eserlerinin tam doğru olduğunu; ve böyle bir zamanda, mahrumiyet içinde feragat-ı nefis edip yani dünyayı terkedip, böyle bir eser meydana getirmek hiç kimseye müyesser olmadığını ve her suretle şâyan-ı tebrik olduğunu ve Risale-i Nur müceddid-i din olduğunu ve Cenab-ı Hak onu muvaffak-un bilhayr eylesin, âmîn!" diyerek;

bazılarının sakal bırakmamaklığına itirazları münasebetiyle; Mevlâna Celaleddin-i Rumî'nin pederleri olan Sultan-ül Ülema'nın bir kıssası ile onu müdafaa edip, demiş:

“Bu misillü, Bedüzzaman'ın dahi elbette bir içtihadı vardır. İtiraz edenler haksızdır.” demiş ve Hoca Mustafa'ya emretmiş: “Söylediğimi yaz!”

Bedüzzaman'a kemal-i hürmetle selâm ederim. Te'lifatınızın ikmaline hırz-ı can ile dua etmekteyim (yani, ruha nüsha olacak kadar kıymetdardır). Bazı ülema-üs sû'un tenkidine uğradığına müteessir olma. Zira yemişli ağaç taşlanır, ²⁴ (Haşiye) kaziyesi meşhurdur. Mücahedatınıza devam buyurun. Cenab-ı Hak ve Feyyaz-ı Mutlak âcilen murad ve matlubunuza muvaffak-un bilhayr eylesin! Bâki Hakk'ın birliğine emanet olunuz.

Eski Fetva Emini Ali Rıza

İşte böyle müdakkik ve ilim ve şariat ve Kur'an cihetinde bu zamanda söz sahibi en büyük âlim böyle hükmetmiş. Risale-i Nur'un talebeleri, bu mes'eleyi -ihtiyaten- yabanîlere onun ismini vermekle teşhir etmemek gerektir ve dualarına onu dâhil etmek lâzımdır.

Umum kardeşlerimize selâm.

* * *

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ
الْسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ أَبَدًا دَائِمًا

Aziz, sıddık, müstakim kardeşlerim!

Gayet ciddî bir ihtar ile bir hakikatı beyan etmeye lüzum var. Şöyle ki:

لَا يَعْلَمُ الْغَيْبَ إِلَّا اللَّهُ sırrıyla ehl-i velayet, gaybî olan şeyleri bildirilmezse bilmezler. En büyük bir veli dahi, hasmının hakikî halini bilmedikleri için, haksız olarak mübareze etmesini Aşere-i Mübeşşere'nin mabeynindeki muharebe gösteriyor. Demek **iki veli, iki ehl-i hakikat birbirini inkâr etmekle makamlarından sukut etmezler. Meğer bütün bütün zahir-i şeriata muhalif ve hatası zahir bir içtihad ile hareket edilmiş ola.**

Bu sırra binaen

وَالْكَاطِمِينَ الْغَيْظَ وَالْعَافِينَ عَنِ النَّاسِ

deki ulüvv-ü cenab düsturuna ittibaen ve avam-ı mü'minînin şeyhlerine karşı hüsn-ü zanlarını kırmamakla, imanlarını sarsılmadan muhafaza etmek ve Risale-i Nur'un erkânlarının haksız itirazlara karşı haklı fakat zararlı hiddetlerinden kurtarmak lüzumuna binaen; ve ehl-i ilhadın iki taife-i ehl-i hakkın mabeynindeki husumetten istifade ederek, birinin silâhıyla, itirazıyla ötekini cerhedip ve ötekinin delilleriyle berikini çürütüp ikisini de yere vurmak ve çürütmekten içtinaben, Risale-i Nur şakirdleri bu mezkûr dört esasa binaen, muarızlara hiddet ve tehevvrle ve mukabele-i bilmisille karşılamamalı. Yalnız kendilerini müdafaa için musalahakârane, medar-ı itiraz noktaları izah etmek ve cevap vermek gerektir.

Çünkü bu zamanda enaniyet çok ileri gitmiş. Herkes, kameti mikdarında bir buz parçası olan enaniyetini eritmeyip, bozmuyor; kendini mazur biliyor, ondan niza çıkıyor. Ehl-i hak zarar eder, ehl-i dalalet istifade ediyor.

İstanbul'da malûm itiraz hâdisesi îma ediyor ki; ileride, meşrebini çok beğenen bazı zâtlar ve hodgâm bazı sofi-meşrebler ve nefs-i emmaresini tam öldürmeyen ve hubb-u câh vartasından kurtulmayan bazı ehl-i irşad ve ehl-i hak, Risale-i Nur'a ve şakirdlerine karşı kendi meşreblerini ve mesleklerinin revacını ve etba'larının hüsn-ü teveccühlerini muhafaza niyetiyle itiraz edecekler, belki dehşetli mukabele etmek ihtimali var. **Böyle hâdiselerin vukuunda, bizlere itidal-i dem ve sarsılmamak ve adavete girmemek ve o muarız taifenin de rüesalarını çürütmemek gerektir.**

Fâş etmek hatırıma gelmeyen bir sırrı, fâş etmeye mecbur oldum. Şöyle ki:

Risale-i Nur'un şahs-ı manevîsi ve o şahs-ı manevîyi temsil eden has şakirdlerinin şahs-ı manevîsi "Ferîd" makamına mazhar oldukları için, değil hususî bir memleketin kutbu, belki -ekseriyet-i mutlaka ile- Hicaz'da bulunan kutb-u a'zâmın tasarrufundan hariç olduğunu.. ve onun hükmü altına girmeye mecbur değil. Her zamanda bulunan iki imam gibi, onu tanımağa mecbur olmuyor. Ben eskide Risale-i Nur'un şahs-ı manevîsini, o imamlardan birisini zannediyordum. Şimdi anlıyorum ki; Gavs-ı A'zam'da kutbiyet ve gavsiyetle beraber "ferdiyet" dahi bulunduğundan, âhircamanda şakirdlerinin bağlandığı Risale-i Nur, o ferdiyet makamının mazharıdır. Bu gizlenmeye lâayık olan bu

sırr-ı azîme binaen, Mekke-i Mükەرreme'de dahi -farz-ı muhal olarak- Risale-i Nur'un aleyhinde bir itiraz kutb-u a'zamdan dahi gelse; Risale-i Nur şakirdleri sarsılmayıp, o mübarek kutb-u a'zâmın itirazını iltifat ve selâm suretinde telakki edip, teveccühünü de kazanmak için, medar-ı itiraz noktaları o büyük üstadlarına karşı izah etmek, ellerini öpmektir.

Evet kardeşlerim; bu zamanda öyle dehşetli cereyanlar ve hayatı ve cihanı sarsacak hâdiseler içinde, hadsiz bir metanet ve itidal-i dem ve nihayetsiz bir fedakârlık taşımak gerektir. **يَسْتَجِيبُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا عَلَى** **الْآخِرَةِ** âyetinin sırr-ı işârîsiyle, âhireti bildikleri ve iman ettikleri halde, dünyayı âhirete severek tercih etmek ve kırılacak şîşeyi bâki bir elmasa, bilerek rıza ve sevinçle tercih etmek ve akibeti görmeyen kör hissiyatın hükmüyle, hazır bir dirhem zehirli lezzeti, ileride bir batman safi lezzete tercih etmek, bu zamanın dehşetli bir marazı, bir musibetidir. O musibet sırrıyla, hakikî mü'minler dahi bazan ehl-i dalalet tarafdar olmak gibi dehşetli hatada bulunuyorlar. Cenab-ı Hak ehl-i imanı ve Risale-i Nur şakirdlerini bu musibetlerin şerrinden muhafaza eylesin, âmîn.

Said Nursî

* * *

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Risale-i Nur'un intişarına ve fütuhatına karşı gelen biri semavî, biri arzî iki musibete mukabele edecek ayrı bir inayet-i İlahiye cilvesi görülmeye başladı.

Arzî ve insanî olan musibet: Isparta'da ve İstanbul'da olduğu gibi; Kastamonu'nun havalisinde de, ehl-i dalalet Risale-i Nur'un intişarına sed çekmek için, has talebelerin ve ciddî çalışanların şevklerini kırmak ve onlara fütur vermek için, ayrı ayrı tarzlarda, umumî bir plân dâhilinde taarruz ediliyor. Hâlislere fütur veremediklerinden, başka meşgaleler bulmakla çalışmalarına zarar veriyorlar.

Semavî musibet ise: İhtikâr neticesinde, hayat ve yaşamak hissi, hissiyat-ı diniyeye galebe çalıp, ekser nâs midesini, maişetini daima düşünüyor. Hattâ ekser fukara kısmından olan Risale-i Nur talebeleri, bu musibete karşı çabalamak mecburiyetiyle hakikî ve en mühim vazifesi olan neşir hizmetini bırakmağa mecbur oluyor.

Hem insanların zihinleri, fikirleri kasden ve bizzât hakaik-i imaniyeye karşı bu yüzden bir derece lâkaydlık bir vaziyeti almasından, bir tevakkuf devri gelmesine mukabil; Cenab-ı Hakk'ın inayet ve rahmetiyle başka bir tarzda Risale-i Nur'un intişar ve fütuhatına meydan açmış. Ezcümle: İstanbul âfâkından yüksek ülemanın; eski Fetva Emini Ali Rıza, Ahmed-i Şiranî ve parlak vaizlerden Şemsi gibi zâtlar, Risale-i Nur'la ciddî ve takdirkârane münasebetdar olmağa başlamalarıdır.

Hem hatırımızda olmadığı halde, yeni hurufla tab'etmek üzere - başta Âyet-ül Kübra'nın en mühim parçası- yedi parça, bir mecmuada tab'etmek; ve gençleri uyandıran üç-dört parça ayrı bir risalede, Hâfız Mustafa ile beraber tab'etmek için matbaaya gönderdik.

Hem mühim bir zât teşebbüs ediyor ki: Mühim parçalardan bir kısmını Ankara'da, büyük rütbeli birisinin muavenetiyle tab'etmek niyeti var. Ben şimdilik muvafakat etmedim.

Velhasıl bir kapı kapansa, inayet-i İlahiye daha parlak kapıları Risale-i Nur yüzünden açıyor, yol veriyor. Risale-i Nur'un mektub ve mefuz hurufatı adedince Cenab-ı Erhamürrâhimîn'e hamd ü sena ve şükür olsun. هَذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّي Buna binaen, bu tevakkuf ve muvakkaten fütura merak etmeyiniz. Zâten şimdiye kadar çalışmalar tohumlar nev'inde, istikbalde kâfi sünbüller verebilir. Farz-ı muhal olarak, hiç çalışılmasa da yine kifayet eder. Kat'iiyen takarrur etmiş ki; Risale-i Nur hakikatlarına, gıdaya ihtiyaç gibi bu zamanda ihtiyaç var. Bu ihtiyaç ise onu tevakkufta bırakmaz, işlettirecek inşaallah.

Hâfız Mustafa ile umumunuza bedel görüştük, fakat pek az bir zamanda. Cenab-ı Hak onu ve Tahirî'yi tab' mes'elesinde muvaffak eylesin, âmîn.

Hâfız Ali'nin mektubunda, Medrese-i Nuriye'nin üstadı olan Hacı Hâfız ile gayet samimane ve uhuvvetkârane görüşmeleri ve meşveretleri bizleri çok mesrur eyledi.

Said Nursî

* * *

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Nur fabrikasının sahibi, Birinci Şua'ın Dördüncü Âyeti bahsinde, hakikat-ı İslâmiyetin yedi esası parlak bir surette isbat edildiği cümlesine dair soruyor ki: Erkân-ı İslâmiyeyi beş biliyoruz. Hem vücut-u zekat rüknü, risalelerde ne suretle izah edildiğini soruyor.

Elcevab: İslâm'ın rükünleri başkadır, hakikat-ı İslâmiyet'in esasları yine başkadır. **Hakikat-ı İslâmiyet'in esasları; altı erkân-ı imaniye ile ²⁵(Haşiye) ve esas-ı ubudiyet ki, İslâmın beş rüknü olan (savm, salât, hacc, zekat, kelime-i şehadet) mecmuunun hülâsasıdır.** Risale-i Nur, altı rükn-ü imaniye ile bu esas-ı ubudiyeti isbat edip سَبْعَ الْمَثَانِي cülvesine mazhariyeti muraddır. Vücut-u zekatın izahından murad ise, zekatın teferruat tafsilâtı değil; belki zekatın, hayat-ı içtimaiyede derece-i lüzumu ve ehemmiyetli kıymeti isbat edilmiş demektir. Evet Risale-i Nur'dan evvel yazdığımız risalelerde, hem de Risale-i Nur'un müteaddid yerlerinde, vücut-u zekatın hayat-ı içtimaiyede ne derece ehemmiyetli olduğu kat'iyen ve vâzıhan isbat edilmiş demektir.

Isparta'da Risale-i Nur'un ders ve neşrine iki köşkünü bir zaman tahsis eden kardeşimiz Şükrü Efendi'nin iki genç evlâdının vefatı, beni müteessir etti. Çünkü beş-altı yaşında iken, masume kerimesi yanıma geldikçe, her defa "Adın nedir?" soruyordum. Masumane, kemal-i fahrle "Hayrünnisa" derdi, beni şefkatle güldürüyordu. Cenab-ı Hak o mübarek masumeyi birden Cennetine aldı, şu dünya Cehenneminden kurtardı. Ve merhum mahdumu Hayati ise, hastalık inşaallah onu da Hayrünnisa gibi günahsız, masum yaptı. Beraber Cennet tarafına gittiler. Bu nokta-i nazardan ben o iki çocuğu tebrik ediyorum. Ve peder ve vâlidelerini de hem ta'ziye, hem manen tebrik ediyorum ki; o iki evlâdları وَلَدَانِ مُحَلِّدُونَ sırrına mazhar oldular. Ben o ikisini, Risale-i Nur'un vefat eden şakirdleri içinde dualarımıza dâhil ettik.

Rüşdü Efendi benim tarafımdan Şükrü Efendi'ye, ta'ziyenamesi olan Onyedinci Mektub'u, benim yerimde okusun.

Risale-i Nur'un kaptanı Sabri, Nis adasındaki bir kardeşimiz ve Onuncu Söz'ün tab'ından sonra tehlikeden muhafaza için kaç ay hanesinde saklayan ve peder ve vâlidesiyle, bizimle ciddî alâkadar bulunan Veli Efendi'nin peder ve vâlidesinin vefat haberlerini yazıyor. Cenab-ı Hak onlara rahmet eylesin. Ben inşaallah çok zaman onları manevî kazançlarıma şerik edeceğim.

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Bu zamanda hususan bu sıralarda, Risale-i Nur'un şakirdleri tam bir metanet ve tesanüd ve dikkat etmeye muhtaçtırlar. Lillahilhamd Isparta ve havalisi kahramanları demir gibi bir metanet göstermesiyle, başka yerlere de hüsn-ü misal oldu.

Ey Hüsrev! Tesirli ve güzel mektubunu aldım. Vazifenin başına geçmen, bizi fevkalâde mesrur etti. Binler safalar ile geldin. Sen, birbuçuk sene maddî kalemin işlemediğinden merak etme. Senin yerine ve kerametli kaleminin yâdigârı olan Mu'cizat-ı Ahmediye'nin biri vilayat-ı şarkıyede faalane geziyor. Diğer son yazdığın nüsha da, İstanbul'da senin yerinde çalışıp, inşaallah fütuhât yapar. Senin yazdığın mu'cizeli iki Kur'an-ı Azîmüşşan'ın bu havalide hususan Ramazan-ı Şerif'te sana kazandırdıkları sevabları ve tahsin ve tebriklerini, inşaallah yakında tab'a girmesiyle, âlem-i İslâm'dan senin ruhuna yağacak rahmet dualarını düşün, Allah'a şükreyle.

Hâfız Ali'nin mektubunda, İslâmköyü'ndeki hocalara muhabbete ve dostluğa karar vermesi bizi memnun eyledi. Evet İslâmköyü, nasılkı Risale-i Nur'a pek ziyade alâkadarlıkta imtiyaz ve sebkât kazanmış. Öyle de ben orada iken, sair hocalara nisbeten İslâmköyü hocaları dahi daha ziyade insafî ve Risale-i Nur'u takdir ettiklerini gördüğümünden, bu havalideki hocaların lâkaydlıklarına karşı onları hüsn-ü misal gösteriyorum. İnşâallah onlardan zarar gelmez. Ben İslâmköyü'nü Nurs Köyü gibi biliyorum, o hocalara da akrabam nazarıyla bakıyorum, onlara da selâm ediyorum. Evet onların insafı ve Risale-i Nur'a karşı dostluklarıyla, Nur Fabrikası o köyde dağdağasız teessüs etti tahmin ediyorum.

Ey Sabri kardeş! Başın sağ olsun. Cenab-ı Hak o vâlidemizi mağfiret eylesin! Âmîn. Benim, karabet-i nesebiyeyi ihsas eden parmaklarındaki nişan ve bu yedi-sekiz sene Abdülmecid'den daha hararetli faalane kardeşlik vazifesini yaptığınızdan, elbette senin merhume vâliden benim de vâlidemdir. Onu da, vâlidem yanına manevî kazançlarıma ve dualarıma hissedar ediyorum. Cenab-ı Hak sana sabr-ı cemil ihsan ve o merhumeyi de garîk-i rahmet eylesin! Âmîn.

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Ben pek kat'î bir surette ve bine yakın tecrübelerim neticesinde kat'î kanaatım gelmiş ve ekser günlerde hissediyorum ki: Risale-i Nur'un hizmetinde bulunduğum günde, o hizmetin derecesine göre kalbimde, bedenimde, dimağımda, maişetimde bir inkişaf, inbisat, ferahlık, bereket görüyorum. Hem orada iken, hem burada çok kardeşlerimden aynı haleti hissettim ve ediyorum. Ve çokları itiraf ediyor ki, "Biz de hissediyoruz." derler. Hattâ size geçen sene yazdığım gibi, benim pek az gıda ile yaşadığımın sırrı, o bereket imiş.

Hem **İmam-ı Şafîi'den (R.A.)** rivayet var ki; **hâlis talebe-i ulûmun rızıkına, ben kefalet edebilirim demiş.** Çünkü rızıklarında vüs'at ve bereket olur. Madem hakikat budur ve madem hâlis talebe-i ulûm ünvanına Risale-i Nur şakirdleri bu zamanda tam liyakat göstermişler; elbette şimdiki açlık ve kahta mukabil Risale-i Nur hizmetini bırakmak ve zaruret-i maişet özüyle, maişet peşine koşmak yerine en iyi çare, şükür ve kanaat ve Risale-i Nur talebeliğine tam sarılmaktır.

Evet her tarafta bu derd-i maişet herkesi sarsıyor. Ehl-i dalalet bundan istifade eder. Ehl-i diyanet de kendini mazur bilir, "Zarurettir, ne yapalım?" der. Demek ki, Risale-i Nur şakirdleri bu açlık ve zaruret musibetine karşı, yine Nur'la mukabele etmeli. Her şakirdin vazifesi, yalnız kendi imanını kurtarmak değil; belki başkasının imanlarını da muhafaza etmeye mükelleftir. O da hizmete ciddî devam ile olur.

Size yazmıştık ki, muarızlara adavetle mukabele etmeyiniz. Mümkün olduğu kadar, ehl-i takva, ehl-i ilme karşı dostane vaziyet alınız. Fakat bu noktaya dikkat ediniz ki, Risale-i Nur'un zararına ve şakirdlerinin salabet ve metanetlerine ilişecek bir tarzda daireniz içine sokmayınız. Öyleler niyet-i hâlise ile girmezse, belki fütur verirler. Eğer enaniyetli ve hodfüruş ise, Risale-i Nur şakirdlerinin metanetlerini kırarlar; nazarlarını, Risale-i Nur'un haricine çekip dağıtırlar. Şimdi çok dikkat ve metanet ve ihtiyat lâzımdır.

Bu havalide, hakikaten ümidimin fevkinde, Risale-i Nur talebelerinden iki kahraman yetiştiler. Baba, oğul; Ahmed Nazif, Salahaddin. Bu iki zât Risale-i Nur'un neşrinde ikiyüz adam kadar çalıştıklarını görüyoruz. Ezcümle: Birisi yani oğlu, Kars'ta durup hem

Van'a, hem Erzurum'a, hem Konya'ya, hem buralara -size leffen gönderdiğim mektub gibi- muhaberelele ile tesirli bir surette çalışıyor; tam bir Abdurrahman'dır.

Kardeşiniz
Said Nursî

* * *

Risale-i Nur, tarîkat değil hakikattır. Âyât-ı Kur'aniyeden tereşşuh eden bir nurdur. Ne şarkın ulûmundan ve ne de garbın fûnunundan alınmış değil. Kur'an-ı Mu'ciz-ül Beyan'ın bu zamana mahsus bir i'caz-ı manevisidir. Menfaat-ı şahsiye yoktur. Risale-i Nur'un -hiç olmazsa- Söz ve Mektublarını tamamiyla okuyunca bir çok hakikatlar tezahür edeceğinden, bugünkü düşüncenizden, yani Risale-i Nur'u yazmakta çekinmek ve çekilmekten derhal teberri edeceksiniz.

Muhterem değerli kardeşim! Derhal yazmaya başlayınız, korkmayınız. Hizmet-i Kur'an, inşâallah muhafaza edecektir. Diğer Efendi'yi ziyarete gidenlere ve Risale-i Nur'u yazan o havalideki kardeşlerimize geçmiş olsun. ²⁶(Haşiye) Hâfız-ı Hakikî inşâallah muhafaza edecektir. İmam-ı Ali'nin (R.A.) * ثَقَادُ سِرَاجِ التُّورِ سِرًّا بَيَّاتَةً * ثَقَادُ سِرَاجِ السُّجِّ سِرًّا تَتَوَرَّتْ emrine inkıyad etmek îcab ettiğinden, Risale-i Nur'u gizli okumak, gizli yazmak, gizli neşretmek lâzımdı. O kardeşlerimizin bu emre riayet etmemesinden ileri geldiğinden, hafif şefkat tokadı yediklerinden tekrar geçmiş olsun.

Hiç merak etmesinler, hiçbir şey yapılmaz ve yapamaz ve göremezler. Bu hâdiseden müteessir olup çekinmeyiniz. Bilakis çalışmanızı ziyadeleştirin ki, tecrübe-i meydan-ı imtihanda muvaffak olasınız. Risale-i Nur'a sık sık ilişirler, fakat bir halt edemezler. Çünkü Gavs-ı A'zam (K.S.) ve İmam-ı Ali (R.A.) gibi zâtların himayeleri ve duaları berekâtına, Hâfız-ı Hakikî hıfzeder. اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ هَذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّي لِلَّذِينَ آمَنُوا هُدًى وَشِفَاءً Risale-i Nur geçecektir. Risale-i Nur sırrına mazhardır. Ondan istimdad et. Risale-i Nur talebeleri birbirinin ibadetinden hissedar olduklarından, daimî virdleri olan bu âyet-i azîme size de şifa verir. Risale-i Nur'u yazınız. İhtiyata riayet ediniz.

Bütün kardeşlerime selâm ve hürmetler. Risale-i Nur'a çalışmanızı tekrar tavsiye ederim, kardeşlerim.

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Aziz kardeşlerim!

Bu defa mektub yerinde bu meyveyi gönderiyoruz.

Karadağ'ın Bir Meyvesi

Bir âyetin mana-yı işarîsinin külliyyetinden bir ferdi, Hürriyetten bu âna kadardır.

Teşrin-i sâni otuzuncu gün, bin üçyüz ellisekizde (1358), Karadağ başına çıkıyordum. “İnsanların, hususan Müslümanların bu teselsül eden helâketleri ve hasaretleri ne vakitten başladı, ne vakte kadar devam eder?” hatıra geldi. Birden, her müşkilimi halleden Kur'an-ı Mu'ciz-ül Beyan, Sure-i Ve'l-Asrı'yı karşıma çıkardı. Dedi: “Bak!”

Baktım. Her asra hitab ettiği gibi, bu asrımıza daha ziyade bakan وَ إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ âyetindeki خُسْرٍ (şedde ve tenvin sayılır) makam-ı cifrîsi bin üçyüz yirmidört (1324) edip, hürriyet inkılabıyla başlayan tebeddül-ü saltanat ve Balkan ve İtalyan Harbleri ve Birinci Harb-i Umumî mağlubiyetleri ve dehşetli muahedeleri ve şeair-i İslâmiyenin sarsılmaları ve bu memleketin zelzeleleri ve yangınları ve İkinci Harb-i Umumî'nin zemin yüzünde fırtınaları gibi, semavî ve arzî musibetlerle hasaret-i insaniye ile إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ âyetinin bu asra dahi bir hakikatı, maddeten aynı tarihiyle gösterip, bir lem'a-i i'cazını gösteriyor.

إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ (âhirdeki ه , ت sayılır, şedde sayılır ise) makam-ı cifrîsi bin üçyüz ellisekiz ve dokuz (1358-1359) olan bu senenin ve gelecek senenin aynı tarihini göstermekle o hasaretlerden bâhusus manevî hasaretlerden kurtulmanın çare-i yegânesi, iman ve a'mal-i sâliha olduğu gibi ve mefhum-u muhalifiyle, o hasaretin de sebeb-i yegânesi küfr ü küfran, şükürsüzlük yani imansızlık, fışk u sefahet olduğunu gösterdi. Sure-i الْعَصْرِ nin azametini ve kudsiyetini ve kısalığıyla beraber gayet geniş ve uzun hakaikın hazinesi olduğunu tasdik ederek, Cenab-ı Hakk'a şükrettik.

Evet Âlem-i İslâm'ın, bu asrın en büyük hasareti olan bu dehşetli İkinci Harb-i Umumî'den kurtulmasının sebebi: Kur'andan gelen iman ve a'mal-i sâliha olduğu gibi; fakirlere gelen acı açlık ve kahtın sebebi dahi, orucun tatlı açlığını çekmedikleri; ve zenginlere gelen hasaret ve zayıflığın sebebi de, zekat yerinde ihtikâr etmeleridir. Ve Anadolu'nun bir meydan-ı harb olmamasının sebebi; **إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا** kelime-i kudsiyesinin hakikatını fevkalâde bir surette yüzbin insanın kalblerine tahkikî bir tarzda ders veren Risale-i Nur olduğunu, pek çok emareler ve şakirdlerinden binler ehl-i hakikat ve dikkatin kanaatları isbat eder.

Ezcümle: Emarelerden biri, Risale-i Nur'a sıkıntı veren veyahut hizmetinden çekilen pek çok adamların tokat yemeleri gibi; bu sene, bu memleketin etrafında umumî bir tarzda Risale-i Nur'un intişarına sıkıntı verip şimdiki bir nevi tevakkuf devresi vermek hatasıyla, şimdiki umumî sıkıntının bir sebebi olduğunu göstermesidir.

* * *

(Sure-i Ve-l'Asr'ın Dağ Meyvesi namındaki nüktesine bir haşiyedir)

الصَّالِحَاتِ deki ت, âhirdeki "ta"lar ekseriyetçe vakfa rast gelmesiyle cifirce ه sayılabilir, **إِلَّا** beraberdir. Bu noktada (1358) bu zamanımızı gösterir. Ve telaffuzca ه okunmadığından ت kalabilir. Bu noktadan, şeddeler sayılmazsa ve **إِلَّا** beraber değil, ikiyüz küsur sene zamana kadar iman ve amel-i sâlih ile beraber bir taife-i azîme, hasarat-ı azîmeye karşı mücahedeğe devam edeceğine işaret edip, Fatihâ'nın âhîrinde **صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ** bin beşyüz kırkyedi (1547) veya bin beşyüz yetmişyedi (1577) gösterdiği zamana; hem

لَا تَزَالُ طَائِفَةٌ مِنْ أُمَّتِي ظَاهِرِينَ عَلَى الْحَقِّ حَتَّى يَأْتِيَ اللَّهُ بِأَمْرِهِ

birinci cümle, bin beşyüz (1500) makamıyla âhirzamanda bir taife-i mücahidînin son zamanlarına; ve ikinci cümle bin beşyüzaltı (1506) makamıyla, galibane mücahadenin tarihine; ve üçüncü cümle bin beşyüz kırkbeş (1545) makamıyla pek az bir farkla, hem Fatihâ'nın, hem Ve-l'Asrı Suresi'nin iki cümlesinin gaybî işaretlerine işaret edip, tevafuk eder.

Demek bu hadîs-i şerifin üç cümlesinden herbirisi, bin beşyüz tarihine ve mücahadenin ne kadar devam edeceğine dair işaretlerine, aynen bu **إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ** şedde sayılmazsa, bin beşyüz

altmışbir (1561) makamıyla, hem **وَتَوَاصَوْا بِالْحَقِّ وَتَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ** (şedde sayılır fakat **بِالصَّبْرِ** lâmdır) bin beşyüz altmış (1560) makamıyla iştirak edip, o taife-i azîmenin mücahedatları ne kadar devam edeceğini mana-yı işarî ve cifrî ile gösterirler. Ve Fatîha ve hadîsin irae ettikleri tarihe, makam-ı ebcedleriyle takarrüb edip, farklı bir derece tevafuk ederler ve manalarıyla da tam tetabuk ederek, parlak bir lem'a-i i'caziye-i gaybiyeyi gösteriyorlar.

* * *

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Eski Said çok zaman Medreset-üz Zehra'yı gaye-i hayal ederek çalışmış. Cenab-ı Hak kemal-i merhametinden, Isparta'yı o Medreset-üz Zehra hükmüne getirdi. Ve nahiyeimiz olan küçücük Isparta'nın mahdud akraba ve ahabab yerine, mübarek Isparta Vilayetini verip binler kardeşi ihsan eyledi. Belki muhtemeldir ki, o küçük Isparta'nın aslı, bu büyük Isparta'dan gitmiş. Benim vatan-ı aslîm, bu Isparta olmak caizdir. Hattâ Isparta'lı kim olursa olsun, başkalara nisbeten benimle ve Risale-i Nur'la fazla alâkadar görüyorum. Hattâ buradaki bütün zabitan içinde biri müstesna, en ziyade bize ve Risale-i Nur'a ciddî alâkadar, bu hâmil-i mektub Isparta'lı Hilmi Bey'i gördüm. Onu Risale-i Nur'un has şakirdleri içinde kabul eyledik.

Isparta'da ve Sava'daki taarruz bir derece umumîdir. Risale-i Nur'un intişar ettiği her tarafta bu sıralarda, şimdiye kadar bir plân dâhilinde Risale-i Nur'un fütuhatına karşı tecavüz var. Bir derece şevk ve neş'eye zarar verdi, bir devre-i tevakkuf açtı. Şimdiki kahtlığa o tevakkuf sebebiyet veriyor. Fakat Cenab-ı Hakk'a şükür, Isparta ve havalisi kahramanları çelik gibi bir metanet göstermeleri, sair yerlerin de kuvve-i maneviyelerini takviye ediyorlar.

Bazı ihtiyatsız ve dikkatsizlerin yüzünden cüz'î zararlar olduğundan, ihtiyat ve dikkat her vakit lâzımdır. Barla'da Risale-i Nur'un muvakkat ta'tili sebebiyle yağmursuzluk başladığı gibi ve Risale-i Nur'un müdahalesiyle yağmurun Barla etrafındaki daireye mahsus olarak gelmesi ve Isparta'nın Risale-i Nur'a karşı iştiaqlarıyla, -Hüsrev'in dediği gibi- yağmur fevkalâde bir surette imdada gelmesi gibi, pek çok emarelerle ve burada Risale-i Nur münasebetiyle vücuda

gelen yüzer hâdiselerin delaletiyle deriz ki: Bu Anadolu'ya ayn-ı rahmet olan Risale-i Nur'a karşı, bu acib zamanda böyle umumî ve geniş bir taarruzla ve bazı yerlerde ta'tile mecbur olması, bu kaht u galâyı ve bu acib ihtikârı ve bereketsizlik ve açlığı netice verdiği bize kanaat verdi. Şimdi yanımdaki Emin ve Feyzi gibi sair arkadaşlarım da aynı kanaattadırlar.

Said Nursî

* * *

Risale-i Nur şakirdleri tarafından sorulan suale cevabdır

Sual: Geçen sene sizden sormuştuk ki; elli gündür merak edip dünya cereyanlarına bakmadınız ve sormadınız, o zaman bize bir cevap verdiniz. Gerçi o cevap hakikattır ve kâfidir. Fakat Risale-i Nur'un intişarı ve hizmeti ve âlem-i İslâmiyetin menfaati noktasında bir derece bakmanız lâzım iken, şimdi onüç ay oluyor aynı hal devam ediyor. Merak edip hiç sormuyorsunuz.

Elcevab: مَّا أَتَى النَّاسَ ظُلُومٌ إِنَّ الْإِنْسَانَ لَظَلُومٌ âyetine en a'zam bir tarzda şimdiki boğuşan insanlar mazhar olmalarından, onlara değil taraftar olmak veya merakla o cereyanları takib etmek ve onların yalan, aldatıcı propagandalarını dinlemek ve müteessirane mücadelelerini seyretmek, belki o acib zulümlere bakmak da caiz değil. Çünkü zulme rıza zulümdür; taraftar olsa, zalim olur. Meyletse

وَلَا تَرْكَبُوا إِلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا فَتَمَسَّكُمُ النَّارُ

âyetine mazhar olur.

Evet hak ve hakikat ve din ve adalet hesabına olmadığına ve belki inad ve asabiyet-i milliye ve menfaat-i cinsiye ve nefsin enaniyetine dayanan dünyada emsali vuku' bulmayan gaddarane bir zulüm hesabına olduğuna kat'î bir delil şudur ki:

Bin masum çoluk-çocuk, ihtiyar, hasta bulunan bir yerde, bir-iki düşman askeri bulunmak bahanesiyle, bombalarla onları mahvetmek ve tabakat-ı beşer cereyanları içinde, burjuvaların en dehşetli müstebidleri ve sosyalistlerin ve bolşeviklerin en müfritleri olan anarşistlerle ittifak etmek ve binler, milyonlar masumların kanlarını heder etmek ve bütün insanlara zarar olan bu harbi idame ve sulhu reddetmektir.

İşte böyle hiçbir kanun-u adalet ve insaniyete ve hiçbir düstur-u hakikata ve hukuka muvafık gelmeyen boğuşmalardan, elbette âlem-i İslâm ve Kur'an teberri eder. Yardımcılıklarına tenezzül edip tezellül etmez. Çünkü onlarda öyle dehşetli bir firavunluk bir hodgâmlık hükmediyor; değil Kur'an'a, İslâm'a yardım, belki kendine tâbi' ve âlet etmekle elini uzatır. Öyle zalimlerin kılınçlarına dayanmak, hakkaniyet-i Kur'aniye elbette tenezzül etmez.

Ve milyonlarla masumların kanıyla yoğrulmuş bir kuvvet yerine, Hâlık-ı Kâinat'ın kudret ve rahmetine dayanmak, ehl-i Kur'an'a farz ve vâcibdir. Gerçi zındıka ve dinsizlik, o boğuşanların birisine dayanıp ehl-i diyaneti ezer. O zındıkanın tazyikinden kurtulmak, onun aksi cereyanına tarafdar olmak bir çaredir. Fakat şimdiye kadar o tarafdarlık, bir menfaat vermeyerek çok zararları dokunmuş.

Hem zındıka, nifak hâsiyetiyle her tarafa döner. Senin dostunu kendine dost edip, sana düşman eder. Senin tarafdarlık cihetiyle kazandığın günahlar, faidesiz boynunda kalır. Risale-i Nur şakirdlerinin vazifeleri iman olduğundan, hayat mes'eleleri onları çok alâkadar etmez ve merakla baktırmaz. İşte bu hakikata binaen, değil onüç ay, belki onüç sene ²⁷(Haşiye) dahi bakmasam hakkım var. Sizler baktınız. Günahlardan başka ne kazandınız? Ben bakmadım, ne kaybettim?

İkinci Sual: İşarat-ı Kur'aniye Risalesi'nde, Fatihâ'nın âhîrinde sırat-ı müstakim ashabı ki, الَّذِينَ أَعْمَتَ عَلَيْهِمُ âyetiyle tarif edilen taife içinde, hem لَا تَرَالُ طَائِفَةٌ مِنْ أُمَّتِي ilâ âhir... hadîsinin âhîrzamanda gösterdikleri mücahidler içinde ve hem Ve-l'Asrı Suresi'nin إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا dan başlayan üç cümlenin mana-yı işarîsinde hususî bir surette bir ferdi, Risale-i Nur'un has şakirdleri olduğuna sebep nedir ve vech-i tahsisi nedir?

Elcevab: Sebebi ise; Risale-i Nur, yüze yakın din tılsımlarını ve hakaik-i Kur'aniyenin muammalarını hall ve keşfetmiştir ki; her bir tılsımın bilinmemesinden çok insanlar şübehata ve şükûke düşüp, tereddüdlerden kurtulamayıp, bazan imanını kaybederdi. Şimdi bütün dinsizler toplansalar, o tılsımların keşfinden sonra galebe edemezler. Yirmisekizinci Mektub'daki İnnayat-ı Seb'ada bir kısmına işaret edilmiş. İnşâallah bir zaman o tılsımlar, müstakil bir risalede cem' edilecek.

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ
الْسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Kahraman Tahirî ve Hâfız Mustafa'nın yaptıkları hizmet çok güzeldir. Onların tedbirleri isabetlidir, haktır. Nur fabrikasının divanında verdiğiniz kararlar, ne olursa kabulümüzdür. İşarat-ı Kur'aniye tevabî'leriyle beraber çok güzel. Yalnız Seyyid Şefik'e giden mektub, şahsına ait kısmı girmeyecekti. Lâhika'dan aldığınız parçalar da çok güzel. Büyük Ali sisteminde, küçük ve ikinci Ali'nin manidar fıkrası iyidir, fakat muhtasardır. En evvel gençlere ait üç-dört dersin ki, -Hâfız Mustafa'ya vermiştik- el makinesiyle, mümkünse eski hurufla, değilse yeni hurufla ²⁸ (Haşiye) Nur fabrikasının divanındaki heyet münasib görse ve hal müsaade etse, yazılsın. Bize de bazı nüshalar gönderilsin. Mübareklerin İşarat-ül İ'caz'larına bedel bir nüshamı posta ile gönderdik. Cuma gününe rast gelen bu bayram, çok kıymetdar olan hacc-ül ekber olduğundan, hacca bu sene gidenler çok kazanmışlar. Cenab-ı Hak bizi de onların hayırlı dualarına hissedar eylesin, âmîn. Tekrar be-tekrar o bayramınızı ve umum Risale-i Nur şakirdlerinin bayramlarını ve Nur ve Gül fabrikalarının heyetlerini ve medrese-i nuriye şakirdlerinin ve üstadlarının ve Barla sıddıklarının ve masumların ve ümmi ihtiyarların, ricalen ve nisaen umumunun birer birer bayramlarını tebrik ediyoruz.

Said Nursî

* * *

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ
الْسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ يَعْدِدُ حُرُوفٍ مَا كَتَبْتُمْ وَطَبَعْتُمْ

Aziz, sıddık, muktedir, müteyakkız kardeşlerim!

Sizin mübarek leyali-i aşerenizi ve Kurban Bayramınızı tebrik ederiz. Nur fabrikası sahibi Hâfız Ali'nin haşr-i cismanî hakkındaki hatırına gelen mes'ele ehemmiyetlidir ve mektubun âhirindeki temsili gayet güzel ve manidardır. O hatıra ile Dokuzuncu Şua'nın Mukaddeme-i Haşriye'den sonraki dokuz bürhan-ı haşriyeyi istiyor diye anladım. Fakat maatteessüf bir-iki senedir te'lif vazifesi tevakkuf

etmiş. **Resail-in Nur'un mesaili; ilim ile, fikir ile, niyet ile ve kasdî bir ihtiyarla değil; ekseriyet-i mutlaka ile sünühat, zuhurat, ihtarat ile oluyor.** Bu dokuz berahine şimdi ihtiyac-ı hakikî kalmamış ki, te'life sevkolunmuyoruz.

Evet erkân-ı imaniye içinde "İman-ı Billah" ve "İman-ı Bilyevm-il âhir" Âlem-i İslâmiyet'in iki kutbu ve iki güneşidir.

Birincisini; Risale-i Nur, tamamıyla bürhanlarını izah etmiş.

İkinci kutub ise; kısmen müstakil olarak Onuncu Söz, Yirmidokuzuncu Söz, Yirmisekizinci Söz, hususan cismanî lezzetlerin isbatında ve Mukaddeme-i Haşriye gibi risalelerde gayet kuvvetli haşr-i cismanîyi isbat etmiş, muannidleri de susturmuş. Ve iman-ı billah gibi, bu dünyadaki mevcudat zahir bir surette onu göstermediğinden kısm-ı ekserîsi ise, sair erkân-ı imaniye içinde haşri kuvvetli bir surette isbat eder.

Ezcümle: Kur'an-ı Mu'ciz-ül Beyan'ın hakkaniyetini isbat eden bütün hüccetleri, ikinci derecede haşr-i cismanîyi, binler âyât-ı Kur'aniyenin tasvir ve izahatlarıyla isbat ediyor. Acaba, Kur'an-ı Mu'ciz-ül Beyan'ın mu'cizane Cennet'in lezaiz-i cismaniyesinden bahisleri ve izahları derecesinden daha başka bir izaha lüzum kalır mı?

Hem Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın hakkaniyetini isbat eden bütün mu'cizeleri, hüccetleri ikinci derecede haşr-i cismanîyi ve Cennet ve Cehennem'in lezaiz ve âlâm-ı cismanîsini hârika belâgatıyla tasvir ve izah ediyor. Ve o izahtan sonra, daha izaha ihtiyaç kalır mı?

Hem Cenab-ı Hakk'ın vücub-u vücudunu ve rahîmiyet ve hakîmiyetini ve ilim ve kudretini ve âdiliyet ve hafîziyetini ve sıfât-ı kudsiyesini isbat eden bütün bürhanlar, hüccetler, bir cihette haşri isbat ettiği gibi; rububiyetin muktezası olan irsal-i Rusûl ve inzâl-i Kütüb cihetiyle, hem Risalet-i Muhammediye'yi (A.S.M.) istilzam...

Hem Kur'an, O'nun konuşması ve kelâmı olduğunu isbat etmekle, haşr-i cismanîyi tafsilâtıyla bu iki noktadan yine isbat ediyor.

Elhasıl: Risale-i Nur'da iman-ı billah ve iman-ı bilyevm-il âhir olan iki kutb-u imanî, tam birbirine müsavi gelecek bir derecede isbat edilmiş. Yalnız bu kadar var ki, haşr-i cismanî kısmen sarıhan ve kısmen zımnî ve tebaî isbat edilmiş. Çünkü bu âlem-i şehadet, Sâni'ini gayet sarıh ve zahir gösteriyor; ve haşri zımnî ve perdeli haber verir. İnşâallah bir zaman, Risale-i Nur'un şakirdlerinden birisi veya birkaç

tanesi, o dokuz makamı ve berahini te'lif edecek ve Mukaddeme-i Haşriye'nin başındaki âyât-ı a'zamın dokuz fıkrasının hazinelerini, Risale-i Nur'da münteşir haşr-i cismanî berahiniyle ve kalblerine gelen sünuhât ve ilhamat ile açıp; Dokuzuncu Şua'ı, Onuncu Söz'den daha parlak, daha kuvvetli bir tarzda tekmil edecek.

Bütün kardeşlerimize birer birer selâm ve bayramlarınızı tebrik ediyoruz.

Said Nursî

* * *

Aziz, siddık kardeşlerim!

عَسَى أَنْ تَكْرَهُوا شَيْئًا وَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ sırrıyla; çok tecrübelerin neticesinde, çok defa zahîrî muvaffakiyetsizlik, hakkımızda birer inayet perdesi olduğuna bir emaresi, belki bir delili de; bu sene biz, her tarafta bir nevi taarruz, o taarruzdan bir nevi cüz'î tevakkuf, hem matbaaların kapıları şimdilik Risale-i Nur'a -hattâ yeni hurufla dahi-kapanması hayırdır. Birkaç cihette inayettir ve himayettir.

Evvelâ: Bu sene -perde altında- insanlar, eşedd-i zulüm ile rızık hakkında bir dehşetli ameliyat; ve kader-i İlahî hakîmane bir adaletle, çoktan beri teraküm eden zekatları ve cizyeleri almak ve hadden çok ziyade tecavüz eden hırsı ve ihtikârı tokatlamak için, umumî bir ameliyat-ı cerrahiye hengâmında, elbette yalnız imana ve âhirete hasr-ı nazar eden ve vazife noktasında hayat-ı içtimaiyeye çok bakmayan ve ihlas-ı tâmmı kazanmak için hiçbir maksada âlet ve hiçbir dünyevî cereyana tâbi' olmayan Risale-i Nur'un parlak ve kuvvetli hizmeti, tesettür perdesi altından çıkıp aşikâr bir tarzda olsaydı, her halde birinci ameliyat-ı insaniye ona ilişecekti. Ve ikinci ameliyat-ı kaderiye rızık ve mide üzerine olması cihetiyle; ya insanların nazarlarını o hizmetten çevirecekti, mideleriyle meşgul edecekti veyahut o hizmetin ihlasını bir derece kırıp, maişet derdinin bir hissesi onda bulunacaktı.

Sâniyen: Yazılmasına şimdilik lüzum yok.

Sâlisen: İzharına bu zamanda izin yok... Fakat madem şakirdlerin gayret ve şevk ve himmetleri şimdiye kadar matbaalara ihtiyaç bırakmamışlar. İnşâallah o kudsî hizmete devam edip, o elmas kalemler

ile neşr-i envâr edecekler. Madem bütün bütün mesleğimize muhalif olan yeni hurufu, bir-iki risale için kabul ettiğimiz halde matbaacılar çekindiler, o hayr-ı azîmi kaybettiler. Siz o iki risaleyi bizim hesabımıza, kahraman kardeşlerimizden yirmi-otuz zâta tevzi' ederek, yirmi-otuz nüshayı eski hurufla yazdırınız. Yazan kalem sahiblerine daimî hasenat kazandıran o pek büyük hayrı, siz kazanınız. Eğer yeni hurufla, el makinesiyle o iki risaleden yazılmış nüshalar varsa, bize bazı nüshalar gönderiniz.

* * *

İşarat-ı Kur'aniye ve üç Keramet-i Aleviye ve Keramet-i Gavsîye hakkındaki Sikke-i Gaybiye Risalesi'ne bir tenbih ve ihtardır

Bu gayet mahrem risaleler, nasılsa muannid bir nâmahremin eline bu risalelerden birisi geçmiş. Gayet sathî ve inad nazarıyla bir-iki yerine haksız bir itiraz ile ehemmiyetli bir hâdiseye sebebiyet verdiğinden; bu mecmua, Risale-i Nur'un has talebelerine belki ehass-ı havassa mahsus olduğu halde ve benim vefatımdan sonra intişarına müsaade olmasıyla beraber; şimdi mezkûr hâdisenin sebebiyle herkese değil, belki ehl-i insaf ve Risale-i Nur'la alâkadar ve talebelerinden bulunanlara, haslardan birkaç şakirdin tensibiyle gösterilebilir fikriyle yazdık.

İkinci Nokta: Bu risale (Sikke-i Gaybiye) baştan aşağıya kadar bir tek neticeye bakar. Bine yakın emarelerle, Risale-i Nur'un makbuliyetine gaybî bir imza basıldığını isbat ediyor. Böyle bir tek davaya bu derece kesretli ve ayrı ayrı cihetlerde binler emareler ve îmalar onu göstermesi ilmelyakîn değil, belki aynelyakîn, belki hakkalyakîn derecesinde o davayı isbat eder.

Üçüncü Nokta: Bu risaleyi mütalaa eden zâtlar, inceden inceye, hususan cifrî hesabatına meşgul olmağa lüzum yok. Hem bir kısmı anlaşılmasa da zararı yok. Hem umumunu okumak da lâzım değil. Hem Keramet-i Gavsîye'nin âhirinde, ikiyüz yirmidördüncü sahifede, Şamlı Hâfız Tevfik'in fıkrasından başlayıp âhire kadar mütalaadan sonra ve baştaki mukaddemeyi de okuduktan sonra istediği parçayı okusun.

* * *

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Hem Kâtib Osman'ın hem mübareklerden İbrahim'in, hem Nur fabrika sahibinin, hem Hulusi-i Sâni'nin mektupları bir-iki günde geldiler. Merak ile mahzun kalbimizi müferrah eylediler. Kâtib Osman'ın mektubunda, hususî selâmlarını gönderdiği zâtların, hususan kahraman Rüşdü, Zühdü Bedevi ve Nuri kardeşlerimize hâssaten ve umuma selâm ve selâmetlerine dua. Ve Hüsrev'in yakında gelmesinin tebşiri, onun hakkındaki merakımızı izale etti. Mâşâallah Kâtib Osman da, Hüsrev gibi mûcib-i merak noktaları yazıyor. Onun mektubunu getiren Halıcı İbrahim demiş ki: "Sıddık Süleyman Rüşdü buraya gelmek ihtimali var." O kahraman kardeşim yakînen bilsin ki ben, ondan ziyade ona müştakım. Fakat o her gün, has dairesinin birinci safında manen yanımızda bulunuyor, manevî kazançlarımıza da hissedar oluyor. Bizim mesleğimizde sohbet-i suriye ehemmiyeti azdır. Hem bu dehşetli ameliyat-ı dâhiliye hengâmında ve yol masrafı çok ziyade olduğundan, gelmek münasib olmuyor. Ve vehham ehl-i dünya, burada ziyade bize dikkat ediyorlar. Hattâ bu bayramda kapımı ziyaretçilere kapadık.

Hâfız Ali'nin mektubunda Rüşdü'nün bir teşebbüsü var ki; gençlere ait dört-beş parça ders ki, Hâfız Mustafa'ya vermiştim ki tab' etsin. Cenab-ı Hakk'a şükür, sizin kesretli kalemlerinizi matbaaya ihtiyaç bırakmıyor. Eğer kolayca, ucuzca mümkün olsa, eski veya yeni hurufla yaparsınız.

Hâfız Ali'nin mektubunda, Risale-i Nur'a karşı kemal-i mahviyetle kemal-i ihlası ve irtibatı, onun eskiden beri takdir ettiğim bir hâsiyet-i mümtazesini göstermekle beraber, benim gibi bir bîçareyi de şefaatçi yapıp, ben de onun kemal-i samimiyetini şefaatçi yapıp, duasına âmîn derim.

Mübarek köyünden, mübarekler cemaatinden, mübarek İbrahim'in bereketli mektubunu okudum. Beni memnun eden çok sözler var içinde. Ve bilhâssa benim başıma yağan yağmurdan rü'yada içmesi ve biraderzadesi Osman'ın ileride Risale-i Nur'a talebe olması için kendini okutması bizi mesrur eyledi. Cenab-ı Hak öyle mübarekleri o köyde çoğaltsın. Âmîn.

* * *

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Risale-i Nur'un hakkaniyetine ve ehemmiyetine dair bir imza-yı gaybî hükmünde olan yazdığınız Mecmua-i İşarat'a, Lâhika'dan intihab ettiğinizden iki misli daha ilâve ettik. Eğer siz de kendinize öyle bir mecmua yazmışsanız, ilâve ettiğimiz mikdarı size de göndereceğiz. Bu mecmuanın gösterdiği kıymet Risale-i Nur'da bulunduğunu, bu zamanın dehşetli fırtınaları isbat ediyor.

Evet kardeşlerim, Hazret-i İsa Aleyhisselâm İncil-i Şerif'te demiş ki: **"Ben gidiyorum, tâ size tesellici gelsin." Yani Ahmed Aleyhissalâtü Vesselâm gelsin,** demesiyle Kur'an'ın beşere gayet büyük bir neticesi, bir gayesi, bir hediyesi; tesellisidir.

Evet bu dehşetli kâinatın fırtınaları ve zeval ve tahribatları içinde ve bu boşluk nihayetsiz fezada herşey ile alâkadar olan insan için hakikî teselli ve istinad ve istimdad noktalarını yalnız Kur'an veriyor. En ziyade o teselliye muhtaç bu zamanda, bu asırda en ziyade kuvvetli bir surette o teselliye isbat eden, gösteren Risale-i Nur'dur. Çünkü zulûmat ve evhamın menbaı olan tabiatı, o delmiş geçmiş, hakikat nuruna girmiş.

Onaltıncı Söz gibi ekser parçalarında, hakaik-i imaniyenin yüzer tılsımlarını keşf ve izah edip, akli inkârdan ve tereddüdlerden kurtarmış. İşte bu hakikat içindir ki; bu çok usandırıcı ve dehşetli zamanda, usandırmayacak bir tarzda, çok tekrar ile beraber, akli başında olanları Risale-i Nur'la meşgul ediyor. Re'fet Bey'in mektubunda dediği gibi, **"Risale-i Nur'un en bâriz hâsiyeti, usandırmamak. Yüz defa okunsa, yüzbirinci defa yine zevkle okunabilir."** diye pek doğru demiş.

Risale-i Nur'un tercümanı, hakikî vazifesinin haricinde dünyadaki istikbaliyata arasıra bakması, bir derece zahirî bir müşevveşiyet verir. Meselâ: Bundan otuz-kırk sene evvel diyordu: "Bir nur gelecek, bir nuranî âlemi göreceğiz." deyip; o mana, geniş bir dairede ve siyasette tasavvur edilmiş.

Hem bundan ondört, onbeş sene evvel, "Dinsizliği çevirenler müdhîş semavî tokatlar yiyecekler." diye büyük, geniş, küre-i arz dairesindeki bu dehşetli hâdiseyi, dar bir memlekette ve mahdud insanlarda tasavvur etmiş. Halbuki istikbal, o iki ihbar-ı gaybiyeyi tasavvurunun pek fevkinde tefsir ve tabir eyledi. Evet Eski Said'in "Bir nur âlemi göreceğiz." demesi, Risale-i Nur dairesinin manasını

hissetmiş; geniş bir daire-i siyasiye tasavvur ettiği gibi, Sırr-ı İnnâ A'tayna'nın remziyle, onüç ondört sene sonra, "Dinsizliği, zındıklığı neşredenler, pek müdhiş tokatlar yiyecekler." deyip; o hakikatı dar bir dairede tasavvur etmiş. Şimdi zaman, o iki hakikatı tam tabir ve tefsir etti. Evet başta Isparta Vilayeti olarak Risale-i Nur dairesi, birinci hakikatı pek parlak ve güzel bir surette gösterdiği gibi; ikinci hakikatı da, medeniyet-i sefiyenin tuğyanını ve maddiyyunluk ²⁹ (Haşiye) taununun aşılmasını çeviren ve idare eden ervah-ı habisenin başlarına gelen bu dehşetli semavî tokatlar, geniş bir dairede, o sırr-ı İnnâ A'tayna'nın hakikatını, tam tamına isbat etmiş.

Risale-i Nur kat'î bürhanlara istinaden hükümleri; sair hakaikte aynı aynına, tevilsiz, tabirsiz hakikat çıkması ve yalnız işaret-i tevafukiye ve sünuhât-ı kalbiyeye itimaden beyanatı, böyle dünyevî olan mesail-i istikbaliyede neden bazan tabir ve teville muhtaç oluyor? diye hatırıma geldi.

Böyle bir cevap ihtar edildi ki: Gaybî istikbal-i dünyevîde ve dünya işlerinde başa gelen hâdisatı bildirmemekte; Cenab-ı Erhamürrâhimîn'in çok büyük bir rahmeti saklandığını ve gaybî gizlemekte çok ehemmiyetli bir hikmeti bulunduğu cihetle, gaybî şeyleri haber vermekten yasak edip, yalnız mübhem ve mücmel bir surette, ya ilham veya ihtar ile bir emareyi vesile ederek, keşfiyatta ve rû'ya-yı sadıkada bir kısım gaybî hakikatları ihsas eder. O hakikatların hususî suretleri, vukuundan sonra bilinir.

Kardeşlerim! Bu defa Hilmi Bey ile gelen Re'fet ve Rüşdü'nün mektupları bizi çok sevindirdi. Zâten Hüsrev, Re'fet, Rüşdü Risale-i Nur'a intisabda eskiden beri beraber bulunmalarından, ben birisini tahattur etsem, üçü birden hatıra geliyor. Cenab-ı Hakk'a hadsiz şükür ki, bu dehşetli fırtınalar onları ve sizleri sarsmadı. Mâşâallah, Re'fet şimdi de eski sadakatını ve tam alâkasını tamamıyla muhafaza ettiğini anladık. Bir-iki senedir ondan hiçbir mektub ve hizmet-i Kur'aniyedeki vaziyetinden bir haber alamamıştım, merak ediyordum. Bu defa mektubunda, **"Ne vakit bir araya gelsek, Sözler'den birini açıp okuyoruz.. tatlı tatlı istifade edip, üstadımızla görüşüyoruz."** demesi, bizi sürur ile şükre sevketti. Sadakatta namdar Rüşdü'nün mektubunda

merak ettiğim noktaları beyan etmesi ve hizmet-i Nuriye tevakkuf etmemesi ve sizlere sıkıntı olmaması, bizi çok mesrur eyledi.

Latif bir tevafuk: Ahmed Nazif'in bu defa çok meşgaleler içinde yazdığı, yalnız Ondokuzuncu Mektub'da [Mu'cizat-ı Ahmediye (A.S.M.)] tevafukatın mecmuu, dokuzbin sekizyüz otuzüç (9833) adede balığ olduğunu gördük. O mektubdaki Mu'cizat-ı Ahmediye'nin (A.S.M.) bir kerametidir diye hükmettik.

* * *

(Risale-i Nur şakirdlerinden Emin ve Feyzi'nin bir fıkrasıdır.)

Hem Risale-i Nur'un kasabalara ve cemaatlara berekete medar olması ve ona zarar edenlere tokat gelmesi gibi; şahıslara da, pek zahir bir surette hem bereket ve hüsn-ü maişet (ona çalışanlara); ve gaybî tokatlar, onun aleyhinde çalışanlara gelmesi.. bu havalide çok hâdiseleri var. Biz kendi nefsimizde; çalıştığımız zaman pek zahir bir surette bir hüsn-ü maişet, bir inayet gördüğümüz gibi, Risale-i Nur veya şakirdleri aleyhinde çalışanlara şiddetli tokatlar geldiğini görüyoruz. Ezcümle:

Risale-i Nur'un erkânından birisi, kat'î bir surette haber veriyor ki: Üç-dört adam, dünya servetinin hatırı için toplanıp, münafıkane tedbir kurdukları hengâmda; üç gün sonra o üç-dört adamın haneleri ve birinin dükkânı yanıp, herbiri binler lira zayıatla tokat yediler.

Hem bir derras casus adam, Risale-i Nur şakirdleri aleyhinde çalışıyordu ki, onları hapse attırsın. Bir gün -serbest olarak- "Ben bir ipucu bulamadım ki, bunları hapse soksam. Eğer bir ipucu bulsam, onları hapse sokacağım." diye ilân ettiği vakitten iki gün sonra bir iş yapıp, Risale-i Nur şakirdleri yerinde, o adam iki sene hapse girdi.

Hem bedbaht, muannid bir adam, Risale-i Nur aleyhinde hem şakirdlerinin bir rüknü aleyhinde mütecavizane bulunduğu hengâmda, bir-iki gün sonra meyhaneye gidip içe içe çatlamış, orada ölmüş. Bu neviden çok hâdiseler var. Demek Risale-i Nur dostlara tiryak olduğu gibi, düşmanlara da sâika oluyor.

* * *

Risale-i Nur şakirdlerinden Hâfız Tevfik, Mehmed Feyzi, Emin, Hilmi, Kâmil'in bir fıkrasıdır

Gavs-ı A'zam'ın üstadımız hakkında قَائِدَ مَحْرُوسٍ بَعَيْنِ الْعَيْنَةِ fıkrasıyla, inayet ve teshile mazhar olduğuna; ve tevafuk, Risale-i Nur'un kerametinin bir madeni bulunduğuna pek çok emarelerden, bu bir-iki gün zarfında, küçük ve latif, fakat kat'î kanaat veren cüz'î hâdiselerin tevafukunda gözümüzle gördüğümüz inayet-i Rabbaniyenin nümunelerinden beş-altısını beyan ediyoruz ki, onlar bu iki gün zarfında beraber vuku bulmuş:

Birincisi: Dün Üstadımıza, Risale-i Nur'a ait üç hizmet lâzım geldi. Kimse de yok. Biz de uzaktayız. Merdivenden inip, bir çocuğu bulup, bizlere göndermek niyetiyle kapıyı açtı. Risale-i Nur'un o hizmetini görecektik fevkalâde bir tarzda, dakikasıyla üç şakirdi kapıya geldiler.

İkincisi: İki seneden ziyade Risale-i Nur'un mühim parçaları, Risale-i Nur'un berekâtıyla hanesi yangından kurtulan Hâfız Ahmed kendine yazdırıp, başka bir kaza ve nahiyede bulunan bir-iki zât onları istinsah için aldılar. İki seneden beri ellerinden kaçırıp, mahcubiyetlerinden haber vermedikleri için hem biz, hem Hâfız Ahmed merak, hem hiddet ediyorduk. O kitablar bugün geldiği aynı vakit, dün aynı saatte; üstadımıza, beş seneden beri her birkaç gün zarfında kolaylık için bir parça yemek pişirmek ile hatırını soruyordu. İki seneden beri o âdeti terketmişti. Hem komşuluktan da başka yere nakletmesiyle, iki senedir o âdet terkedilmiş iken, yine dün o aynı saatte, iki sene evvelki aynı âdetiyle, o zâtın hanesinden aynen eskisi gibi küçücük bir hatır sormak nev'inde oğlu getirdi. Üstadımız dedi: "İki sene evvelki âdete lüzum kalmamış, siz de komşuluktan gitmişsiniz." dedi. Bugün aynı vakitte, o Hâfız Ahmed'in yazdırdığı kaybolan kitablar, mükemmel bir surette istinsah ile beraber geldi. Bizde şübhe bırakmadı ki, bu latif tevafuk da, Risale-i Nur hakkındaki inayetin bir cilvesidir.

Üçüncüsü: Üstadımız, aynı yine bugün Emin'e dedi: Üç-dört aydır her hafta karyesinden buraya gelen hane sahibesi gelmedi, kirasını dört aydır almadı. Herhalde cevap gönderin gelsin, alsın." dediği aynı dakikada, dört aydan beri yanına gelmeyen o hane sahibesi kapıya vurdu, geldi. Beş aylık kirasını aldı. Üstadımız, bu hâdise-i inayetten memnuniyeti için, uzak bir nahiyeden gelen, yuvarlak, hiç görmediğimiz ve burada bulunmayan bir küçük ekmeği o hane sahibesine verdi. Aynı vakitte yirmi dakika zarfında, burada

bulunmayan aynı ekmekten, iki sene Risale-i Nur'un iki kitabını alıp mütalaasının manevî ücretinden binde bir ücret olarak geldi. Ve bir parçacık aşure çorbasını dahi yine o ev sahibesine verdi. Aynen o aşurenin on misli kadar, latif üç ekmek, yine iki sene iki kitabın okunmasına binde bir ücreti diye geldi. Gözümüzle gördük.

Hem yine üstadımız, bugün o hane sahibesine, yedi senedir adını bilmediği için "İsmin nedir?" diye sormuş. O da demiş: Hayriye'dir. Hayriye isminde olmak tevafukuyla, iki saat sonra, Hayri namında Risale-i Nur'un bir şakirdi, haberimiz yokken İstanbul'a gitmiş. Hem ticaret münasebetiyle iki mühim şakirdler dahi gidip geç kaldılar. Maddî, manevî fırtınalar münasebetiyle üstadımız onları, hem oradaki mühim bir şakirdi çok merak ediyordu. Bugün o Hayri, iki saat Hayriye'den sonra geldi; o üç şakird hakkındaki merakı izale ettikten sonra, dört aydan beri devam eden tefarik namında üstadımızın bir kokusu bugün bitmişti. Hayri'nin elinde bir küçük şişe... Dedi: "Size tefarik getirdim." Biz de bu küçük, latif tefarikteki tevafuka Bârekâllah dedik.

Bu iki gün zarfında bu küçücük nûmuneler gibi, üstadımız Mu'cizat-ı Ahmediye'nin tashihatiyle meşgul olduğu için, bunlardan başka çok nûmuneleri görmüş. Madem iki günde böyle inayetin cilvelerini görüyoruz. Risale-i Nur dairesi içinde dikkat edilse herkes - kendi nefsinde- hizmeti derecesinde böyle nûmuneleri görebilir.

Risale-i Nur şakirdlerinden

Hâfız Tevfik Evet Hâfız Tevfik Evet	Hâfız Tevfik Evet Hâfız Tevfik Evet	Kâmil Evet Kâmil Evet	Mehmed Feyzi Evet Mehmed Feyzi Evet
Hilmi Evet Hilmi Evet	Hilmi Evet Hilmi Evet	Hayri Evet Hayri Evet	Emin Evet Emin Evet

Gözümüzle gördük.
Evet, ben de tasdik ediyorum.

Said Nursî

* * *

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Bu şiddetli kışta ve manevî, dehşetli ayrı tarz bir kışta ve nev'-i beşer içtimaî hayatında müdhiş, kanlı diğer tarz bir kışta çırpınan bîçarelere, rikkat-i cinsiye ve şefkat-i nev'îye cihetinden gayet derecede bir hüzün ve elem hissettim. Çok yerlerde beyan ettiğim gibi, yine Erhamürrâhimîn ve Ahkemülhâkimîn olan onların Hâlık-ı Kerim ve Rahîm'in hikmet ve rahmeti, benim kalbimin imdadına yetişti. Manen denildi ki:

“Senin bu şiddetli teessürün, o Hakîm ve Rahîm'in hikmetini, rahmetini bir nevi tenkid hükmüne geçer. Rahmet-i İlahiyeden ileri şefkat olunmaz. Hikmet-i Rabbaniyeden daha ekmel hikmet, daire-i imkânda olamaz. Âsiler cezalarını; masumlar, mazlumlara zahmetlerinden on derece ziyade mükâfatlarını alacaklarını düşün! Senin daire-i iktidarın haricinde olan hâdisata, Onun merhamet ve hikmet ve adaleti ve rububiyeti noktasında bakmalısın!” Ben de o lüzumsuz, şiddetli elem-i şefkatten kurtuldum.

Otuz sene evvel aşairlerde gezerken böyle sual ettiler: Acaba şu zaman ve dehrin şikayetindeki, hattâ büyük zâtlar ve evliyalar dahi felekten ve zamandan şikayet ediyorlar. Ondan, Sâni'-i Zülcelal'in san'at-ı bedîine itiraz çıkmaz mı?

Cevab: Hâyır ve aslâ!.. Belki manası şudur: Güya şikayetçi der ki: İsteddiğim emir ve arzu ettiğim şey ve teşehhi ettiğim hal; hikmet-i ezeliyenin düsturuyla tanzim olunan âlemin mahiyeti müstaid değil ve inayet-i ezeliyenin pergeliyle nakşolunan feleğin kanunu müsaid değil ve meşiet-i ezeliyenin matbaasında tab'olunan zamanın tabiatı muvafık değil ve mesalih-i umumiyeyle tesis eden hikmet-i İlahiye razı değildir ki; şu âlem-i imkân, Feyyaz-ı Mutlak'ın yed-i kudretinden, şu ukûlümüzün hendesesiyle ve tehevüsümüzün iştihasıyla istediğimiz her bir semeratı koparsın. Verse de tutamaz, düşse de kaldıramaz. Evet bir şahsın tehevüsü için büyük bir daire-i muhita hareket-i mühimmesinden durdurulmaz.

İşte otuz sene evvelki cevaba Risale-i Nur dahi zelzeleler bahsinde, böyle küçük bir haşiye ilhak ediyor ki:

Her bir unsurun, maddî ve manevî kış ve zelzele gibi hâdiselerin yüzer hayırlı neticeleri ve gayeleri varken; şerli ve zararlı bir tek neticesi için onu vazifesinden durdurmak, o yüzer hayırlı neticeleri

terketmekle, yüzer şerr yapmak, tâ bir tek şerr gelmesin gibi hikmete, hakikata, rububiyete münafî olur. Fakat küllî kanunların tazyikinden feryad eden ferdlere, inayat-ı hâssa ve imdadat-ı hususiye ile ve ihsanat-ı mahsusa ile Rahmanürrahîm her bîçarenin imdadına yetişebilir. Dertlerine derman yetiştirir. Fakat o ferdin hevesiyle değil, hakikî menfaatıyla yardım eder. Bazan, dünyada istediği bir cama mukabil, âhirette bir elmas verir.

* * *

Üstadımızın ve Risale-i Nur'un ciddî hakaikleri içinde en tatlı bir fakihesi tevafuk olduğu için, kardeşlerimize yine bu iki gün zarfında küçük bir-iki tevafuku, size bundan evvelki tevafuka haşiye olarak yazıyoruz:

Evet nasilki kelimatta ve kelimat-ı mektubede tevafuk; bir kasd, bir inayet-i hususiyeyi gösteriyor. Bazan hârika olup keramet derecesine çıkıyor. Bazan latif bir zarafet veriyor. Aynen öyle de, Risale-i Nur'a ait ve üstadımıza ait hâdisatta da aynen kasdî ve inayetskârane tevafuku, akvaldeki o ef'alde dahi görüyoruz. **Ezcümle:**

Size yazılan, dört ay gelmeyen hane sahibesi için Emin kardeşimize dedi: "Haber gönder." tekellümünde, onun kapı çalması tevafuk ettiği gibi; aynı cümle, iki defa okunduğu zaman, "Emin'e dediği" kelimesi okunduğu ânında, aşağıki kapıyı Emin açtı. Gelmek zamanı gelmeden geldi. İkinci gün, yine başka bir adama okunduğu vakit, "Emin'e dediği" kelimesini okuduğu vakit, aynı anda yukarı kapıyı Emin açtı, gelmek âdetine muhalif olarak geldi, girdi. Bu iki tevafuk, hane sahibesinin tevafukuna tevafuku gösteriyor ki; en cüz'î işlerimiz de tesadüf değil, kasdî tevafuktur.

Hem dört ay evvel bize bir parça tarhana getiren Risale-i Nur şakirdlerinden Fuad'ın İstanbul'a gidip, otuz gün te'hirinden geç kalmasından endişe ettiğimiz aynı günde, onun tarhanası bittiği aynı günde gelmesi, tevafuk etti.

Hem aynı günde, bir parça tereyağı, -biz ve üstadımız da bunun bereketini hissediyorduk- bittiği dakikada onun mikdarına tevafuk edip, zannımızca aynı yerde, aynı mikdar, aynı zamanda geldiği gibi; hem buralarda köylerde, kül içinde yapılan bir çörek, üstadımızın hoşuna gittiği için sabah-akşam ondan yiyip ve onbeş gün devam edip,

bittiği aynı günde, aynı çörekten, onun akrabasından birisi getirdi. Bu tevafukun hatırı için geri çevirmedi, kabul etti. Mukabiline bir teberrük verdi. Gözümüzle bu latif tevafuktaki şirin inayet-i İlahiyenin cüz'î cilvelerini gördük ve anladık ki, kör tesadüf işimize karışmıyor. Manidar tevafuk, Risale-i Nur'un kelimatında ve hurufatında olduğu gibi, ona temas eden harekât ve ef'alde de öyle manidar tevafuklar var. İnayete temas ettiği için, en cüz'î birşey de olsa kıymeti büyüktür. Böyle uzun yazmak ve ziyade ehemmiyet vermek israf olmaz. Çünkü, manası olan inayet ve iltifat-ı rahmet muraddır. Ve o bahis dahi, manevî bir şükürdür.

Risale-i Nur şakirdlerinden
Emin, Feyzi

* * *

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Nur fabrikasının sahibi ile kahraman Tahirî bizi gayet mesrur eden müjdeler veriyorlar, hem bazı mes'eleleri soruyorlar. Sizlerdeki erkânın verdikleri karar ve münasib gördüğü tarzlar, benim re'yimin fevkinde inşaallah isabet ederler. Madem benim re'yimi de almak istiyorlar. Şimdilik, evvelce nazlanan matbaacılara lüzum yok. Hem mesleğimize muhalif yeni hurufa, Risale-i Nur'un bir nevi müsaadesi hükmüne geçtiği için lâzım değil. Sizler, el makinesiyle yazdığınız mikdar yeter. Zâten Nazif de, el makinesiyle bir derece çalışıyor. Tashihine çok dikkat etmek lâzım. Eski hurufla elmas kalemli kardeşlerim matbaaya ihtiyaç bırakmıyor. Bize yardım etsinler.

Sorduğunuz ikinci cihet ise, Hâfız Mustafa'ya verdiğim yeni hurufla iki risale, çoğu ayrı ayrı olsun, bazı da beraber olsun. Gençlere ait risaleciğin başında isim olarak "Sirac-ül Gafilîn" veyahut "Gençlik Rehberi" namı; tevhide ait risaleye "Hüccetullah-il Baliğa" namını veyahut "Misbah-ul İman"; keramet mecmuasının ismi ise, "Sikke-i Tasdik-i Gaybî" veya "Tasdik-i Gaybînin Hâtemi" namını başında yazarsınız. Arabî "Vird-ül Ekber-i Nuriye" tab'edilmişse, arabî bilmeyen Risale-i Nur şakirdlerine bir teshilât olmak için Yedinci Şua Âyet-ül Kübra ve Yirminci Mektub'da izah ve tercüme edilen sayfelerinin numaraları, Vird-ül Ekber'in kenarlarına rakamla bir haşiyecik gibi yazılsa iyi olur. Yani "Bu arabî makam, filan risalede, filan sahifede izahı

var.” diye işaret edilse ve elmas kalemli kardeşlerimiz bunu tevzi’ edip, herbiri bazı nüshaları böyle işaretlerle kaydetse ve hem el makinesiyle yaptığınız veya matbaadan gelen risalelerden nümune için bir-iki nüshasını bize gönderseniz iyi olur.

* * *

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Bu şiddetli maddî ve manevî kıştaki galâ ve varlık içinde kaht ve derd-i maişet fukaralara ağır basması cihetinde, ekseri fakir-ül hal olan Risale-i Nur şakirdlerinin bu dehşetli hale karşı sarsılmaları ve tesanüdləri bozulması ihtimaliyle ziyade endişe ediyordum. Sizler her zamandan ziyade bu fırtınada tesanüdünüzü ve ittihadınızı ve birbirinin kusuruna bakmaması, birbirini tenkid etmemesi, Risale-i Nur’un vazife-i kudsiye-i imaniyesi hesabına mükellef ve muhtaçsınız.

Sakın birbirinizden gücenmeyiniz ve tenkid etmeyiniz. Yoksa az bir za’f gösterseniz, ehl-i nifak istifade edip sizlere büyük zarar verebilirler. Derd-i maişet zaruretime karşı iktisad ve kanaatla mukabele etmeye zaruret var. Menfaat-i dünyeviye, çok ehl-i hakikatı, ehl-i tarîkatı dahi bir nevi rekabete sevkettiği için endişe ederim. Risale-i Nur şakirdleri içinde şimdiye kadar bu cihet onları zedelememiş. İnşâallah yine zedelemmez. Fakat herkes bir ahlâkta olamaz. Bazıları meşru’ dairede rahatını istese de, itiraz edilmemeli. Zarurete düşen bir şakird, zekatı kabul edebilir. Risale-i Nur’un hizmetine hasr-ı vakit eden rükünlere ve çalışanlara zekatla yardım etmek de, Risale-i Nur’a bir nevi hizmettir.

Hem yardım edilmeli. Fakat hırs ve tama’ ve lisan-ı hal ile istemek olmamalı. Yoksa ehl-i dalalet ki, hırs ve tama’ yolunda dinini feda etmiş. Onlar nazarında kıyas-ı binnefs cihetiyle, **“Risale-i Nur’un bir kısım şakirdleri dahi, dinini dünyaya âlet ediyorlar.”** diye çirkin bir itham ile taarruzlarına meydan açar.

Sizler arasına İhlas’ı ve İktisad Lem’alarını ve bazan Hücumat-ı Sitte Risalesi’ni mabeyninizde beraber okumalısınız. **Sizin şimdiye kadar fevkalâde sebat ve metanet ve tesanüd ve ittifakınız, bu memlekete medar-ı iftihar olacak ve istikbalini kurtaracak derecededir. Dikkat ediniz! Bu yeni fırtına, sizin tesanüdünüzü bozmasın.** Arabî Vird-ül Ekber-i Nuriye’ye dair müjdeniz ve kahraman Tahir’lerin ve

mübareklerin, sâri ve dehşetli hastalıklara tiryaklar ve ilâçlar yetiştirmeleri ve mütemadiyen çalışmaları, bizi belki ruhanîleri ve rical-ül gayb zâtları dahi sevindiriyor. Hulusî'nin Ve-l'Asrı nükte-i i'caziyesine karşı tam takdiri ve tasdiki ve Konya'ya tahvili, hizmet-i Nuriye noktasında beni memnun eyledi. Evet Risale-i Nur şakirdlerinin birincilerinden faal birisi, o ehemmiyetli şehre gitmesi lâzım idi.

Kardeşlerim! Lem'a-i Müdafaat'ta Isparta muhbirleri ünvanıyla, bizi hapse sevkeden Ankara'daki zalimler irade edilmiş. Mecburiyet tahtında öyle demişiz. Şimdi, Isparta benim mübarek bir vatanım ve çok kıymetdar kardeşlerimin dahi sevgili vatanları olduğundan, Isparta muhbirleri kelimesini o makamlardan kaldırdım, onların yerlerine "mülhid zalimler" yazdım. Siz de öyle yazınız.

Hem kahraman Tahir'in bana yazdığı Müdafaat Risalesi'nde, İhtiyar Lem'ası'nda Ankara'ya ait bahsinde Sekizinci Rica yazmış. Halbuki Yedinci Rica'dır. Onu da tashih ediniz. Tahirî gibi kahraman bir mahduma sahib olan ve hanesinde Risale-i Nur'un altı şakirdi bulunan kardeşimiz Hüsnü Efendi'ye bilmukabele selâm ve tebrik ederiz.

* * *

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ

Aziz kardeşlerim!

Kur'an'a ait en cüz'î, en küçük bir nüktenin de kıymeti büyük olduğundan; işaret-ı Kur'aniyenin bu zamanımıza temas eden küçük bir şuaı bugün Sure-i Ve-l'Asrı nükte-i i'caziyesi münasebetiyle, Sure-i Fil'den mana-yı işarî tabakasından tevafuk düsturuna istinaden bir nüktesini beyan etmem ihtar edildi. Şöyle ki:

Sure-i Kَيْفَ تَرَى الْمَ meşhur ve tarihî bir hâdis-e-i cüz'iyeyi beyan ile, küllî ve her asırda efradı bulunan o gibi ve ona benzeyen hâdiseleri ihtar ve tabakat-ı işariyeden her tabakaya göre bir manayı ifade etmek, umum asırlarda umum nev'-i beşerle konuşan Kur'an-ı Mu'ciz-ül Beyan'ın belâgatının muktezası olmasından, bu kudsî sure bu asrımıza da bakıyor, ders veriyor, fenaları tokatlıyor. Mana-yı işarî tabakasından, bu asrın en büyük hâdisesini haber vermekle beraber; dünyayı her cihetle dine tercih etmek ve dalalette gitmenin cezası

olarak, cifir ve hesab-ı ebced ile üç cümlesi, aynı hâdisenin zamanına tetabuk edip işaret ediyor.

Birinci cümlesi: Kâ'be-i Muazzama'ya hücum eden Ebrehe askerlerinin başlarına Ebabil tayyareleriyle semavî bombalar yağdırmasını ifade eden تَرْمِيهِمْ بِحِجَارَةٍ cümle-i kudsiyesi, bin üçyüz elli dokuz (1359) edip, **dünyayı dine tercih eden ve nev'-i beşeri yoldan çıkaran medeniyetçilerin başlarına semavî bombalar ve taşları yağdırmasına tevafukla işaret ediyor.**

İkinci cümle: اَلَمْ يَجْعَلْ كَيْدَهُمْ فِي تَضْلِيلٍ kelime-i kudsiyesi, eski zaman hâdisesindeki Kâ'be'nin nurunu söndürmek için, hilelerle hücum edenlerin kendileri yokluk, zulümat dalaletinde aks-ül amel ile aleyhlerine dönmesiyle tokat yedikleri gibi; **bu asrın aynen hilelerle, desiselerle, zulümlerle Edyan-ı Semaviye Kâ'besini, kıblegâhını dalalet hesabına tahribe çalışan cebbar, mağrur ehl-i dalaletin tadlil ve idlâllerine semavî bombalar tokadıyla cezalanmasına, aynı tarihi تَضْلِيلٍ kelime-i kudsiyesi bin üçyüz altmış (1360) makam-ı cifrîsiyle tevafuk edip işaret ediyor.**

Üçüncüsü: اَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِأَصْحَابِ الْفِيلِ cümle-i kudsiyesi Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'a hitaben: "Senin mübarek vatanın ve kıblegâhın olan Mekke-i Mükerrerme'yi ve Kâ'be-i Muazzama'yı hârikulâde bir surette düşmanlarından kurtarmasını ve o düşmanların nasıl bir tokat yediklerini görmüyor musun?" diye mana-yı sarihiyle ifade ettiği gibi, bu asra dahi hitab eden o cümle-i kudsiye mana-yı işaretisiyle der ki: **"Senin dinin ve İslâmiyet'in ve Kur'anın ve ehl-i hak ve hakikatın cebbar düşmanları olan dünyaperest ve dünyanın menfaati için mukaddesatı çiğneyen o ashab-ı dünyaya senin Rabbin nasıl tokatlarla cezalarını verdiğini görmüyor musun? Gör, bak!"** diye mana-yı işaretisiyle, bu cümle aynen makam-ı cifrîsiyle tam bin üçyüzelli dokuz (1359) tarihiyle aynen âfât-ı semaviye nev'inde semavî tokatlarla İslâmiyet'e ihanet cezası olarak, diye mana-yı işaretî ifade ediyor. Yalnız "Ashab-il Fil" yerinde "Ashab-id Dünya" gelir. "Fil" kalkar, "Dünya" gelir. ³⁰(Haşiye)

Tahlil: تَرْمِيهِمْ بِحِجَارَةٍ : İki ت sekizyüz. İki ر dörtyüz. İki م , bir ب , bir ح , bir ی yüz. Tenvin vakf olmadığından ن dur, elli. Bir ه , bir ج , bir (medde Elif) dokuz. Mecmuu, bin üçyüz ellidokuz (1359).

ل iki yirmi. İki ی sekizyüz. ت dörtyüz. ف seksen. في تَصْلِيلٍ : ض altmış. Tenvin vakfa rast gelmiş, sayılmaz. Yekûn, bin üçyüz altmış (1360).

آلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِأَصْحَابِ الْفِيلِ : İki “re” , bir “te” sekizyüz. İki “fe” , iki ك ikiyüz. İki ل , bir م yüz. Bir ع , bir ص yüzaltmış. Dört ب üç elif, bir ی , bir ح yirmidokuz. الْفِيلِ yerine gelen الدُّنْيَا daki iki د , bir elif dokuz. Bir ن elli. Bir ی on. Bir elif, bir. Bu yekûn, bin üçyüz ellidokuz (1359), eğer okunmayan elif sayılmazsa bin üçyüz ellisekiz (1358) eder. Hem arabî, hem rumi tarihiyle bu semavî tokatların ayrı ayrı çeşitlerinin zamanlarına tevafuk ile parmak basıyor. ³¹(Haşiye) Umum kardeşlerime birer birer selâm ve dualar eylerim.

Kardeşiniz
Said Nursî

* * *

Aziz, sıddık, mübarek kardeşlerim!

Sabri'nin tabiriyle, Risale-i Nur'un zülfikarı olan Hizb-ül Ekber-i Nurî elhak me'mulümüzün fevkinde gayet parlak ve güzel ve dikkatli ve sıhhatli ve yanlısları pek az bir tarzda Cenab-ı Hakk'ın inayetiyle vücuda gelmiş. Hâfız Ali, Tahirî, Hâfız Mustafa bu vazifede elhak tam çalışmışlar. Risale-i Nur'un eline bir elmas kılınç verdiler.

Kardeşlerim! Bu kudsî hediyeniz bu şehre girdiği aynı zamanda, daha biz haber almadan, memleketimizde talebeler bir kitaba başladığı zaman, Kürdçe meftîhane namında bir ziyafet verdiklerine tam bir misal olarak, Risale-i Nur'un beş talebesi, ayrı ayrı köylerde, ne biz, ne onlar postadan haberimiz yokken, güya bu kudsî kitabın meftîhanesi olarak herbiri, ayrı ayrı taamdan mürekkebi bir küçük ziyafet getirdikleri nev'inde, hiçbir sebep yokken, bütün bütün âdete muhalif bir tarzda o beşlerin bu noktada ittifakı ve tevafukları, beşimiz (Ben, Emin, Feyzi, Hilmi, Tefvik) müttefikan karar verdik ki, tesadüf kat'iyen imkânı yok. Demek buradaki medrese-i nuriyenin meftîhanesi olarak, Rahmet-i İlahiye tarafından bir keramet-i nuriyedir.

Hem otuz günden beri İnebolu'dan her hafta bir-iki defa geldikleri halde; hiçbirisi gelmeden, birden, sebebsiz, bir has talebe üç günde yayan olarak Hizb-ül Ekber'le beraber geldi. İkinci gün, güya onun için

gönderilmiş gibi matbu' Hizb-ül Ekber-i Nuriye'nin bir kısmını aldı, götürdü.

* * *

Aziz Kardeşlerim!

Bu Hizb-i Nuriye benim şahsıma ait pek büyük bir keramet-i maneviyesi var. Şimdi beyan etmek zamanı geldi:

Yirmiüç sene evvel, Eski Said Yeni Said'e inkılab ettiği zaman, tefekkür mesleğinde gittiği için **تَفَكُّرُ سَاعَةٍ خَيْرٌ مِنْ عِبَادَةِ سَنَةٍ** sırrını aradım. Her bir-iki senede o sır, ya arabî, ya türkçe bir risaleyi netice verip suret değişiyordu. Arabî Katre Risalesi'nden, tâ Âyet-ül Kübra Risalesi'ne kadar, o hakikat devam edip suretler değiştirerek, tâ Hizb-ül Ekber-i Nuriye suret-i daimesine girdi. Yirmiüç seneden beridir ki, ne vakit sıkılsam ve fikir ve kalbe yorgunluk ve usanç gelse, bu hizbin bir kısmını mütefekkirane okumuşsam, o sıkıntıyı ve usanç ve yorgunluğu izale ediyordu. Hattâ bilâ-istisna, her gece sabaha yakın dört-beş saat meşguliyetten gelen usanç ve yorgunluk, o hizbin altısından birisini okumasıyla hiçbir eseri kalmadığı bin defa tekerrür etmiş.

Mühim bir hakikatı, bu hakikat münasebetiyle bu zamanda ehl-i medreseye ve hocalara taalluk eden bir mes'eleyi beyan ediyorum. Şöyle ki:

Eski zamandan beri ekser yerlerde medrese taifesi, tekyeler taifesine serfüru' etmiş; yani inkıyad gösterip onlara velayet semereleri için müracaat etmişler. Onların dükkânlarında ezvak-ı imaniyeyi ve envâr-ı hakikatı aramışlar. Hattâ medresenin büyük bir âlimi, tekyenin küçük bir veli şeyhinin elini öper, tâbi' olurdu. O âb-ı hayat çeşmesini tekyede aramışlar. Halbuki medrese içinde daha kısa bir yol hakikatın envârına gittiğini ve ulûm-u imaniyede daha sâfi ve daha hâlis bir âb-ı hayat çeşmesi bulunduğunu ve amel ve ubudiyet ve tarîkattan daha yüksek ve daha tatlı ve daha kuvvetli bir tarîk-ı velayet; ilimde, hakaik-i imaniyede ve Ehl-i Sünnet'in ilm-i Kelâmında bulunmasını, Risale-i Nur Kur'an-ı Mu'ciz-ül Beyan'ın mu'cize-i maneviyesiyle açmış göstermiş, meydandadır.

İşte Risale-i Nur'a herkesten ziyade kemal-i şevk ile tarafdarane ve müftehirane medrese taifesinden olan ülemaların koşmaları lâzım ve elzem iken, maatteessüf daha medrese ehlinin ekseri, kendi medresesinden çıkan bu âb-ı hayat çeşmesini ve bu kıymetdar bâki hazinesini tanımıyor, aramıyor, muhafaza edemiyor. Lillahilhamd şimdi tam tamına başladılar. Sözler Mecmuası hem hocaları, hem muallimleri Nurlara çekti.

Hizb-i Nuriye başındaki türkçe parçasının "tam arabî bilen" kelimesinden sonra bu yazılsın: "Veyahut Âyet-ül Kübra ve Münacat ve Yirminci Mektub Risaleleri yanında bulunan ve okuyan." Hem dördüncü sahifenin nihayetinden ikinci satırın başındaki (لِّلْأَوْقَاتِ , و) tekaddüm etmiş, لِّلْأَوْقَاتِ yazılsın, kut'un cem'idir.

Hem yirmiikinci sahifenin dördüncü satırında فِي صَحِيفَةٍ حَسَنَاتِنَا وَ kelimesinden sonra Hâfız Ali ve Tahirî ve Hâfız Mustafa ve Nazif ilâve edilecek. وَ أَمْثَالِهِ kelimesi de yazılacak.

* * *

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Cenab-ı Hakk'a hadsiz şükür olsun ki: Isparta Vilayetini, eskiden beri bir gaye-i hayalim olan bir Medreset-üz Zehra, bir Câmi-ül Ezher yapmış. Sizin kalemlerinizi, Risale-i Nur'u matbaaya muhtaç etmeyeceğini, böyle kısa bir zamanda bu kadar mükemmel tevafuklu nüshaları teksir etmesi, bugün sabahleyin söylediğim bir davaya, öğlene yakın sizin bu cennet bahçelerinin meyveleri gibi tatlı ve güzel hediyenizi Emin getirdi, sabahtaki davayı tam isbat etti. Dava da budur:

Demiştım: Risale-i Nur'un hizmet ettiği hakaik-i imaniye herşeyin fevkinde olduğu gibi, bu zamanda her şeyden ziyade onlara ihtiyaç var. Fakat kalbini öldürmüş, nefsinı hevesatla şımartmış mülhidler, imandaki hakikatın derece-i ihtiyacını inkâr ettiklerinden, "Ehl-i diyanet ve ehl-i ilmi sevkeden, tahrik eden makasıd-ı dünyeviye ve ihtiyacıdır." diye ittiham ediyorlar. O ittihama göre de, pek insafsızcasına onlara ilişiyorlar. Bu bedbaht mülhidleri kat'î bir surette iskât etmek, bilfiil -maddeten- öyle fedakârlar lâzım ki, dünyanın en

mühim meşgaleleri belki büyük zararları, onların hakaik-i imaniye ihtiyaçlarını susturmuyor.

Acaba öyleleri var mı? diye hatırlarına geldi. Evet vardır. İşte Isparta Vilayeti ve havalisi. İşte Sandıklı tarafından üç-dört ay zarfında Risale-i Nur'u herşeye tercih eden efeleri ve mücahidleri diye dava etmiştim. İki saat sonra, hiç me'mul etmediğimiz bir tarzda, Rahmetullah namını alan Emin, iki sandıkla o davaya iki hüccet gösterdi.

Kardeşimiz Kâtib Osman'ın mektubu, ayrı ayrı çok meraklarıma bir merhem oldu. Cenab-ı Hak onun gibi Risale-i Nur'a binler şakirdleri o medrese-i nuranîde yetiştirsın, âmîn.

Âtîf'ın da Sandıklı tarafına gitmesi, muvaffakiyet kazanması, değil bizleri, melaikeleri de sevindirdi. Karye-i İrfan namı inşaallah bir medrese-i nuriye olur. Zâten Âtîf'taki ihlas, öyle netice vereceğini hissediyordum.

Gül, Nur, Mübarek, Medrese-i Nuriye, Masum, İhtiyarlar heyetine binler selâm ve selâmetlerine dua ediyoruz.

Onüç sene evvel Barla'da, beş misli bereketle keramet derecesine çıkan tatlı lokmaları ve o lokmaları hediye eden, çok mübarek Hacı Hâfız'ı sürur ile hatırıma getiren bu yeni gelen tatlı lokmaları, beş çeşit tatlı geldi. Herbir tanesine sizlere Cenab-ı Hak Cennet'te binler Cennet tatlıları versin, âmîn.

* * *

Aziz kardeşim Hüsrev!

Cenab-ı Hak merhumeyi mağfiret eylesin ve sana ve onun evlâdlarına sabr-ı cemil ihsan eylesin! Ben de mateminize cidden hissedarım.

Senin ağlamana ve ağlayan mektubuna iştirak ettim. Evet sen de benim gibi, dünya ile iki cihetle alâkan kesiliyor. Hem öyle lâzım. Senin gibi Risale-i Nur'un bir fedaisi alâkası olmamalı ve alâka peyda etmemeli. Alâkalı olsa fevkalâde bir sebat, bir ihlasın lüzumu ile beraber; bazı ârızalar içinde sarsılır, tam fedakârlık edemez. O havalinin kahramanları elhak müstesnadırlar. Alâkalar onları sarsmıyor. Fakat bazıları; Hüsrev gibi, Said gibi ve Âtîf ve emsali gibi bütün bütün alâkasız da bulunmak lâzım.

O merhume şimdiye kadar, Risale-i Nur'un has talebeleri içinde, daima her gün yüz defaya yakın ve hususî ismiyle de, bir defa fecirde manevî kazançlarımıza on senedir hissedardır. Şimdi vefatından sonra ismiyle her gün, çok defa hususî dualarda hissedar olduğu zaman gibi, yine yüz defa hissedar oluyor.

Aziz kardeşim Hüsrev! Seninle çok konuşmak istiyorum. Fakat bu dakikada o kadar vaktim dardır ki, ziyarete gelen dost dört-beş adama karşı "Beni meşgul etmeyiniz." diye lüzumsuz hiddet ettim. Her ne ise... Oradaki kardeşlerimize hasret ve iştihakla pek çok selâm ve selâmetlerine dua ediyorum. Buradaki kardeşleriniz de sizi ta'ziye ve oradaki kardeşlerine arz-ı hürmetle selâm ediyorlar.

* * *

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Hizb-i Nurî'de; hem تَفَكُّرُ سَاعَةٍ sırrı, hem küllî bir ubudiyet bulunduğundan; şimdi bu vakitte, kuvvetli bir emareyi müşahede ettim. Bugün Risale-i Nur'un Hizb-i Nurî'sinden bir kısmını ve Cevşen-ül Kebir'den dahi bir kısmını okurken gördüm ki; kâinatın enva'ını ve âlemlerini Yirmidokuzuncu Mektub'un âhir kısmı اللَّهُ نُورُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ âyetinin beyanında, seyahat-ı kalbiye ile, herbir İsm-i İlahî bu kâinattaki bir âlemi nurlandırdığını ve zulûmatı dağıttığını gördüğüm gibi; aynen ve daha başka bir şekilde, **Cevşen-ül Kebir ve Risale-i Nur ve Hizb-i Nurî dahi kâinatı baştan başa nurlandırıyor, zulûmat karanlıklarını dağıtıyor.. gafletleri, tabiatları parça parça ediyor. Ehl-i gaflet ve ehl-i dalaletin altında saklanmak istedikleri perdeleri yırtıyor gördüm. Kâinatı, enva'ıyla pamuk gibi hallaç ediyor, taraklar ile tarıyor müşahede ettim. Ehl-i dalaletin boğulduğu en son ve en geniş kâinat perdelerinin arkasında, envâr-ı tevhidi gösteriyor.**

Ezcümle: İki gün evvel, İsm-i Hakem Nüktesi'ni okuyan bir Nakşî dervişi, güneşin ve manzumesinin bahsini, Risale-i Nur mesleğine vech-i tatbikini anlamamış. Demiş: "Bu da ehl-i fen ve kozmoğrafyacilar gibi bahseder." tevehhüm etmiş. Yanımda ona okundu, ayıldı. "Bu bütün bütün başkadır." dedi. Demek kozmoğrafyacilar gibi ehl-i fennin en son ve geniş nokta-i istinadları ve medar-ı gafletleri olan perdelerde nur-u ehadiyeti gösteriyor.

Orada da düşmanlarını takib ediyor. En uzak tahassüngâhlarını bozuyor. Her yerde, huzura bir yol gösteriyor. Eğer güneşe kaçsa, ona der: “O bir soba, bir lâmbadır. Odununu, gazyağını veren kimdir? Bil, ayıl!” Başına vurur.

Hem kâinatı baştan başa âyineler hükmünde tecelliyat-ı esmaya mazhariyetlerini öyle gösteriyor ki, gafletin imkânı olmuyor. Hiçbir şey, huzura mani’ olmuyor. Ehl-i tarîkat ve hakikat gibi huzur-u daimî kazanmak için, kâinatı ya nefyetmek veya unutmak, daha hatıra getirmemek değil; belki kâinat kadar geniş bir mertebe-i huzuru kazandırdığını ve geniş ve küllî ve daimî kâinat vüs’atinde bir ubudiyet dairesini açtığını gördüm. Daha var. Fakat şimdi bu kadar yazdırıldı.

* * *

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Bu defa Hâfız Ali’nin ve Halil İbrahim’in ve Lütfü’nün bir vârisi Abdullah’ın, ehemmiyetli üç mektublarını aldım. Hâfız Ali’nin Hizb-i Kur’anî ve Hizb-i Nurî’deki yanlışlardan teessürünü bildiriyor. Kat’iyyen o bilsin ki; o ve Tahirî ve Hâfız Mustafa ve arkadaşlarının gayretleriyle tab’edilen o iki hizb, bu zamanda, bu şerait içinde gayet parlak bir muzafferiyet-i nuriyedir. Onların defter-i a’maline, her tarafta hasenatları geçirilir. Kim okusa, onların hissesi var. Yanlışları, tahminimizden çok azdır. Lillahilhamd kolayca tashih ettik. Lâyık ellere girmiş.

Halil İbrahim’in, Risale-i Nur hakkında gayet tatlı ve güzel ve mutabık temsili ve tavsifi, -içinde- samimî ihlasından ve kanaatından geldiği cihetle, bizce gayet parlak ve edibane düşmüş. Risale-i Nur’a ait kısmını Lâhika’ya yazacağız. Hakikaten Risale-i Nur’un mühim ve sebatkâr ve daimî bir rüknü olduğuna şübhe kalmamış. Ona ve rüfekasına her gün hususî dualarımıza, kazançlarımıza, hususan İnce Mehmed hissedar olmalarını ve selâmımızı tebliğ edersiniz.

Merhum Lütfü’nün ciddî ve hakikî bir vârisi olan Abdullah’ın mektubunda, Risale-i Nur’la alâkadar olan başta Tahirî ve babası ve Ali ve Vehbi, Şükrü, Mustafa, Mehmed, Hüseyin, Mehmed, Hakkı ve bilhâssa eskiden Risale-i Nur’da mevkii bulunan Büyük Zühdü gibi kardeşlerimizin selâmları beni çok ziyade mesrur eyledi. Ben de o kardeşlerimize hem selâm, hem dua, hem istid’a ediyorum. Onun

mektubundaki sualleri ise, şimdi bu dakikada ise zihnim başka yerle meşgul, onların cevabına bakamıyor.

.....
Üçüncü Mes'ele: Bir kardeşimiz kusurunu görmediği münasebetiyle, onu ikaz için yazılmış ince bir mes'eledir. Belki size faidesi olur diye yazdık.

Bir zaman evliya-i azîmeden nefs-i emmaresinden kurtulanlardan birkaç zâttan, şiddetli mücahede-i nefsiyeler ve nefs-i emmareden şekvalarını gördüm. Çok hayret ediyordum. Hayli zaman sonra, nefs-i emmarenin kendi desaisinden başka, daha şiddetli ve daha ziyade söz dinlemez ve daha ziyade ahlâk-ı seyyieyi idame eden ve heves ve damar ve a'sab, tabiat ve hissiyat halitasından çıkan ve nefs-i emmarenin son tahassüngâhı bulunan ve nefs-i emmareyi tezkiyeden sonra onun eski vazife-i seyyiesini gören ve mücahede-yi âhir ömre kadar devam ettiren, bir manevî nefs-i emmareyi gördüm. Ve anladım ki, o mübarek zâtlar hakikî nefs-i emmareden değil; belki mecazî bir nefs-i emmareden şekva etmişler. Sonra gördüm ki, İmam-ı Rabbanî dahi bu mecazî nefs-i emmareden haber veriyor. Bu ikinci nefs-i emmarede şuursuz kör hissiyat bulunduğu için, akıl ve kalbin sözlerini anlamıyor ve dinlemiyor ki, onlarla ıslah olsun ve kusurunu anlasın. Yalnız tokatlar ve elemeler ile nefret edip veya tam bir fedailikle her hissini maksadına feda etsin. Ve Risale-i Nur'un erkânları gibi herşeyini, enaniyetini bıraksın.

Bu acib asırda dehşetli bir aşılama ve şırınga ile hem hakikî, hem mecazî iki nefs-i emmare ittifak edip; öyle seyyiata öyle günahlara severek giriyor, kâinatı hiddete getiriyor. Hattâ kendim, bir dakika zarfında yirmi paralık bir sıkıntı ile, altmış liralık bir haseneye tercih etmeye çalıştım. Hem on dakika zarfında, büyük bir mücahede-i manevîde, benim cephemde kırkikilik bir top gibi düşmanlarıma atıp yol açtığı halde; o iki nefs-i emmarenin muvakkat bir gaflet fırsatında, hodgâmlık ve meyl-i tefevvuk gibi gayet zulümlü ve zulümatlı hissiyle, büyük bir şükür ve teşekkür yerine, "Ne için ben atmadım?" diye en çirkin bir riya ve rekabet damarını hissettim.

Cenab-ı Hakk'a yüzbin şükür ediyorum ki, Risale-i Nur ve bilhâssa İhlas Risaleleri o iki nefsin bütün desaisini izale ve onların açtığı yaraları tedavi ettiği gibi, o bir dakika ve on dakikadaki haletleri birden

izale etti. Ve manevî bir istiğfar olan kusurumu bildim. O hatanın muaccel cezası olan içindeki elemenden ve azabdan kurtuldum.

Umum kardeşlerimize birer birer selâm ederiz.

* * *

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Birden ruhuma gelmiş bir endişeyi beyan ediyorum:

Ehl-i dalalet, Risale-i Nur'un elmas kılınçlarına mukabele edemedikleri için, şakirdleri içinde derd-i maişet cihetinden ve bahar mevsimi gafletinden istifade ederek; -meşrebler veya hissiyatları muhalefetinden- zayıf damarları bulup şakirdler içindeki tesanüdü sarsmak istediklerini hissettim ve anladım. **Sakın! Çok dikkat ediniz, içinize bir mübayanet düşmesin. İnsan hatadan hâlî olamaz, fakat tövbe kapısı açıktır.** Nefis ve şeytan, sizi kardeşinize karşı itiraza ve haklı olarak tenkide sevkettiği vakit deyiniz ki: **"Biz değil böyle cüz'î hukukumuzu, belki hayatımızı ve haysiyetimizi ve dünyevî saadetimizi, Risale-i Nur'un en kuvvetli rabıtası olan tesanüde feda etmeye mükellefiz. O bize kazandırdığı netice itibariyle dünyaya, enaniyete ait herşeyi feda etmek vazifemizdir."** deyip nefsinizi susturunuz! Medar-ı niza' bir mes'ele varsa, meşveret ediniz. Çok sıkı tutmayınız, herkes bir meşrebde olmaz. Müsamaha ile birbirine bakmak, şimdi elzemdir.

Umum kardeşlerimize birer birer selâm ederiz.

* * *

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Cenab-ı Hakk'a hadsiz şükür olsun ki; bu gaflet mevsimi olan baharda ve derd-i maişet belasında, Risale-i Nur fütuhatında devam ediyor. İstanbul'dan yazıyorlar ki; oraya giden, başta Hüsrev'in Mu'cizat-ı Ahmediye'si olarak, risaleleri her kim görmüş ve okumuş ise, başta Fetva Emini Ali Rıza olarak herkes hayret ve istihsan ile **"Bu tarz-ı ifade ve isbat ve beyan, hiçbir kitabda bulmamışız. Bu şerait içinde böyle eserler hiç kimseye müyesser olmamış."** deyip kemal-i iştiaak ile karşılıyorlar. Ve Ankara'da dünyaca yüksek makamlarda, askeriye heyetinde kemal-i iştiaak ve takdir ile Risale-i Nur'u yazıp okutturuyorlar. Başta miralay Mehmed Yümnü olarak mühim askerî

paşaları, “**Risale-i Nur iman kurtarıcıdır.**” diye takdirkârane tam teslimiyetle okuyup istifade ediyorlar. Hattâ burada da pek çok ayrı ayrı tarzda Risale-i Nur aleyhinde yaptıkları desiseler ve tedbirler ve şakirdleri soğutmak ve sarsmak plânları, hususan derd-i maişet belaları, Risale-i Nur’un inkişafını durdurmuyor. Günden güne tevessü’ ediyor. Hattâ en ziyade hücum edenler dahi, perde altında istifadeye çalışıyorlar. Cenab-ı Hakk’a hadsiz şükür olsun ki, inayet-i İlahiye ve himayet-i Rabbanîye devam ediyor. Fakat yalnız ehemmiyetli bir plânla, ayrı bir cephede, mütemerrid münafıklar tarafından bir hücum var. Çok ihtiyat ve dikkat ve sebat ve tesanüd lâzımdır ki, tâ onların bu plânı da akîm kalsın. Plân da budur:

“Risale-i Nur talebeleri içinde tesanüdü bozmak.” Onsekiz seneden beri hakkımızda programları, has talebeleri bizden kaçırmak, soğutmak idi. Bu plânları akîm kaldı. Şimdi tesanüdü bozmak ve bazı menfaatperest fakat ehl-i ilim ve ehl-i dinden, Risale-i Nur’un cereyanına karşı rakib çıkarmak suretiyle intişarına zarar vermeye çalışıyorlar.

Hem Ramazan Risalesi’nin âhirinde nefis-i emmareyi her nevi azabdan ziyade, açlık ile temerrüdünü terkettiği gibi; şimdiki ehl-i nifakın mütemerridane sefahetinin cezası olarak umuma ve masumlara da gelen bu açlık ve derd-i maişet belasından ehl-i dalalet istifade edip, Risale-i Nur’un fakir şakirdlerinin aleyhine istimal etmek ihtimali var. Madem şimdiye kadar ekseriyet-i mutlaka ile Risale-i Nur şakirdleri, Risale-i Nur hizmetini her belaya, her derde bir çare, bir ilâç bulmuşlar. Biz her gün hizmet derecesinde, maişette kolaylık, kalbde ferahlık, sıkıntılara genişlik hissediyoruz, görüyoruz. Elbette bu dehşetli yeni belalara, musibetlere karşı da, yine Risale-i Nur’un hizmetiyle mukabele etmemiz lâzımdır.

Umum kardeşlerimize birer birer selâm ediyoruz.

* * *

Aziz, sıddık, mübarek, Kur’an-ı Mu’ciz-ül Beyan’ın bir vech-i i’cazını hârika kalemiyle gösteren ve mütemadiyen defter-i hasenatına, o yazdığı Kur’an’ları okuyanların sevabları yazılan **kıymetdar Hüsrev!**

Bana gönderdiğin iki mübarek nüshadan birincisini size Hilmi Bey’le gönderdim. Bir hiss-i kabl-el vuku’ ile, sen Isparta’dan

ayrılacaksınız diye ikisini birden bize göndermiştin. Çok da iyi oldu. Şimdi Isparta Medreset-üz Zehra-i Ekber ve Medrese-i Nuriye-i Kübra olduğundan; bu kudsî eser orada, hususan şuhur-u selâse gelmek üzere bir zamanda lâzımdır. İnşâallah orada da, bizim gibi cüzleri ile taksim ile hatmeler okunacak.

* * *

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Bu defa Hâfız Ali'nin mektubunda büyük bir beşaret hissettik ki, Kur'an-ı Mu'ciz-ül Beyan'ımızı tab'edilecek esbab var, maniler yok. Madem mübarek Hüsrev geldi; en birinci hak, bu mes'eledede onundur. Ve madem iki Ali ile Tahirî, Hâfız Mustafa, hârika tesanüdleriyle ve şimdiye kadar bütün Risale-i Nur talebelerini sevindiren ve ehl-i imanı memnun ve minnetdar eden meydandaki hizmetleriyle ve kahraman Rüşdü'nün lâ-yetezelzel sadakatıyla, Hüsrev'le beraber bu büyük ve ağır ve kıymetdar hizmet-i Kur'aniyeye kemal-i tesanüdle çalışmak lâzımdır. **Sakın, dikkat ediniz! İhtilaf-ı meşrebinizden ve zaîf damarlarınızdan ve derd-i maişet zaruretinizden ehl-i dalalet istifade edip, birbirinizi tenkid ettirmeye meydan vermeyiniz. Meşveret-i şer'îye ile re'ylerinizi teşettütten muhafaza ediniz. İhlas Risalesi'nin düsturlarını her vakit göz önünüzde bulundurunuz.** Yoksa az bir ihtilaf, bu vakitte Risale-i Nur'a büyük bir zarar verebilir. Hattâ sizden saklamam, işte şimdi Feyzi de Emin de biliyorlar ki; mabeyninizde gayet ehemmiyetsiz bir tenkid, bize burada zarar veriyor gibi size, hiç bilmediğim halde, bu noktaya dair iki mektub yazdım ve ruhen çok endişe ediyordum. "Acaba yeni bir taarruz mu var?" diye muzdarib idim.

Hem o zarardandır ki, mübarek Hüsrev'in gelmesiyle yeni bir şevk ve sür'atle bize Hizb-i Nurî'nin arkasına ilhak edilen münacat parçası onbeş gün te'hire uğradı. Onbeş gün evvel bize geleceğini tahmin ediyordum. İnsan kusursuz olmaz ve rakibsiz de olmaz. Risale-i Nur'un kahraman şakirdleri her müşkilâta galebe ettikleri gibi; inşâallah bu ehemmiyetli ve dehşetli mevsimde yine galebe ederler. Safvet ve ihlaslarını bozmayacaklar ve hizmetlerine fütur getirmeyecekler. Siz, tedbir-i maddiyeyi benden daha iyi bilirsiniz. Fakat madem Hüsrev'le Rüşdü, Risale-i Nur'da çok ehemmiyetli rükünlerdir. Hem etraflarında

Risale-i Nur'un çok ehemmiyetli şakirdleri var. Ve madem Hâfız Ali, Tahirî, Hâfız Mustafa, Küçük Ali Risale-i Nur hizmetinde tam muvaffakiyetleriyle tam makbul oldukları tahakkuk etmiş. Bu iki cereyan baştaki iki göz gibi olmalı. Tam bir tesanüd lâzım ki, bu ağır defineye omuzları dayanabilsin.

Umum kardeşlerimize birer birer selâm ederiz.

* * *

Sava Medrese-i Nuriye'nin kıymetdar bir talebesi Marangoz Ahmed'in güzel ve hâlis manzumesi bizi memnun edip, Lâhika'ya girdi. Hususan Risale-i Nur'un sandalyasından masumları inmedikleri ve **“O nurlu sandalyada oturan, yangınlar, tuğyanlardan kurtulur.”** diye sözleri güya tam Medreset-üz Zehra'nın hakikî bir talebesi, istikbalden zamanımıza gelmiş bize teselli veriyor ve masum talebelerin çoğalmasını müjde veriyor.

Risale-i Nur'un te'lifi başında, başkâtib Şamlı Hâfız Tevfik'in haremi merhume Zehra, ben Barla'da iken, Şamlı Hâfız Risale-i Nur'u yazmasına çalışmak için o merhume, Hâfız'ın bedeline belinde odun taşımakla odun getiriyordu ve Hâfız'ın işlerini görüyordu.. tâ nurları yazsın. Biz de o merhumeyi o iyiliğine mukabil, Risale-i Nur'un vefat etmiş has talebeleri içinde o vakitten beri duamızda şerik ediyoruz, hem dua edeceğiz.

* * *

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ
الْسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Bu defa beni çok mesrur eden ve şükre sevkeden ve bu sıralarda hasıl olan endişemi izale eden ve Isparta Vilayeti manevî Medreset-üz Zehra olduğunu ve Isparta şakirdleri sebatta ve sadakatta her yere faik olduklarını gösteren, Risale-i Nur erkânlarından üç-dört mektub ve o mektubda isimleri bulunan has kardeşlerimin Risale-i Nur'a hizmet ve kalemleriyle yardım cihetinde bize gösterdikleri fedakârane ulüvv-ü cenab, böyle bir zamanda ve böyle bir mevsimde gayet parlak bir inayet-i Rabbaniye olduğuna kanaatımız var.

Nur fabrikasındaki Ali'ler ve Tahiri'nin istedikleri mu'cizeli Kur'anımızla İ'caz-ı Kur'an zeyilleriyle beraber İstanbul'da Hâfız Emin'in yanındadır, okutturuyorlar ve yazdırıyorlar. İsterseniz benim nüshamı Hâfız Emin'den alınız, onun yerine güzelce zeyilli nüshanızdan birisini veriniz, yanında kalsın. Kur'an'ın son yazılan nüshasını da lüzum olduğu ve bilfiil tab'etmek için geldiğiniz zaman İstanbul'a göndereceğim.

Hüsrev'in uzun ve tesirli ve kıymetdar mektubu ve haşiyesinde kahraman Rüşdü'nün küçücük mektubu ve pek çok alâkadar olduğum ehemmiyetli kardeşlerimizin kalemleriyle bize yardımları ve Risale-i Nur'la iştigali her şeye tercih etmeleri ve Hüsrev'in de mütemadiyen geleliden beri çalışması isbat ediyor ki; Isparta tamamıyla Risale-i Nur'a sahip olmuş ve bir Said yerinde, bin Said'i bulmuş. Cenab-ı Hakk'a nihayetsiz şükür, sena ve hamd olsun. Mu'cizeli Kur'an'ımızın matbaa ve teclid masrafı otuzbin liraya çıkması cihetiyle, bu azîm mes'ele şimdilik te'hir etmesine mecburiyet var.

Re'fet Bey'in bizi hayrete düşüren hayretli ve garib mektubunun baştaki kısmı, Lâhika'ya medar-ı ibret olarak yazıyoruz. Ve bilhâssa "Ene ve Zerre" namındaki Otuzuncu Söz'ü her mü'minin ezber etmesi zarurîdir demesi; ve o eserin kıraatından sonra Barla'da Abdurrahîm namını kazanan ve "yâ Rahîm yâ Rahîm" zikrini bize işittiren mübarek kedinin bir kardeşi olarak diğer mübarek bir kedi, Ezan-ı Muhammedi'yi (A.S.M.) müştakane, insan gibi dinlemesi, bize de sizin kadar hayret ve sürur verdi. Ve Ezan-ı Muhammedi'yi (A.S.M.) tam zuhuruna işaret müjdesi telakki ettik. Ve Kâtib Osman ve Mehmed Zühdü gibi hizmet-i Kur'aniyede eski ve ehemmiyetli ve kıymetdar Tenekeci Mehmed'in de rü'yası ehemmiyetlidir. Allah hayretsin. Isparta için çok hayırdır, onun içinde ehemmiyetli bir müjde var.

Re'fet kardeşimizin mektubu dört cihetle beni memnun etmiş. Zâten eskiden beri Hüsrev, Re'fet, Rüşdü; hayalimde, tasavvurumda birleşmişler. Cenab-ı Hakk'a şükür ki, onlardan ümid ettiğim kemal-i sadakat ve sebat devam ediyor.

Hem Hüsrev'in ve Hâfız Ali'nin mektublarında isimleri bulunan sebatkâr kardeşlerime ve Kâtib Osman ve Mehmed Zühdü ve Isparta Hâfız Ali'si ve Sava kahramanlarına birer birer selâm ve dua ediyoruz. Şimdi bu mektubu yazarken, Risale-i Nur santralı Sabri'nin mektubunu

Emin getirdi. Açtık, yağmursuzluk bahsine dair Risale-i Münacat'ın kesretle yazılması bereketiyle yağmurun gelmesi ve rahmet-i İlahiyenin fakir fukaraya imdad eylemesini yazdığını gördük. Benim için ehemmiyetli bir mes'eleyi halletti.

Burada da yağmura şedid ihtiyaç vardı. Yağmur gelecek hiçbir alâmet hissetmiyorduk. Bu kaht zamanında yağmursuzluk, fakir fukaraya çok ağır gelmişti. Ben üç defa namazdan sonra, masum fukaraları ve aç kalan hayvanları ve Risale-i Nur'u şefaati yapıp dua ettik. Birden aynı gece, me'mulümüzün fevkinde, duanın tam kabulünü gördük. Ben hayretle, bu cüz'î duamız, bu küllî mes'eleye ne derece dahil olduğunu bilemedim. Dedim: "Her halde çok mühim dualara, duamız da binden bir hissesi olmuş." Şimdi tahakkuk etti ki; Isparta nuranîleri, nurlu manevî duaları, bizi de o rahmetten hissedar eyledi. Hattâ o duama arkamdan âmîn diyenlerden Feyzi'ye, bu manayı, bu hayretimi de ona şimdi söyledim. Evvelce söyleseydim, onun hüsn-ü zannını ta'dil edemeyecektim. Çünkü o, üstadına en büyük hisse veriyor.

Sabri'nin mektubunda, Sıddık Süleyman ve Barla'daki kardeşlerimizin selâmları ve eski alâkalarını tam muhafaza eylemeleri, Barla'daki hayatımı tahassürle hatırlattırdı. Ben de onlara çok selâm ederim.

Mübarek Hüsrev mektubunda, has kardeşlerimizden Re'fet, Rüşdü, Kâtib Osman, Osman Nuri, Âtîf ve Feyzi'nin bir yâdigâr-ı tahattur olarak birer nüsha yazılarını bizlere hediye edilmelerini yazıyor. Cenab-ı Hak onlara, yazdıkları herbir harfe mukabil bin hasene versin, âmîn.

* * *

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Her vakit ihtiyat iyidir. Zâten Hazret-i İmam-ı Ali (Radiyallahü Anhü) de kerametskârane bize ihtiyatı tavsiye ediyor. Şimdi şark tarafında yeni bir hâdise:

Bir şeyh tarafından, kendi müridleri ve halifeleri vasıtasıyla din lehinde, eskiden beri meşhur olmuş Şeyh Ahmed namında türbedar-ı Nebevî tarafından vasiyetname-i Peygamberî (A.S.M.) namında bir eser, o havalide gezmiş, intişar etmiş. Oralarda çalışan kahraman

Salahaddin'i bir derece ihtiyata sevkedip, bütün siyasetlerin fevkinde ve siyasetlere tenezzül etmeyen Risale-i Nur cereyanı, öyle siyasete temas edebilen cereyanlarla iştiraki görünmemek için, daha ziyade ihtiyat ve tevakkufa mecbur olmuş. Bugün, beş ay Ankara'ya bir vazife ile gitmek için buraya geldi. Bir hafiye onu takib edip o da arkasından girdi. Ben o casusa, Salahaddin kalktıktan sonra dedim ki:

Risale-i Nur ve ondan tam ders alan biz şakirdleri, değil dünya siyasetlerine, belki bütün dünyaya karşı da Risale-i Nur'u âlet edemeyiz ve şimdiye kadar da etmemişiz. Biz, ehl-i dünyanın dünyalarına karışmıyoruz. Bizden zarar tevehhüm etmek divaneliktir.

Evvelâ: Kur'an bizi siyasetten men'etmiş; tâ ki elmas gibi hakikatları, ehl-i dünyanın nazarında cam parçalarına inmesin.

Sâniyen: Şefkat, vicdan, hakikat, bizi siyasetten men'ediyor. Çünkü tokada müstehak dinsiz münafıklar onda iki ise, onlarla müteallik yedi-sekiz masum, bîçare, çoluk-çocuk, zaîf, hasta, ihtiyarlar var. Bela ve musibet gelse, o sekiz masumlar o belaya düşecekler. Belki o iki münafık dinsiz, daha az zarar görecektir. Onun için, siyaset yoluyla, idare ve asayiş ihlâl tarzında neticenin husulü de meşuk olduğu halde girmek, Risale-i Nur'un mahiyetindeki şefkat, merhamet, hak, hakikat şakirdlerini men'etmiş.

Sâlisen: Bu vatan, bu millet ve bu vatandaki ehl-i hükûmet ne şekilde olursa olsun, Risale-i Nur'a eşedd-i ihtiyaçla muhtaçtırlar. Değil korkmak veyahut adavet etmek, en dinsizleri de onun dindarane, hakperestane düsturlarına tarafdar olmak gerektir. Meğer ki, bütün bütün millete, vatana, hâkimiyet-i İslâmiyeye hıyanet ola. **Çünkü bu millet ve vatan, hayat-ı içtimaiyesi ve siyasiyesi anarşilikten kurtulmak ve büyük tehlikelerden halas olmak için, beş esas lâzım ve zarurîdir: Birincisi; merhamet..**

ikincisi, **hürmet..**

üçüncüsü, **emniyet.**

dördüncüsü, **haram ve helâl bilip haramdan çekilmek..**

beşincisi, **serseriliği bırakıp itaat etmektir.**

İşte Risale-i Nur hayat-ı içtimaiyeye baktığı vakit, bu beş esası temin edip, asayişin temel taşını tesbit ve temin eder. Risale-i Nur'a ilişenler kat'iyen bilsinler ki; onların ilişmesi, anarşilik hesabına vatan

ve millete ve asayişe düşmanlıktır. İşte bunun hülâsasını o casusa söyledim. Dedim ki: Seni gönderenlere böyle söyle.

Hem de ki: “Onsekiz senedir bir defa kendi istirahatı için hükûmete müracaat etmeyen ve yirmibir aydır dünyayı herc ü merc eden harblerden hiçbir haber almayan ve çok mühim makamlarda çok mühim adamların dostane temaslarını istigña edip kabul etmeyen bir adama, ondan korkup, tevehhüm edip, dünyanıza karışmak ihtimaliyle evhama düşüp tarassudlarla sıkıntı vermekte hangi mana var? Hangi maslahat var? Hangi kanun var? Divaneler de bilirler ki, ona ilişmek divaneliktir.” dedik. O casus da kalktı gitti.

Umum kardeşlerimize, hususan erkânlara ve matbaacılara, hususan Hizb-i Nuriye’nin naşirleri olan Hâfız Ali, kahraman Tahirî ve Hâfız Mustafa ve rüfekalarına birer birer selâm ediyoruz.

* * *

Aziz, sıddık, mübarek kardeşlerim!

Cenab-ı Hakk’a hadsiz şükür ediyorum ki, bu acib zamanda sizin gibi hâlis, muhlis, mahviyetli, fedakâr kardeşleri bize ihsan eylemiş.

Bu defa Hüsrev’in, Hâfız Ali’nin, Hâfız Mustafa’nın, Küçük Ali’nin birbirine hitaben yazdıkları dört mektublarını okudum. En derin kalbimde bir sürur, bir hiss-i şükran, bir memnuniyet hissettim. Bu çok kıymetdar kardeşlerimin ne derece âlîhimmet ve yüksek ruhlu, Risale-i Nur hizmetinde ne derece fedakâr olduklarını anladım. Ve Risale-i Nur böyle kuvvetli ve hâlis ellere tevdi’ edildiğinden, bize kat’î kanaat verdi ki; Risale-i Nur mağlub olmayacak. Bu kuvvetli tesanüd, onu daima yaşattırıp parlattırarak.

Evet, kardeşlerim! Sizler, ihlas sırrını tam muhafaza ediyorsunuz. Bu kadar esbab-ı tefrika içinde vahdetinizi muhafaza, hakikaten bir hârikadır. Hâfız Ali’nin hakikaten müstesna bir mahviyet ve tevazuu içinde ihlası ve fena fi-l ihvan düsturunu muhafaza etmesi; ve Hüsrev’in hakikaten tedbirce bana ihtiyaç bırakmayacak bir derecede tedbir ve dirayeti ve Hâfız Ali gibi yüksek ihlası ve mahviyeti; Hâfız Mustafa’nın hizmet-i nuriyede büyük iktidarı içinde kuvvetli bir sadakatı ve fedakârane teslimiyeti; ve hem Abdurrahman, hem Lütfü, hem Hâfız Ali manasını taşıyan büyük ruhlu Küçük Ali, Risale-i Nur hizmetini dünyada herşeye tercihan hayatının en büyük maksadı

yapması ve sebeb-i ihtilafa karşı kuvvetli mukavemeti bulunduğunu bu dört mektubunuz bana bildirdi. Aynı sistemde, mes'elede alâkadar kahraman Tahirî ve kahraman Rüşdü'nün dahi aynı hakikatta ve aynı ahlâkta bulunduklarını hiç şübhe etmiyoruz. Bu altı rüknün, bu muvakkat sarsıntıdan, hakikî bir tesanüdle birbirine el-ele, omuz-omuz, baş-baş vermesi, altıyüz belki altıbin kıymet-i maneviyeyi alıyor.. diye, Cenab-ı Hakk'a Risale-i Nur hesabına hadsiz şükür ediyoruz ve sizi de tebrik ediyoruz. Isparta içindeki has ve hâlis kardeşlerimizden, bu âhir mektublarda; Mehmed Zühdü, Isparta Hâfız Ali'sinden haber alamadığımdan merak ettim. Rahatsız değiller mi?

Sandıklı tarafında, kemal-i şevk ile ve ciddiyetle faaliyette bulunan Hasan Âtîf kardeşimizin bir mektubundan anladım ki; orada perde altında faaliyetini durdurmak için, bazı hocalar, bir kısım tarîkata mensub adamları vasıta edip fütur veriyorlar. Halbuki mesleğimiz, müsbet hareket etmektir. **Değil mübareze, belki başkaları düşünmeye de mesleğimiz müsaade etmiyor. Hem müşterileri de aramağa mecbur değiliz, müşteriler yalvarmalı.**

O kardeşimiz, hakikaten hâlis ve tam sadık. Kalemi gibi, kalbi, ruhu da güzel. Fakat birden herşeyi mükemmel ister, onun için biraz sıkıntı çeker. Mümkün olduğu kadar hem ihtiyat etsin, hem de mübtedî' hocalara mübareze kapısını açmasın. İnşâallah Cenab-ı Hak onu muvaffak eder. O mıntıkada kendi gibi hâlis rükünleri bulur, belki de bulmuş. Biz başta onu ve onun etrafındaki Risale-i Nur şakirdlerini tebrik ediyoruz. Onların az hizmetlerine çok nazarıyla bakıyoruz. Ben buradan onlarla muhabere ve müşavere edemediğimden; sizler benim bedelime, o kardeşlerimize hem selâmımızı, hem manevî kazançlarımıza haslar dairesinde, Âtîf'ın sadık rüfekası ünvanı altında dâhildirler. Her sabah yanımızda manen bulunuyorlar.

* * *

Aziz, sıddık, müteyakkız, samimî, müttehid, mübarek kardeşlerim!

Ben de sizi tebrik ediyorum ki, şeytan-ı cinnî ve insânin desiselerini akîm bıraktınız. Cenab-ı Hak sizi bu hizmet-i nuriyede daima muvaffak eylesin, âmîn. Ve sizden ebeden razı olsun, âmîn.

Eskide bir zaman Barla'da, bütün tarîkatların şecere-i külliyesini tanzim ve istinsah etmek için Hâfız Ali ile Hüsrev o vakit o işde

bulundular, çalıştılar. Tâ o vakitte bu iki zât, ileride Risale-i Nur'a ehemmiyetli hizmette bulunacaklarını ve başta iki göz gibi, iki bakar bir görür, diye kuvvetli bir temenni ile ümid etmiştim. Cenab-ı Hakk'a hadsiz şükür olsun ki; o ümidim, o zamandan beri tahakkuk etti ve ediyor ve şimdi tam oldu.

Kardeşlerim! Sizde vuku' bulan küçücük kusurları çok i'zam etmeyiniz. Yalnız ben değil, belki zannediyorum ki hakikata muttali' olan herkes tasdik eder ki; Isparta ve havalisindeki Risale-i Nur şakirdlerinde fevkalâde bir sadakat ve sebat ve uhuvvet ve ihlas ve kahramanlık var ki; bu acib zamanda binler esbab-ı fesad ve ifsad içinde vahdetlerini ve ittifaklarını ve hizmette ciddiyetlerini muhafaza ediyorlar. Bu kadar fırtınalı hâdiseler içinde, Risale-i Nur'u muattal bırakmadınız, söndürmediniz; belki öyle parlattırdınız ki bizi de ışıklandırıp gayrete getirdiniz. Ve bilhâssa bahar mevsiminde, umumî gaflette ve derd-i maişetin verdiği dehşetli bela içinde böyle kemal-i şevk ve gayretle Risale-i Nur'a çalışmak, hakikaten bir inayet-i İlahiyedir. Sizleri bütün ruhumuzla tebrik ediyoruz. Ve kalemlerini bizim hesabımıza çalıştırmaya karar veren altı müttehid kahraman, bir ruh altı cesed ve altı Yeni Said yerinde ve yirmibir kardeşimi yirmibir Abdurrahman ve Abdülmecid yerinde kabul ediyorum. Cenab-ı Hak o kalemlerin siyah nur olan mürekkeplerini, hadîs-i sahihin nassıyla, herbir dirhemini yüz dirhem şehid kanı kıymetinde yevm-i haşir ve mizanda defter-i hasenatlarına ilâve eylesin, âmîn.

Nakkaş Mehmed ve Âsım'ın vârisi Babacan, hem hayatta hem Risale-i Nur hizmetinde bulunmaları beni mesrur eyledi.

* * *

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Merhum Mehmed Zühdü'nün vefatı, hakikaten Risale-i Nur cihetinde büyük bir zayıttır. Fakat Cenab-ı Hakk'a hadsiz şükür olsun ki; o mübarek zât, az bir zamanda Risale-i Nur'a pek çok hizmet eylemiş. Kırk-elli sene vazife-i nuriyesini, sekiz-on senede tamamıyla yapmış. Ve manen içimizde, dairemizde o fevkalâde hizmetiyle, parlak bir surette yaşıyor. Hasenat cihetinde ölmemiş, daima defter-i a'maline, daha kesretli hasenat yazılıyor.

Hattâ ben de eskide sarîh ismiyle birkaç defa, Risale-i Nur talebesi ünvanıyla yüzer defa onu ve onu Risale-i Nur'a veren merhum pederini manevî kazançlarıma şerik ettiğim gibi; şimdi sarîh ismiyle bazı gün elli defaya yakın hissedar oluyor. Demek onun hayat kazancı ziyadeleşmiş. Cenab-ı Hak onun akaribine sabr-ı cemil ve ona mağfiret-i kâmile ihsan eylesin, âmîn.

O mübarek kalemini bize vermişti; ben de onu, hem Abdurrahman, hem Abdülmecid yerinde kabul etmiştim. Onu vefat etmemiş gibi, daima kalemi işler hükmünde kabul ediyoruz. İkiyüze yakın masumları hanesinde Kur'an'ı ve Risale-i Nur'u ders veren o mübarek zât, aynen Abdurrahman gibi az bir zamanda uzun bir ömrün vazifesini çabuk görmüş, bitirmiş gitmiş. Kardeşimiz Kâtib Osman'ın onun hakkında yazdığı parlak fıkra, Lâhika'ya girdi. Hakikaten o zât, o fıkraya lâyıktır. İnşâallah Isparta'da o sistemde çoklar daha çıkacak, bu acıyı unutturacak. Benim tarafımdan onun vâlidesini ve çocuklarını ta'ziye ediniz.

Risale-i Nur'un gayet ehemmiyetli bir şakirdi olan Hulusi Bey'in ehemmiyetli bir mektubunu gördüm. Elhak o kardeşimiz birinciliğini daima muhafaza ediyor. Ben onu daima kalem elinde, Risale-i Nur'un işi başında biliyorum. Hem bütün muhaberelerimde birinci safta muhatabdır. Onun sualleriyle yazılan Mektubat Risaleleri ve onun yazdığı samimî mektupları, onun yerinde pek çok insanları Risale-i Nur dairesine celbetmiş ve ediyor. O dediği gibi, bizden uzak değil. Her gün, çok defa beraberiz. Muhaberemiz hiç kesilmemiş. Sizlerle konuştuğum vakit Hulusi'yi içinde buluyorum. Sabri, nasıl onun hesabıyla benimle konuşuyor; benim bedelime de onunla konuşsun.

Umum kardeşlerimize birer birer selâm ederiz.

* * *

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Sizin çok mübarek ve çok faideli olan nuranî hediyelerinizi ve elmas kalemlerinizin yâdigârlarını aldık. Cenab-ı Hak onları yazan o kalem sahiblerine, herbir harfine mukabil on rahmet eylesin, âmîn. Bu nurlu İhtiyar Risalelerinin bir nevi kerameti şudur ki: Emanet kapıya gelirken, sekiz seneden beri yalnız iki defa yanıma gelen buranın ihtiyar müftüsü, belediye reisi ile hilaf-ı me'mul bir surette gelmeleri

ânında, Emin de emaneti kapıya getirmesi; hem aynı günde, İhtiyarlar emaneti geldiği vakit, bu şehirde, Risale-i Nur'un ümmi ihtiyarların başında iki gayet ihtiyar zât, ayrı ayrı yerden, her ikisi ellerinde birer parça yoğurt teberrük getirmeleri; ve aynı günde Isparta kahramanlarının bir mümessili ve yanımıza yalnız üç defa gelen Hilmi Bey, bir günlük mesafeden gelirken, hilaf-ı me'mul olarak emanet ellerimizde iken, güya hediye'nin seyrine gelmiş gibi girmesi; hem aynı vakitte, bir-iki keramet-i nuriyeye medar Hayri isminde bir şakird ve Risale-i Nur'un ehemmiyetli bir şakirdi ve Daday kasabasından gelen Fuad ile beraber girmeleri ile, elimizdeki emanetlerden, İstanbul'da okutmak için üç nüshayı Fuad'ın alması; elbette tesadüfî ve ittifakî değil, belki bu İhtiyarlar emanetine bir hüsn-ü istikbaldır ve bu havalide hüsn-ü tesirine bir işarettir.

Kardeşlerim! Erkân-ı sitteden iki Ali ile Tahirî ve Hâfız Mustafa, bu iki-üç senede ve bilhâssa bu havalide bana yardımları ve fütuhatlari, ya fevkalâde ihlaslarından veya yüksek iktidar ve faaliyetlerinden o derecededir ki; bu vilayette Risale-i Nur şakirdlerini ebeden minnetdar edip, Risale-i Nur'u dahi buralarda ebeden yerleştirdiler. Cenab-ı Hak, onlardan ve sizlerden ebeden razı olsun, âmîn. Kalemelerini, ümmiliğime yardım veren Medrese-i Nuriye'nin üstadı Hacı Hâfız ve mahdumu ve iki kardeş Mustafa ve Sâlih ve iki kardeş Ahmed ve Süleyman ve beş kardeş beraber talebe olup, üçü bize yardım etmeleri; ve Babacan da Âsım'ın ruhunu şâd edip, o sistemde yardımımıza koşması; ve Zekâi de Lütfü'nün ruhunu mesrur edip, eski Zekâi gibi vazifesine sarılması ve Marangoz Ahmed ve Kâtib Osman ve Mehmed Zühdü ve Nuri ve Tenekeci Mehmed gibi, eski kıymetdar hizmetleriyle Isparta'yı nurlandıran diğerleri gibi, Kastamonu'nun tenvirine de koşmaları; ve şimdi tanıdığım Mustafa ve Mustafa ve Mustafa ve Eyyüb, kalemleriyle, eski dost gibi ümmiliğime yardım etmeleri; elbette şübhesiz **قَائِكَ مَخْرُوسٌ بِعَيْنِ الْعِيَاةِ** müjdesini tam tasdik ederler.

* * *

Aziz, sıddık, mücahid kardeşlerim Hasan Âtîf ve sadık rüfekası!

Evvelâ: Bu şuhur-u selâse-i mübarekenizi tebrik ediyoruz. Sizin kalemlerinizin yâdigârları ve Risale-i Nur'dan ayrılmamak ve sebat etmek senedleri olan yazılarınızı ve dininizi dünyanın çok fevkinde tutmanıza işaret veren dünya sureti üstündeki çizgilerinizi ve iman hizmetinde daima sebat etmenize vesikalar hükmündeki imzalarınızı kemal-i memnuniyetle aldık, kabul ettik. Cenab-ı Hak sizlere, hazine-i rahmetinden onların hurufatı adedince defter-i a'malinize haseneler yazsın, âmîn.

Aziz kardeşlerim! Bu defa yazılarınızda İhlas Risalelerini gördüğüm için, sizi o gibi risalelerin dersine havale edip, ziyade bir derse ihtiyaç görmedim. Yalnız bunu ihtar ediyorum ki:

Mesleğimiz, sırr-ı ihlasa dayanıp, hakaik-i imaniye olduğu için; hayat-ı dünyaya, hayat-ı içtimaiyeye mecbur olmadan karışmamak ve rekabet ve tarafgirliğe ve mübarezeyle sevkeden hâlâttan tecerrüd etmeğe mesleğimiz itibariyle mecburuz. Binler teessüf ki; şimdi müdhiş yılanların hücumuna maruz bîçare ehl-i ilim ve ehl-i diyanet, sineklerin ısırması gibi cüz'î kusurâtı bahane ederek birbirini tenkidle yılanların ve zındık münafıkların tahribatlarına ve kendilerini onların eliyle öldürmesine yardım ediyorlar. Gayet muhlis kardeşimiz Hasan Âtıf'ın mektubunda, bir ihtiyar âlim ve vaiz, Risale-i Nur'a zarar verecek bir vaziyette bulunmuş. Benim gibi binler kusurları bulunan bir bîçarenin, ehemmiyetli iki mazeretine binaen, bir sünneti (sakal) terkettiğim bahanesiyle şahsımı çürütüp, Risale-i Nur'a ilişmek istemiş.

Evvelâ: Hem o zât, hem sizler biliniz ki: Ben, Risale-i Nur'un bir hizmetkârıyım ve o dükkânın bir dellâlıyım. O ise (Risale-i Nur), Arş-ı A'zam'la bağlı olan Kur'an-ı Azîmüştân ile bağlanmış bir hakikî tefsiridir. Benim şahsımdaki kusurat, ona sirayet edemez. Benim yırtık dellâllık elbisem, onun bâki elmaslarının kıymetini tenzil edemez.

Sâniyen: O vaiz ve âlim zâta benim tarafımdan selâm söyleyiniz. Benim şahsıma olan tenkidini, itirazını başım üstüne kabul ediyorum. Sizler de, o zâtı ve onun gibileri münakaşa ve münazaraya sevketmeyiniz. Hattâ tecavüz edilse de beddua ile de mukabele etmeyiniz. Kim olursa olsun, madem imanı var, o noktada kardeşimizdir. Bize düşmanlık da etse, mesleğimizce mukabele edemeyiz. Çünkü daha müdhiş düşman ve yılanlar var.

Hem elimizde nur var, topuz yok. Nur kimseyi incitmez, ışıyla okşar. Ve bilhâssa ehl-i ilim olsa, ilimden gelen enaniyeti de varsa, enaniyetlerini tahrik etmeyiniz. Mümkün olduğu kadar, **وَإِذَا مَرُّوا بِاللُّغُوِّ** **مَرُّوا كِرَامًا** düsturunu rehber ediniz.

Hem, Hasan Avni ismindeki zât, madem evvelce Risale-i Nur'a girmiş ve yazısıyla da iştirak etmiş, o daire içindedir. Onun fikren bir yanlışı varsa da afvediniz. Biz, değil onlar gibi ehl-i diyanet ve tarîkata mensub müslümanlar, şimdi bu acib zamanda, imanı bulunan ve hattâ fırak-ı dâlleden bile olsa onlarla uğraşmamak; ve Allah'ı tanıyan ve âhireti tasdik eden, hristiyan bile olsa, onlarla medar-ı niza' noktaları medar-ı münakaşa etmemeyi; hem bu acib zaman, hem mesleğimiz, hem kudsi hizmetimiz iktiza ediyor. Ve Risale-i Nur'un Âlem-i İslâm'da intişarına karşı, hayat-ı içtimaiye ve siyasiye cihetinde maniler çıkmamak için, Risale-i Nur şakirdleri musalahakârane vaziyeti almağa mükelleftirler.

Sakin hocaların Cuma ve cemaatlerine ilismeyiniz. İştirak etmeseniz de, iştirak edenleri tenkid etmeyiniz. Gerçi İmam-ı Rabbanî demiş ki: "Bid'a olan yerlere girmeyiniz." Maksudı, sevabı olmaz demektir; yoksa, namaz battal olur değil. Çünkü selef-i sâlihînden bir kısmı, Yezid ve Velid gibi şahısların arkasında namaz kılmışlar. Eğer mescide gidip gelmekte kebaire maruz kalırsa, halvethanesinde bulunması lâzımdır.

Sâlisen: Hasan Âtîf'ın mektubunda, cesur ve sebatkâr zâtlardan -ki efeler tabir ediyor- bahis var. Biz o cesur ve sebatkâr yeni kardeşlerimizi ruh u canla kabul ediyoruz. Fakat Risale-i Nur dairesine girenler, şahsî cesaretlerini kıymetleştirmek için, sarsılmaz bir sebat ve metanete ve ihvanlarının tesanüdüne cidden çalışmağa sarfedip, o cam parçası hükmünde şahsî cesaretini, hakikatperestlik sıddıkiyetindeki fedakârlık elmas'ına çevirmek gerektir.

Evet **mesleğimizde ihlas-ı tâmmeden sonra en büyük esas, sebat ve metanettir.** Ve o metanet cihetiyle şimdiye kadar çok vukuat var ki; öyleler, herbiri yüze mukabil bu hizmet-i Nuriyede muvaffak olmuş. Âdi bir adam ve yirmi-otuz yaşında iken, altmış-yetmiş yaşındaki velilere tefevvuk etmişler var.

Hem bir adam, kendi başına cesareti güzel de olsa, bir cemaat-ı mütesanideye girdikten sonra, onların istirahatını ve sarsılmamalarını muhafaza etmek için, o şahsî cesareti istimal edemez. سِيرُوا عَلَى سَيْرِ أَصْعَفِكُمْ hadîs-i şerifinin sırrıyla hareket etmek, hem şimdilik bu müşevveş vaziyetlerde çok zararlı hem hocaları, hem ehl-i siyaseti Risale-i Nur'a karşı cephe almağa ve tecavüz etmeye sebebiyet veren şapka ve ezan mes'eleleri ve deccal ve süfyan ünvanları, Risale-i Nur şakirdleri yabanilere karşı lüzumsuz medar-ı bahs ve münazaa edilmemek lâzımdır ve ihtiyat etmek elzemdir ve itidal-i demmi muhafaza etmek vâcibdir. Hattâ sizde cüz'î bir ihtiyatsızlık, buraya kadar bize tesir ediyor.

Risale-i Nur bir daire değil, mütedâhil daireler gibi tabakatı var. Erkânlar ve sahibler ve haslar ve naşirler ve talebeler ve tarafdarlar gibi tabakatı var. Erkân dairesine liyakatı olmayan, Risale-i Nur'a muhalif cereyana tarafdar olmamak şartıyla daire haricine atılmaz. Hasların hâsiyeti bulunmayan, zıd bir mesleğe girmemek şartıyla talebe olabilir. Bid'a ile amel eden, kalben tarafdar olmamak şartıyla dost olabilir. Onun için, az bir kusur ile düşman sınıfına iltihak etmemek için dışarıya atmayınız. Fakat Risale-i Nur'un erkânlarında ve sahiblerindeki esrar ve nazik tedbirlere, onları teşrik etmemek gerektir.

* * *

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Bu iki günde iki küçük hâdiseler, dört-beş mes'eleleri tahattur ettirdi:

Birincisi: Salahaddin Ankara'dan yazıyor ki, tarîkat aleyhinde tecavüze başlamışlar. Hem Ankara'da, hem şarkta o mes'eledede tevkifat varmış. Risale-i Nur şakirdleri her tarafta inayet-i Rabbaniye altında mahfuz kalıyorlar. **Onların kuvvetli ihlası ve tesanüdleri ve ihtiyatları, o inayeti haklarında devam ettiriyor.**

İkincisi: Bugünlerde herkes sıkıntıdan şekva ediyor. Âdeta manevî havanın bozukluğundan, maddî ve umumî bir sıkıntı hastalığını vermiş. Hattâ bana da bir gün sirayet etti. Bizim her derdimize ilâç olan Risale-i Nur ile meşgul olanlarda, o sıkıntı hastalığı ya yok veya pek azdır.

Üçüncüsü: Merhum Mehmed Zühdü'nün vefatı, Risale-i Nur'un hizmeti noktasında bizi çok müteessir etti. Fakat birden, geçen sene Hâfız Mehmed'in bütün müsadere edilen risalelerini, on gün zarfında köyündeki Risale-i Nur şakirdleri tarafından yazıp ona vermek, çok merdane taahhüdleri hatırıma geldi ve anladım ki; arslanlar yatağı olan Isparta ve havalisi, Mehmed Zühdü'nün hizmetini muzaaf bir surette yapacaklar ve o boşluğu dolduracaklar.

Dördüncüsü: Lâhika'ya giren Isparta'lı kardeşlerimizin mektublarının bazılarında, üstadları hakkında ifrat ile tavsifat gördüm. Kendime de baktım, o vasıflardan zekatı da bana düşmüyor, benim hakkım değil. Dedim: "Acaba bu hakikatperest kardeşlerim çok ikazatımla beraber, bu hüsn-ü zan ifratında hem devamlarında faideleri nedir?" Kalbe ihtar edildi ki: "Onlar ve memleketleri Isparta havalisi, onların en büyük hüsn-ü zanları derecesinde hüsn-ü zanlarının yümnünü gördükleri için, Beşkazalı Osman-ı Hâlidî ve Topal Şükrü gibi ehl-i velayete iktidaen, o nokta-i nazardan ifrat etmemişler, bir hakikat görmüşler. Fakat nasıl keşfiyat tevile ve rü'yalar tabire muhtaçtır; hususî hükümler tamim edilse, bir cihette hata görünür. Öyle de onlar, Risale-i Nur'un şahs-ı manevîsinin kendilerine ve memleketlerine ettiği faideyi, o şahs-ı manevînin mümessillerinden birisi olan üstad dedikleri bu kardeşlerine verip, o memleket hâdisesini umumî bir hâdise nazarıyla bakıp tamim ederek, müfritane bir hüsn-ü zan suretinde göründü."

Beşinci: Hatıra geldi ki, Risale-i Nur'un eczaları çoktur. Herkes muhtaç olduğu halde bütününü elde edemez. Birden "Hüccetullah-il Baliğa" Mecmuası, hatıra cevap olarak geldi.

Evet Risale-i Nur'dan kesretli mecmualar çıkar ki, herbiri küçük fakat kuvvetli Risale-i Nur olur. Her muhtacın eline geçebilir. Bu münasebetle, Yirmibeşinci Söz'ün zeyillerini düşündüm. Şimdi benim yanımda dört-beş nüsha var, zeyilsizdirler. Mübareklerin bu defa gönderdikleri nüshanın zeylinde Rumuzat-ı Semaniye fihristesinden noksan alınmış Sure-i İBRAHİMİNE İZİN ve İZİNİ ve İZİNİ daki onüç elif, parmak ile ve Fatihâ'da onüç el ile işaretleri ve İZİNİ işaretleri gibi ehemmiyetli parçalar yoktur. Dünkü gün نُّورِ السَّمَوَاتِ âyetine dair Yirmidokuzuncu Mektub'un âhirinde, seyahat-ı hayaliye ve seyr-i kalbî

risaleciğini okudum. Ve Birinci Şua'da bu âyet, Risale-i Nur'a işaretini tahattur ettim. Dedim: Bu iki nükte-i Nuriye ve تَغْرُبُ (الشَّمْسُ) فِي عَيْنٍ hüccet, nükte ve haşiyesiyle beraber Mu'cize-i Kur'aniye zeyilleri içine girse münasib olur. Siz dahi münasib görseniz yazılsın. İ'caz-ı Kur'an nüktelerine ait mühim parça bulsanız ilâve edebilirsiniz.

Altıncısı: Seksen küsur sene manevî ve bâki bir ömrü kazandırmak sırrını taşıyan şuhur-u selâsenizi ve Leyle-i Regaibinizi bütün ruhumla tebrik ediyorum. İki-üç gün evvel, Yirmiikinci Söz tashih edilirken dinledim. Gördüm ki; içinde hem küllî zikir, hem geniş fikir, hem kesretli tehlil, hem kuvvetli iman dersi, hem gafletsiz huzur, hem kudsî hikmet, hem yüksek bir ibadet-i tefekkûriye gibi nurlar var. Bir kısım şakirdlerin ibadet niyetiyle risaleleri ya yazmak veya okumak veya dinlemekliğin hikmetini bildim. Bârekâllah dedim, hak verdim.

Bu mektubdaki beş-altı mes'eleyi yazarken, Nur fabrikası sahibi Hâfız Ali'nin mektubuyla, ihlasta ve çalışmakta ve ince düşünmekte mümtaz Hasan Âtîf'ın mektubunu aldık. Hâfız Ali'nin mektubunda, Risale-i Nur şakirdlerinde sırr-ı ihlasın ne derece yüksek bir terk-i enaniyet ve hazz-ı nefsîden teberri etmek gibi, ihlasın en yüksek seciyeleri Risale-i Nur şakirdlerinde tezahür ediyor diye bir delil oldu. Ezcümle, Hâfız Ali diyor ki: Hüsrev kardeşimiz kendi kalemıyla yazılan "Mu'cizatlı Kur'an"ı fotoğrafla tab'ına tarafdâr olmaması ve demir harflerle müsaade oluncaya kadar beklemeye tarafdâr olması, onun fevkalâde ihlasına ve nefsin huzuzatından teberrisine kat'î delildir. Çünkü fotoğrafla tab'edilse, onun kendi hattı olduğu için, binler Kur'an nüshalarını kendi eliyle yazmış gibi Âlem-i İslâm'ın manevî nazarında ve uhrevî sevab cihetinde büyük ve masumane ve zararsız bir makamı terkedip ihlasın sırrı için hazzını unutarak, demir harflere tarafdâr olmuş. Ve gösterdiği yanlışlar düşmek sebebi ise, demir harflerde üç defa tab'a girmek noktasında dahi o yanlışlar bulunabilir.

Elhasıl: Hâfız Ali'nin ihlasından gelen ifadesi ve Hüsrev'i fevkalâde ihlas noktasında takdir etmesi; ve Hüsrev de gayet büyük ve bâki bir hissesini bırakıp benim eskiden beri tekrar ettiğim bir davam ki; **"Risale-i Nur'un hakikî şakirdleri hizmet-i imaniyeyi herşeyin fevkinde görür, kutbiyet de verilse ihlas için hizmetkârlığı tercih**

eder.” beni o davada bilfiil tasdik etmesi cihetinden, bütün kuvvetimizle bu gibi kardeşlerimizi tebrik ediyoruz.

Kardeşimiz Hasan Âtîf’ın mektubundan anladık ki, hakikaten tam çalışıyor. Kendi tabiriyle, Risale-i Nur’un mücahidlerinin ve efelerinin kalem yâdigârlarını bize hediye olarak irsal ettiğine mukabil, deriz: Cenab-ı Hak ebeden onlardan razı olsun. Ve daha çok manidar yazdığı cümleler içinde, bir parça ehl-i bid’aya şiddet gördüm. Zaman, zemin, Risale-i Nur’un müsbet mesleği, ehl-i bid’a ile değil fiilen, belki fikren ve zihnen dahi meşgul olmağa müsaade etmez. İhtiyat her vakit lâzım. O hâlis kardeşimiz, inşaallah oralarda kendi gibi çok hâlis şakirdleri yetiştirecek. Biz buradaki duamızda, Âtîf’la beraber oradaki bütün rüfekalarını teşrik ediyoruz. Ben bizzât onlarla muhabere etmek istiyorum, fakat madem Isparta o vazifeyi daha mükemmel yapıyor. O vazifeyi onlara bırakıyorum.

Hâfız Ali’nin mektubunun âhirinde, Medrese-i Nuriye kahramanlarından ve Hüsrev sisteminde Ahmed ve kardeşi Süleyman hakkında takdiratı, bizi mesrur eyledi. Zâten o Medrese-i Nuriye şakirdleri benim nazarımda, eskiden beri bir gaye-i hayalim olan Medreset-üz Zehra’nın talebeleri suretinde düşünüyordum. Ve derdim: “Onlar bunlar oldu veya bunlar onların dümdarlarıdır.”

* * *

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ
الْسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Sizin mi’racınızı tebrik ve Mi’rac Sahibi’nin (A.S.M.) sünnet-i seniyesine sizi ve bizi tam muvaffak eylemesine rahmet-i İlahiyeden niyaz ediyoruz. Size, bu bir-iki gün zarfında nazar-ı dikkati celbeden bir-iki küçük mes’eleyi yazıyorum:

Evvelâ: Risale-i Nur şakirdlerinin bir kısmı bekâr kalmaklığın çok sebeblerinden bir sebebini gösteren bir hâdise:

Bugünlerde, gençlik darbesini yiyen ve bekâr kalan ve teselli bulmak için Risale-i Nur ile alâkadarlığa çalışan ve mühim bir mektebde ders almağa meşgul ve ehemmiyetli bir adamın kerimesi

bulunan hanıma, icmalen bir hakikat söyledim. Belki o havalide bazılara faidesi var diye yazıyorum.

Dedim ki: Madem gençlik darbesini yedin, bir vazife-i fitriye olan tenasül kanununa daha girme. Çünkü o vazifenin mukabilinde ücret olarak erkeğin aldığı muvakkat lezzet ve keyf bir derece bidayette kâfi geliyor. Fakat bîçare kadın, o vazife-i fitriyede bir sene ağır yükü çekmeye ve bir-iki sene veledin meşakkatine, beslenmesine ve açık-saçıklık sebebiyle kocasının nazarında sadakatsızlık ittihamı ve kocasının da gözü dışarıda olmak ihtimali ve ona samimî merhamet etmemesi cihetiyle, daimî sıkıntılara ve vicdanî azablara mukabil; izdivacda aldığı muvakkat bir keyf ve lezzet, bu bozuk zamanda ona o vazifeye mukabil yüzden birisine mukabil gelemiyor. Ve bilhâssa küfüvv-ü şer'î tabir edilen, birbirine seciyeten ve diyaneten liyakat bulunmadığından daha ziyade azab çektirir. Ve bilhâssa terbiye-i İslâmiye haricinde, müslüman namı altında olanlar, imandan gelen hürmet ve merhamet-i müteakibileyi bulamadıklarından bütün bütün saadet-i hayatiyeyi mahvediyor, Cehennem azabı çektiriyor.

Hem peder hem vâlîde, tenasül kanunundaki vazifede çektikleri çok meşakkat ve gördükleri çok hizmete mukabil; yalnız veledin dünyada kemal-i hürmet ve itaatla, şefkatlerine ve hizmetlerine bedel hâlis bir hürmet ve sadıkane bir itaat ve vefatlarından sonra salahatıyla ve hayratıyla ve dualarıyla onların defter-i a'maline hasenat yazdırmak ve onbeş seneden evvel masumen ölmüş ise onlara kıyamette şefaathî olmak ve Cennet'te onların kucağında sevimli bir çocuk olmaktır. Şimdi ise terbiye-i İslâmiye yerine mimsiz medeniyet terbiyesi yüzünden, ondan belki yirmiden belki kırktan bir çocuk, ancak peder ve vâlikesinin çok ehemmiyetli hizmet ve şefkatlerine mukabil mezkûr vaziyet-i ferzendaneyi gösterir. Müteakibi endişelerle şefkatlerini daima rencide ederek, o hakikî ve sadık dostlar olan peder ve vâlikesine vicdan azabı çektirir ve âhirette de davacı olur: "Neden beni imanla terbiye ettirmediniz?" Şefaathî yerinde, şekvacı olur.

İkinci Mes'ele: Dünkü gün, beş tevafuk-u latifeden kat'î bir kanaat bize geldi ki; en cüz'î ve ehemmiyetsiz işlerimizde de inayetskârane bir dikkat altındayız.

Birincisi: Ben kapıya çıktığım vakit, me'mulün hilafında Risale-i Nur şakirdlerinden dört tane Ahmed'ler -bana alâkadar birer maksadı yapacak- birden beraber kapıya geldiler. İki tane köylerden, ikisi de burada ayrı ayrı mahallelerden.

Hem yine Risale-i Nur'un mühim bir talebesi Köroğlu Ahmed'e bir mikdar yoğurt, hem teberrük, hem tayin olarak verdik. Daha elinde yoğurdu tutarken, Risale-i Nur'un masum talebelerinden Hilmi'nin mahdumu Ahmed, elinde öteki Ahmed'e verdiğim mikdar yoğurtla kapıyı açtı. Risale-i Nur talebelerinden altı Ahmed'in bir günde bu çeşit tevafukatı tesadüfe benzemez, belki o Ahmed'lere nazar-ı dikkati celbeden bir işarettir.

İkincisi: Muhacir, fakir bir kadın benden bir teberrük istedi. Ben de bir gömlek verdim. Beş dakika sonra, aynı isimde bir kadın, bir gömleği bana kabul ettirmek için mühim bir vasıtayı bulup gönderdi. Tevafuk hatırı için kabul ettim.

Hem aynı gün, bazı müstehak zâtlara yarı yağımı verirken kab fazla almış, pek az bana kaldı. Aynen, onlar daha o yağı almadan -benim niyetimde- bana kalacak mikdar kadar, uzak bir köyden kitablarımı okumak mukabilinde geldi. Onu da, o tevafuk hatırı için kabul ettim.

Üçüncüsü: Aynı günde ben, at üzerinde seyahata (gezmeye) giderken, arkamda bir atlı sür'atle geliyor. İndi, ayağıma üzengiye sarıldı. Tanımadığım bir adam. Dedim: "Sen kimsin? Bu kadar dostluk gösteriyorsun." Dedi: "Ben Kozca hatibiyim." Halbuki Kastamonu'da hiç bu namda bir karye bulunduğunu bilmiyordum. Sonra geldim. İki Isparta'lı asker yanıma geldiler. Birisi dedi: "Ben Kozca hatibinden sana mektub getirdim." Bu acib tevafuk bana, bu iki ayrı ayrı vilayette, hem böyle tevafuk etmeleri, Risale-i Nur hizmetinde sadakatla çalışmalarına bir işarettir. Bu münasebetle Sabri, Kozca hatibine benim tarafımdan çok selâm etsin. Onu, has talebeler içinde manevî kazançlara şerik ediyoruz. Hususî mektub yazmak âdetimiz olmadığından, ona ayrıca mektub yazamadığımızdan gücenmesin.

Tatlı bir tevafukun meyvesini, aynı gün daha şirin bir tarzda gördüm. Şöyle ki:

İki asker, kemal-i sevinçle gayet dostane "Sen Isparta'lısın, bizim hemşehrimizsin." Ben de dedim: "Maaliftihar, her cihetle Ispartalıyım. Isparta, taşıyla toprağıyla benim nazarımda mübarektir, benim

vatanımdır. Ve herbiri yüze mukabil, yüzer ve binler hakikî kardeşlerimin meskat-ı re'sleridir.”

Evet bu havaliye gelen Isparta'lılar asker olsun başkalar olsun, ekseriyet-i mutlaka ile beni hemşehri biliyorlar. Hangisi benimle görüşüyor, “Sen Isparta'lı mısın?” Ben de diyorum: Maaliftihar, ben Isparta'lıyım. Ve Isparta'da o kadar hakikî kardeşlerim ve akariblerim var ki, meskat-ı re'sim olan Nurs Karyesine pek çok cihetlerle tercih ediyorum. Ve büyük Isparta'nın bir küçük evlâdı hükmünde olan Isparta Nahiyemize, büyük Isparta'nın bir tek köyünü tercih ediyorum. O kadar hâlis, kahraman kardeşleri bana veren Isparta taşı da, toprağı da, bana ve belki Anadolu'ya mübarek olmuş. İnşâallah hem Anadolu'ya, hem Âlem-i İslâm'a neşrettikleri nur tohumları birer rahmete mazhar olur, sünbül verir. Hem gıda, hem ziya, hem deva olup; manevî galâ ve veba ve zulmü ve zulmeti dağıtır.

Dördüncüsü: Sâbık üç tevafuku yazdıktan sonra, büyük Hâfız Ali'nin gayet güzel mektubuyla, Hulusi-i sâlis Abdullah Çavuş'un manidar mektubu ve Hulusi Bey'in ve Kâtib Osman'ın kıymetli mektublarını aldım. Hâfız Ali'nin mektubunda yazdığı şu fıkra, Konya âlimlerinin Risale-i Nur'u yazmakta ve takdir etmekte olduklarını ve tefsir sahibi Hoca Vehbi'nin (R.H.) Risale-i İhlas karşısında mağlubiyetle beraber, Risale-i Nur'a karşı hayran ve takdirkâr olması münasebetiyle, Hâfız Ali demiş: “Risale-i Nur'un bir kerametidir; öküze et ve arslana ot atmaz. Öküze ot verir, arslana et verir. O arslan hocanın en evvel İhlas Risaleleri eline geçmiştir.”

İşte Hâfız Ali'nin bu mektubunu aldığımdan ya altı, ya yedi gün evvel, Karadağ'dan inerken birden diyordum: “Yahu! Ata et, arslana ot atma; arslana et, ata ot ver.” Bu kelimeyi beş-altı defa hoşuma gitmiş tekrar ediyordum. Ya Hâfız Ali benden evvel yazmış, bana da söylettirdi veyahut ben evvel söylemişim, ona yazdırılmış. Yalnız bu garib tevafukta bir farkımız var. O, öküze ot demiş; ben, ata ot demişim.

* * *

Aziz, sıddık kardeşlerim ve hizmet-i imaniyede kuvvetli, metin, ciddî, sarsılmaz, fedakâr arkadaşlarım ve seyahat-ı berzahiye ve uhreviyede nuranî yoldaşlarım!

Sizin, herbir dirhemi yüz dirhem şüheda kanı kadar kıymetdar siyah nuru akıtan mübarek kalemlerinizin bu defaki kudsî hediyelerin her bir harfine mukabil, Cenab-ı Erhamürrâhimîn sizlere bin rahmet eylesin, âmîn. Bu gaflet ve sıkıntılı ve usançlı mevsimde ve dünya meşgaleleri içinde bu fedakârane gayretiniz ve sa'yiniz, hakikaten bir inayet-i hâssadır ve bir keramet-i nuriyedir. Cenab-ı Hak sizlerden ebeden razı olsun, âmîn.

Elmas kalemlerini, bize yardım için, yirmibir Abdurrahman ve Abdülmecid'lerin bu kadar çabuk nüshaları yetiştirmeleri ve kabri pür-nur olan Mehmed Zühdü'nün, berzahta dahi kalemini bizim hesabımıza istimal etmesi hükmünde, onun metrukâtından nüshaları gönderilmesi; bizi derinden derine sürurla şükre sevketti. Eski talebeliğim zamanında mevsuk zâtlardan, onlar da mühim imamlardan naklederek işittim ki: **“Ciddî, müştak, hâlis talebe-i ulûm, tahsilde iken vefat ettikleri zaman, berzahta aynı tahsil misali ve bir medrese-i maneviyede bulunuyor gibi; o âleme muvafık bir vaziyet ihsan ediliyor.”** diye o zaman talebe-i ulûm içinde çok defa medar-ı bahs oluyordu. Şimdi bu vakitte, talebe-i ulûmun en hâlisleri Risale-i Nur talebeleri olduğundan; elbette merhum Mehmed Zühdü, Âsım ve Lütfü gibi zâtların vazifeleri devam ediyor. Defter-i a'mallerine hasenat yazmak için, manevî kalemleri inşâallah işliyorlar.

Cenab-ı Hakk'a hadsiz şükür ediyoruz ki; sizdeki fevkalâde gayret ve çalışmak, matbaaya ihtiyaç bırakmıyor. Bu defa gönderdiğiniz risaleler çok güzel, çok mükemmel, çok da lüzumlu. Fakat ben sehvetmişim. Onbirinci Lem'a ile Telvihat-ı Tis'a'yı yazmadığımız halde, yazmışım zannediyordum. Minhac-üs Sünne bizde var. Onbir nükteden ibaret olan Onbirinci Lem'a, Mirkat-üs Sünne ve Telvihat-ı Tis'a ile ve ona zeyl olarak dört hatveden ibaret, Risale-i Kader'in zeyli iken Onyedinci Söz'ün zeyline giren parça dahi Telvihat'a zeyl olarak yazılsa münasib olur. **اللَّهُ نُورُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ** âyetinin tecellisine bakan bir seyahat-ı kalbiye-i hayaliyeye dair iki-üç sahifelik Yirmidokuzuncu Mektub'un âhir kısımlarındaki parça dahi içlerinde bulunsu güzel olur.

Şimdi size, musibet yüzünden bir inayet-i hâssayı, fazla dua etmenize vesile olmak için yazıyorum:

Bugün dört saat evvel ben yalnız, Karadağ'ın hâlî ormanları içinde idim. Gayet titiz bir ata binmişim. Ben binerken birden dizgin kayışı koptu. O da fena ürktü, ma'reke takıldı. Beni öyle fena bir tarzda çiftelerle yere düşürdü. Ben o halde sol elim ve sol ayağım kırılmış gibi ihtimal verdiğim gibi, vaziyet de öyle gösteriyordu. At da başkasının malı. O hâlî orman içine daldı. Etrafta hiç kimse yok ki, imdada yetişsin. Cenab-ı Hakk'a hadsiz şükür ediyorum, el ayağım kırılmamış, çok ziyade incinmiş iken yine şemsiye ile yürüyebildim. O titiz at da ormana dalıp, yolsuz bir istikamete, benim yürüyüşümle yürüyerek, onbeş dakikalık bir mesafeye bir saatte yetiştik. At su içmekte iken, Nuriye isminde bir kadın geldi. Elinde ekmek, bir parça ekmeği ata verip, tutuldu. Ben de Cenab-ı Hakk'a şükür, o vakit binebildim, odaya geldim. Birden öyle bir tufanlı yağmur oldu, hücremin önünde bir sel olarak gördük. Eğer o su, o Nuriye'ye rast gelmeseydi; o hâlî yerde, o yağmur altında, at da başkasının malı, kaybolmak gibi çok musibetlerden Cenab-ı Hak muhafaza eyledi. Bu küçük musibette dokuz cihette nimet olduğunu tasdik ettik. Ve bu nevi hıfz u himayet, sizlerin samimî dualarınızın bir neticesi olduğu kanaatindeyiz. Ve bu dokuz cihetle medar-ı şükran hâdise, dün aldığımız hediye-i nuriyenin çok faideli olduğuna işarettir. Çünkü darb-ı meselde meşhurdur ki: Bir şeyde zahmet ve meşakkat, alâmet-i makbuliyettir.

Umum kardeşlerimize birer birer selâm ve dua ve dualarını istiyoruz.

* * *

Aziz, sıddık, mübarek kardeşlerim!

Bu mübarek eyyam ve leyalı-i şerifede mübarek dualarınıza daha ziyade ihtiyacımı göstermek için, bundan evvelki mektubda, titiz atın yüzünden gelen musibet gerçi ondan dokuzu nimete inkılab etti. Ondandır, eskiden beri bende bulunan kulunç illetine ve romatizma hastalığına iltihak edip, beni yatağa düşürdü. Fakat merak etmeyiniz, ben kalkıyorum geziyorum. Kat'iyen -bugün gönderdiğiniz risaleleri tashih ederken- kanaatım geldi ki; o musibetin bâki kalan ondan birisi, on derece bir nimet hükmünde oldu. Ve on adedden ziyade faidelerinden bir faidesi şudur ki:

Ben tashihatta gerçi usanmıyordum, fakat her tashihte yine ders alıp istifade etmek bir âdetimdi. Bazı çok zevk alıyordum. Bu mevsimde dağlarda, bağlardaki güzel san'at-ı İlahiyeyi temaşa zevki, o tashihteki zevkime galebe ediyordu. Bu yeni musibetteki mütemadiyen kendini ihsas eden hastalık, kemal-i zevk u şevkle Hazret-i Eyyüb Aleyhisselâm'ın Lem'asıyla, Hastalık Lem'asını her nüshada yeniden görüyorum gibi okuyup tashih ediyorum. Kat'iyyen şübhem kalmadı ki; o zahmetli hastalık, o lezzetli, rahmetli vazife-i nuriye için verilmiş. Gerçi harekâtımda, namaz ve abdestte sıkıntı veriyor; fakat hastalıkla ubudiyet muzaaf sevabı olduğu gibi, bu tashihat-ı nuriyedeki zevk, o sıkıntıları hiçe indirdi. **اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ عَلٰى كُلِّ**
حَالٍ سِوَى الْكُفْرِ وَالصَّلَاةِ

Sâniyen: Sizin nüshalarınızda bazan bir yanlış, birkaç nüshada aynen bulunur. Demek mana iyi anlaşılmamış, öyle kalmış. Meselâ: İktisad'ın âhirlerinde Hüsrev'in haşiyesinde beşinci satırında: "Ülema ise, masraflarından mallarının kıymetini bilmedikleri" cümlesi yanlıştır. Sahihi ise, "Ülema ise, marifetlerinden mallarının kıymetini bildikleri için." Hem bu satırın arkasındaki, "arkasında" kelimesi yanlış, sahihi "arasında"dır.

* * *

Aziz, sıddık, mübarek, fedakâr kardeşlerim!

Dün altı ehemmiyetli mektublarınızı aldım. Her mektubunuza uzun bir mektub yazmak cidden arzu ederdim, hem de hakkınızdır. Fakat bu hurufatı yazan Feyzi şahiddir ki; altı gecedir, altı saat yatamadım. Yalnız bu altıncı gece, bir buçuk saat kadar yatabildim. Onun için, bu ehemmiyetli mektublara kısacık birer cümle ile iktifa ediyorum.

Evvelâ: Risale-i Nur santralı ve Hulusi, Hakkı, Süleyman'ı temsil eden Sabri kardeşim! **Öşür, şer'î zekattır. Zekat ise, müstehaklardır.**

Sâniyen: Gül fabrikası gülistanlarını ve merhum bedevi bülbüllerini konuşturan Hüsrev kardeş! Risale-i Nur, Isparta'yı âfât-ı semaviye ve arziyeden muhafazasına sebep olduğunu çok hâdisatla beraber, bu yeni zelzele hâdisesi ve muarız hocanın dolularla başının tokatlanması, yeni bir hücceti oluyor. Ve Mu'cizat-ı Kur'aniye lâhikasını sizin isabetli

fikrinize havale ediyoruz. Hem siz yazdığınız mikdarı gönderiniz. Biz burada tekmil eder, size de sonra haber veririm.

Sâlisen: Nur fabrikasının sahibi Hâfız Ali kardeş! Senin Risale-i Nur'a karşı hârika ihlas ve irtibat ve itikadın, inşâallah o nurları o havalide daima parlattırarak. Senin, o büyük zelzelenin gürültüsünü işitmemen ve zelzeleyi hissetmemen; tokadını yiyen hoca gibi, Risale-i Nur'un bir nevi kerametidir. Demek değil şakirdlere zarar vermek, belki inayetskârane, vücudunu da bazı haslara bildirmiyor, korkutmuyor.

Râbian: Bizi ve Kastamonu şakirdlerini kıyamete kadar minnetdar eden ve müstesna kalemiyle Risale-i Nur'un hemen umumunu bu havalide yetiştiren ve evlâd ve peder ve vâlideleri ve refikasıyla Risale-i Nur'a hizmet eden kahraman Tahirî kardeşim! Cenab-ı Hak hanenizdeki hemşireme, hem bana şifa ihsan eylesin. Hastalığımın ait bir parça size geliyor. Peder ve vâlidenize de benim tarafımdan deyin ki: "Tahirî gibi kahraman bir şakirdi Risale-i Nur'a yetiştiren ve o vasıta ile defter-i a'mallerine daima hasenat yazdıran bir şakirdi bize kardeş veren o mübarek zâtlar, inşâallah bu saadeti daima idame ettirecekler. Dünyanın cam parçalarını, o elmaslara tercih etmeyecekler. Onlar, hususî dualarımızda dâhildirler."

Hâmisen: Mücahidlerin üstadı ve efelerin hakikî bir nâsihi ve Risale-i Nur'un hâlis muhlis bir şakirdi olan Hasan Âtîf kardeşim! Senin uzun ve tesirli ve ehemmiyetli mektubun içindeki edibane, gayet ince hissiyatın ve sana mahsus latif tabiratin hoşuma gitti. Kardeşim, mübtedilerin ve hodefüruşların ve mülhidlerin ilişkilerinden teessüratın beni, senin hesabına müteessir etti. Evvelce size yazdığım mektub, inşâallah o teessüratı izale eder. **Risale-i Nur'un mesleği ise: Vazifesini yapar, Cenab-ı Hakk'ın vazifesine karışmaz. Vazifesi, tebliğdir. Kabul ettirmek, Cenab-ı Hakk'ın vazifesidir.**

Hem kemmiyete ehemmiyet verilmez. Sen o havalide bir tek Âtîf'ı bulsan, yüzü bulmuş gibidir. Merak etme. Hem mümkün olduğu kadar hariçten gelen küçük ilişkilerle ehemmiyet verme. Fakat ihtiyat eyle. Bu atalet mevsimi ve gaflet zamanı ve derd-i maişet ibtilası zamanında, cüz'î bir işgal de ehemmiyetlidir. Tevakkuf değil, muvaffakiyetsiz mağlubiyet yok! Risale-i Nur'un her tarafta galibane fütuhâtı var.

Sâdisen: Eski dost ve kardeş ve Risale-i Nur'un o zamanda ciddî bir talebesi ve Isparta hayatımda bana hüsn-ü hizmetle samimî bir arkadaş ve himmeti uzun, eli kısa aziz kardeşim Mehmed Celal!

Seni o zamandan beri unutmadım. Çok zaman Risale-i Nur dairesinde kalemiyle çalışanlar içinde isminle hissedar oluyordun. Senin yüksek istidadını ve ulüvv-ü himmetini Risale-i Nur'da istimal etmek arzuluyordum. Demek derd-i maişet, sizi bir derece kayıd altına aldı. Başta mübarek baban, hanenizde bulunanlara bilmukabele selâm ediyorum. Ve bilhâssa Mehmed Seyranî Hayyat'a çok selâm ile beraber; eğer benim orada iken tanıdığım ve Hüsrev sisteminde telakki ettiğim Mehmed Seyranî ise, onun bin selâmına selâmla mukabele edip; o Seyranî o zamandan beri Risale-i Nur'un bir cüz'üne bahsi girdiği ve silinmediği gibi, hatırımda da silinmemiş. Çok defa bekliyordum ki; Seyranî, Hüsrev'in arkasında koşup çalışsın. Demek onu da derd-i maişet bağlamış.

Sâbian: Risale-i Nur'un erkân-ı mühimmesinden Halil İbrahim'in ondört yaşındaki evlâd-ı manevîsi, Risale-i Nur dairesindeki masum şakirdlerin dairesinde inşaallah ehemmiyetli mevki alacak. Ve o küçük şahsiyette parlak, büyük bir şakird ruhu görünüyor. Mektubunda çocukça konuşmamış; gayet müdakkikane büyük bir âlim gibi konuşması bizi çok sevindirdi. Mâşâallah, Bârekâllah dedirdi.

Sâminen: Evvelce haber aldığınız hastalığıma dair bir noksan parça, dualarınıza ve geçen Ramazan gibi manen yardımlarınıza vesile olmak için o hastalık münasebetiyle yanımıza gelen bazı zâtlara söylediğim ve noksan kalmış bir fıkrayı yazıyorum. Şöyle ki:

Halimi soranlara dedim ki: Hem nazar, hem ervah-ı gayr-ı tayyibe cihetinden başıma gelen bu musibet, rahmet-i İlahiye ile on adedden bire indi; dokuzu, nimet oldu. Bâki kalan birisi de, dokuz menfaati oldu:

Birinci menfaati: Hastalıkta her saat ibadeti, dokuz saat ibadet hükmüne getirdi.

İkinci faidesi: Onbeş Hasta Risalesini, tam zevk ile tashih etmek ve bu hastalık zamanında hastalara ve muhtaç olanlara çabuk yetiştirmeye sebep oldu.

Üçüncü faidesi: Eski Said'i Yeni Said'e kalbeden eski bir hastalık gibi; şimdi de, Risale-i Nur'un parlak bir tarzda intişarı, Yeni Said'i de

dünya ile bir derece alâkadar ettiği cihetle, o halin zararından kurtulmaya sebep oldu.

Dördüncüsü: Bu mübarek aylarda, pek çok iştîyak ve ihtiyaç ile fazla a'mal-i uhreviyede bulunmak arzusuyla beraber; mevsim ve bazı esbab cihetiyle muvaffak olamayarak fazla müteessir idim. Bu hastalık, tam bu aylara lâıyk bir tarzda, hastalıktan gelen ihlas ve kesret-i sevab cihetiyle azîm bir menfaati oldu. Beni gündüzde dağ ve bağları gezmekten men'ettiğı gibi; gece uyku ve gafletten kurtarıp, kemal-i tazarru' ve niyaz ile geceleri ihyaya sebep oldu.

Beşincisi: Geçenki Ramazan'daki hastalık gibi bu hastalık dahi, fedakâr kardeşlerimin şefkatlerini heyecana getirip, benim hesabıma a'mal-i uhreviyelerinin bir nevi zekatını vermek; nâkıs, kusurlu sermayemi, birden ona, belki yüze ve bine çıkarmağa sebep olmasındır.

Altıncı faidesi: Hastalara yirmibeş deva-i imanî veren risalenin ilâçlarını nefsimde tatbik ederek, ayn-ı hakikat olduğunu tasdik edip, a'sab ve sinirden gelen ziyade hassasiyetimden kıymetsiz fâni işleri, lüzumsuz ve endişeli meraktan ve faidesiz ve zararlı alâkadan bir derece kurtulmağa sebep olmasındır.

Umum kardeşler ve hemşirelerimize birer birer selâm ve selâmetlerine dua ve dualarını rica eden kardeşiniz

Said Nursî

* * *

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Size, hastalığın dokuz faidesinden bâki kalan üçünü yazıyorum ki, o hastalığın bir meyvesi sâbık arabî fıkradır.

Yedinci faidesi: Risale-i Nur'un ehemmiyetli bir şakirdinin ehemmiyetli bir hatasını tamir etmesidir. Şimdilik bu ehemmiyetli faideyi izah etmek münasib değil.

Sekizinci faidesi: Gayet incedir, izah edilmez; yalnız kısa bir işaret ederiz: Nasılki Hüsrev, yazdığı Kur'an'ı fotoğrafla tab'ını kabul etmeyerek binler cazibedar Kur'anlar kendi hattı ile Âlem-i İslâm'da intişarıyla, kutbiyet derecesinde bir mertebe-i ulviyeyi ve yüksek bir şeref-i imtiyazı bırakıp, Risale-i Nur dairesindeki sırr-ı ihlası muhafaza ve hazz-ı nefisten teberri etmiştir. Aynen öyle de: Bu hastalık,

ruhumda öyle bir inkılab yaptı ki; Risale-i Nur'un parlak fütuhatını müteşekkiraneye temaşa etmek ve sevabdarane, mücahidane, bir nevi kumandan hizmetinde bulunmaktan gelen uhrevî zevki ve şerefi ve dünyada uhrevî meyvesini gösteren hizmet-i imaniyenin şahsıma ait lezzeti ve imtiyazı, o sırr-ı ihlas için bırakmak ve kardeşlerime havale etmek ve onların şeref ve zevkleriyle iktifa etmeye nefsi emmarem dahi muvafakat ederek, dünyanın bu uhrevî ve güzel yüzünde gözünü kapamak ve eceli ve mevdi ferahla karşılamaya tam kabul etmesidir.

Dokuzuncu faidesi: Çoktan beri benim hususî bir virdim ve hiç kaleme alınmayan ve mesleğimizin dört esassından en büyük esası olan şükrün en geniş ve en yüksek mertebesini ihata eden ve bende çok defa maddî ve manevî hastalıkların bir nevi şifası olan ve ism-i a'zam ve besmele ile dokuz âyât-ı uzmayı içine alan ve ondokuz defa şükür ve hamdi a'zamî bir tarzda ifade ile, tahmidatın adedleriyle o eşyanın lisan-ı haliyle ettikleri hamd ü senayı niyet ederek, o hadsiz hamdlerin yekûnünü kendi hamdleri içine alarak azametli ve geniş bir tahmidname ve teşekkürname bulunan ve Sekine'deki esma-i sittenin muazzam yeni bir dersini izhar etmeye sebep olmasıdır.

Umum kardeşlerimize birer birer selâm ve dua ve beraetlerini tebrik ederiz.

* * *

(Medar-ı ibret ve hayret bir hâdisedir)

Risale-i Nur'un erkân-ı mühimmesinden bir zât yazıyor ki: "Adapazarı zelzelesinin aynı gününde, zelzeleden birkaç saat evvel, umumî ve herkese göstermek için, bir büyük tiyatro teşekkülüyle ve oyuncu kızlardan dört güzelini çıplak olarak alayışla çarşı ve pazarda gezdirerek, o cazibedarlara kapılan tiyatro binasında toplanan bin kişiden fazla seyirciler, oyun başlarken, birdenbire arz kemal-i hiddet ve gayz ile onların hayâsız yüzlerini dehşetli tokatladı, mahvedip zîr ü zeber etti. Ve o binayı hâk ile yeksan eyledi." Ben, dünyanın bu nevi hâdiselerinden iki senedir hiç haberim yoktu, bakmıyordum. Fakat bugünlerde hem Hüsrev ve hem kahraman Çelebi zelzeleden haber vermeleri; ve Hüsrev ve rüfekasının kanaatıyla, Isparta'nın gürültülü zelzelesi, karşısında Risale-i Nur'u kuvvetli bir kalkan bulmasıyla hiçbir zarar vermemesi; ve Risale-i Nur'a

muarız bir hocanın bütün hasılatını mahveden dolu o muarıza has kalması, başkasına ilişmemesi bir derece kanaat verir ki; ekser vilayetlere giren ve Adapazar'a girmeyen Risale-i Nur'un ehemmiyetli bir esası olan tesettür şiarını bu derece açık ihanetiyle, Risale-i Nur onların yardımlarına koşmamış diye, yalnız bu hâdiseye baktım.

* * *

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Risale-i Nur dünya işlerine âlet olamaz, dünya işlerinde siper edilmez. Çünkü, ehemmiyetli bir ibadet-i tefekküriye olduğu cihetle, dünyevî maksadlar onunla kasden istenilmez. İstenilse ihlas kırılır, o ehemmiyetli ibadet şekli değişir. Yani, çocuklar gibi döğüşükleri vakit Kur'an'ı başına siper eder. Başına gelen zarar Kur'an'a geldiği gibi; Risale-i Nur, böyle muannid hasımlara karşı siper istimal edilmemeli. Evet Risale-i Nur'a işenler tokatlar yerler, yüzer vukuat şahiddir. Fakat Risale-i Nur tokatlarda istimal edilmez ve niyet ve kasd ile tokatlar gelmez. Çünkü sırr-ı ihlas ve sırr-ı ubudiyyete münafidir. Bizler, bize zulmedenleri, bizi himaye eden ve Risale-i Nur'da istihdam eden Rabbimize havale ediyoruz.

Evet dünyaya ait hârika neticeler bazı evrad-ı mühimme gibi, Risale-i Nur'a çokça terettüb ediyor. Fakat onlar istenilmez, belki veriliyor. İllet olamaz, bir faide olabilir. Eğer istemekle olsa illet olur, ihlası kırar, o ibadeti kısmen ibtal eder. Çabuk bu hâdiseyi teskin ediniz; yoksa münafıklar istifade edecekler, belki onların parmağı var.

Evet Risale-i Nur'un o kadar dehşetli muannidlere karşı galibane mukavemeti, sırr-ı ihlastan ve hiçbir şeye âlet edilmemesinden ve doğrudan doğruya saadet-i ebediyeye bakmasından ve hizmet-i imaniyeden başka bir maksad takib etmemesinden ve bazı ehl-i tarîkatın ehemmiyet verdikleri keşf ü keramat-ı şahsiyeye ehemmiyet vermemekten ve velayet-i kübra sahibleri olan Sahabîler gibi, veraset-i nübüvvet sırrıyla, yalnız iman nurlarını neşretmek ve ehl-i imanın imanlarını kurtarmaktır.

Evet Risale-i Nur'un bu dehşetli zamanda kazandırdığı iki netice-i muhakkakası herşeyin fevkindedir, başka şeylere ve makamlara ihtiyaç bırakmıyor.

Birinci neticesi: Sadakat ve kanaatla Risale-i Nur dairesine giren, imanla kabre gireceğine gayet kuvvetli senedler var.

İkinci neticesi: Risale-i Nur dairesinde, ihtiyarımız olmadan, haberimiz yokken takarrur ve tahakkuk eden şirket-i maneviye-i uhreviye cihetiyle herbir hakikî sadık şakirdi; binler diller ile, kalbler ile dua etmek, istiğfar etmek, ibadet etmek ve bazı melaike gibi kırk bin lisan ile tesbih etmektir. Ve Ramazan-ı Şerif'teki hakikat-ı Leyle-i Kadir gibi kudsi ve ulvi hakikatları, yüzbin el ile aramaktır. İşte bu gibi netice içindir ki; Risale-i Nur şakirdleri, hizmet-i nuriyeyi velayet makamına tercih eder; keşf ü keramati aramaz; ve âhiret meyvelerini dünyada koparmaya çalışmaz; ve vazife-i İlahiye olan muvaffakiyet ve halka kabul ettirmek ve revaç vermek ve galebe ettirmek ve müstehak oldukları şan ü şeref ve ezvak ve inayetlere mazhar etmek gibi kendi vazifelerinin haricinde bulunan şeylere karışmaz ve harekâtını onlara bina etmezler. Hâlisen, muhlisen çalışırlar, **“Vazifemiz hizmettir. O yeter.”** derler.

Ve sâniyen: Seksen küsur sene kıymetinde bulunan ve Ramazan-ı Şerif'in mecmuunda gizlenen hakikat-ı Leyle-i Kadri kazanmak için, Risale-i Nur şakirdlerinin şirket-i maneviye-i uhreviyeleri muktezasınca, herbiri mütekellim-i maalgayr sîgasıyla أَجْرَتَا إِرْحَمْنَا وَاعْفِرْ لَنَا gibi tabiratta biz dedikleri vakit, Risale-i Nur'un sadık şakirdlerini niyet etmek gerektir. Tâ herbir şakird, umumun namına münacat edip çalışsın. Ve bu bîçare ve az çalışabilen ve haddinden çok fazla hizmet ondan beklenen bu kardeşinize, o hüsn-ü zanları yanlış çıkarmamak için, geçen Ramazan gibi yardımınızı rica ediyorum.

* * *

(Birden hatıra gelen bir mes'eledir)

Herşeyde, her musibette, hususan beşer eliyle gelen zulümlü musibetlerde, Risale-i Kader'de beyan edildiği gibi, iki sebep var:

Biri: Zahiren esbaba bakan beşerdir.

Diğeri: Kader-i İlahîdir. Beşer zahirî esbaba bakar, bazan yanlış eder, zulmeder. Fakat kader başka noktalara bakar, adalet eder. İşte bugünlerde elîm bir endişe ile Risale-i Nur dairesine temas eden üç

mes'ele, adalet-i kaderiye noktasında manevî suale cevaben ihtar edildi.

Birinci Sual: Neden fedakâr, yüksek bir şefkatı taşıyan vâlide; bu zamanda veledinin malından irsiyet almasından mahrum edildi? Kader müsaade eyledi?

Gelen cevap şu: Vâlideler bu asırda, bir aşılama suretinde şefkatlerini yanlış bir tarzda sarfetmeleridir ki; evlâdım şan, şeref, rütbe, memuriyet kazansın diye, bütün kuvvetleriyle evlâdlarını dünyaya, mekteblere sevk ediyorlar. Hattâ mütedeyyin de olsa, Kur'anî ilimlerin okumasından çekip dünya ile bağlarlar. İşte bu şefkatin bu yanlışından, kader bu mahrumiyete mahkûm etti.

İkinci Sual: Risale-i Nur'la münasebetdar bazı zâtlara acıdım. "Neden pederinin malından hakkı iki sülüs iken, o haktan kısmen mahrumiyete kader-i İlahî neden müsaade etti?"

Gelen cevap: Şu asırda öyle acib bir aşlamakla, ebeveynine hürmet ve peder ve vâlidesinin şefkatlerine mukabil bilâ-kayd u şart kemal-i hürmet ve itaat lâzım iken; ekseriyetle o hakikî hürmet ve itaat bozulduğundan, iki sülüs almaktan zulmen mahrum edildiler. Kader, onların kusuruna binaen müsaade etti. Kızlar ise; gerçi başka cihetlerde kusurları çok, fakat za'fiyetlerine binaen, himayetkâr ve şefkatkâr ellere ziyade muhtaç bulunduklarından hürmetlerini, peder ve vâlidelerine karşı ihtiyaçlarını hassasiyetle bir cihette ziyadeleştirdiklerinden, beşerin zalim eliyle, kardeşlerinin kısmen haklarını muvakkaten onlara vermeye müsaade etti.

Üçüncü Sual: Bazı mütedeyyin zâtların, dünyadar haremleri yüzünden ziyade sıkıntı çekmeleri nedendir? Bu havalide bu nevi hâdiseler çoktur.

Gelen cevap: O mütedeyyin zâtlar, diyanetlerinin muktezası, böyle serbestiyet-i nisvan zamanında öyle serbest kadınların vasıtasıyla dünyaya girişmeleri hatalarından, o kadınların eliyle tokat yemelerine kader müsaade etti. Mütebâkisi, bir mübarek hanımın şuursuz müdahalesiyle geri kaldı.

* * *

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Evvelâ: Bu mübarek Ramazan-ı Şerif'teki dualar, ihlas bulunmak şartıyla inşaallah makbuldür. Fakat maatteessüf ekseriyetçe Risale-i Nur şakirdlerinin nazarlarını dünyaya çevirmek ve huzur-u kalbi bozmak için bazı taarruzlar yüzünden o ihlas, o huzur-u tam bir derece zedelenir. Merak etmeyiniz, her şeyi Cenab-ı Hakk'a havale edip öyle taarruzlara ehemmiyet vermeyin. Âtîf'a da yazınız, merak etmesin ve müteessir olmasın. O da bir kaza-i İlahîdir. İnşâallah, Sava Hâfız Mehmed'in hâdisesi gibi Risale-i Nur'un lehine dönecektir. ³²(Haşiye)

Hem Âtîf'ın parlak hizmeti tevakkufa uğraması ³³(Haşiye) ve gerilemesi; ve merhum Mehmed Zühdü Bedevî'nin yüksek ve geniş hizmetinin perdelenmesini düşünmesi beni ziyade mahzun ettiği hengâmda, elime bir mektub verildi. O mektub, o endişemi izale etti. Risale-i Nur hizmetinde bir kapı kapansa, daha mühim kapılar açılır, diye kaide yine hükmünü icra etti ki; Sabri gibi Risale-i Nur'un gayet büyük bir rüknünün büyük amucası ve Risale-i Nur'un bir kahramanı olan Tahirî'nin eniştesi ve Risale-i Nur'un saff-ı evvelinde ve şakirdlerinin başında bir zaman nâzırlık vazifesini gören ve şimdiye kadar da Risale-i Nur hakkında kalbini bozmayan Büyük Hâfız Zühdü'nün samimî kemal-i sadakat ve ihlası gösteren mektubuyla; ve Hulusi-i sâlis Abdullah Çavuş'un haşiyesinde tasdikle, bu eski ve yeni gayyur kardeşimiz Büyük Zühdü, resmiyete bakmayarak, Risale-i Nur'un mühim vazifelerinden olan masumlara Kur'an dersini vermekle gösterildi ki; merhum Zühdü Bedevî yerine, bu Büyük Zühdü'yü yeni veriyor. Ve Âtîf'ın tevakkufu yerine, bu müdakkik ve muktedir ve hatib Büyük Hâfız Zühdü'yü faaliyete getirdi. Cenab-ı Hakk'a şükrediyoruz. Bugünden itibaren, Risale-i Nur'un has şakirdleri içinde şirket-i maneviye-i nuriyeden hissedar olmasını ve ismiyle duaya girdiğini selâmımla beraber tebliğ ediniz.

* * *

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ الْحَمْدُ لِلَّهِ عَلَى تَعَمَّائِهِ

Risale-i Nur'un silsile-i keramatından Mu'cizat-ı Ahmediye ve kerametli Yirmidokuzuncu Söz ve İşarat-ül İ'caz'ın himayetkârane ve mu'cizane yeni bir kerametleri şudur ki: Bu Ramazan-ı Şerif'in başında doktorun ihbarıyla ve kuvvetli emarelerin delaletiyle ve birden hararet

kırk dereceden geçmesiyle tebeyyün eden, zehirlemekten gelen şiddetli hastalık hengâmında, kardeşimiz Âtîf'ın habbe gibi hâdisesini, hariç valiler kubbe yaparak; buranın hem adliye, hem zabıta, hem vilayete şifrelerle Risale-i Nur aleyhine sevk edildiği aynı zamanda, iki saat evvel Mu'cizat-ı Ahmediye İstanbul'dan koşup imdada gelmiş. Masada iken, Yirmidokuzuncu Söz ve kerametli İşarat-ül İ'caz Tosya kasabasından imdada gelmiş gibi aynı vakitte yaldızlı cildleriyle masa üzerinde dururken, onların müsadere endişesi ve elliden ziyade sair risalelerin de namazsız ellerin zabtına geçmek ihtimali ve şiddetli hastalığın konuşturmamak vaziyetiyle beraber; Risale-i Nur'un o üç kerametli risaleleri, öyle hârika bir himayet ve muhafazaya vesile ve o zehirlendirmeye panzehir ve tiryak oldu ki, bu hale muttali olan bizler şimdi de hayretteyiz. Güya hiçbir hastalık yokmuş gibi, gayet kuvvetli, hem şiddetli tokatlar vurarak o düşmanlık vaziyeti dostluğa çevrildi.

Hem adliyenin büyük memurları ve taharri komiserleri, şiddetli taharri ve müsadere için geldikleri halde; elliden ziyade kitablardan hiçbirine el uzatmadan, yalnız o risalelerin kerametlerini kısmen dinleyerek onların manevî himayeti altında risaleler muhafaza edildi. Yalnız Müdafaat ve Onaltıncı Mektub ve Ramazaniye Risalesi'ni mütalaa etmek için biz verdik. Üçüncü günde, daha şiddetli arama ve taharri etmek, zabitanın siyasî komiseri bir taharri komiseriyle geldiği vakitten iki-üç saat evvel, üç kerametli risalelerin kumandasında bütün risaleler kendilerini ellere vermemek için ortada görünmediler. Bütün iki saat o taharri neticesinde, Ankara'dan gelen bir Ramazan tebrikiyle, bir Ramazaniye Risalesini elde ettiler. Mütalaadan sonra iade etmek va'diyle aldılar. Bütün bu hâlât, yüksekte duran Mu'cizatlı Kur'an-ı Azîmüştan ile beraber, i'cazlı Hizb-i Kur'anî'nin nüshaları ve Hizb-i Nurî'nin risaleleri bu hârika vaziyeti gösterdiler. Cenab-ı Hakk'a onların hurufatı adedince ve şehir-i Ramazan'ın dakikalarının âşireleri sayısınca hamd ü sena ediyoruz. Elhamdülillahi alâküllihal.

Hem hastalıktan gelen teessür ve Âtîf'ın hâdisesiyle kalbime gelen teellüm ve onlara acımak ve Isparta'ya sirayet etmek endişesinden neş'et eden sıkıntı ve bu mübarek şehirde Risale-i Nur'un "Sırran tenevverat" perdesi altına girmesi ve üçüncü günde o iki taharriden sonra, akşama kadar gelen ve gidenlerin mütemadiyen tarassud edilmesi ve Emin'in hanesi de birşey bulunmadan taharri edilmesi cihetiyle ziyade muzdarib ve müteellim iken; Cenab-ı Erhamürrâhimîn'in rahmetiyle, şimdiye kadar devam eden inayet-i İlahiye himayeti ve rıza, teslim, tevekkül ve ihlasın verdikleri teselli, bütün o müz'ic şeyleri akîm bıraktı. Kemal-i ferah ve istirahatla "Görelim Mevlâ neyler. Neylerse güzel eyler." deyip, kemal-i teslimiyetle müsterih olduk. Siz de öyle olunuz, fütur getirmeyiniz.

Umum kardeşlerimize birer birer selâm ve dua ederiz.

Hastalık devam ediyor, fakat tahammül haricinde değil. O musibet de, Risale-i Nur'un parlak neşriyatına tevakkuf vermek için idi.

**Kardeşiniz
Said Nursî**

---

1)

(Haşıye): Medar-ı hayret bir lütf-u bereket: Gül fabrikasının kâtibliğiyle Risalet-ün Nur'a intisab eden Hüsrev, iki buçuk sene evvel bir küçük şişe gülyağı göndermişti. Mütemadiyen istimal ettiğim halde daha bitmedi, devam eder. Kardeşiniz Emin yanımdadır, bu berekete şehadet eder, hem size selâm eder. ↵

---

2)

(Haşıye): Âyet-ül Kübra'nın üçüncü menzilinin başında, Ahmed-i Farukî Risale-i Nur hakkında demiş ki: "Mütekellimînden biri gelecek, bütün hakaik-i imaniyeyi kemal-i vuzuh ile beyan ve isbat edecek." Zaman isbat etti ki; o adam, adam değil belki Risale-i Nur'dur. Ehl-i keşf Risale-i Nur'u, ehemmiyetsiz olan tercümanı suretinde keşiflerinde müşahede etmişler, bir adam demişler. ↵

---

3)

(Haşıye): Yani elması elmas bildiği halde, camı ona tercih eder. ←

---

4)

(Haşıye): Evet bazı ehl-i velayetin ileride talebesi olacak zâtlar, daha dünyaya gelmeden, hiss-i kabl-el vukuun inkişafıyla kerametskârane keşfettikleri gibi; Risale-i Nur'un talebelerinin mühimlerinden birkaç zât dahi, çok zaman evvel, bir hiss-i kabl-el vuku' ile, ileride Said ile alâkadar bir surette bir Nur'a hizmet edeceğini hissetmişler. İşte, onların birisi de Nazif'tir. ←

---

5)

(Haşıye-1): وَدَاعِيَا إِلَى اللَّهِ kelimesi, Risale-i Nur'un hakikî bir ismi olan Bediüzzaman'ın makamına tamtamına tevafuku ve manen mutabakatı olduğu gibi, yalnız وَدَاعِيَا kelimesi de, Risale-i Nur'un tercümanı olan Said ismine üç harf ile ittihad ve üç farkla tevafuk eder. Çünkü tenvin, elif ve vav mecmuu 57'dir. "Sin"den (3) fark var.

Risale-i Nur talebelerinden Küçük
Abdurrahman Tahsin

---

6)

(Haşıye-2): **يَا ذِيهِ وَ سِرَاجًا مُنِيرًا** binüçyüzotuz (1330) ederek Risale-i Nur'un fatıhası olan İşarat-ül İ'caz tefsirinin zuhuruna tevafuku ve **يَا ذِيهِ** deki mefuz "Ye" sayılsa binüçyüzkırk (1340) edip, Risale-i Nur'un zuhuruna tetabuku ve birinci tenvin vakf olmadığından "nun" sayılsa, binüçyüzseksen (1380) ederek Risale-i Nur'un o tarihte inşâallah Küre-i Arz'ı ışıklandıracak bir sirac-ı nuranî olacağına bir remz-i Kur'anîdir.

Risale-i Nur şakirdlerinden **Tahsin**

---

7)

(*): Kâinatı dağıtamayan bir kuvvet onu bozamaz.

←

---

8)

(Haşıye): Evet Emin kardeşimiz memleketimize geldiği zaman çok fa'al bir surette her ay çalışırdı. Şimdi ise, üç-dört aydan fazla çalıştığını görmüyorum. Buna sebep ise, Risale-i Nur'un hizmetinin berekâtı olduğunda şübhem yok, bütün kuvvetimle tasdik ediyorum.

Küçük Hüsrev Mehmed Feyzi

---

9)

(Haşıye): Evet o mütecavizlerden birisi dehalet etti, ölümünden kurtuldu; diğeri bir sene azab çekti, hem öldü. ↵

---

10)

(Haşıye-1): Feyzi'nin ve Salahaddin'in asker olması dolayısıyla Üstad hafif tebessüm ederek: "Sizi onlar alamazlar. Vazifeniz var, davet ediliyorsunuz. Çünkü lisanla olmasa da hal ü etvarınız o vazifeyi görecektir." dedi. Hakikaten Salahaddin asker olduğunda mübarek Ramazan'da İzmit'in Tavşan Tepesi'nde havanın müsaadesizliğine rağmen yine cemaatle teravih namazı kıldırması ve Alay'ın Hadımköyü'ne kalkması Ramazan'ın 27, 28, 29 uncu günlerine tesadüf etmesi dolayısıyla oruç ve namazını vapurda, Kadir Gecesi'ni de Hadımköyü'nde istasyon rampasında, yağmurlu soğuk bir havada müşkilâtla bulduğu su ile abdest alıp, sandık kapağı üstünde kılması ve geceyi yük vagonları içinde acı bir vaziyette şükürlerle geçirmesi, sair neferattaki hiss-i diyaneti heyecana getiriyordu, bir ders hükmüne geçerdi. Ve Balaban Köyü'nde bayram namazından evvel askerî ve sivil eşhasa, köy câmiinde namaz hakkında Dördüncü Söz'ü aynen okuması ve Risale-i Nur'la vaazda bulunması; kardeşim Feyzi dahi aynen bulunduğu kıt'ada daha tesirli bir tarzda, manevî lisan-ı hal ve kal ile ders vermesi, bilfiil Üstadının nutkunu tasdik eder. 27, 28, 29 tarihi, mübarek günlerin en meşakkatlisi idi. Türkiye'de 1359'da 27, 28, 29 kur'aları askere alınmıştı. Bu tevafuk dahi, keramete bir letafet katar.

Salahaddin ←

---

11)

(Haşîye-2): Evet Üstadım bana Mu'cizat-ı Ahmediye'yi, kardeşim Hüsrev tarzında yazdırıyordu. Ben -yani Feyzi- bir parça tenbellik ettim. Birden 28'lilerle askere istenildim. Yine Üstadım dedi: "Mu'cizat-ı Ahmediye'yi yaz, seni şimdi vermeyeceğim." Başladım. O emir bir hafta geri kaldı. Tekrar bir ârıza ile yazı noksan kaldı. Tekrar askere çağrıldım. Yine Üstadım: "Git yaz!" dedi. Ciddî çalışmaya başladım. Fevkalme'mul, ikinci defa emir geri kaldı. Bir hafta sonra, tekrar bir mazerete binaen yazıyı bıraktım. Üstadım dedi: "Senin şimdi vazifen Risale-i Nur noktasında askerliktedir." Birden bir emir geldi, bir şefkat tokadı yeyip vazifeme gönderildim. Cenab-ı Hakk'a şükür Risale-i Nur'a çalıştım ve çalıştırıldım. Üstadımız bize söylediği gibi, altı-yedi ay sonra terhis edilip Üstadıma kavuştum. İnşâallah bu kabahatim de afvolmuştur. Hem Risale-i Nur'u, hem bizi hizmet-i Kur'aniyede sebkât eden Hüsrev ve Rüşdü ve Sabri gibi kardeşlerimi şefi' tutarak, bu kusurumun afvını Üstadımdan istedim. Ben itiraf ediyorum, tenbelliğimin neticesi olarak bir şefkat tokadını yedim.

Feyzi ←

---

12)

(Haşıye): Huruf-u Kur'aniyeyi tercüme ile tahrif, tebdil, tağyir etmek; mülhidlerin dehşetli cinayetlerine mukabil cihad eden Said, ifratkârane ve müsrifane tevafukta çok tedkikatı lüzumsuz değil, manasız olmaz. ←

---

13)

(Haşıye): Seksendördüncü sahifenin ikinci haşıyesinde, “Hamza” âhiri ﺕ dir. ←

---

14)

(Haşıye): Okunmayan iki hemze sayılmaz. ↵

---

15)

(Haşıye): Avustralya nazara alınmamış. ↵

---

16)

(Haşıye): Çünkü sen muhabbetini ona pek pahalı satıyorsun. Verdiğin fiatın yüz defa ziyade bir mukabil düşünüyorsun. Halbuki onun hakikî makamının fiatına, en büyük muhabbet de ucuzdur. ←

---

17)

(Haşıye): Bu mübarek emaneti, Risale-i Nur talebelerinden ve âhiret hemşirelerimizden Âsiye namında bir muhterem hanımın eliyle aldım. ✍

---

18)

(Haşıye): Hastalık o kadar şiddetli idi ki, dört gecede hemen bir saat kadar uyku geldi. ←

---

19)

(Haşıye): Evet, hiç bir vakit üstadımızı bu kadar neş'eli görmemiştik. Sebebini bilmediğimizden hayret ediyorduk.

Emin, Feyzi

---

20)

(Haşıye): Bilhâssa Risale-i Nur kahramanlarından Şükrü Efe ve bilhâssa dağ kumandanı Çoban Veli'nin ve yörük aşiretlerinden Bahadır Süleyman'ın ve emsalinin gayretlerine işarettir. ←

---

21)

(Haşıye): Şimdi ben tahmin ediyorum, o bal da onun imiş; fakat tam tahattur edemiyorum. ←

---

22)

(Haşıye): Ve her biri “sad berk” olarak, yani herbir
çiçekte yüz parça yaprak. ←

---

23)

(Haşıye): Bu şerh-i sadra münasebetdar bir tevafuktur ki, Üstadımdan anladım; yirmibeş senedir dâima ve en mühim bir duası

اَللّٰهُمَّ اَشْرِحْ صَدْرِيْ لِلْاِيْمَانِ وَ الْاِسْلَامِ
münacatı olmuş. ۞

---

24)

(Haşıye): Yani: Mübarek, tatlı meyveleri bulunan ağaçlara taş atanlar, akılları varsa tatsınlar ve yesinler; çürütmeye lâayık ve kabil değiller, demektir.

Feyzi

---

25)

(Haşıye): “Beraber” kelimesi Şuada noksan olduğu için, şübhe edilmiş. ←

---

26)

(Haşıye): Kardeşimiz Salahaddin burada, Isparta'da olduğu gibi, bunlara da Risale-i Nur'u aramak için evlerini taharri edip sıkıştırdıkları zaman, hıfz-ı İlahî ile birşey bulamadıkları zamanki hâdiseye işaret ediyor.

Feyzi ←

---

27)

(Haşıye): Hem tam yedi senedir aynı hal devam etti. Ne merak etti ve ne de sordu ve ne de bildi.

←

---

28)

(Haşıye): Risale-i Nur'un bir vazifesi; huruf-u Kur'aniyeyi muhafaza olduğundan, yeni hurufa zaruret derecesinde inşâallah müsaade olur. ↵

---

29)

(Haşıye): Evet maddiyyunluk taununun hastalığı nev'-i beşere bu dehşetli sıtmayı ve küre-i arza bu titremeyi vermiştir. ↵

---

30)

(Haşiyeye): Bu “Fil” lafzı kalkmasının sırrı: Eski zamanda dehşetli Fil-i Mahmudî azametine, heybetine dayanmış, hücum etmişler. Şimdi ise dünya servetine ve malına ve o servetle filolar teşkil edip, hattâ kırk milyon bir millet, o fil gibi filolarla dörtyüz milyonu esaret altına almış ve Avrupa medeniyetçileri medeniyetin mehasiniyle, iyilikleriyle, menfaatleriyle değil, belki medeniyetin seyyiatıyla ve sefahetiyle ve dinsizliğiyle üçyüzelli milyon müslümanların her tarafta hâkimiyetlerini imha edip istibdadına serfûru’ etmiş ve bu musibet-i semaviyeye sebebiyet vermiş. Ve dünyaperest gaddar zalimler, zulümlerine ceza olarak tokatlar gelmeye ve fakir ve masumlar ve mazlumlara, fâni mallarını ve hayatlarını âhiretlerine çevirmek ve kıymetdar eylemek ve dünyadaki günahlarına keffaret-üz zünub etmeye kader-i ilahîye fetva verdiler. Ben birbuçuk senedir dünyaperestlerin bu musibette vaziyetlerini ve safahatlarını ve ikinci harb-i umumî sahifelerini kat’iyyen bilmiyorum. Fakat iki sene evvelki vaziyetleri, bu sure-i kudsiyenin mana-yı işarî tabakasından gelen tokatlar, tam tamına onların başlarına iniyorlar ve surenin bir mana-yı işarîsini tam tefsir ediyor. ↵

---

31)

(Haşıye): Evet bu tokattan, pürşer beşer şirkten şükre girmezse ve Kur'an'a tarziye vermezse, melaike elleriyle de ahcar-ı semaviye başlarına yağıcağını bu sure bir mana-yı işarî ile tehdid ediyor. ↵

32)

(Haşıye): Âtîf'a muaraza eden ve hücum eden tarîkatçı müftü ve taassublu vaiz ve hoca ve ehl-i tarîkat, ehemmiyetli ehl-i ilim ve tarîkat, bu muarazada, en son perdesi rejim hesabına ve tarafgirliğine ve himayesine dayanıp, Âtîf'ın müdafaa ettiği sünnet-i seniye mesleğine taarruz suretine girdiğini; ve Risale-i Nur'a muaraza eden, bilerek veya bilmeyerek zındıkaya yardım ettiğine bir delil, bu defa adliyece benden sordular ki:

Kürd Âtîf, rejim aleyhinde çalışıyor. Demek onun muarızları, rejime dayandılar.

Ben de dedim: Rejimi reddetmek ne vazifemizdir, ne de kuvvetimiz var ve ne de düşünüyoruz ve ne de Risale-i Nur izin veriyor. Fakat biz kabul etmiyoruz, amel etmiyoruz, istemiyoruz. Red başka, kabul etmemek başkadır, amel etmemek daha başkadır. Hazret-i Ömer'in (R.A.) taht-ı hükmünde, kanun-u adalet-i şer'iyesini reddetmeyen ve ilişmeyen Yahudilere, Nasara'ya ilişmiyordular. Demek kabul etmemek, tasdik etmemek, idarece bir suç teşkil etmiyor ki; o çeşit muhalifler ve münkirler, en kuvvetli padişahların idaresi ve siyaseti altında bulunmuşlar. İşte bu nokta-i nazardan, Risale-i Nur'un şakirdlerinden en müdhiş bir muhalif ve rejim müessisini tel'in de etse, bilfiil idareye ilişmese, onun mefkûresine kanunen ilişilmez. Hürriyet-i vicdan ve hürriyet-i fikir, onları tebrie eder.

---

33)

(Haşıye): Şimdi aldığımız haber: Denizli valisi, ehemmiyetli bir şifre ile buranın valisine, Âtîf mes'elesini i'zam ederek şifre yazmış. Hâfız-ı Hakikî'nin hıfzına dayanıp telaş etmeyiniz, fakat ihtiyat ediniz. Hapsolan Âtîf ve arkadaşlarına teselli veriniz. Ve merak etmesinler, Allah Kerim'dir ve Rahîm'dir. ◀